

DEPOLAMAYA PARA HARCAMAYIN

Gigabaytlarca veriyi beş kuruş harcamadan internette saklayın. Bulut depolamanın püf noktalarını anlattık.

PC net

Teknolojiyi seviyoruz

Mayıs 2013 Sayı 188 Fiyat 7,00 TL

101 çözüm

101 farklı Windows sorunu için pratik çözümler sunuyoruz

Verilerinizi koruyun

Virüslerden, siber dolandırıcılardan ve Facebook tuzaklarından korunmanın yolları

BEDAVA YAZILIMLAR

MASRAF GEREKTİRMEDEN
TÜM İŞLERİNİZİ GÖRECEK,
HER AMACA UYGUN
65 MUHTEŞEM YAZILIM

+ **BOTNET DÜNYASI**
HACKER'LAR NEDEN FACEBOOK'TA
CİRİT ATIYOR? BOTNET'LERİN SIRRI NE?

+ **PINTEREST İLE TANIŞIN**
EN İLGİNÇ İÇERİKLERİ BULUN, KEŞFETTİĞİNİZ
İLGİ ÇEKİCİ GÖRSELLERİ PAYLAŞIN

TEST S.84

40-42 inç TV'ler

En iyi LCD ve plazma televizyonları seçtik

NASIL YAPILIR? S.48

Her yerde video

Tüm videolarınızı telefon ve tabletinizde izleyin

ANALİZ S.72

Oyunların geleceği

Klavye başında oyun oynamanın modası geçiyor

2013/05 / 11248 (KTC: 8.50 TL)

ISSN 1301-4773

twitter.com/kaplanseren | erdalkaplanseren.com

Kara tahtadan Google Glass'a

Işınlanma teknolojisi, uçan arabalar ve Geleceğe Dönüş filmindeki gibi havada süzülen kaykaylar... Bunların hepsine yakında ulaşacağımız söyleniyor ancak yakın zamanda gerçekleşmeyeceklerini bilmek için âlim olmaya gerek yok. Bu uzak geleceğin teknolojileri, gelecekteki hayatımıza katacaklarına heyecanımızı artırıyor; hayalperest yeni nesillerin matematik, fen ve mühendislik bilimlerine karşı iştahını kabartıyor.

Peki, içleri pır pır eden bu mucitlerin, bilim insanlarının ve mühendislerin gelecekte eğitim aldığı yerlerde nasıl teknolojiler kullanılacak? Geleceğin sınıfları nasıl olacak, torunlarımızın aklını şekillendiren teknolojiler neye benzeyecek? Şüphesiz bunu düşünenler ve hazırlık yapanlar da var.

Öğrenme alanlarını tamamen değiştirecek ve derslikler içinde kullandığımız teknikleri baştan yaratacak teknolojiler heyecan uyandırıyor.

Biyometri, insanları belirli fiziksel veya davranışsal özelliklere göre tanımlamak için kullanılan bir teknoloji. Bu teknoloji gelecekte akıllı yazılımın, bir sınıfta eğitim alan çocukların fiziksel ve duygusal durumunu tamamen anlayabilmesini sağlayacak. Öğrencilere sunulan ders malzemeleri, bir iş üzerinde çalışırken değiştirilebilir olacak ve öğrencilerden alınan biyometrik sinyallere göre kişisel olarak düzenlenebilecek. Yüz ifadesi, kalp atış hızı, cildin nemi ve hatta ten kokusu gibi fiziksel özelliklerle öğrencilerin algı ve performansına dair detaylı raporlar çıkarılabilecek. Yazı yazma hızı, yürüyüş tarzı ve ses tonu gibi davranışsal özellikler de öğretmenlerin, hangi öğrencinin ekstra yardıma ihtiyacı olduğunu anlamasını sağlayacak ve her bir öğrencide hangi eğitim tekniklerinin en iyi sonuç verdiğini tayin etmesine yarayacak.

Uzmanlar, sınıflarda artırılmış gerçeklik gözlüklerinin kullanılması üzerinde de duruyor. Bu gözlükler, gözümüzün gerçek dünyada gördüğü şeylerin üzerine bilgi veya resim ekleyen birer ekran görevi görüyor. Bu sayede kitap veya harita gibi eğitim materyallerini daha etkili hâle getirmek mümkün. Hatta artırılmış gerçeklik gözlükleri sayesinde her öğrenci, ders anlatan öğretmeni video olarak da karşısında görebilir.

Google'ın önümüzdeki yıl artırılmış gerçeklik (AR) gözlüğü Google Glass'ı piyasaya süreceği beklentisi devam ediyor. AR, gördüğümüz gerçekliğin üstüne daha da fazla veri ekleyen bir teknoloji. Bu teknoloji sayesinde Atatürk, masanın kenarına oturup savaş hatıralarını öğrencilere anlatacak. Öğrencilerin derslik içinde ve dışında her an yaşayabileceği bu üç boyutlu deneyim mükemmel bir tecrübe olacak.

Öte yandan, teknolojinin eğitim dünyasında yaratabileceği olumsuzluklarla ilgili endişeler de artıyor. Örneğin, sınıfta teknoloji kullanımının öğrenci başarısını ve sınav sonuçlarını belirgin şekilde etkilemediği düşünülüyor. Hükümetlerin ve okulların eğitim ve öğrenmeyle ilgili araştırmalara yatırım yapmak yerine, henüz nasıl kullanacağını bile bilmedikleri teknolojilere sürekli para harcamaları birçok kişiyi ürkütüyor.

Kim bilir, belki de teknolojideki gelişmeler sayesinde öğretmenlerin ve sınıfların artık söz konusu olmadığı bir ortamdan söz edeceğiz. Teknoloji sayesinde öğrenciler hiç olmadığı kadar fazla bilgiye ulaşabiliyor ama bunları toplamaları da fazlasıyla kolay. Böylesine bir bilgi deposuna hiç uğraşmadan erişebilmek, öğrencinin dikkat gerektiren analitik araştırmalar sonucunda yapacağı çıkarıma zarar verebiliyor. Kesin olan bir şey varsa, o da teknolojinin burada bahsettiğimiz örnekler şeklinde olmasa bile eğitim sisteminde büyük öneme sahip olacağı.

Erdal Kaplanseren

Teknolojiyi seviyoruz

Trend

- 6 PC'nin geleceği PlayStation 4 mü?
- 8 İnternetin para birimi: Bitcoin
- 10 Bilgisayar monitörlerinin geleceği

Yazarlar

- 03 Erdal Kaplanseren
- 10 Selim Şumlu
- 12 Kıvanç Tanrıku
- 14 Ömür İklim Demir

Her ay

- 16 Teknometre
- 108 Sistem sihirbazı
- 116 Ayın siteleri
- 128 DVD'de bu ay
- 130 Gelecek ay

Bizi takip edin...

facebook

www.facebook.com/PCnet

twitter

www.twitter.com/PCnetDergisi

Her amaca uygun bedava yazılımlar

Masraf gerektirmeden tüm işlerinizi görecek, her amacı uygun 65 harika programı seçtik.

s18

Verilerinizi savunun

Virüsler, dolandırıcılık amaçlı e-postalar ve Facebook tuzakları kaosa yol açabilir. Alatacaklarımızı uygulayarak kendinizi ve bilgisayarınızı koruyun.

s34

s58

Depolamaya para harcamayın

Sabit sürücünüzde yer kalmadı mı? Size nasıl yüzlerce gigabayt depolama alanı elde edebileceğinizi göstereceğiz. Hem de çoğu durumda beş kuruş ödemeden...

Hacker'ların yeni oyunları

Modern hacking taktiklerini inceliyor ve Facebook'un neden bir hacker mıknatısı olduğunu açıklıyoruz.

s40

101 WINDOWS PROBLEMİNİ ÇÖZDÜK

En can sıkıcı 101 bilgisayar sorununa 101 kısa ve kolay çözümü sıraladık.

s118

OYUNLAR MASA BAŞINDAN KALKIYOR

Oyunlar için klavye başına mı geçiyorsunuz? Bunun modası geçiyor... Oyunların geleceği, onları her cihazda oynamakta yatıyor.

72

Alışveriş

- 80 3D yazıcılar
- 84 40-42 inç televizyonlar
- 92 Ürün inceleme
- 100 SimCity
- 104 Tomb Raider
- 110 Ayın yazılımları
- 112 Mobil uygulamalar

Nasıl yapılır?

- 44 Windows 8 masaüstünü tanıyın
- 48 Video keyfi bütün cihazlarınızda
- 50 Görsel fikirlerinizi paylaşın
- 56 Sistem yedeklerinizi internete kaydedin
- 62 RAM hakkında merak ettikleriniz
- 64 Windows Fotoğraf Galerisi'ni fethedin
- 66 Android'inize PC ile hükmedin
- 69 Hiçbir şeyi unutmayın

PCnet Trend

Steam Box, AMD teknolojisini kullanan ama daha bir PS4'e benzeyebilir.

Gelecekte konsol oyunları bugünkü PC oyunlarına benzeyecek.

DONANIM

PC'nin geleceği PlayStation 4 mü?

AMD, HSA ile donanımdan tam verim elde etmek istiyor ve bu platform PS4'e şüpheli bir şekilde benziyor.

PlayStation 4 duyurulmadan önce, yeni Sony oyun konsolunun kabaca bir PC'den çok farklı olmayacağı söylentisi dolanıyordu. Genel olarak bakıldığında bu söylenti nispeten doğru çıktı. Bu yönelim çoğu kişi tarafından takdir görse de bazıların tepkisini çekti. Sony ve AMD gözetiminde bir miktar donanımsal değişiklik yapılmış olsa bile, yeni PlayStation, AMD'nin görüşüne göre genel bilgisayar kullanımının geleceğini oluşturacak HSA'nin ilk örneklerinden biri.

HSA (Heterojen Sistem Mimarisi), bir kısmını AMD'nin de desteklediği, yüksek verimlilikte sistemler inşa etme yöntemi geliştirmeyi amaçlayan açık bir standart. Bu mimarinin temel amacı; CPU, GPU ve RAM birimlerinin tümleşik ve uyumlu bir şekilde beraber çalışmasını sağlamak. AMD zaten bir süredir APU

birimleri geliştirdiğinden temel yapı aslında yeni değil. Ayrıca Intel de CPU ve GPU birimlerini yeni ürünlerinde birleştiriyor, yani "hepsi bir arada" silikonları kullananlar artık sadece telefonlar ve tabletler değil. Buradaki küçük fark, AMD yaklaşımının son derece etkili bir ölçüde bütünleştirilmesi. Aslında amaçlanan, son CPU teknolojilerini ve Radeon Graphics Core Next GPU'sunu tek bir yongada birleştirmek, paylaşılan bir veriyolu aracılığıyla her iki bileşenin de tek bir RAM'i eşit derecede adresleyebilmesini sağlamak. Böylece bellek bölünmeyecek ve ayrılmış grafik belleği ortadan kalkacak.

Kusursuz geçiş

Kısaca HSA'nin arkasındaki fikir, sistemin her parçasının tüm potansiyelini kullanmak. Böylece görevler, gereksinimlerine bağlı olarak CPU ile

GPU arasında kusursuz bir biçimde paylaşılabiliyor. AMD'nin planında popüler programlama dilleriyle (C, C++, Python vb.) kolayca GPU erişimi sağlamak, genel amaçlı bilgisayarlar için GPU'yu tam bir CPU dostu yapmak ve tüm süreçleri verimli kılmak var.

Haberler OpenCL/CUDA için buraya kadar oldukça iyi. Birleşik RAM ile beraber CPU veya GPU'nun önbellek olarak kullanabileceği ve yüksek hızlı bir veriyolu ile ortaklaşa erişile-

bileceği uyumlu belleği kapsayan HSA standardı, sonraki adımı teşkil ediyor. Bunun anlamı, yazılımın kendi performans optimizasyonuna göre iş yükü dağıtılabiliyor ve bu yapılırken de farklı bellek kopyalarına ihtiyaç duyulmuyor olması. Her şey basit, verimli ve minimum gecikmeli olarak tasarlanmış.

Peki, AMD bu yaklaşımı neden sonuna kadar destekliyor? AMD'nin ürün pazarlama müdürü Sasa Marinkovic'e göre

DDR4 RAM'ler bile Sony'nin kullandığı GDDR5'in yanına yaklaşamıyor.

“Hiçbirimiz çok kazanmıyoruz. Şahsen, resmen beş parasızım ve kiramı azaltmaya çalışıyorum.”

AYIN SÖZÜ: 2000’lerin popüler müzik servisi Groovespark’ın kurucusu ve CEO’su Sam Tarantino, çalışanlarının son durumundan bahsediyor.

AMD’nin teknoloji vizyonu genel olarak yeni etkileşim yolları keşfetmek üzerine kurulu: “HSA ile yaptığımız şey, CPU’nun iş yükünü hafifletmek için GPU ile görev paylaşımı yapmak ve yepyeni kullanıcı arabirimleri oluştururken muazzam performans artışları elde etmek.”

Hayati güç

HSA; hareket algılamayı, yüz tanımayı ve gerçek zamanlı fotoğraf düzenlemeyi hızlandıracak. Görünüşe göre AMD’nin düşündüğü, bilgisayarlarımızın bize anında ve zekice tepki vermesini sağlamak ve (belki gelecek için en önemlisi) daha iyi güç tüketimi sunmak. HSA ile AMD’nin hedeflediği önemli piyasalardan biri de tabletler. Tabletler için ergonomik tek yonga tasarımı ne kadar önemliyse güç tüketimi de bir o kadar hayati.

Görevleri, onları verimli şekilde yürütecek bileşenlere dağıtmak, aynı zamanda genel güç tüketiminden de tasarruf etmek demek; özellikle hesaba tekil donanımlar üzerinde elde edilen geliştirmeleri de katarsanız. AMD’nin GCN GPU’suyla sunduğu daha etkin rölanti (idling) tekniği iyi bir örnek. AMD, HSA’nın özellikle bazı görevlerde (görevi sadece daha verimli biçimde yürüterek) güç tüketimini dramatik bir şekilde düşüreceğini düşünüyor.

Bu durum dizüstüler ve tabletler için uygun olsa da HSA’nın masaüstündeki rolü konusunda AMD biraz sessiz. Şüpheli bir kişi, AMD’nin HSA’i parça parça piyasaya sürerek Intel’e fazla pazar payı kaptırmama çabasında olduğunu kolaylıkla iddia edebilir. Haswell bu yaz çıkacak ve Broadwell de gelecek yıl itibarıyla Intel’i 14 nm’ye taşıyacak. Bu arada Steamroller çıkışı 2013 sonuna ertelendi ve gelecek yıla kalma ihtimali de çok düşük değil.

Son kullanıcı deneyimi

Görevler için GPU kullanımını kolaylaştırma üzerinde yoğunlaşan HSA ile AMD kesinlikle grafik biriminin kendine has

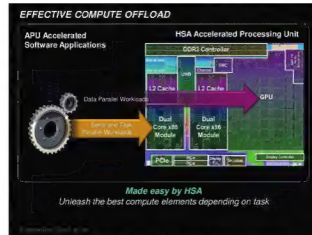
Kaveri, AMD en yeni teknolojilerini tek pakette topluyor.

gücünü en iyi şekilde kullanarak CPU ailesindeki performans açığının kibarca görmezden gelinebileceğini düşünüyor.

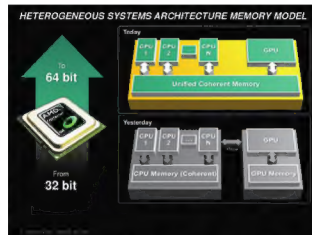
Marinkovic, süreçlerin yeni biçimiyle yerine getirilmesinin AMD’ye avantaj sağlayacağını kabul etse de bu yöntemin bir çeşit Intel’le rekabet stratejisi olmadığını vurguluyor:

“İnsanların tabletleri daha çok nasıl kullandıklarına bakarsanız, web’de gezinme gibi zaten GPU hızlandırmasından faydalanan uygulamaların üstünlüğünü görürsünüz. Yani biz, grafik teknolojileri pazarında endüstri lideri bir güç olarak aslında kendi payımıza düşeni yapıyoruz. İşe başlarken aklımızda ‘Intel ile nasıl baş edeceğiz?’ yoktu, daha çok ‘Bu şahane deneyimleri son kullanıcıya nasıl ulaştırabiliriz?’ vardı.”

Kaba güç yerine deneyim etrafında yoğunlaşan doğru düzgün bir HSA desteğinin Kaveri platformu biçiminde en erken 2013 sonuna kadar piyasaya çıkmayacağını düşündüğümüzde PlayStation 4’ten neler beklendiğini merak edebilirsiniz.

Gelecek, her görevi ona en uygun bileşene vermeye dayanıyor.

HSA bugünün değil, yarının temsil ediyor.

Performans üzerinden sonuç çıkarmak acelecilik olur. Bunun temel nedeni cihazın özel bir donanımsal yapıya sahip olması. Konsola güç veren sekiz çekirdekli Jaguar CPU’nun ilk örnekleri bu yıl sonunda sadece dört çekirdekli olarak satışa sunulacak. Konsolun bir diğer güçlü kolu olan GPU’nun temellerini ise “yeni nesil” Radeon teknolojisi ve 8 GB’lık GDDR5 birleşik bellek oluşturuyor. GDDR5 kullanılması hemen dikkat çekiyor. Geriye kalanlara düşük güç tüketimli Kabini’nin (GCN içeren ilk APU) ince ayar çekilmiş bir sürümü olarak ilginç olmaktan çok da öteye gitmiyor.

Platform bağımsızlığı

AMD, Kabini APU’nun PlayStation 4’tekinе çok benzer bir teknoloji sunacağını belirtiyor ama konsoldakinin “çok daha güçlü” olduğunu ekliyor. Araya biraz da Sony teknolojisi katıldığında ortaya yeni PlayStation çıkıyor. Tüm bunlara rağmen HSA’nın kilit öğelerinden biri, standartlaştırılmış donanım ve yazılım uygulamaları sayesinde “Bir kere kodla, her yerde çalıştır” ideolojisini yeniden canlandırmak üzere.

Marinkovic, PS4 yazılımlarının yakında çıkacak kendi APU’ları için kolayca dönüştürülüp dönüştürülmeyeceği üzerinde açıklama yapmaktan kaçınıyor. Sony ve AMD, HSA konusunda ortak adımlar atarsa da, NVIDIA PhysX teknolojisinin PlayStation SDK’inde hâlâ önemli bir rol oynadığını da not etmekte fayda var.

HSA benzeri mimarilerin yaygınlaşarak platformların hüküm süreceği bir gelecek yaratacağını söylemek için henüz çok erken, fakat oyun devi Valve tarafından üretildiği söylenti edilen Steam Box donanımının da Sony PlayStation 4’üne çok benzer bir mimariye sahip olması bekleniyor. Bu söylenti gerçekleşirse, tüm özelliklere tüm mimarilerde sahip olma ihtimali son derece güçlenir ve PC platformu daha birleşik bir geleceğe doğru yol alabilir.

DDR3, GDDR5’e karşı

Sony neden grafik belleğinde büyük oynadı? PlayStation 4 lansmanındaki en büyük sürpriz, konsolun 8 GB GDDR5 gibi devasa CPU ile GPU arasında birlikte kullanılan bir bellekle gelecekti. Karşılaştırma yapacak olursak, NVIDIA’nın 1.000 dolarlık amiral gemisi Titan sadece 6 GB GDDR5 bellek sunuyor. Oldukça pahalıya mal olan bu hamle, aynı zamanda konsol tarzı bir kasa için de ergonomi problemi oluşturuyor ama PS4 için bunun büyük bir problem yaratacağını düşünmüyoruz.

GDDR5’in DDR3’e göre avantajı bant genişliği. PS4, belleğinden 176 GB/sn veri transferi elde edecek. Bu oran, 20 GB/sn olan DDR3 hızından çok daha fazla. Madalyonun diğer tarafındaysa gecikme süresi (latency) var. Veri transferi yavaş olsa bile DDR3, GDDR5’e nazaran daha hızlı tepki veriyor. Bu özellik DDR3’ü genel amaçlı bilgisayarlar için daha uygun yapıyor. GDDR5’in daha iyi yaptığı şeyse GPU ile arasında büyük miktarlarda paralel veriyi hızlıca transfer etmek.

Zaten HSA dünyasında başka bir seçenek yok: İşin sırrı hespihne hükmedecek tek bir uyumlu bellekte. GDDR5’in mantıklı bir seçim olmasının nedeni, PS4’ün genel amaçlı bir bilgisayar olmaması ve kullanıcılarının zamanlarının çoğunu oyun oynayarak geçirmeleri. Bu yüzden grafik performansı ve GPU’ya atacak devasa bir bant genişliği önem arz ediyor.

AMD, Kabini ve Kaveri için DDR3’e sadık kalacak. Marinkovic’e göre bu, CPU ile GPU arasındaki darboğazlar ve herkesin ihtiyaç duyduğu performans için en iyi dengeyi sağlıyor. “Eğer daha yoğun iş yüküne ihtiyaç duyuyorsak, keşfetmek için ilginç bir seçenek olacak.” diyerek oyun canavarı tabletler için bize umut veriyor.

Öte yandan, maliyet de bir başka faktör olarak dikkat çekiyor. AMD’nin ufak görevleri hızlandırma üzerinde yoğunlaşması, tepki hızının grafik performansına göre öncelik sahibi olacağını gösteriyor. Eğer bahsettiğimiz bu APU’lar dönüp dolaşıp Steam Box donanımında da kendini gösterirse bir başka özelleştirilmiş GDDR destekli çözümler karşılabiliriz, fakat bunu yakın zamanda dizüstü bilgisayarlarda göreceğimizi düşünmüyoruz.

İnternetin para birimi: Bitcoin

Son aylarda adından sıkça söz ettiren Bitcoin piyasası giderek büyüyor.

Birkaç sene önce Satoshi Nakamoto takma adlı biri tarafından “internetin para birimi” olarak ortaya çıkan Bitcoin, herhangi bir merkeze bağlı olmayan ve kişiler arasında doğrudan para aktarımının sağlanabildiği, sanal bir para birim. Bitcoin adı, kullanıcılar arasında birebir dosya aktarımı mantığıyla çalışan BitTorrent sisteminin geliyor. Bitcoin üreten herhangi bir merkez bankası olmadığı gibi bu para birimini denetleyen ve düzenleyen bir kuruluş da yok. Bir bakıma ilk günden bu yana kullanıcılar kendi paralarını kendileri üretiyor ve kendi aralarında para döngüsü oluşturuyorlar.

Kimsenin ideolojik veya ekonomik çıkarları için dilediğince düzenleme yapmadığı bir para birimi, günümüzde dünyada işleyen parasal sistemlere oldukça uzak olsa da Bitcoin bunu gerçekleştirmiş durumda.

Para yoktan var edilir mi?

Bitcoin’lerin oluşturulması otomatik olarak gerçekleşen, kimsenin kontrol edemediği bir süreç. Sistemin yapısı gereği ağ içinde gerçekleşen tüm para aktarımları uzun bir zincirde saklanıyor. Aktarım işlemleri-

nin blok zincirinde yer alması, aynı paranın iki kez harcanmasının önüne geçiyor. Para aktarımlarını uzun zincire ekleyerek doğrulamak zor bir süreç ve açık anahtarlı (asimetrik) şifreleme, noktadan noktaya ağ bağlantısı ve “proof-of-work” gibi teknolojiler kullanıldığından işlemleri doğrulamak büyük işlem gücü gerektiriyor. İşte bu işlem gücü de Bitcoin madenciliği adı verilen bir süreçle sağlanıyor. Zincire eklenen her 10 dakikalık aktarım işlemleri süreci (blok) için gerekli işlem gücünü sağlayan her kullanıcıya ödül mahiyetinde belirli bir miktar Bitcoin veriliyor. Bitcoin ilk çıktığında bu ödül 50 BTC idi. Her 4 yılda bir ödül yarıya iniyor ve şu anda 25 BTC, 2017 itibarıyla 12,5 BTC olacak. 2140 yılında 21 milyon Bitcoin sayısına ulaşıncaya kadar bu süreç devam edecek.

Basitçe, bilgisayarların Bitcoin kazanmak için çeşitli matematiksel algoritmalar çözdüğünü söyleyebiliriz. Bu algoritmalar oldukça karmaşık

ve çözmek için gereken işlem yükü oldukça fazla. Denklemleri çözmeye çalışan bilgisayar sayısı arttıkça denklemleri çözmek zorlaşıyor ve bu işten elde ettiğiniz kazanç azalıyor. Başta Bitcoin madenciliği oldukça iyi gelir sağlayan bir işti ama bu işle uğraşan kişi sayısı arttıkça özellikle birey olarak gelir elde etmek neredeyse imkânsız hâle geldi. En azından gerekli ekipmanı (örneğin bilgisayarınızı) bu iş için açık tuttuğunuzda ödeyeceğiniz elektrik faturası, kazanacağınız

Bitcoinler’in getirisinden fazla olacaktır. Fakat maden havuzlarına katılabilir, iş gücünüzü diğer insanlarla paylaşabilir ve ortak gelir elde edebilirsiniz. Tabii bu işe yatırım yapmak da mümkün.

Örneğin Pyramining (www.pyramining.com)

adlı maden havuzu şirketi, yapacağınız herhangi bir yatırımı 71 ayda size tamamen geri döndürmeyi, daha uzun vadede de kâr sağlamayı vadediyor. Yatırımlar Bitcoin üzerinden yapılıyor ve herhangi bir kısıtlama yok.

Her bir Bitcoin, yüz milyonda birine kadar parçalara ayrılabilir. Sirkülasyonda yer alabilecek maksimum Bitcoin sayısı 21 milyon olarak belirlenmiş. Günümüzde dünyada uygulanan parasal sistemde devlet ekonomiyi dengelemek adına piyasaya para sürebilir. Bitcoin’de ise böyle bir durum söz konusu değil. Bu yüzden “paranın sağma sıfır eklemek” yerine mevcut para daha küçük parçalara ayrılıyor, bu sayede paranın değeri artmış oluyor. Kullanılan en küçük birim olan Satoshi, 1 Bitcoin’in yüz milyonda biri kadar.

Bitcoin borsası

Bitcoin’i kullanmak için ilk olarak bir cüzdana sahip olmalısınız. www.bitcoin.org adresine gidip gerekli yazılımı bilgisayarınıza indirerek cüzdanınızı ücretsiz olarak oluşturabilirsiniz. Bitcoin satın almak içinse mtgox.com, bitstamp.net, btc-e.com gibi siteler kullanılabilir.

Bu sitelerde Bitcoin satma ücret ve komisyonlarının değiştiğini belirtmekte fayda var. Bitcoin satan çeşitli kurumlar arasında para transferi yapmak istiyorsanız da BitInstant.com’u kullanabilirsiniz.

BITCOIN'IN AVANTAJLARI

- **Ödeme serbestliği:** Her zaman, her yerden ve herhangi bir miktarda ödeme almanız ya da ödeme yapmanız mümkün. Coğrafi kısıtlamalara da takılmak yok.
- **Ücretsiz:** Ödeme yapmak ve almak çoğunlukla ücretsiz. Ancak kuyruktaki kuyruğunda ödemenizin daha çabuk onaylanmasını ve işleme girmesini istiyorsanız küçük miktarlarda bağışlar yapabilirsiniz.
- **Satıcı dostu:** İnternette ürün satarken Bitcoin kabul edebilirsiniz. Komisyonlar diğer para aktarım seçeneklerine göre çok düşük (çoğu zaman ücretsiz). Ayrıca kullanıcı işleminin daha hızlı gerçekleşmesini istediği takdirde bir miktar bağışta bulunabiliyor.
- **Tüketiciler için daha fazla koruma:** Bitcoin ödemelerinde kişisel bilgileriniz ödemeyle birlikte ödemeyi alan kişiye

sunulmaz. Bu da kimlik hırsızlığını neredeyse imkânsız hâle getiriyor. Tüm ödemeler kullanıcının elinde olduğundan kimse sizden habersiz para çekemiyor. Paranız kendi "cüzdanınızda" ve güvende.

- **Şeffaf:** Bitcoin'lere ilişkin tüm veriler blok zincirinde herkesin erişiminde ve veriler anbean güncelleniyor.
- **Dayanıklı:** Sistem dâhilinde gerçekleştirilmiş tüm işlemlerin kaydedildiği blok zinciri tüm dünyada yayılmış durumda ve Bitcoin madencileri tarafından depolanıyor. Durum böyle olunca sistemin dayanıklılığı, esnekliği ve geçerliliği de günümüz parasal sistemine fark atıyor.
- **Anonim:** Bitcoin cüzdanlarınızın kendine has bir adresi olduğundan kimliğinizi ele vermiyor. Yani bir cüzdanın kime ait olduğunu bilemiyorsunuz.

BITCOIN'IN DEZAVANTAJLARI

- **Yaygın değil:** İnsanların çoğunun hâlâ Bitcoin'in varlığından haberi bile yok. Bitcoin'i bir ödeme metodu olarak kabul eden işletmelerin sayısı günbegün artsa da liste hâlâ yeterince uzun değil ve sistemin kullanılabilirliğinin artması için bu listedeki şirket sayısının artması gerek.
- **Değişken:** Erişeceği potansiyeli göz önünde bulundurduğumuzda (21 milyon) şu anda dolaşımdaki Bitcoin sayısının az olması (11 milyon) pazardaki küçük hareketlerin ani fiyat değişimleri olarak yansımaya neden oluyor. Pazar hacmi arttıkça Bitcoin borsası daha stabil bir hâle gelecek. Dünyada alternatif para birimleri yok değil, ancak hiçbirisi Bitcoin kadar ilgi çekip bu hacme erişemedi. Bu yüzden tüm

Bitcoin'ler piyasaya sürülüp pazar stabil bir hâl alıncaya kadar değişkenliğin nasıl bir etki göstereceğini önceden kestirmek güç.

- **Meraklısına:** Araçların çoğu deneyimsiz kullanıcılara hitap etmiyor ve kullanıcılar kendi paralarını kendileri korumak veya çevrimiçi cüzdan hizmetlerine emanet etmek zorunda. Sistemin oldukça yeni olması, halka inmesinin biraz vakit alacağına delalet ediyor.

Bitcoin biraz da deneysel bir para birimi. Bu yüzden kurdaki ani dalgalanmalar nedeniyle hem bankaları korkutuyor hem de Bitcoin'e yatırım yapmak isteyenleri durup bir kez daha düşündürüyor. Ancak risk almayı seviyorsanız ve acil kâr etmek amacında değilseniz Bitcoin satın alıp kenarda tutabilirsiniz.

Bitcoin'in gidişatını net bir şekilde kestirmek aslında imkânsız ama çoğu iktisatçı Bitcoin'in henüz ciddi bir para

birimi olarak değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyor. Şimdilik herhalde işletmeler de öyle düşünüyor ki ticarete Bitcoin'in kullanım oranı çok az. Ama kullanım artarsa şüphesiz ki hükümetler de Bitcoin'e bir şekilde müdahale etmeye veya en azından işlemleri vergilendirmeye çalışacak.

Bu yazıyı yazdığımız sırada 1 Bitcoin'in 145 Amerikan doları değerinde olduğunu da belirtelim. ■

**ET2701
EV EĞLENCESİNİN EFENDİSİ**

ASUS'a Özgü SonicMaster Subwoofer* ile İnanılmaz Ses Deneyimi Sunan
**10 PARMAK DOKUNMATİK EKRANLI
ET2701 ALL-IN-ONE PC, BİR INTEL ESERİ**

* Harici Subwoofer bazı modellerde bulunur.

Intel, Intel Logosu, Intel Inside, Intel Core ve Core Inside, Intel Corporation'ın Tescilli Markasıdır.

Herkes bunu konuşuyor...

Bilgisayar monitörlerinin geleceği

Yüksek DPI sunan ekranlar neden hâlâ PC dünyasında yer edinemedi?

Ekran teknolojileri de artık teknoloji satın alma kararları üzerinde etkili oluyor. Bunu başarsa yine Apple'in olağanüstü pazarlama gücü oldu. Apple, iPhone 4 ve iPad'i tanıtırken IPS ekranın avantajlarını öve öve bitirememişti. O günden beri ultra mobil pazarındaki herkes IPS'e oynuyor.

Bunun güzel yanıysa IPS bilincinin hızla artması ve bu sayede IPS teknolojisinin PC monitörlerinde de daha fazla kullanılmaya başlanması. İşte bu gelişme, PC monitörlerinde, mobil pazardaki diğer trendleri de görebilecek miyiz sorusunu aklı getiriyor. Mobil pazardaki en önemli gelişme ise yüksek DPI (inç başına nokta) sahibi paneller.

Örneğin, bu yıl içinde 1.920 x 1.080 piksel (Full HD) çözünürlük üst düzey akıllı telefonlar için standart hâle geldi sayılır. Bu arada 10 inç tabletler 2.560 x 1.600 piksele kadar çıkmaya başladı.

PC kullanıcıları içinse rakamlar pek iyi açıcı değil. Şu an için 24 inç monitörlerde standart çözünürlük 1.920 x 1.080 piksel ve en fazla 1.920 x 1.200 gördüğümüz oluyor. 2.560 x 1.440'a ulaşmak için 27 inç geçmek zorundasınız. 30 inç ise 2.560 x 1.600 piksel sunabiliyor.

Değişim ihtimali düşük

Maalessif bu değerlerin yakın gelecekte değişmesi pek mümkün görünmüyor. En azından, PC monitörü pazarının önemli

oyuncuların iiyama böyle söylüyor. Problem, tüm yeniliklerin ve dolayısıyla paranın mobil pazara kaymış olması. iiyama yöneticilerinden Steve Kilroy, "İnsanlar dizüstü ve tabletlere yöneldikçe monitörlerin hem tüketici hem de küçük işletme tarafındaki pazarları küçülüyor." diyor.

Üstelik satışlar azalmasa bile mobil panel işinde daha fazla para var. Ekran substratları uzun tabakalar şeklinde üretiliyor ve tek bir tabakadan, monitör ekranından daha fazla tablet ekranı kesilebiliyor. Başka bir deyişle, LCD panel üretmek

için milyonlarca dolarlık yatırım yaptıysanız, şüphesiz ki ürünlerinizde pazarın en kârlı kısmına öncelik vermek isterseniz. İşte o da mobil ekranlar.

İşin daha da kötüsü, Kilroy, PC monitörü satın alanlar arasında yüksek DPI panellere talebin çok az olduğunu söylüyor. Tüketiciler mobil cihazlarda olağanüstü yüksek

çözünürlüğe alıştıkça bunun değişeceğini düşünebilirsiniz ama mobil alandaki bu gelişme de çok yeni ve iyice oturması için zaman geçmesi gerekecek. Üstelik kendi başına yeterli olacağı da kesin değil. Muhtemelen, yüksek DPI'lı panelleri bir süre daha sadece ultra mobil cihazlarda görmeye devam edeceğiz.

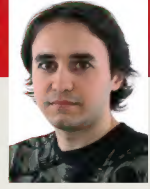
Biraz da iyi haber duyalım dersiniz, Kilroy, IPS panel teknolojisinin PC monitörlerinde daha da yaygınlaşacağını söylüyor. Birkaç yıl içinde sadece en düşük bütçeye hitap eden monitörlerde TN kullanılacak ve IPS ucuzlayacak. Elbette TN teknolojisi de son yıllarda büyük gelişme kaydetti, dolayısıyla görüntü kalitesinde beklediğiniz kadar büyük bir sıçrama yaşanmayabilir.

YAZARIN GÖRÜŞÜ

Selim ŞUMLU

@maxcoder

Klaatu barada nikto

18 ve 19. yüzyıllarda Sanayi Devrimi, işgücünde, dünyanın o güne kadar görmediği bir değişime yol açmış ve milyonlarca kişi işsiz kalmıştı. "İşsiz kalacağız" diye teknolojiden korkmak, herhalde o günlerden kalma bir olgu olsa gerek. Oysa bugün biliyoruz ki teknoloji sayesinde "vida sıkma" gibi anlamsız işler yok oluyor ama birkaç yüz yıl önce akıllara bile gelmeyecek "bilgiye dayalı" yeni meslekler ortaya çıkıyor. "Mavi yakalı" dediğimiz, fiziksel güçle çalışan işçilerin işlerini yavaş yavaş ellerinden alan robotlar, artık biz "beyaz yakalı" hizmet sektörü çalışanlarını tehdit ediyor. Korkmalı mıyız? Bence hayır.

Robotlar ve otomasyon teknolojileri, insanların ulaşamayacağı hız ve doğrulukta pek çok işi yerine getirebiliyor. Bu belki halı dokuyan, vida sıkın, ama yıllarca uğraşta tek bir bilgisayar işlemcisiyle elle üretmeyecek kişilerin işlerini kaybetmesi demek ama otomasyonla birlikte yeni iş alanları da ortaya çıkıyor. 100 yıl önce, FPS oyunları geliştirerek para kazanacak çocuklar olacağını hayal edebilir miydiniz? 50 yıl önce "Mars'taki uzay aracını yönetme" işi söz konusu değildi. 2050'de karşımıza ne gibi yeni mesleklerin çıkacağını bile tahmin edemiyoruz, çünkü yeni teknolojiler sürekli yeni meslekleri de beraberinde getiriyor. Bu "modern" mesleklerin ortak noktasıysa hepsinin otomasyona ve makinelere dayanan, bilgiyi merkez alan işler olacak olmaları. Günümüzün işlerinin bir kısmını daha robotların devralacağı ise şüphesiz. Hiçbir zaman robotlara karşı yarışmadığımızı unutmamak gerek. Böyle bir yarışa girersek, kaybederiz. Hayatın zorluklarına karşı robotlarla birlikte yarışarak, onlarla birlikte yaşayarak insanlığı sürdüreceğiz. Belki biz görmeyeceğiz ama gün gelecek, robotlar sayesinde hayat standartları o kadar yükselecek ki pek çok kişi çalışmak zorunda bile kalmayacak. Zeitgeist: Addendum belgeselini (www.zeitgeistaddendum.com) izlediyse, günümüzün teknolojik imkânlarıyla bile böyle bir geleceğin mümkün olduğunu öne süren Venüs Projesi'ni (www.thevenusproject.com) hatırlayabilirsiniz. Henüz izlemediyseniz, bu ücretsiz belgeseli web sitesi üzerinden izlemenizi öneririm.

60 SANİYELİK TEST

1 Yeni bir akıllı telefon uygulaması, cihazın kamerasını kullanarak hangisini yapıyor?

- A) Mikroskobik canlıların fotoğrafını çekiyor
- B) Hastalık tespiti için idrarı kontrol ediyor
- C) Ayaklarınızı analiz ediyor

2 Oyun şirketi Valve'in yöneticisi Gabe Newell, hangisiyle ödüllendirildi?

- A) BAFTA Kardeşliği Ödülü
- B) Nobel Barış Ödülü
- C) Seattle şehrinin anahtarı

3 Akinsoft'un Türk mühendisleri tarafından geliştirilen son insansı robotun adı ne?

- A) Çelebi
- B) AKINCI-2
- C) Sinan-M

4 Kızılötesi holografı, hangi kamu çalışanlarının işini kolaylaştıracak?

- A) Polis
- B) Milletvekili
- C) İtfaiyeci

5 ABD'li milyoner Dennis Tito, nereye göndermek üzere orta yaşlı bir çift arıyor?

- A) Mars
- B) İsviçre
- C) Mariana Çukuru

6 Nike, futbol ayakkabısı yapmak için hangisini kullanıyor?

- A) Moleküler nanoteknoloji
- B) Genetiğiyle oynanmış sporcu ayağı
- C) 3D yazıcı

Yanıtlar: 1B 2A 3B 4B 5A 6C

Türkiye’de satılan her iki telefondan biri “akıllı”

Mobil dünyanın nabzını tutan Webrazzi Mobil’13 konferansında teknoloji sektörüne damga vuracak açıklamalar yapıldı.

Mobil uygulamalardan akıllı telefonlara kadar birçok konunun yer aldığı Mobil’13 konferansında Türkiye’deki akıllı telefon pazarı hakkında önemli bilgiler paylaşıldı. Angry Birds’ün yapımcısı Rovio’dan Todd Tran, şirketin Türkiye’de iş ortağı olan Mobilera ile birlikte yapacakları çalışmalar hakkında bilgiler verdi.

Mobil’13 konferansına katılan isimler arasında yer alan Qualcomm Türkiye Genel Müdürü Barış Ruacan, Türkiye’deki akıllı telefon pazarı konusunda dikkat çeken verileri paylaştı. Türkiye’de şu anda satılan yeni telefonların %56’sının akıllı telefon olduğunu belirtti. Ruacan, “Şu anda Türkiye’de satılan her iki telefondan biri akıllı telefon oluyor. 2011 yılında Türkiye’de 127.000 tablet bilgisayar satıldı. Bu rakam 2012 yılında 505.000’i geçti” şeklinde konuştu.

Angry Birds Türkiye’de 11 milyon kez indirildi

Mobil’13 konferansının en dikkat çekici oturumlarından biri Angry Birds yapımcısı

Rovio ile gerçekleşti. Rovio EMEA & APAC Bölgesi Reklam ve Marka Ortaklıkları Grup Başkanı Todd Tran, Angry Birds’ün Türkiye’de 11 milyon adet indirmeye ulaştığını paylaştı. Türkiye’deki iş ortaklıklarına önem verdiklerini dile getiren Todd Tran, yakın gelecekte Türkiye’de Angry Birds’ü oyun dışında daha sık ve daha yaygın bir şekilde görmeye başlayacaklarını belirtti.

Kaybedilen telefonlar cüzdanlara oranla daha hızlı fark ediliyor

Konferansa katılan isimler arasında yer alan Turkcell’in M-Ticaret Yöneticisi Erkan Taş, kullanıcıların cüzdanlarını kaybettiklerinde 4 saat, telefonlarını kaybettiklerinde ise 15 dakika içinde fark ettiklerini dile getirdi. Mobil cüzdan ve son zamanlarda çok önemli olan mobil sadakat konusuna da değinen Erkan Taş, akıllı telefonların tüketiciyi kart bilgisi paylaşma korkusundan kurtararak belki de milyonlarca kişiyi mobil online ticarete ekleyebileceğini dile getirdi. Öte yandan Erkan Taş, ortalama bir kullanıcının 40 uygulama indirdiğini, ancak ortalama 15 uygulamayı aktif olarak kullanıldığını belirtti.

iPhone 5’le reklam filmi çekildi

Geniş kullanıcı kitlelerine ulaşan iPhone 5 ilk kez bir reklam filmi için kullanıldı. İrlandalı bir banka için çekilen reklamın görüntü kalitesi ise hiç de küçümsenecek cinsten değil. Televizyon reklamlarının bütçelerinin ortalama 350 bin dolar civarında tuttuğu söylenir fakat Allied Irish Bank için çekilen bu reklamın maliyetinin bunun çok daha aşağısında olduğu kesin, çünkü reklamın tamamı iPhone 5 ile çekildi.

İrlandalı reklam ajansı Rothco’nun kreatif direktörü ve aynı zamanda reklamın yaratıcısı olan Damian Hanley, “Reklamı iPhone’da çekmek büyük bir karardı. Ancak

birkaç başlangıç denemesi yaptıktan sonra yüksek çekim kalitesi elde edebileceğimizi gördük.” şeklinde konuşuyor. iPhone 5 ile çekilen o reklamı <http://youtu.be/AYipnNw-Hv8> adresinden izleyebilirsiniz.

YAZARIN GÖRÜŞÜ

Kıvanç TANRIKULU

@kivancoco

Turbo fanlı heyecanlı fırın

Radyo önemini yitirmekte, televizyon her yere yayılmaktaydı. Televizyondan sonra doğmuştum; yani televizyonda beni şaşırtacak, heyecanlandıracak bir durum yoktu. Beni heyecanlandıran ilk elektronik alet bir fırın oldu. Evet, bir fırın! Aslına bakarsanız ocak kısmı gazla çalışıyordu, fırın kısmı da gayet basit bir elektrik düzeneğiyle. Bilirsiniz; elektrikle direnç gösteren teller ısınır, haznenin arka tarafına yerleştirilmiş bir pervane tellerin ısıttığı havayı fırının içine dağıtma görevini üstlenir ve o alete “turbo fanlı ultra süper fırın” gibi bir isim konur. Aradan onlarca yıl geçmesine rağmen halen benzer sistemlerle çalışan fırınlar kullanılıyor. Bu alete elektronik dememin sebebi, fırının ön yüzünde küçücük bir yer kaplayan yeşil ışıklı ekranda gizliydi. Bu sihirli ekran uzaktan baktığınızda size rakamlarla saati gösteriyordu. (Mutfaktaki duvar saati henüz çöpe atın, fırının saati gösterebiliyor!) Elbette fırının üzerinde elektronik bir saat oluşu fırını elektronik yapmaz. Bu saati kullanarak yiyecekleri pişirme süresini belirleyebiliyorsanız -ki öyleydi- elektronik bir fırının var demektir. Saat, fırını böylece elektronik yapıyordu. Dahası, akıllı yapıyordu. Üreticisi hiç çekinmeden “turbo fanlı ultra süper akıllı fırın” diyebilirdi bu ürüne. Alet eve gelir gelmez dizlerimin üzerine çöküp saatin altında yer alan düğmelerle oynamaya koyuldum. Önce saatini ayarladım. Arkasından birkaç dakika sonraya bir alarm kurup çalmasını bekledim. Son olarak da fırını belirli bir süre pişirdikten sonra kendini kapatacak şekilde ayarlamayı başardım. Artık aletin başından ayrılmayıp, kurcalayarak keşfettiğim şeylerin nasıl yapıldığını anlatan kullanma kılavuzunu okumaya başlayabilirdim...

Aradan geçen yıllarda, içimdeki merak ve heyecan artarken zamanım azalma eğilimindeydi. Bugün iOS’e bir güncelleme geldiğinde öncelikle açıklamasını okuyup neler getirdiğini öğreniyorum.

Hürriyet TV'den yeni teknoloji programı

Türkiye'de televizyon yayıncılığını web'le birleştiren Hürriyet TV, programlarına bir yenisini daha ekledi. PCnet Yayın Yönetmeni Erdal Kaplanseren'in hazırlayıp sunduğu %100 Teknoloji 22 Nisan'da ilk bölümüyle yayına girdi. Haftalık periyotla yayınına devam eden programda teknolojik gelişmelere dair haber ve yorumların yanı sıra haftanın oyunu, haftanın ürünü ve haftanın teknoloji videosu gibi bölümler yer alıyor. Yayına girdiği ilk 5 dakikada 5.000'e yakın izlenimle karşılanan programı Hürriyet TV'nin webtv.hurriyet.com.tr adresinden izlemek mümkün.

8 milyon iPhone iade edildi

China Business'ın haberine göre 8 milyon iPhone çeşitli problemler nedeniyle Foxconn'a iade edildi. Hangi modellerin iade edildiği henüz merak konusu.

Apple, "standardın altında görünümleri veya işlevsizlik problemleri" nedeniyle 8 milyona yakın iPhone'u Foxconn'a iade etti. China Business'ın raporuna göre bu, Apple'in bir numaralı imalat firmasına 1,6 milyar dolara yakın bir zarara mal olabilir.

Rapor telefonlarla ilgili spesifik problemlerden söz etmiyor. Ayrıca, hangi

modellerin iade edildiğini de bilmiyoruz. Eğer iade edilen grup iPhone 5 ve iPhone 4S gibi güncel modellerden oluşuyorsa bu

Apple'in tedarik zincirinde bir sorunla sonuçlanabilir ama bu kusurlu modeller "iPhone 5S" modelleriyse Apple yeni telefonunun piyasaya sürülüş tarihini ertelemek zorunda kalabilir.

Söylenene göre Foxconn bu ayın başında iPhone 5S'in üretimine başladı. Şimdiyse Apple'in 7. nesil iPhone'unu hazırlama düzenlenecek olan

Dünya Geliştiriciler Konferansı'nda duyurması bekleniyor.

YAZARIN GÖRÜŞÜ

Ömür İklim DEMİR

@TimeStain

Saçlı adamın mesajı

Denizden çıktığında üzerinde kazak varmış gibi görünen; gereğinden fazla saç, sakal, bıyık ve kaştan oluşan bir arkadaşım geçenlerde bana Twitter'dan özel mesaj attı. Çam yağı, kestane tozu veya öyle bir şey sayesinde saçlarına kavuşup nasıl da çocuklar gibi şen olduğunu anlatıyordu. İki gün önce de elma yiyip sirke içerek zayıflamanın incelikleri hakkında çok önemli bilgiler vermişti. Tabii ki "Ne güzel, üşenmemiş tek tek mesaj atmış." demedim, kendisini durumdan haberdar ettim. Kötü niyetli yazılım kurbanı olmuştum!

Günümüzde Twitter üzerinden çalışan, kimlerin bizi takip edip etmediğini gösteren veya daha uzun mesaj atmamızı, ayarladığımız saatlerde tweet yollamamızı sağlayan on binlerce uygulama var. Bu uygulamalar, takip ettiğimiz kişilerin yazdıklarını okuma, kimi takip ettiğimizi görme, yeni kişileri takip etme, profilimizi güncelleme, bizim adımıza mesaj yollama, özel mesajlarımıza erişme gibi pek çok konuda izin istiyor. Biz de yes-yes, next-next diyerek bu yetkileri hiç fark etmeden veriyoruz. Paniğe gerek yok! Uygulamalar sayfasından şu ana kadar onay verdiklerimizin hangi yetkilere sahip olduğunu görebiliyor ve güvenilir bulmadıklarımızı hemen kaldırabiliyoruz.

Genellikle kötü amaçlı yazılımlar, Twitter hesabında gizlice yaşamayı tercih ettiği için başımıza gelenin farkına bile varmıyor. Eğer normalde takip etmediğimiz birini takip etmeye başladysak, arkadaşlarımıza aslında yollamadığımız "mention" veya özel mesajlar gidiyorsa, kötü amaçlı yazılım kurbanı olduk demektir. Eğer olduysak da Twitter şifresini değiştirerek, uygulamalar sayfasına gidip kullanmadığımız veya güvenmediğimiz uygulamaları kaldırarak, uygulamalara onay verirken hangi yetkileri istediklerine dikkat ederek, Twitter kullanıcı adı ve şifremizi isteyen sayfalarda adres satırında ne yazdığını okuyarak (Mutlaka <https://twitter.com> yazmalı.) bu durumdan en az zararla kurtulabiliriz.

Hayatta da sosyal medyada da sağlığınız hiç bozulmasın!

Facebook, logo ve simgelerinde değişiklik yaptı

Dünyanın en büyük sosyal ağı Facebook, yine bir değişiklikle karşımızda. Şirket, yıllar sonra ilk defa ana logosunu değiştirdi ve simgelerini yeniden tasarladı.

Fark etmemiş olabilirsiniz ama Facebook ilk kez ana logosunu düzenledi ve diğer simgelerin tasarımını yeniledi. Facebook'un logosunda artık "F" harfinin altındaki soluk mavi çizgi yer almiyor. Ayrıca harf, kutunun biraz daha kenarına yaklaştırıldı. Bu değişiklik Facebook Home'un (sosyal ağın Android için yeni uygulama başlatıcısı) bilgi sayfasında görünse de yeni logo şirketin haber odası sayfasında biraz gecikmeli boy gösterdi. "F" logosu henüz bütün sayfalarda güncellenmiş değil. Marka İzinleri Merkezi de buna dâhil. Yine de Facebook'un Twitter hesabındaki resme eklendi. Güvenlik işaretinden gizlilik simgesine kadar diğer resmî sayfalar geçtiğimiz birkaç hafta içinde logo değişikliğini uyguladı.

Before

After

INFOGRAFİKLER

Gerçekler ve rakamlar

Dikkat çekici bilgiler ve istatistikler

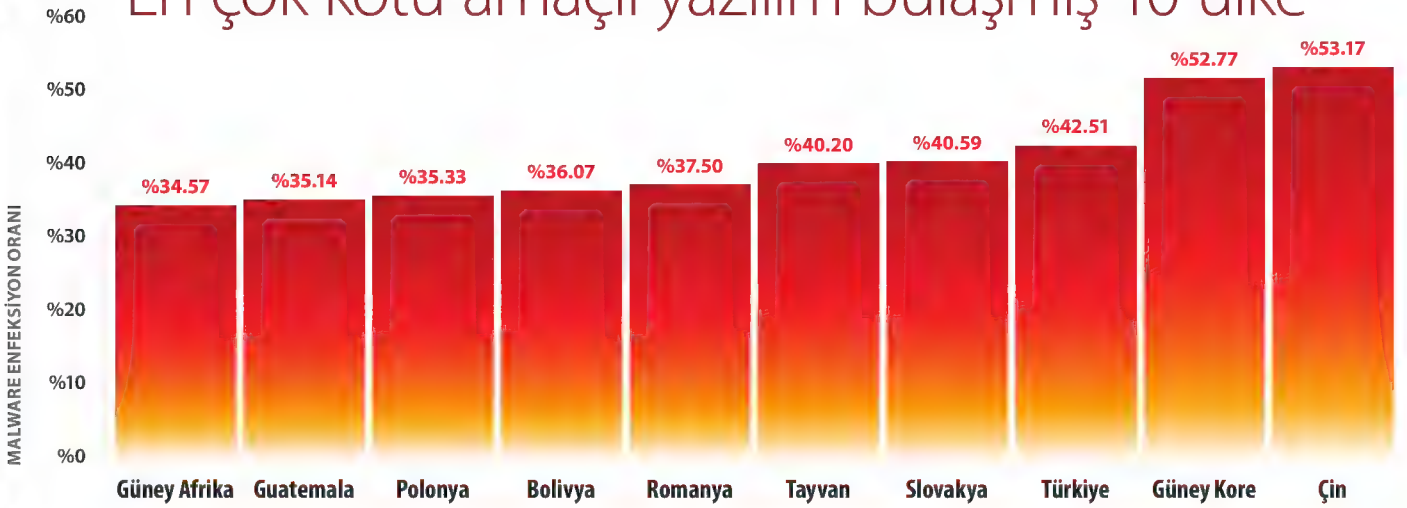
DÜNYANIN EN BÜYÜK DİJİTAL FOTOĞRAFI...

Geçen yılki Londra 2012 Olimpiyat Oyunları'nın anısına British Telecom, Londra'nın rekor boyutta bir panoramik fotoğrafını çekti. 320 gigapiksel ölçüsündeki olağanüstü fotoğraf, BT Kulesi'nin tepesinden çekildi ve dünyanın en büyük panoramik fotoğrafı rekorunu kırdı. Fotoğrafı www.bt london2012.co.uk adresinde görebilirsiniz. Tarihte ilk kez bu boyutta bir fotoğraf çekme girişiminde bulunuldu ve son hâlinin tasarlanıp inşa edilmesi birkaç ay sürdü.

%16,6...

İnternetsiz bir hayatla başa çıkabilir misiniz? **İnternet** her zamankinden daha **popüler** bir iletişim aracı olmasına rağmen dünya nüfusunun sadece **%16,6'sı** internete erişebiliyor. 18 ülkenin hiç internet bağlantısı yok.

En çok kötü amaçlı yazılım bulaşmış 10 ülke

BİLİŞİM GÜVENLİĞİNİN 21 YILI

1991

Norton şirketini yeni satın alan Symantec, PC'ler ve uyumlu bilgisayarlar için ilk Norton Anti Virus sürümünü yayımladı.

1999

David L. Smith, türünün ilk örneği olan Melissa virüsünü yarattı. Binlerce bilgisayara bulaşan Melissa, yaklaşık 80 milyon dolar hasara yol açtı.

2001

Code Red, Nimda ve Anna Kournikova adlı popüler e-posta/ağ solucanları, yazarlarına büyük şöhret kazandı.

2003

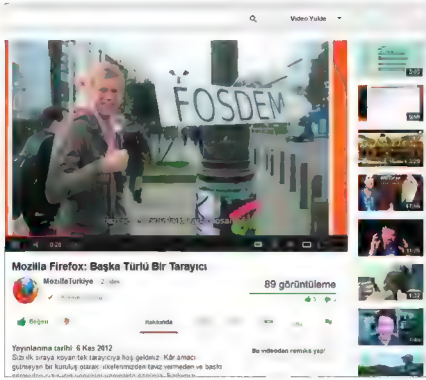
Jeffrey Lee Parson, 18 yaşında SoBig solucanını yazdı. Bu solucan, dünya çapında yaklaşık 38 milyar dolarlık hasara neden oldu.

2004

Jeremy Jaynes, spam göndermekten ceza alan ilk siber suçlu oldu ve 9 yıl hapis cezasına mahkûm edildi.

%10...

YouTube videolarının %10'u yüksek çözünürlükte. YouTube, dünyadaki tüm video kaynaklarından daha fazla HD içeriğe sahip. Sitenin mobil sürümü günde 600 milyondan fazla gösterim alıyor. 2011'den bu yana mobil cihazlardan yapılan ziyaretler üçe katlanmış.

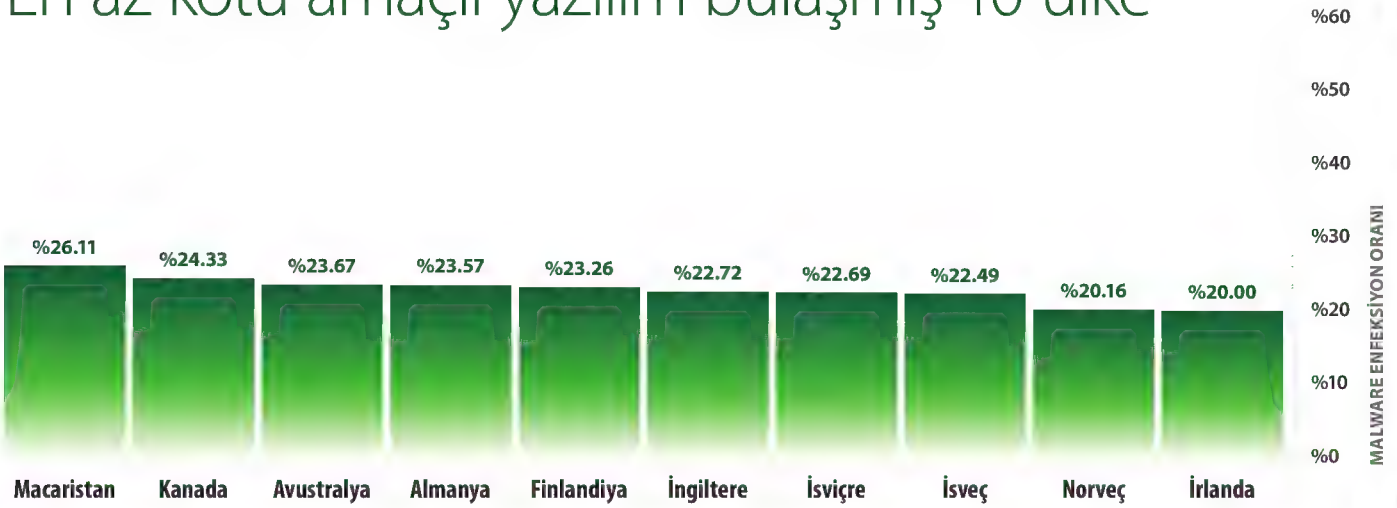
Antarktika'nın %80'i...

...Firefox kullanıyor. Özgür

web tarayıcısının en yüksek kullanım oranına sahip olduğu kıta olan **Antarktika**, birkaç bin bilim insanına ev sahipliği yapıyor. Firefox'un yaratıcısı Mozilla, geçtiğimiz ay 15. doğum gününü kutladı. Dünya nüfusunun **%95'i** için dil desteği sunan Firefox, Guinness Rekorlar Kitabı'na göre "24 saatte en çok indirilen yazılım" rekorunu elinde bulunduruyor.

En az kötü amaçlı yazılım bulaşmış 10 ülke

2006

Rogue AV and Trojan FakeAV gibi örneklerin öne çıktığı sahte güvenlik yazılımlarını satmak siber suçlular için çok kârlı bir işe hâline geldi.

2007

Zeus ve Storm Worm gibi bankacılık truva atları, siber suçluların banka binasına girmeden banka ar soymalarının yolunu açtı.

2009

Tüketiciler sosyal medyaya kaydıkcı siber suçlular da bu sosyal ağların avantajlarından yararlanan kötü niyetli yazılımlar geliştirmeye baş ad

2010

Stuxnet ve Aurora gibi yüksek profilli zararlılar, kötü niyetli yazılımların gerçek dünyada verebileceği zararın potansiyeli gözler önüne serdi.

2012

Mobil zararlı yazılımlar nedeniyle tüketiciler akıllı telefon ve diğer taşınabilir cihazlarda da gizli endişesi duymaya başladı.

Her amaca uygun **BEDAVA** YAZILIMLAR

Masraf gerektirmeden işinizi görecek 65 programı seçtik.

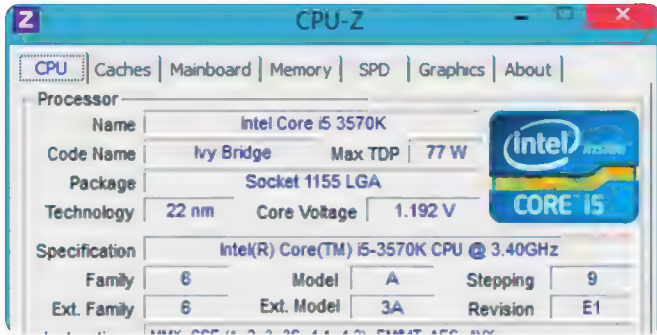
Kabul etmek gerekir ki bilgisayar tutkunu olmanın ucuz bir yanı yok. Dikkatli biçimde seçim yapıp ileriye dönük uzun vadeli yatırımlar gerçekleştirecek bile güçlü bir sistemi bir araya toplamak ve güncel halde tutmak epey masraf gerektiriyor. En azından donanımına harcanan yüklü ödemeden sonra yazılım tarafında büyük tasarruflar yaparak bir nevi telafi gerçekleştirebiliriz. İster eğlence ister iş amaçlı olsun, günlük bilgisayar kullanımı sırasında ihtiyaç duyduğumuz uygulamaların büyük kısmı ücretsiz alternatiflere sahip. İkinci sınıf veya para sıkıntısı olanlara yönelik hazırlanmış yazılım sürümlerinden söz etmiyoruz. Tam anlamıyla beklentileri karşılayan, kendi sınıfı içinde liderliği ele geçiren, dikkat çekmeyi başaran ama buna rağmen ücretsiz olan programlardan söz ediyoruz. Hatta öyle ücretsiz programlar var ki onları kurmadan bilgisayar başına oturmayı hayal bile edemiyoruz. İlginizi çekmiş olmalı, değil mi? O zaman okumaya devam edin.

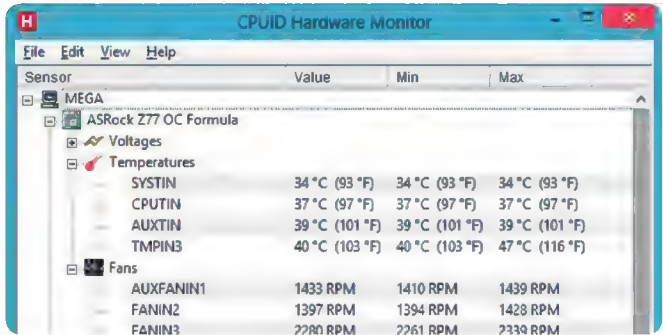
Sistem Bilgisi

Eğitçiyimc ya n taktosale

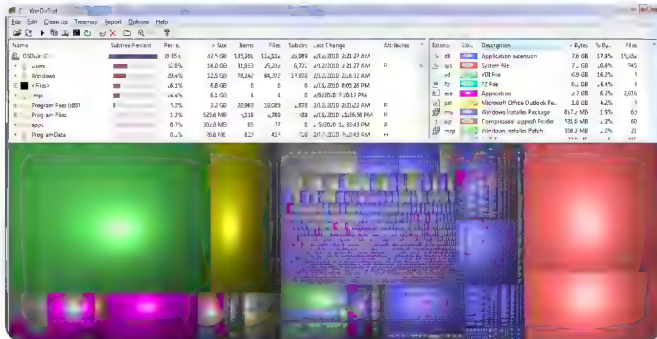
CPU/GPU DETAYLARI CPU-Z VE GPU-Z

USB belleğe sığabilecek en iyi benchmark uygulamalarını seçmek için uğraşıyorsanız CPU-Z ve GPU-Z olmadan işe başlamayın deriz! Sistem bileşenleriyle ilgili bilgileri elde etme konusunda bu iki uygulama kadar iyisini bulmak imkânsız. Ayrıca bu programlar son derece sık güncelleniyor ve yeni donanımları o kadar yakından takip ediyor ki ister istemez AMD, Intel ve NVIDIA'nın resmi tanıtımlar öncesinde bilgileri sızdırdığını düşünmeden edemiyoruz. www.cpuid.com ve www.techpowerup.com

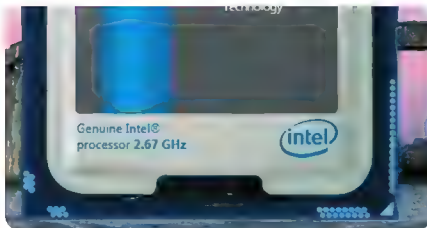
SİSTEM SICAKLIKLARI HWMONITOR

Vazgeçilmez CPU-Z uygulamasını geliştiren firmanın bir diğer yazılımı olan HWMonitor, kolay biçimde sistemdeki bileşenlere ait sıcaklıkları, voltaj değerlerini, fan hızlarını ayrı ayrı görme imkânı veriyor. Ayrıca minimum ve maksimum değerleri de görebiliyorsunuz. Arayüz tasarımı göze hitap etmiyor olabilir ama denemelerimize göre özellikle de overclock edilmiş bir sistemde sıcaklıkları takip etme konusunda son derece başarılı ve beklentileri karşılıyor. www.cpuid.com

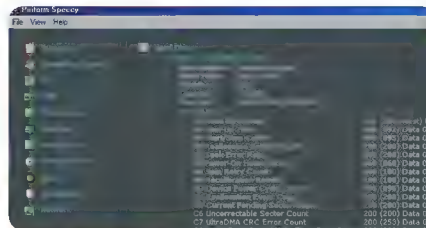
WINDIRSTAT

Sabit diskiniz terabaytlarca kapasite sunsa bile bir an gelir, dolduğunu fark edersiniz. Ne türden dosyaların bu kadar çok yer kapladığını hemen anlayamazsınız. Temizlik zamanı geldiğinde işinizi kolaylaştıracak olan uygulamalardan biri olan WinDirStat, sabit disk içeriğini analiz ediyor ve farklı türden dosyaları farklı renklerde gösteriyor. Bu sayede video arşivinizin ne kadar alan kapladığını anlayabiliyorsunuz. Renkli karelere tıklayıp içerikleri hakkında bilgi sahibi olabilirsiniz.

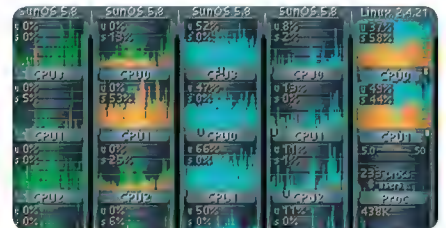
TURBO GÖSTERGESİ INTEL TURBO BOOST TECHNOLOGY MONITOR

Eğri oturup doğru konuşalım: Intel Turbo Boost teknolojisi overclock üzerine kurulu bir sistem. Bazı durumlarda bu sistemin ne şekilde çalıştığını anlamak mümkün değil. Daha da fenası, işlemci frekansını takip etmek için kullanılan yazılım ve araçların büyük kısmı doğru bilgi veremiyor. Intel Turbo Boost Technology Monitor ile firmanın sunduğu diğer uygulamaları kıyasladık ve mevcut takip araçları içinde en başarılısının Intel'inki olduğunu fark ettik. www.intel.com

SİSTEM ENVANTERİ SPECCY

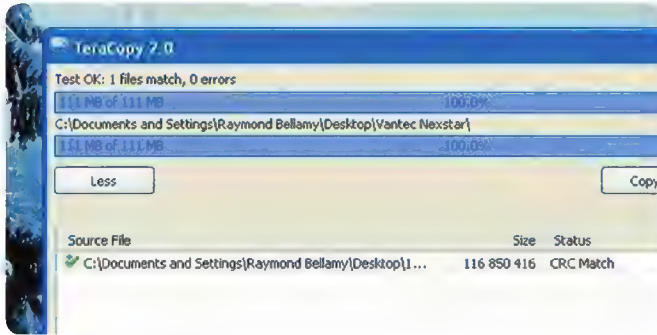
PC için kullanıma sunulmuş olan çok sayıdaki bilgi aracı arasında en kullanışlı olanının Speccy olduğunu söyleyebiliriz. CCleaner uygulamasını geliştiren ekip tarafından hazırlanan bu uygulama, mevcut sistem bilgisini elde ettikten sonra kolay anlaşılır gruplar hâlinde ediyor ve okuması kolay araçlar sunuyor. Çoğumuzun asla kullanmayacağı çok sayıda faydasız ek seçenikle doldurulmuş değil. Kasanızı açmadan donanım detaylarınızı öğrenmek istiyorsanız çok faydalı olacağı kesin. www.piriform.com

DISK BİLGİSİ GKRELLM

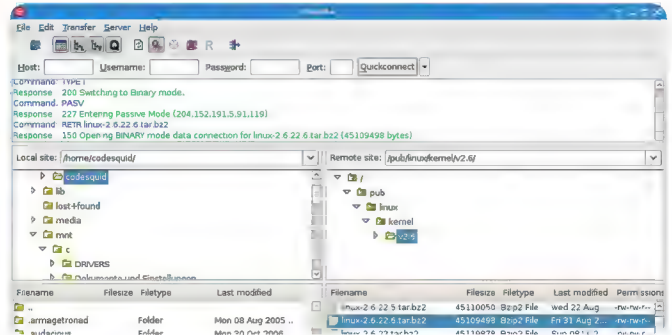
Linux sürümü kullanılarak dönüştürülmüş olan bu eski nesil uygulama ilk aşamada sizi etkilemeyebilir ama sabit disklerdeki okuma ve yazma performansını etkili biçimde takip etme imkânı veren bulunabilecek en iyi araçlardan biri. Aracı hem gerçek kullanım hem de sentetik testler sırasında disk okuma/yazma performansıyla kıyasladık ve sonuçların aynen olması gerektiği gibi olduğunu tespit ettik. Bu sayede yeni SSD'nizin olması gerektiği biçimde çalışıp çalışmadığını kontrol edebilirsiniz. <http://goo.gl/eLbmb>

Dosya Yönetimi

KOPYALAMA VE TAŞIMA TERACOPY

TeraCopy, Windows dosya aktarım sisteminin yerini alabilecek son derece sağlam bir uygulama. Windows'un dâhili dosya kopyalama sisteminden hızlı olmakla kalmıyor, aynı zamanda daha iyisini sunuyor. Detaylı biçimde aktarılan dosyaları, sırada bekleyenleri, aktarım hızlarını gösterebiliyor. Aktarımları durdurma ve devam etme desteği var. Aktarım işleminden önce ve sonra dosya analizi yaparak aktarımın sorunsuz tamamlanıp tamamlanmadığını kontrol edebiliyor. <http://codesector.com/teracopy>

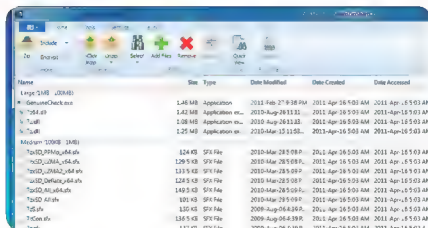
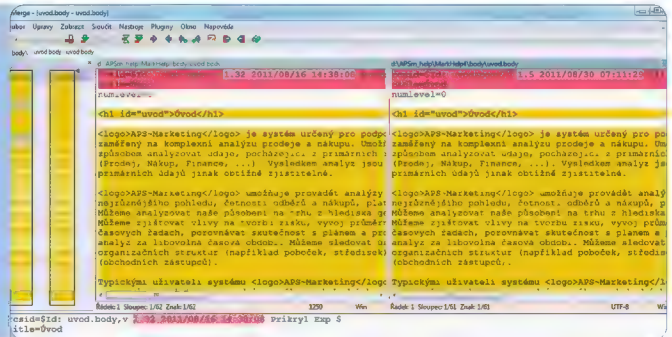

FTP İSTEMCİSİ FILEZILLA

Büyük boyutlu dosyaları aktarmanız mı gerekiyor? Açık kaynaklı FTP (dosya aktarım protokolü) programı FileZilla size yardımcı olabilir. FileZilla, hem FTP istemcisi hem de FTP sunucusu olarak hizmet verebiliyor. 4 GB'ye kadar boyuttaki dosyaları aktarabilirsiniz. Sürükle-bırak desteği olduğu için programın kullanımı son derece kolay. FileZilla'yı Windows, Linux ve OS X işletim sistemlerinde kullanabilirsiniz. Ücretli alternatiflerinin sunduğu neredeyse tüm özelliklere sahip. <http://filezilla-project.org>

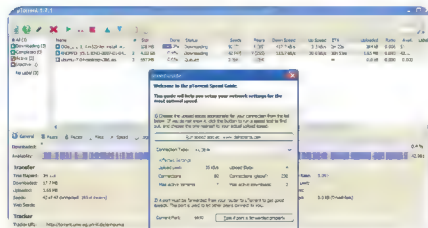
DOSYA YÖNETİMİ WINMERGE

Aynı dosyanın birden fazla sürümüne mi sahipsiniz? Bir belgede yer alan değişiklikleri bir diğer sürümüyle birleştirmeniz mi lazım? İki ayrı klasörü kıyaslayıp içlerinde bulunan dosyaların aynı olup olmadığını tespit etmeniz mi gerekti? WinMerge imdadınıza yetişiyor. Bit seviyesindeki dosya değişimlerini algılama veya eşleştirme işlemlerinde yerel ve uzaktaki klasörlerin (ve içeriklerinin) aynı olduğunu kontrol etme konularında son derece başarılı. www.winmerge.org

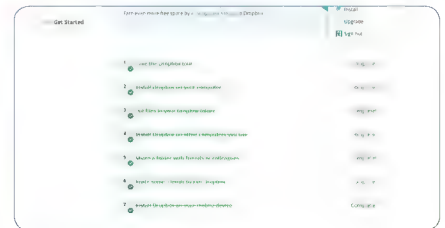
DOSYA ARŞİVLEME 7-ZIP

7-Zip tüm dosya arşivleme gereksinimlerini başarılı biçimde karşılamak WinZip gibi bir programa para ödemenin anlamı var mı? Açık kaynaklı bu yazılım tamamen ücretsiz ve kullanıcıyı reklamlara boğmuyor. Aynı zamanda 7-Zip ile ZIP dışında ISO, RAR, TAR gibi çok sayıda farklı format destekleniyor. Tabii kendine has ve yüksek sıkıştırma oranları sunan 7z formatını da unutmamak gerek. Windows 8'den Windows 98'e kadar tüm işletim sistemleriyle uyumlu ve dosya arşivleme için daha farklı bir program aramanın gereği yok. www.7-zip.org

TORRENT İNDİRİCİ UTORRENT

Olur da BitTorrent ağı üzerinden dosya indirmek isterseniz uTorrent programını kullanmanızı şiddetle tavsiye ederiz. Sadece 1 MB boyutundaki program inanılmaz derecede az yer kaplıyor, kolay biçimde kullanılıyor ve sistem kaynaklarını tüketmiyor. uTorrent aslında kullanım durumuna göre internet bağlantısındaki bant genişliğini düzenleyebiliyor. Online bir oyun oynuyorsanız uTorrent akıllı biçimde indirme/gönderme hızlarını düşürüyor ve oyun keyfinizi berbat etmiyor. www.utorrent.com

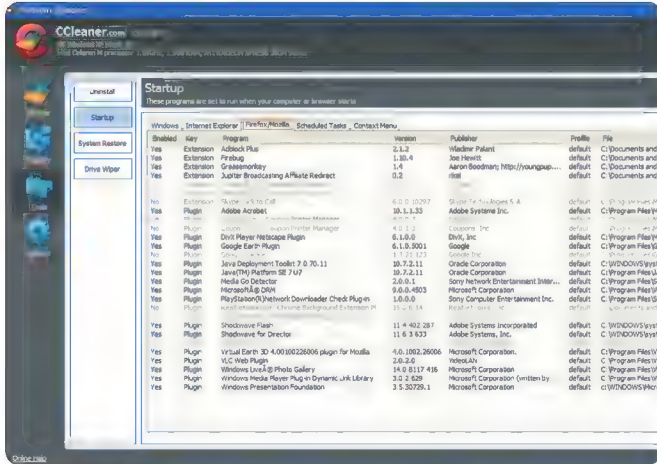

BULUT DEPOLAMA DROPBOX

Dropbox sadece ücretsiz online depolama alanı sunmakla kalmıyor, aynı zamanda bulut tabanlı dosya yöneticisiyle içinde saklanan dosyalara online herhangi bir cihazla erişim olanağı veriyor. Yerel depolama alanı dolduğunda önemli dosyaların yedeklerini almak istediğinizde de imdadına yetişiyor. Üye olanlara 2 GB ücretsiz depolama alanı veriliyor ama servisi başkalarına tavsiye ederek onların üye olmasından sonra 18 GB'ye kadar artırım seçeneği de var. www.dropbox.com

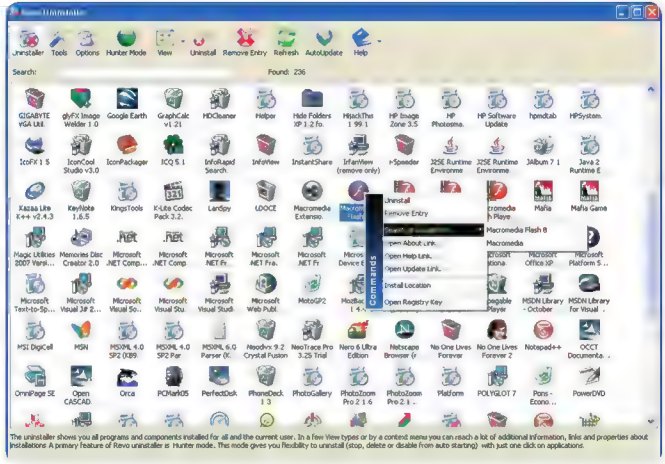
Bakım

Güvenli sistem için bakıma

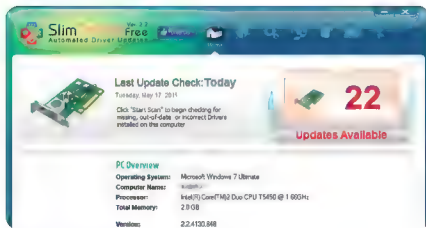
SİSTEM TEMİZLİĞİ
CCLEANER

Windows'un güncel sürümleriyle gelen disk temizleme aracını hayal edin ve 11'le çarpın. CCleaner sadece işletim sisteminin oluşturduğu gereksiz dosyaları bulup silmekle kalmıyor; çok daha ileri gidip Chrome, Firefox, Adobe Flash, McAfee ve GIMP gibi popüler uygulamaların oluşturduğu gereksiz dosyaları da silebiliyor. Aynı zamanda piyasada bulunan az sayıdaki güvenilir ve uygun kayıt defteri temizleyiciden birini içeriyor. (Siz yine de kayıt defterini temizlemeden önce yedek almayı unutmayın.) MFT'yi düzenleyebilir, programları kaldırabilir ve MSConfig düzenlemeleri yapabilir. CCleaner basit bir tanımlamayla masaüstü yönetimi alanında İsviçre çakısı olmayı başarıyor, kullanımı basit bir program olarak kabul görüyor. Ücretsiz sürümde üretici tarafından destek sunulmuyor ama sunduğu özellikler göz önüne alınırsa şikâyet edecek bir durum yok.

www.piriform.com/ccleaner

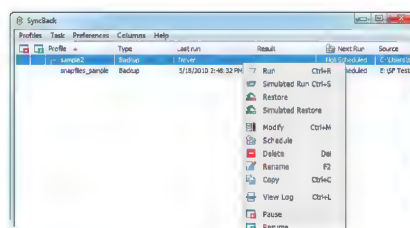
PROGRAM KALDIRMA
REVO UNINSTALLER

CCleaner'dan daha özel ve detaylı bir program arıyorsanız, çok sayıda optimizasyon ve düzenleme programından oluşan yazılım denizinde aradığınızı bulmanız kolay olmayabilir. Revo Uninstaller bu programlar arasında öne çıkmayı başaranlardan biri. CCleaner ile ortak bazı özellikler içeriyor ama bu iki programı da ücretsiz elde etmek mümkün olduğuna göre ikisini birden kurmanın bir zararı yok. Birinin tespit edemediği gereksiz dosyaları diğeri tespit edip temizleyebilir. Sonuçta ikisi de son derece hızlı ve verimli çalışıyor. Sisteminizi tarayarak kaldırılması ve silinmesi mümkün olan tüm dosyaları bulan Revo Uninstaller, kurulu programlarla bağlantılı olan siteleri tespit edebiliyor, kayıt defteri kayıtlarını bulabiliyor, program klasörünü açabiliyor ve hatta programla ilgili Google araması bile yapabiliyor. Yeni bir program kurarken Revo Uninstaller'ın kurulumu takip etmesine izin verirsiniz, daha sonra Revo aracılığıyla o yazılımı hiçbir atık bırakmadan kaldırabilirsiniz. www.revouninstaller.com

SÜRÜCÜ GÜNCELLEMELERİ
SLIMDRIVERS FREE

Windows genelde donanım sürücülerinin güncellenmesi söz konusu olduğunda bizi yalnız bırakıyor. Rehber niteliğinde bir yardımcı arıyorsanız SlimDrivers Free ile sisteminizi tarayabilir ve internet üzerinden güncel sürücü olup olmadığını kontrol etmesini isteyebilirsiniz. Doğabilecek sorunları engellemek için öncelikle sistem geri yükleme noktası oluşturabiliyor, eski sürücülerin yedeklerini alabiliyor, tarama işlemini otomatize edilebiliyor ve hatta olası çakışmalarla ilgili analizler yapabiliyor. Yazılım geliştiricinin Microsoft sertifikasına sahip olduğunu ekleyelim.

www.slimwareutilities.com

YEDEKLEME VE EŞİTLEME
SYNCKBACKFREE

Saygıdeğer SyncBack Free sektördeki onuncu yılını doldurmuş durumda. Bu derece uzun süre ayakta kalmasının nedeni tüm adımların anlaşılır bir dille açıklanıyor olması. Seçenekler klasörler hâlinde sunulduğu için kullanıcılar ayarlar içinde kaybolmuyor. Yedekleme ve eşitleme işlemleri büyük oranda otomatik hâle getirilebilmekte. E-postayla bilgilendirme, FTP ve ağ entegrasyonu, yedekleme ve eşitleme öncesinde veya sonrasında belirli programların çalıştırılabilmesi gibi gelişmiş özellikler var. Kendinizi büyücü gibi hissedebilirsiniz.

www.2brightsparks.com

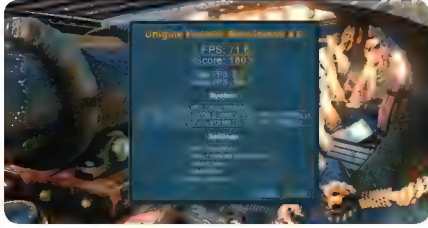
YAZILIM GÜNCELLEME
FILEHIPPO UPDATE CHECKER

Kabul etmek gerekiyor ki cep telefonlarında programlara ait güncelleme ve yamaları elde ederek sürekli güncel kalmak son derece kolay çünkü tümü tek bir ortama toplanıyor ve güncellemeler otomatik olarak iniyor. PC ortamında da buna benzer bir sistem olsun istemez miydiniz? Bunu mümkün kılan bir uygulama var dersek ne yaparsınız? FileHippo'nun güncelleme kontrol programını çalıştırın ve arkanıza yaslanın. Kurulu uygulamaları sessiz biçimde analiz edecek ve eğer varsa beta sürümler dâhil olmak üzere güncellemeleri karşınıza çıkaracak.

www.filehippo.com/updatechecker

PERFORMANS

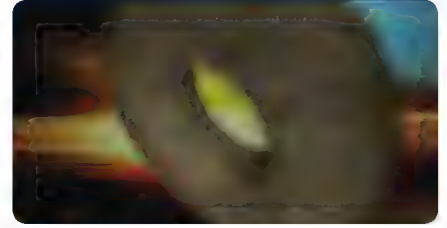
Sistemizin kapasitesini ölçün!

DETAYLANDIRMA TESTİ
UNIGINE HEAVEN

Unigine Heaven 4.0 kısa süre içinde ön plana çıktı ve ekran kartlarındaki DirectX 11 başarısını kontrol etmek için kullanılan ilk programlardan biri olmayı başardı. Özellikle de "tesellation" denilen görsel detaylar konusunda zorlayıcı olan uygulamanın ücretli profesyonel sürümü de var ama amaç ticari olmadıkça ücretsiz sürüm yeterli bilgi sağlıyor. GPU'nuzun zorlu görsel uygulamalar için yeterli olup olmadığını analiz etmek için kullanabilirsiniz. www.unigine.com

GPU TESTİ
CATZILLA

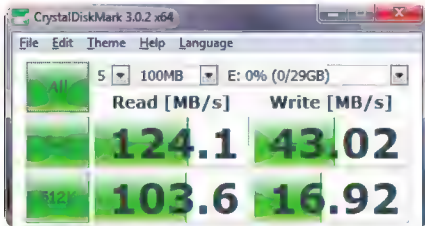
Muhtemelen kedilere düşkün bir programcının ortaya çıkarmış olduğu Catzilla adlı ekran kartı test uygulaması AllBenchmark sitesi tarafından dağıtılıyor. GPU ile gelen özellikleri ve performans test etmek için kullanılabilecek başarılı bir uygulama. GPU testi sırasında seçilebilen modlar kedi yavrusu, kedi, kaplan ve Catzilla. Bunların sırasıyla daha zorlayıcı aşamalar olduğu ortada. Kedilere düşkün olmasanız bile denemeniz gereken bir test uygulaması. www.allbenchmark.com

GPU ZORLAMA TESTİ
FURMARK

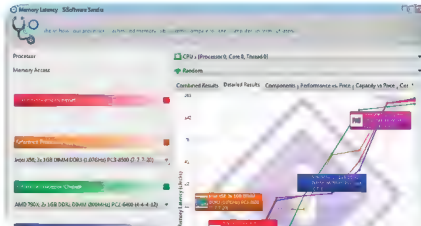
FurMark uygulaması bir zamanlar performans testi için kullanılan başarılı bir programdı ama AMD ve NVIDIA'dan bu programa yönelik özel iyileştirmeleri gelince adil biçimde kıyaslama olanağımız kalmadı. Ancak buna rağmen hâlâ da başarılı bir GPU zorlama testi. GPU'nuz overclock uyguluyor ve kararlılığını test etmek istiyorsanız veya kasanızın soğutma sistemini sınama zamanı geldiyse başarılı ve etkili bir araç olmayı sürdürüyor. www.geeks3D.com

CPU ZORLAMA TESTİ
PRIME95

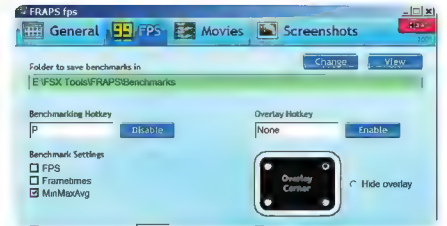
Overclock edilmiş bir işlemciyi test etmek için tercihiniz Prime95 olmalı. Yeni uygulanmış bir overclock için kontrol yapmak gerektiğinde tercih edilebilecek ilk uygulamalardan biri. Bazıları işlemci üzerine çok fazla yük bindirdiğini söyleyebilir ama bize kalırsa sisteminiz Prime95 işkenesine birkaç saat dayanabiliyorsa inanılmaz derecede kararlı durumda demektir. Sisteminizi ciddi anlamda zorlamak istiyorsanız gece boyu veya 24 saat test uygulayabilirsiniz. www.mersenne.org/freesoft/

SSD TESTİ
CRYSTALDISKMARK

Sentetik testler kullanılmadan depolama cihazlarının performansını test etmek son derece zor olabilir. CrystalDiskMark ise sıralı okuma ve yazma testleri açısından son derece kararlı ve uzmanlar tarafından da tercih edilen bir program. Diske yazma ve diskten okumayla ilgili gerçek kullanım testlerine bakıldığında CrystalDiskMark ile elde edilen sonuçların son derece benzer olduğu anlaşılabiliyor. Testten önce antivirüs korumasının durdurulması tavsiye ediliyor. <http://crystalmark.info>

RAM TESTİ
SANDRA 2013

Bellek testleri çok fazla kullanılmıyor çünkü bellek bant genişliğinin daha yüksek olması oyunlarda ve uygulamalarda (bütünleşik grafik yongası hariç) hissedilir performans artışı sağlamıyor. Buna rağmen DDR3-2000 belleklerinizin olması gereken hızda çalışıp çalışmadığını kontrol etmek için denemeler yapabilir, hızlı bir test sayesinde bellek ayarlarınızın doğru olup olmadığını anlayabilirsiniz. Öte yandan SiSoftware Sandra, bünyesinde farklı testler de barındırıyor. www.sisoftware.co.uk

GERÇEK OYUN TESTİ
FRAPS

Oyunların ne derece hızlı çalıştığını anlayamıyorsanız, 3DMark, Heaven 4.0 ve Catzilla ile elde edilen sonuçların pek bir anlamı olmasa gerek. FRAPS, oyun içindeki gerçek performansı anlamak için kullanılan ve dünya genelinde kabul gören bir uygulama. Oyunlar benchmark modunu desteklemese bile FRAPS uygulamasını çalıştırabilir, oyun ayarlarını seçebilir ve oyun oynayabilirsiniz. FRAPS sayesinde oyunda elde edilen kare hızı sürekli olarak gösteriliyor olacak. www.fraps.com

EN İYİ BEDAVA OYUNLAR

Masraftan kaçınma arzusu, eğlenceli vakit geçirme konusunda engel olmasın.

TEAM FORTRESS 2: Takım ve sınıf esaslı Team Fortress 2 oyunu sonrasında kafasız vücutlar tekrar moda oldu. Hayli eğlenceli olan oyunda iyi dengelenmiş silahlar ve farklı oyun modları (CTF, deathmatch ve benzersiz bazı fikirler) yer alıyor. Rastgele beliren yeni özellikler sayesinde oyun hızınız artabilir ve bunları Steam ortamında takas için kullanıp sanal cüzdanı doldurabilirsiniz. www.teamfortress.com

TRIBES: ASCEND: TF2'ye benzer biçimde bu oyun da kendini diğerlerinden ayırmak için olası en iyi yöntemi, jetpack'leri kullanıyor. Her kullanıcıya bu imkân tanınıyor. Bazı anlarda harita üzerinde son derece hızlı biçimde hareket edebilirsiniz. Fakat iticiler gerçek fiziksel nesneler olduğu için ateş etme ve patlatmayla ilgili sıra dışı olaylar yaşanıyor. Zaman içinde daha fazla silah açılıyor ama beklemek istemiyorsanız ödeme yapabilirsiniz. <http://goo.gl/IVpcP>

QUAKE LIVE: 90'lı yıllarda FPS oyunları alanında lider firma id Software'di ve bu alandaki en iyi oyun da Quake'ti. Quake 3 Arena oyununu esas alan Quake Live ise sadece online olarak oynanabilen çok oyunculu, 40 harita ve beş oyun modu destekli bir seçenek. Görsel olarak bir iddiası yok ama oyun meraklıları silah dengesini, haritaları ve hareket kabiliyetini

en iyi örneklerden biri olarak kabul ediyor. www.quakelive.com

LEAGUE OF LEGENDS: League of Legends'in günümüzün en popüler PC oyunlarından biri olmasının sebebi inanılmaz derecede eğlenceli yapısı ve bağımlılık yaratma özelliği. Çok oyunculu strateji türü oyunda beşer kişiden oluşan iki takım karşılıklı savaşa başlıyor. Müttetiklerinizle işbirliği yapıp düşman merkezini imha etmeniz gerekiyor. www.leagueoflegends.com

BLACKLIGHT RETRIBUTION: Ateş etme odaklı bir ton oyun var ama oynaması ücretsiz olan kaliteli atış oyunu çok da fazla değil. Ne mutlu ki Blacklight Retribution bunlardan biri ve harika görünen bilim kurgu görüntüleri içeriyor. Call of Duty serisini sevenlerin ilgisini çekebilecek bir oyun. Oyundaki atış mekanikleri harika ve çok sayıda muhteşem silah var. <http://blacklight.perfectworld.com>

DOTA 2: League of Legends oyununu denemiş ama daha karmaşık ve zorlayıcı bir oyun arıyorsanız DOTA 2'yi denemenizi öneririz. Daha önceki online çok oyunculu MOBA (Multiplayer Online Battle Arena) oyununun devamı olan DOTA (Defence of the Ancients) 2 ile gelen en büyük fark çok daha iyi olan grafikler çünkü bu kez Valve'in grafik motoru kullanılıyor. www.dota2.com

PLANETSID 2: PlanetSide 2, çok oyunculu online atış oyunları alanında çok oyuncu tanımını en fazla hak eden seçeneklerden biri. Battlefield 3'teki yerde geçen çatışmalara kıyasla çok daha detaylı görüntüler sizleri bekliyor. PlanetSide 2'de üç farklı ayrılık ve alan kontrol sınıfı (RISK)

sizleri bekliyor. Çok sayıda harika araç sayesinde alanları hızlı biçimde dolaşabilirsiniz. www.planetside2.com

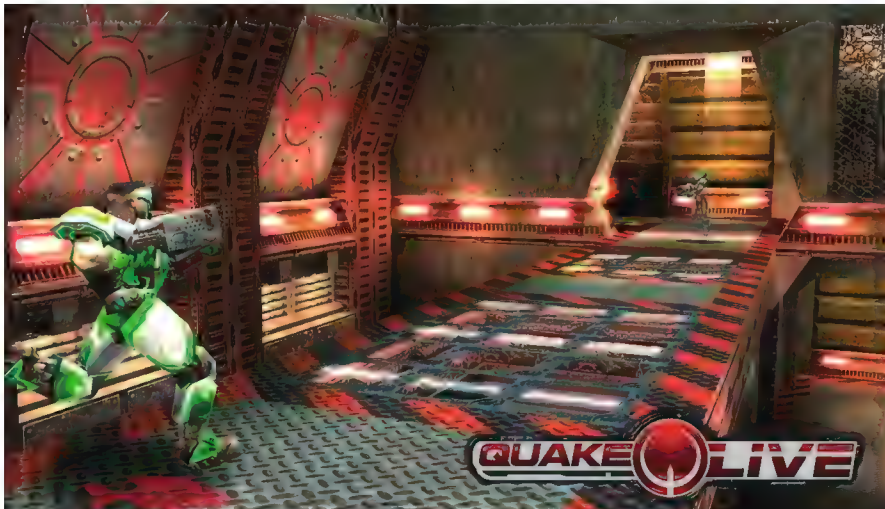
SMITE: Daha farklı bir deneyim sunan MOBA versiyonu arıyorsanız Smite'a göz atın. DOTA 2 ve League of Legends gibi ama üçüncü kişi olarak oynama imkânı veriyor. Oyun sırasında benzer biçimde kule savunma ve merkez üs yok etme mekanikleri var ama Smite'ta oyun deneyimi daha fazla aksiyon odaklı çünkü tüm saldırılarınız yeteneğe dayalı vuruşlar içeriyor. www.hirezstudios.com/smitegame

DC UNIVERSE ONLINE: Abonelik tabanlı MMO oyunların ücretsiz seçeneklere döndüğü şu günlerde hangisini seçeceğiniz merak konusu. En basit biçimde Batman içeren bir oyun seçebilirsiniz. Eğer Batman yeterli gelmezse (gerçi pek olası değil ama) o zaman DC Universe Online'da aksiyon dolu arcade oyun deneyimi ve tonla içerik var. Üstelik hiçbir ödeme yapmanız gerekmiyor. www.dconlineonline.com

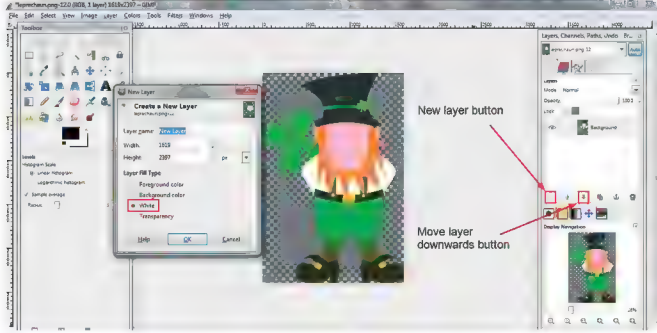
DAGGERFALL: Skyrim'in çok fazla sadakat gerektirdiğini düşünüyorsanız belki de köklerinize geri dönmelisiniz. Yanlış anlamayın, daha önceki Oblivion veya Morrowind versiyonlarından söz etmiyoruz. Daggerfall'u öneriyoruz. Elder Scrolls serisindeki ikinci oyun olan Daggerfall, serideki en kapsamlı oyun olmaya devam ediyor. Sanal dünyasının genişliği çok büyük ve içinde keşfedilecek binlerce kasaba ve zindan var. www.elderscrolls.com/daggerfall

MIDDLE MANAGER OF JUSTICE: Middle Manager of Justice'in mikro ödemeler ve zaman esaslı bir iş yönetimi oyunu olduğunu söylersek diğer bedava oyunlardan farksız olduğunu düşünebilirsiniz, ama bu oyunu Double Fine'dan Tim Schafer'in sunduğunu ve sizi bir süper kahraman firmasının başına yerleştirdiğini eklersek fikriniz değişebilir ve denemeyi düşünebilirsiniz. www.middlemanagerofjustice.com

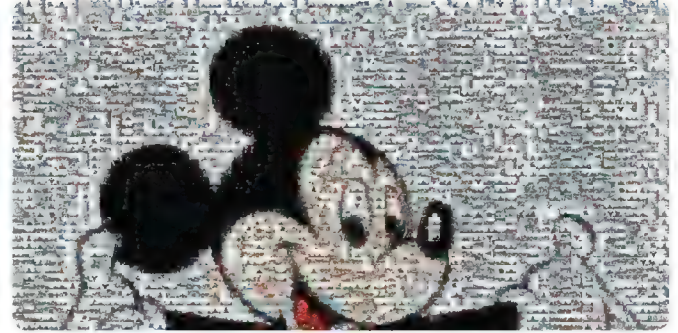
İçerik Oluşturma

Fikrinizi ilginç eserler yaratın

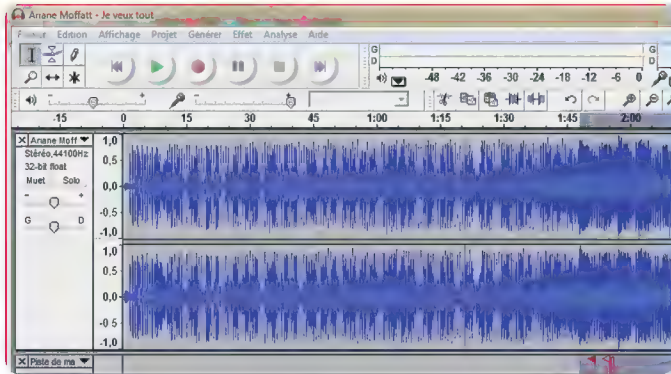
FOTOĞRAF EDITÖRÜ GIMP

Fotoğraf düzenleme programı GIMP'in kötülenebilecek hiçbir yanı bulunmuyor. Güçlü ve derinlemesine özellikler içeren programla fotoğraflar elden geçirilebilir; parlaklık, doygunluk, renk dengesi gibi ayarlar değiştirilebilir; elle serbest çizim yapılabilir ve görseller kesilip yeniden boyutlandırılabilir. Microsoft Paint'e kıyasla çok daha gelişmiş olduğu ortada ve Adobe Photoshop ile kıyasıya kapışacak yarıncı da yok değil. www.gimp.org

GÖRSEL OLUŞTURMA ANDREAMOSAIC

Sabit diskinizi dolduran gigabaytlarca görsel olması muhtemel. Tüm bunları bir araya getirip ilginç sonuçlar almak istemez misiniz? AndreaMosaic'in hedefi bu beklentiyi yerine getirmek. Uygulama sayesinde çok sayıda görseli bir araya getirerek etkileyici mozaikler elde edebilirsiniz. Ücretsiz sürümde 200 megapiksele kadar görüntü, 30 bin parçacık, 100 bin görsel sınırlamaları var. www.andreaplanet.com

SES EDITÖRÜ AUDACITY

Sıkı bir müzisyen olsanız da olmasanız da podcast kaydı yapmak gibi basit bir gereksinimden ötürü ses editörüne ihtiyaç duyabilirsiniz. Audacity, çok sayıda özelliği bir araya getiren harika bir ses editörü. Kullanımı kolay olmakla birlikte çok sayıda düzenleme seçeneği, yankı ve gecikme gibi ses filtreleri içeriyor. İşlemleri olabildiğince basitleştirmek isteyen kullanıcılardan biriyse Audacity'den daha kolay şekilde ses kesme ve kopyalama yapabilen ücretsiz bir program bulamayacaksınız.

VIDEO DÖNÜŞTÜRÜCÜ HANDBRAKE

HandBrake, inanılmaz derecede güçlü ve esnek bir video dönüştürme programı. Daha da iyisi, çok çekirdekli işlemcilerde yüksek verim için optimize edilmiş ve bazı durumlarda işlemci performansını test etmek için benchmark olarak kullanılıyor. Her türden dosyayı MP4 veya MKV'ye dönüştürebiliyor. DVD ve Blu-ray disklerini kopyalama desteği yok ama ücretli olan AnyDVD ve HandBrake bir araya geldiğinde inanılmaz derecede kaliteli ve düşük boyutlu dosyalar elde edilebiliyor. www.handbrake.fr

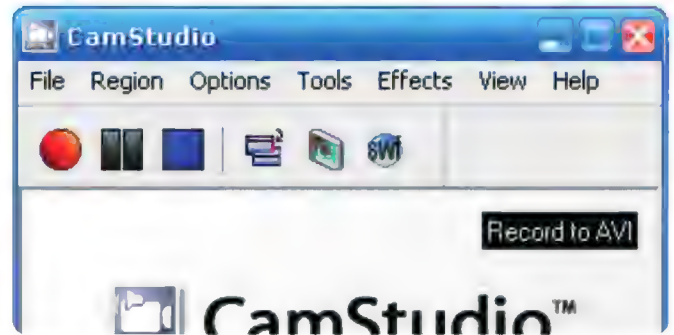
POSTER BASKISI RASTERBATOR

Rasterbator yazılımını kullanarak duvarları kaplayacak derecede büyük posterler elde etme olanağınız var. Her ne kadar kartuş ve tonerlerinizi bitirecek bir uygulama olsa da yüksek çözünürlükteki görselleri parçalara bölüp çıktı aldıktan sonra kolayca birleştirebilirsiniz. Rasterbator'ın yeni sürümü görselleri parçalara böldükten sonra PDF hâline de getirebiliyor. Böylece çıktı almak için okula veya ofise götürülebilir, işinizi farklı bir yerde görebilirsiniz. <http://arje.net/rasterbator>

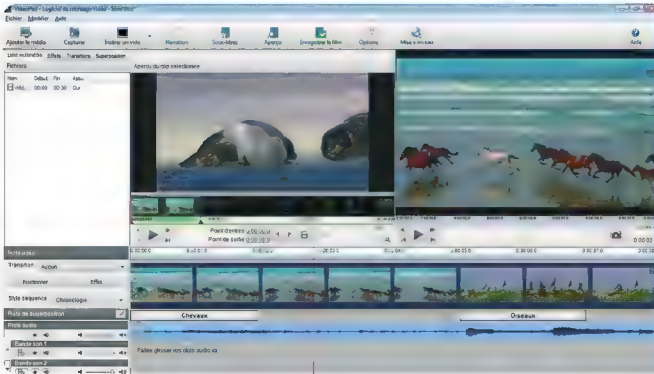
3D MODELLEME BLENDER

Oyunlar veya animasyonlar için 3D modelleme yapma gereği duyuyorsanız güçlü ve açık kaynak kodlu 3D bilgisayar modelleme yazılımı Blender işinizi görecektir. Bu derece iddialı bir çalışma için ciddi bir çaba gerekiyor çünkü program son derece detaylı ve doğru şekilde kullanmayı öğrenebilmek epey zaman alıyor. Doku uygulama, profesyoneller gibi model oluşturma türünden işlemleri eksiksiz biçimde yerine getirebiliyor. www.blender.org

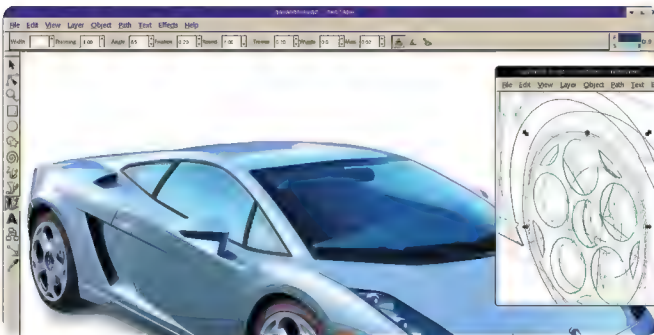
GÖRÜNTÜ YAKALAMA CAMSTUDIO

Masaüstündeyken ekran görüntüsü almak için Ctrl ve Print Screen tuşlarını kullanabilirsiniz ama video şeklinde kayıt yapmak isterseniz ne olacak? Açık kaynaklı CamStudio sadece video kaydetmekle kalmıyor, aynı zamanda ses de ekleyebiliyor. Bu kayıtları AVI dosyası olarak saklayabiliyor ve dâhili Flash video dönüştürücüsüyle hızlı ve kolay biçimde YouTube ortamına video gönderme imkânı sunuyor. <http://camstudio.org>

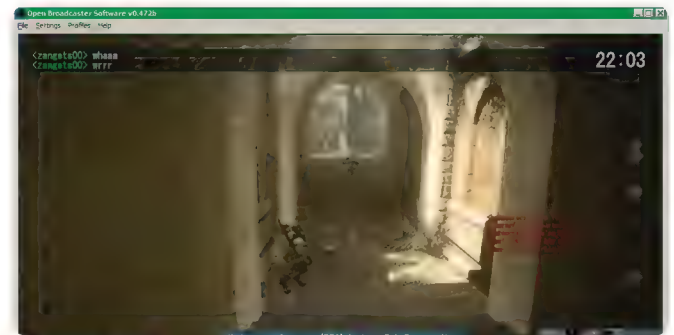
VIDEOPAD

Windows Movie Maker'dan daha iyi bir çözüm arıyorsanız VideoPad harika bir çözüm oluyor. Bu tam kapsamlı video düzenleme programı 50'den fazla efektte ve geçişe sahip olduğu için videolarınıza ayrı bir profesyonellik havası katıyor. VideoPad'ın kullanımı kolay ve editörün zaman çizelgesine video eklemek için sürük-le-bırak yapmanıza imkân veriyor. Uygulama sayesinde DVD'de yazılacak videolar oluşturabileceğiniz gibi HD videolarla da çalışabilir ve videoları YouTube'a yükleyebilirsiniz.

VEKTÖREL GRAFİK INKSCAPE

GIMP veya Photoshop bazı durumlarda ihtiyaçlarınız için yeterli olmayabilir. Her boyutta net görünecek bir logo veya benzer bir çalışma hazırlıyorsanız vektörel grafik oluşturuyorsunuz demektir. Vektörel çizimler için standart program Adobe Illustrator ama bütçeniz sınırlıysa açık kaynaklı bir alternatif olan Inkscape'i denemelisiniz. Arabirim daha sade ve bazı gelişmiş özellikler eksik ama vektörel çizimlerle ilgili gereksinimlerin çoğunu Inkscape ile karşılayabilirsiniz. <http://inkscape.org>

SCREENCAST ARACI OPEN BROADCASTER SOFTWARE

Oyun alanında son yıllara damgasını vuran en büyük eğilimlerden biri ekranınızdaki görüntüyü canlı olarak internet üzerinden yayımlama (screencast). Amatör bir oyuncu da olsanız, oyun sırasında oluşan bu görüntüleri paylaşarak yorum almak iyi bir fikir. Görüntüyü paylaşmak için Open Broadcaster Software'i kullanabilirsiniz. Tam ekran oyun, pencere içindeki oyun ve masaüstü gibi herhangi bir görüntüyü canlı olarak aktarmak için gerekli olan tüm özelliklere sahip. <http://obsproject.com>

Güvenlik

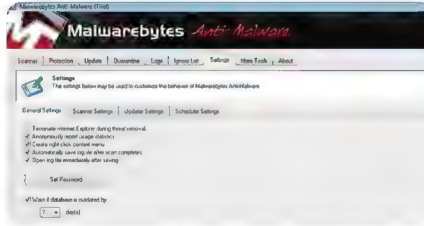
Verilerinizi koruyun!

ANTİVİRÜS

AVAST! FREE ANTIVIRUS

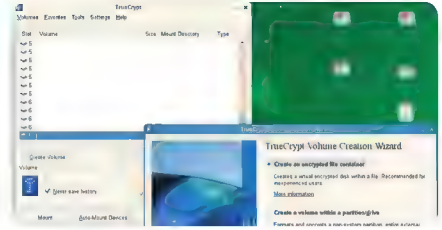
Antivirüs kullanmadan internete açılmak, içinde köpekbalığı dolaşan sulara atlamaya benzetilebilir. En acemi kullanıcıların bile bu türden riskler almasına anlam veremeyiz. Son antivirüs testlerinden çıkan sonuçlara bakarsak ücretsiz seçenekler içinde en başarılı olanlardan biri avast!. Ücretsiz sürümü bile güvenlik seviyesini hayli yüksek tutmayı başarıyor. Zararlı yazılımlardan etkilenme şansını olabilecek en düşük seviyeye indiriyor. www.avast.com

ELLE TARAMA

MALWAREBYTES ANTI-MALWARE

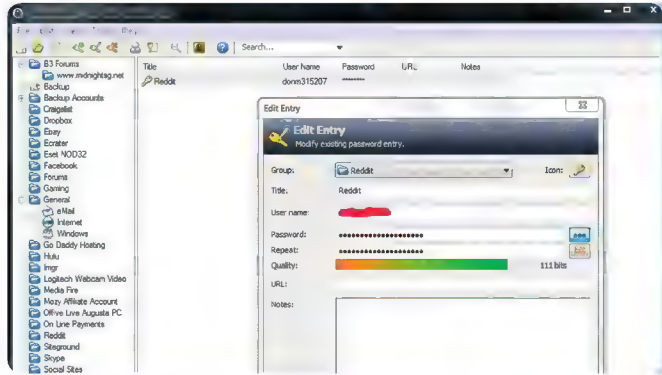
Virüs yazarlarının adımlarına karşı bazı durumlarda en iyi antivirüs programları bile yetersiz kalabiliyor. Malwarebytes Anti-Malware, antivirüs yazılımlarına yardımcı olmak için hazırda bekliyor. İstek üzerine sistemi tarayabilen bu yazılım etkili bir ikinci seviye defans hattı olarak işliyor. Antivirüs yazılımınız yetersiz kalırsa bu programla ek tarama gerçekleştirip sistemi analiz edebilirsiniz. www.malwarebytes.org

ŞİFRELEME

TRUECRYPT

Kişisel verileriniz söz konusu olduğunda asla dikkati elden bırakmamak gerek. Verilerinizi ele geçiren biri onları kötüye kullanabilir ve internet ortamında adınızı lekeleyebilir. Son derece hassas dosyalar söz konusuysa TrueCrypt'e güvenmeye devam ediyoruz. Bu program sayesinde şifreli disk alanları ve/veya bölümler oluşturabilir, istediğiniz tür ve seviyede şifreleme uygulayarak kişisel dosyalarınızı derinlemesine gizleyebilirsiniz. www.truecrypt.org

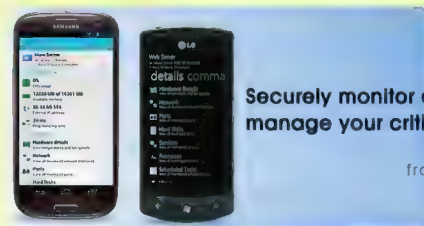

ŞİFRELEME

KEEPASS PASSWORD SAFE

Aynı şifreyi tüm sitelerde kullanmaya devam ediyorsanız lütfen elinizi kaldırmayın. Bu durumun gurur duyulacak bir hal olmadığı açık ortada. Doğru olanı yapmalı ve KeePass Password Safe programını indirip kullanmaya başlamalısınız. Kullanımı kolay olan veri tabanı esaslı uygulamada çok sayıda kullanıcı adı ve şifre kategoriler altında toplanabiliyor ve tek bir master şifre ile güvenlik altına alınıyor. AES ya da Twofish esaslı şifreleme sayesinde bu bilgiler koruma altında. KeePass veri tabanınızı Dropbox gibi bir ortamda tutarsanız tüm bilgisayarlardan erişim sağlayabilirsiniz. www.kee-pass.org

PC'nize bağlanan bedava mobil uygulamalar

Securely monitor and manage your critical data

PC MONITOR

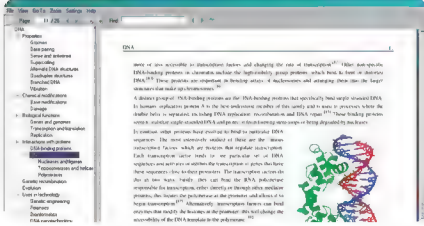
Bu uygulama sayesinde ağ üzerindeki beş taneye kadar bilgisayarı işlemci kullanımı, RAM kullanımı ve çalışan uygulamalar gibi açılardan takibe alabilirsiniz. Bilgisayarı kapat, yeniden başlat, programı kapat gibi komutlar gönderebilirsiniz. Aynı zamanda düşük batarya seviyesi, bilgisayarın açılması veya kapanması, kasa fanının yavaşlaması ve aşırı ısınma gibi uyarıları gerçek zamanlı olarak alma imkânınız var. Sürekli sağlıklı çalışması şart olan bir sisteminiz varsa ideal. <http://goo.gl/CEJ9e>

AIRDROID

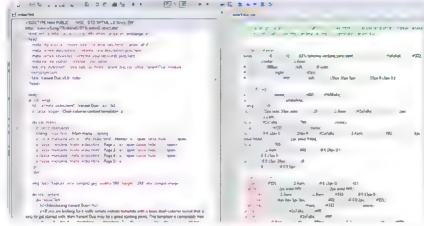
Bu ilginç uygulama, Wi-Fi bağlantısıyla masaüstünüzü telefon arabirimine çeviriyor. Sürükle-bırak yoluyla telefonunuza dosya gönderebilir, kopyalanan içeriği paylaşabilir, mobil web tarayıcınıza adres iletebilir, telefonda yer alan içeriği masaüstünden izleyebilir/dinleyebilir, PC'yi kullanarak SMS gönderebilir, kurulu uygulamaları yönetebilir ve birkaç diğer işlemi daha gerçekleştirebilirsiniz. Masaüstüne uygulama kurmanız gerek yok, web tarayıcınızda çalışıyor. www.airdroid.com

Belgeler

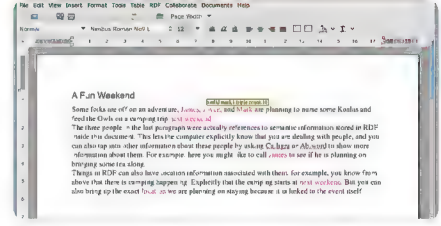
PDF OKUYUCU SUMATRA PDF

Adobe Reader zaten ücretsiz değil mi? Neden ücretsiz başka bir programa gerek duyalım? İlk olarak, Sumatra PDF son derece hızlı ve hafif bir uygulama. Sık sık güvenlik yaması ve güncellemesine gerek duymuyor. Gereksiz yan uygulamalar kurmaya çalışmıyor. Ayrıca sadece PDF dosyalarını değil, aynı zamanda mobi ve ePub e-kitap dosyalarını, CBR ve CBZ arşivlerini de okuyabiliyor ve bu alandaki şampiyon olmayı başarıyor. <http://goo.gl/lqQLI>

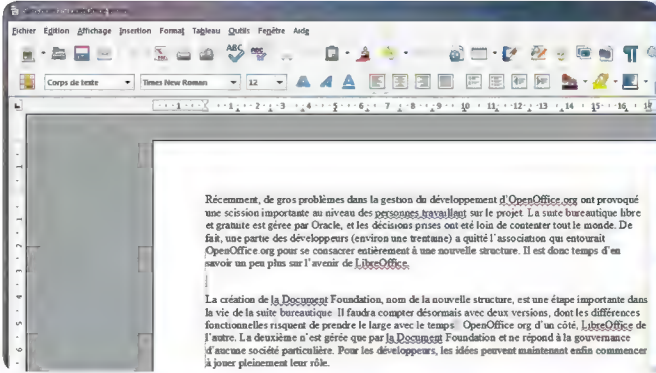
DÜZ METİN EDITÖRÜ NOTEPAD++

Bazı durumlarda iş için gerekli araç, sadece basit bir düz metin editörü olabilir. Düz metinle uğraşacağınız diye 90'lardan kalma Not Defteri ile boğuşmak zorunda değilsiniz. Bunun yerine sekmeli modda düzenleme, güçlü ve esnek özellikler, başarılı görüntüleme sunan Notepad++ uygulamasını deneyin. Programcılar Notepad++ ile gelen vurgulama, biçimleme ve otomatik tamamlama özelliklerini beğenecek. <http://notepad-plus-plus.org>

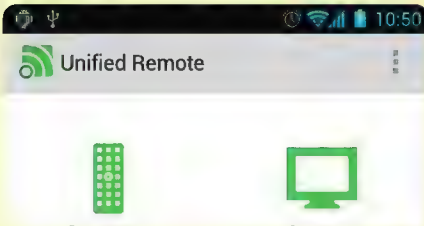
HAFIF KELİME İŞLEMCİ ABIWORD

Hızlı, hafif ve bol özellikli bir kelime işlem programı arıyorsanız AbiWord'ü denemeliyiz. LibreOffice'teki gibi kapsamlı ofis paketi entegrasyonu yok ama Word belgesi düzenlemek için gerekli olan tüm özellikleri içeriyor. Hayli başarılı çevrimiçi işbirliği araçları sunabiliyor. Ayrıca kurulumdan sonra çok az yer kaplıyor ve çalışırken sistem kaynaklarını meşgul etmiyor. AbiWord neredeyse tüm işletim sistemlerinde çalışıyor. www.abisource.com

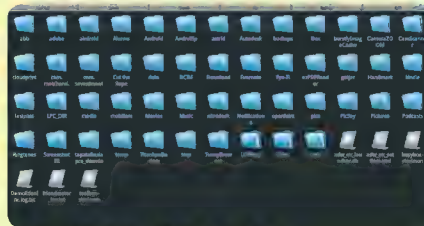
LIBREOFFICE

Ücretsiz ofis paketleri içinde en başarılı olan LibreOffice, yeni geldiğinde Microsoft Office'e çalım atmayı başarabiliyor. Kelime işlemci, hesap tablosu, sunum aracı, veritabanı aracı gibi birçok bileşene sahip olan LibreOffice, ücretsiz ve açık kaynaklı olmasına rağmen en yeni docx dosyaları dâhil tüm popüler belge uzantılarını destekliyor ve bunu ücretsiz olarak gerçekleştiriyor. 4.0 sürümü kısa süre önce kullanıma girdi. Klasik Office arabirimi sorun değil diyorsanız beğeneceksiniz. Office için yüklü bir ödeme yapmanıza gerek kalmadı.

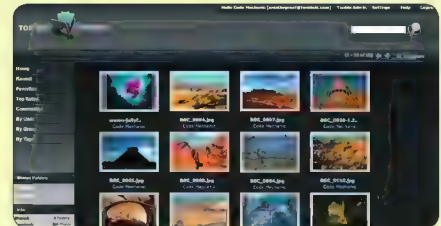
UNIFIED REMOTE

Android veya Windows Phone yüklü cihazınızı PC için kablosuz fare gibi kullanma imkânı veriyor. Wi-Fi veya 3G üzerinden bağlantı desteklenmekte. VLC ve Chrome gibi uygulamalara özel kontroller, hedef masaüstündeki dosyaları ve medyayı dosya gezgini gibi açabilme desteği ve genel amaçlı bir medya oynatıcısı var. Sunumlar sırasında veya PC'yi ses cihazı olarak kullanmak için ideal. Wi-Fi bağlantı olduğundan cihazların birbirini görmesi gerekmiyor. www.unifiedremote.com

ES FILE EXPLORER

Varsayılan olarak Android cihazınız depolama alanı içindeki tüm dosyaları size göstermez. ESFE kullanılarak diğer ağ cihazlarındaki medyalar mobil cihazdan izlenebilir, FTP veya Samba sunucularına bağlantı yapılabilir ve bazı bulut depolama servislerine erişim sağlanabilir. Wi-Fi, 3G, EDGE ve hatta Bluetooth üzerinden bağlantı kurabilir. Telefonunuz root edilmişse tüm sistem dosyalarını görebilir ve değişiklik yapabilirsiniz. <http://goo.gl/eXWuR>

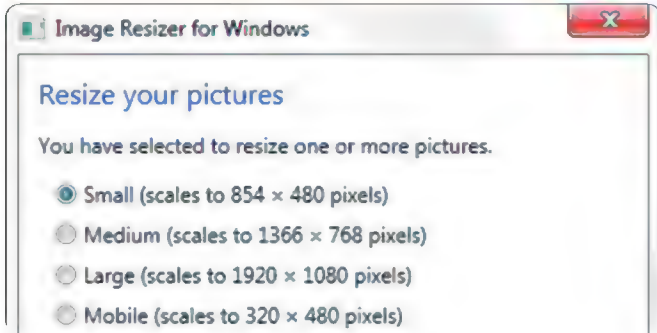

TONIDO

Tonido adlı depolama servisini kullanarak PC içeriğini iPhone veya Android yüklü telefona; Windows, OS X ve Linux'un güncel sürümlerine gönderebilir ve dosyalar arasında eşitleme yapabilirsiniz. Bu PC'ye uzaktan erişilebilir ve 2 GB'ye kadar veriyi Tonido hesabınıza gönderebilirsiniz. (Daha fazla alan için ödeme yapmak gerekiyor.) AirDroid uygulamasında olduğu gibi masaüstünde web tarayıcıyla çalışıyor, harici bir program gerektirmez. www.tonido.com

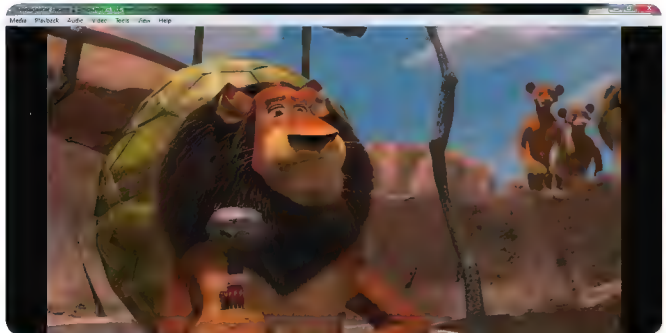
Medya Uygulamaları

Windows 7'de
Medya Uygulamaları
Görüntü ve Ses

RESİM BOYUTLANDIRMA IMAGE RESIZER

Bugünlerde telefonlarla çekilen fotoğraflar bile fazlasıyla büyük. E-posta göndermeden, Facebook ve Twitter gibi ortamlarda paylaşmadan önce boyutu değiştirmek gerekebiliyor. Daha hızlı dosya göndermek için sürekli olarak fotoğrafları küçültür olduk. Bu tür işlemler için en büyük yardımcınız Image Resizer olabilir. Bu ücretsiz eklentide üç boyut seçeneği var. Windows sağ tıklama menüsüne entegre oluyor ve kolayca kullanılabilir. www.codeplex.com

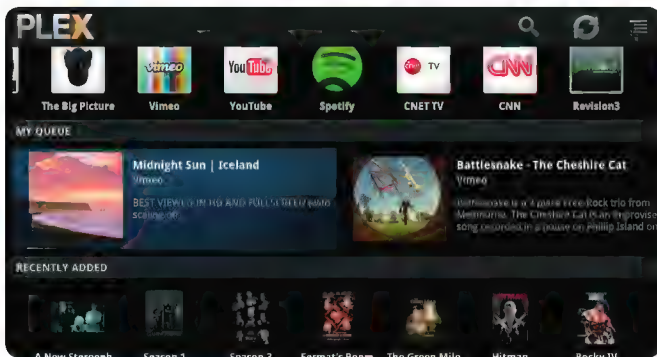
KAPSAMLI MEDYA OYNATICI VLC MEDIA PLAYER

VLC media player için tanıtım yapmamıza gerek yok sanıyoruz. Eğer daha önce duymadıysanız sitesine gidin ve kaç kez indirildiğine bir bakın. Bu kapsamlı medya oynatıcı, internetin en ücra köşelerinde bulunan en nadir dosya formatları dâhil hemen hemen tüm medyaları oynatabiliyor. Alt yazı desteği de var isterseniz sistemde yüklü codec'leri kullanabiliyor. VLC'nin görünümünün fazla karmaşık olduğunu düşünüyorsanız alternatif olarak Media Player Classic'i deneyebilirsiniz. www.videolan.org

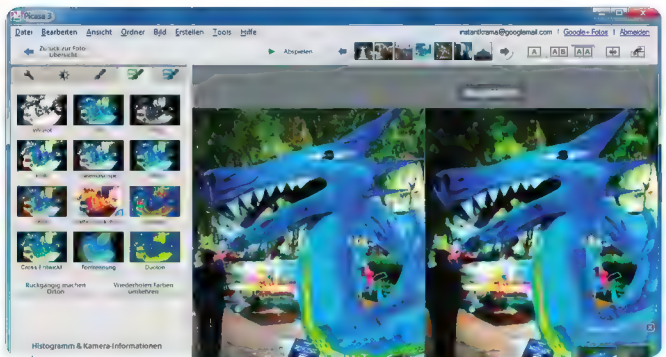
MÜZİK ÇALAK AIMP

Winamp ve iTunes haricinde bir uygulama arıyorsanız çözümü var. Hayli hafif olan ve web tarayıcınızda dinlediğiniz müziği kaydedebilen AIMP uygulaması Last.FM desteği içeriyor, internet radyolarını dinleme olanağı veriyor, güçlendirici ve hazır ayarları olan 18 kanallı ekolayzır sunuyor, listeleri sekmelere ayırabiliyor, etiketleri düzenleyebiliyor ve ses dosyalarını dönüştürebiliyor. Şimdilik CD'den MP3 yapma veya RSS beslemesi alma desteği yok. www.aimp2.us

FİLM SUNUCUSU/OYNATICISI PLEX

Plex, kablolu istemciler için medya oynatıcı ve HTPC'ler için sunucu özelliği olan favori yazılımlarımızdan biri. En önemli kullanım alanı, televizyon ekranında kolay kullanım amacıyla merkez bir medya üssü sunması ve her şeyi tek bir ekrandan kontrol etmenizi kolaylaştırması. Başarılı XBMC uygulamasına benziyor ama daha iyi cihaz desteği ve ev içindeki tüm cihazlara veri sunabilme başarısıyla öne geçiyor. Her iki uygulamanın en iyi özelliklerini bir araya toplamak için PlexBMC'yi kurabilirsiniz. www.plexapp.com

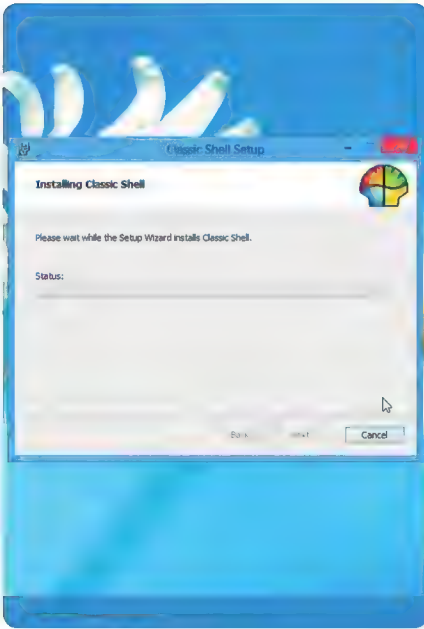

FOTOĞRAF ORGANİZASYONU/EDİTÖRÜ PICASA 3

Google tarafından sunulan Picasa çok başarılı bir uygulama çünkü ücretsiz, kullanımı kolay, güçlü organizasyon ve düzenleme seçenekleri sunuyor. Aynı zamanda fotoğraflarınızı kullanarak içerik oluşturabiliyor, büyük boyutlu fotoğraf arşivlerini yönetebiliyor, sade bir fotoğraf görüntüleyici olarak da işliyor. Fotoğrafları yan yana getirip kıyaslama yapma imkanı veriyor. Çeşitli efektlerle eğlenceli görüntüler yakalamak da mümkün. Google+ entegrasyonu da mevcut. <http://picasa.google.com>

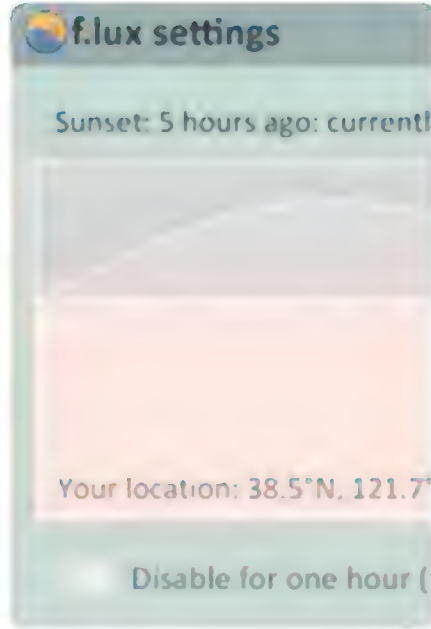
Görünüm

MacOS'unun görünümüne iyies'in

BAŞLAT MENÜSÜ CLASSIC SHELL

Windows 8'le birlikte gelen yeni Başlat ekranı kafanızı karıştırdıysa ve eski Başlat menüsünü arıyorsanız üzülmene gerek yok. Classic Shell'i kullanarak bu düğmeyi sol alt köşedeki eski yerine geri getirebilirsiniz. Classic, XP, Vista/Win 7 gibi farklı tasarımlar sunuyor ve başka temalarla kullanılabilir. En iyi özelliği Başlat ekranını engelleyebilir olmasına rağmen buradaki Windows 8 uygulamalarına erişim olanağı tanınması. Bu özelliğiyle rakiplerinden ayrılmakta. Diğer yandan yeni Başlat ekranının o kadar kötü olmadığını da belirtmemiz gerekiyor. www.classicshell.net

GÖZLERİNİZİ KORUYUN F.LUX

Parlak bir ekrana bütün gün bakmak gözlerinizi yorabilir ve karanlık bir ortamda bakıyorsanız ortaya çıkan ışık hissi uyumanıza bile engel olabilir. F.lux, günün saatine bağlı olarak monitörde renk sıcaklığını ayarlayarak gözlerinize dinlenme imkânı veriyor. Gün batımından sonra görüntü yumuşuyor, bu sayede gözlerinizin daha fazla çalışmasına gerek kalmıyor. Eğer renklerin önemli olduğu bir işle uğraşmanız gerekiyorsa programı devre dışı bırakabilirsiniz. Bir kez denedikten sonra vazgeçmeniz mümkün olmayacak. <http://stereopsis.com/flux>

MONİTÖR YÖNETİMİ DISPLAYFUSION

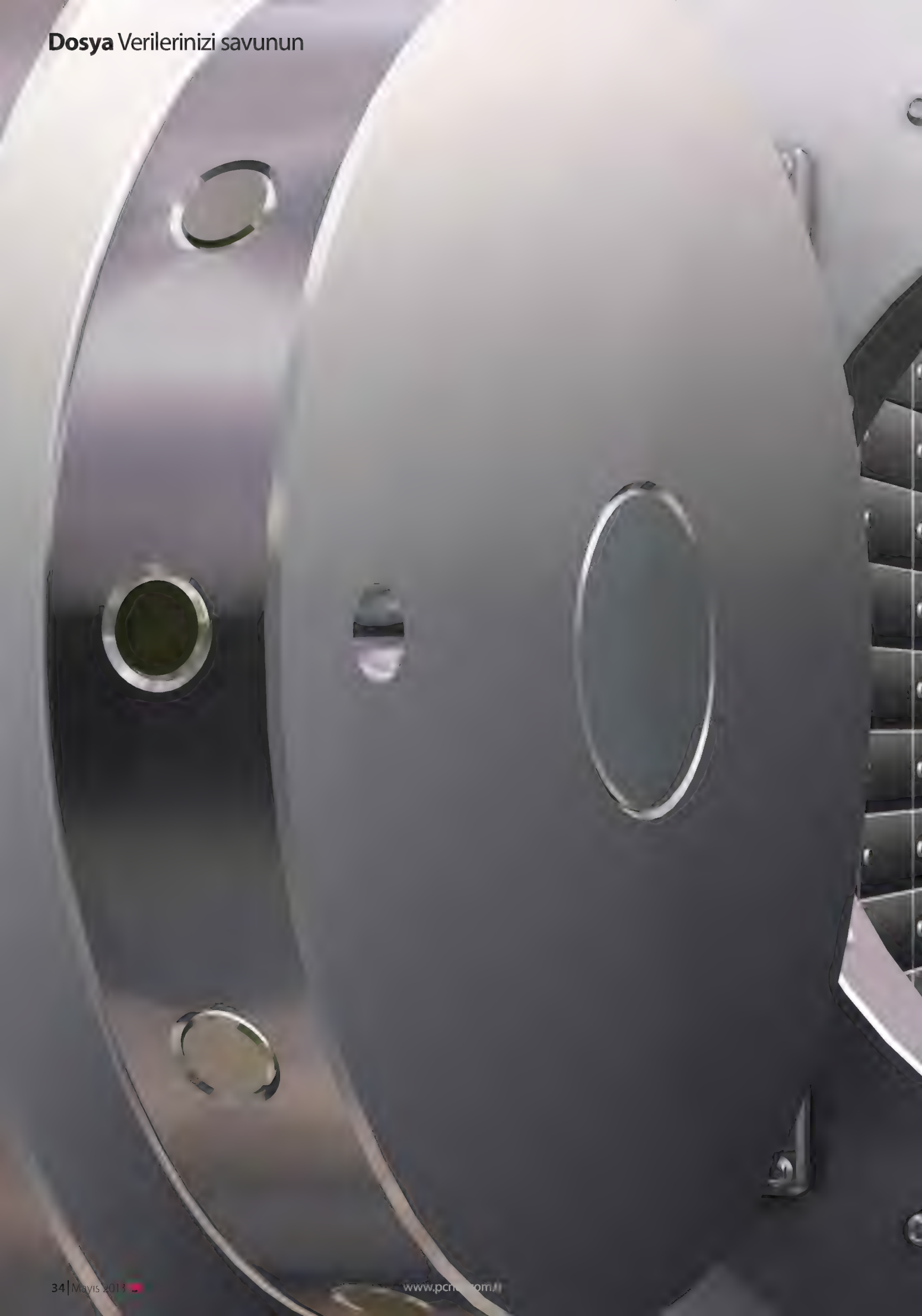
Windows 8, önceki sürümlere kıyasla çoklu monitör yönetimi konusunda çok daha başarılı ama hâlâ gelişme payı var. DisplayFusion sayesinde monitörlerinizi birbirinden bağımsız olarak özelleştirebilirsiniz. Hangi programın hangi monitörde açılacağını seçebilir, daha iyi bir görev çubuğu elde edebilirsiniz. Monitörlere farklı duvar kağıtları atamak ve göre çubuğunu ayırmak da mümkün. Aynı zamanda Classic Shell ve diğer benzer programlarla uyumlu. Çoklu monitör yönetimi alanındaki en iyi uygulama. www.displayfusion.com

Ücretsiz yazılımların kötü yanları

Hepimiz ücretsiz yazılımlara baylıyoruz ama programı sorunsuzca indirmek, kullanmak ve herhangi bir sorunla karşılaşmamak giderek zorlaşıyor. İlk sorun bu programları aksilik olmadan indirebilmek çünkü ücretsiz programları içeren siteler reklamlara yönlendirme yapan sahte indirme düğmeleriyle dolu. Bu yüzden aradığınız program yerine bir başkasını indirme riskiniz yüksek. Mayın tarlası içinde doğru indirme düğmesini bulduktan sonra programı kurarken başka alakasız

programları kurma teklifi sunulabilir. Bu gereksiz eklentileri kurarsanız web tarayıcınızın başlangıç sayfası ve arama motoru istemediğiniz biçimde değişebilir. Bu yüzden sürekli dikkatli olmalı ve sorulan soruları cevaplarken detaylara göz atmalısınız. Program kurarken de karşınıza çıkan sorulara dikkatli biçimde cevap vermelisiniz. Bu durum fena hâle gelince Chrome'un yeni sürümüne gizlice gerçekleşen değişiklikleri kullanıcıya bildirme özelliği eklendi, çünkü en deneyimli

kullanıcılar bile bazen dalgınlığa düşebiliyor ve gereksiz uygulamalar kurup sisteme neler olduğunu görüp şaşırabiliyor. Eğer bu sorunları aştıysanız ücretli sürüme terfi etmek isteyip istemediğinizi soran sorularla karşılaşabilirsiniz. Belirli bir süreden sonra artık ödeme yapmanız gerektiğini ifade eden yazılımlar da (WinRAR gibi) karşınıza çıkabilir. Maalesef günümüzde bazı ücretsiz yazılımlar gizli ücretleri kullanıcıya ödetmeyi başarıyor. ■

VERİLERİNİZİ SAVUNUN

Virüsler, dolandırıcılık amaçlı e-postalar ve Facebook tuzakları kaosa yol açabilir. Oysa anlatacaklarımızı uygulayarak kendinizi ve bilgisayarınızı korumak oldukça kolay ve ucuz.

Yeni arabamızı hırsızların cirit attığını bildiğimiz bir muhitte asla kilitlemeden veya başıboş bırakmayız ama nedense söz konusu bilgisayarlar olunca çoğumuz benzer şeyleri çekinmeden yapıyoruz. Korunmamış bilgisayarlar virüslere kolayca yem olurlar. Kötü amaçlı yazılımlar, diğer çevrimiçi salgınlar ve bunların dışında daha da korkutucu olan kimlik hırsızlığı gibi gerçekten çok önemli tehlikelere karşı kazara veya bazen gönüllü olarak, tüm önemli kişisel bilgilerimizi bütün dünyayla internet üzerinden paylaşabiliyoruz. Dolandırıcılar sadece kimlik bilgilerimizin peşinde değil, banka hesap bilgilerimize ulaşma çabasında da olabilirler. Hatta bazı kandırma teşebbüsleri inanılmaz derecede ikna edici olabilmekte. En bilinçli bilgisayar kullanıcısı bile gerek gibi görünen bir e-postaya bakarak bunun gerçekten

bankasından, PayPal'den veya Facebook'tan gelen bir posta olup olduğuna karar veremeyebilir. Güvenli görünen bir sanal mağaza, ter dökerek kazandığınız paranızı elinizden alabilir ve siz de asla ulaşmayacak olan ürünü beklemeye koyulabilirsiniz. Tabii bunlarla savaşmak mümkün. İnternetin kötülüklerine karşı çarpışmanızda bilgisayarınız zor anlarınızda sizinle olan en güçlü yandaşınız olabilir. Üstelik ihtiyacınız olan çeşitli savunma araçlarını hiç maliyet çıkarmadan kullanabilirsiniz. Birkaç akıllı araç, biraz kullanışlı bilgi ve internette paylaştığınız şeylere biraz dikkat ederek çok kısa sürede eskisinden daha güvenli ve daha gizli bir hâle gelebilirsiniz.

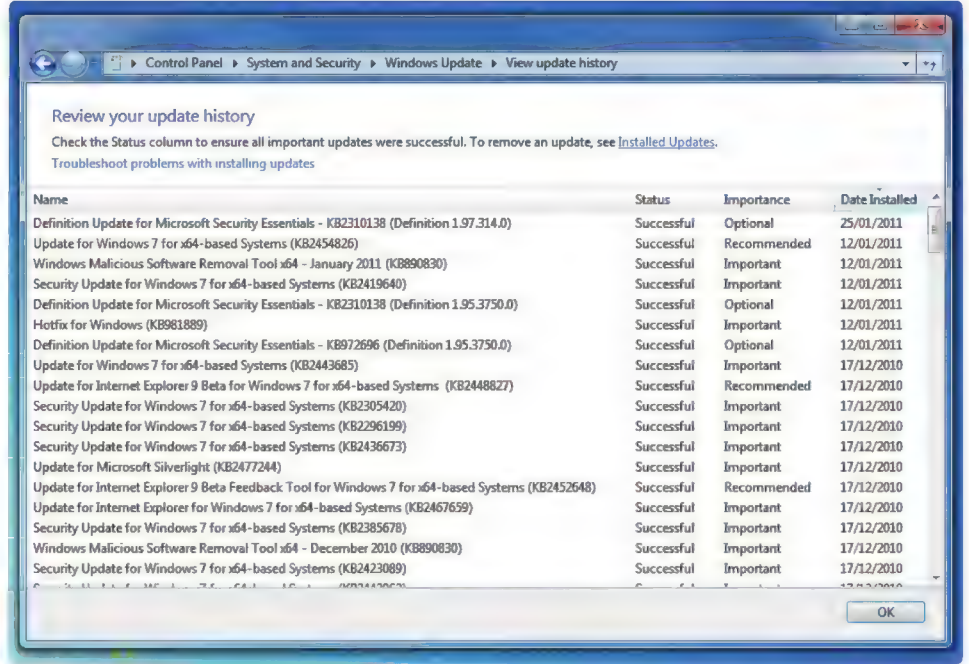
Virüsler, zararlı yazılımlar ve rootkit'ler

Kötü amaçlı yazılımlar bilgisayarınıza nasıl girer ve girdiklerinde ne yaparlar?

Kötü amaçlı yazılımlar (malware) bilgisayarların ilk zamanlarından beri var ve bilgisayarlar akıllandıkça onlar da akıllanıyor. Değişik türdeki kötü yazılımlar farklı zararlara neden olsa da hepsinin bir ortak noktası var: Hepsi bilgisayarınıza fark edilmeden yaklaşmak istiyor ve neredeyse hepsi güncel güvenlik araçlarıyla durdurulabiliyorlar.

En çok bilinen kötü amaçlı yazılımlar virüslerdir. Aslında günlük hayatımızda bildiğimiz biyolojik virüslerle neredeyse aynı yöntemi kullanırlar. Eğer bilgisayarınız hastalığı kaptıysa, onunla iletişimde olan diğer bilgisayarlar da bundan etkilenebilir. Virüsler genelde e-postayla yayılırlar fakat aynı belgeler ve bilgisayarınıza indirdiğiniz hastalıklı dosyalarla da taşınabilirler. Bunun yanında "solucan" denen virüslerin dosyalara hastalığı bulaştırmalarına bile gerek yoktur, onlar genelde sistemlerdeki güvenlik açıklarını kendileri için bir avantaj hâline getirerek yayılırlar.

Virüsler ve solucanlar genelde içlerinde yolcular barındırırlar ki işin en korkutucu kısmı da bu yolculardır. Bu yolculardan en tehlikeli olanı rootkit'lerdir, çünkü bu yapılar bilgisayarınıza uzaktan erişimin yolunu açarlar. Bu erişimler sonucu bilgisayarınız daha fazla zararlı yazılıma

HER ŞEYDEN ÖNCE Windows Update, en son güvenlik yamalarını yaptığınızdan emin olmanız çok daha kolay hâle getiriyor.

hedef olabilir veya bilgisayarınızın kaynaklarını, sizinkinin de dâhil olduğu birçok bilgisayarla birlikte spam e-posta göndermek veya bir web sitesine saldırmak için kullanılabilirler.

Başka bir yolcu türü ise casus yazılımdır. Bu yazılımlar bilgisayarınıza yerleşir ve neler yaptığınızı, yazdığınızı gözetler; ardından sahibine bu verileri

yollarlar. Verilerin içeriği yazdığınız her şey ve girdiğiniz web sayfalarının listesi olabileceği gibi, kredi kartı bilgileriniz de olabilir.

Kötü amaçlı yazılımlar gününüzü mahvedebilirler. Web tarayıcınızı ele geçirerek siz hangi web adresini giderseniz girin sizi kendi istediği sayfalara gönderebilir, reklamlarla

Gerçekler ve rakamlar

3,7 MİLYAR

İngiltere İstatistik Kurumuna göre 12 ay içinde sadece İngiltere'deki internet kullanıcılarına gönderilen dolandırıcılık amaçlı e-posta sayısı.

%31

Avrupa Toplulukları İstatistik Kurumuna (Eurostat) göre geçen bilgisayar virüsü yüzünden bilgi veya zaman kaybeden Avrupalı internet kullanıcılarının oranı.

5'te 1

Facebook kullanıcıları içinde arkadaş veya ailesinden gelmiş gibi görünen sahte mesajlar alan kişilerin oranı.

%132

2009 ile 2010 yılları arasında banka dolandırıcılığındaki artış oranı.

198 TL

Symantec'e göre 2012'de Türkiye'de siber suç mağduru olan kişilerin ortalama kaybı. Dünya genelinde bu değer 197 \$.

30 MİLYAR

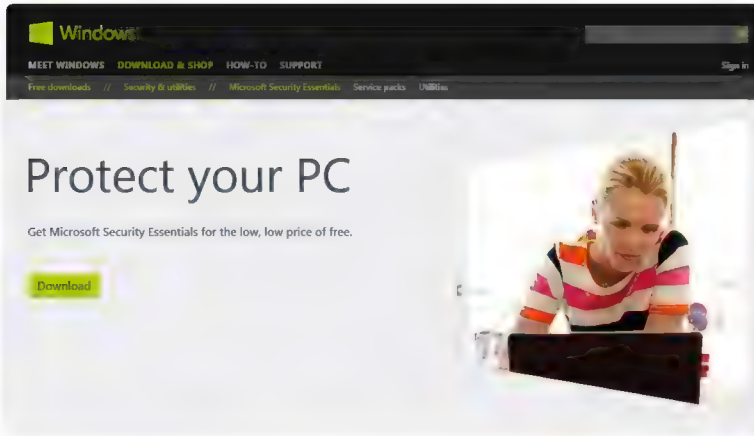
Symantec'e göre 2012 yılında her gün gönderilen spam e-postalarının sayısı. 2011'de 42 milyardı.

1 saat

Finansal güvenlik firması Trusteer'e göre bu kısa süre, bir dolandırıcılığın kurbanlarının %90'ını dolandırması için yeterli.

74.000

Symantec'e göre 2102'de kötü amaçlı yazılımlara ev sahipliği için kurulan web sitesi sayısı.

BEDAVA ANTİVİRÜS Microsoft oldukça iyi (ve ücretsiz) bir antivirüs yazılımını Microsoft Security Essentials adıyla sunuyor. Bu yazılım Windows XP, Vista ve 7'de kullanılabilir.

ekranınızı doldurup internet bağlantınızı yavaşlatabilir, hatta tüm bilgisayarınızın sürmesine neden olabilirler. Kötü amaçlı yazılımlar genelde yalnız hareket etmezler. Eğer bir bilgisayar, üzerinde bir tek kötü amaçlı yazılım bulunduyorsa, muhtemelen onlarca veya yüzlerce benzer enfeksiyon daha vardır.

Peki, bu yazılımlar nasıl oldu da bilgisayarınıza girebildi? Kötü yazılımlar bilgisayarınıza bir virüs veya solucanla taşınmış olabilirler veya uzun süredir güncellenmemiş web tarayıcınız en son güvenlik yamalarını içermediği için, yeni güvenlik önlemlerinin faydalarından yararlanamamış da olabilirsiniz. Bu zararlı yazılımlar aynı zamanda bilindik yazılımların yanında da bilgisayarınıza girebilirler. Kötü amaçlı yazılımların ücretsiz müzik programlarıyla, korsan dosya paylaşım programlarının bilgisayara indirilmesiyle veya iyi bilinen bir yazılımın yanına "hediye olarak" eklenerek bilgisayarlarınıza ulaşabildiklerine sıkça rastlanmaktadır. İyi haberse bu yazılımların engellenmesinin düşünülenden çok daha kolay ve ucuz olması.

Giriş yok

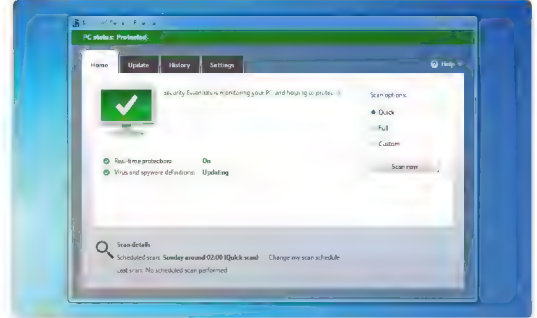
Kötü amaçlı yazılımlarla birçok şekilde savaşabilirsiniz. Yapacağınız ilk şey, en son Windows güncellemelerinin yapılmış olduğundan emin olmaktır. Ayrıca kötü amaçlı yazılımların kullanabileceği açıkların kapatıldığı en son tarayıcı (Internet Explorer, Chrome, Firefox vb.) sürümünü yüklediğinizden de emin olmalısınız.

İkinci adım da iyi bir güvenlik yazılımını bilgisayarınıza kurmak. Bunun için para harcamak zorunda değilsiniz çünkü zararlı yazılımlardan korunma söz konusu olduğunda ücretsiz güvenlik yazılımları da ücretli alternatifleri kadar iyi sonuç veriyor. Tek yapmanız gereken, hangi yazılımı seçerseniz seçin, o yazılımın sürekli güncel olduğundan emin olmak. Kötü amaçlı yazılımlar her gün yenileniyor.

Bu nedenle güncellenmeyen güvenlik yazılımları işlevsiz hâle gelir. Peki, biraz para harcayarak bir güvenlik paketi almaya gerek var mı? Aslında bu tamamen sizin seçiminize kalmış. Birçok güvenlik paketi, otomatik taramadan etkili aile korumasına, güvenlik duvarından kimlik avı korunmasına kadar her türde soruna karşı güçlü korumaları içinde barındırır. Ayrıca bu paketlerde bilgisayarınızı temizleyebilen veya performansını artırabilen ek araçlar da bulunabilir. Gerçi çoğu zaman benzer bir korumayı dikkatlice kurulan ücretsiz yazılımlarla da sağlamak mümkün olabilmektedir.

Windows 7 ile birlikte gelen Windows Defender, casus yazılımlar ve diğer kötü niyetli uygulamalardan bilgisayarınızı çok temel düzeyde koruyabilir ama yeterli olmadığını hatırlatalım. Windows 8 ile gelen Windows Defender ise aslında Microsoft Security Essentials'in aynısıdır ve tek başına yeterli zararlı yazılım koruması sunabilir. Microsoft Windows Kötü Amaçlı Yazılımları Temizleme Aracı, bilinen solucanları tespit etmek amacıyla belli aralıklarla bilgisayarınızı kontrol eder. Internet Explorer ve diğer modern tarayıcılar da sizi şüpheli yazılımlar ve potansiyel tehlike olarak gördüğü siteler konusunda uyarır. Ücretsiz Microsoft Security Essentials'i indirdiğinizde gerçekten etkileyici bir güvenlik yazılımına sahip olduğunuzu göreceksiniz. Yine de tamamen güvende olduğunuz gibi yanlış kanılarla kendinizi uyuşturmayın çünkü hâlâ internette güvenli bir şekilde gezinmeyi kendi kendinize öğrenmeniz gerekiyor. Beklemediğiniz e-posta eklerine dikkatli yaklaşmalı ve ne olduğundan emin olmadığınız dosyaları indirmemelisiniz. İnternetin karanlık köşelerinde korsan programların gezindiği yerlerden uzak durmak da oldukça iyi bir fikirdir. Yasal sorumluluğunuz bir yana, bu tip sitelerde kötü amaçlı yazılımlarla karşılaşma riskiniz, internetin geri kalanından çok daha fazladır.

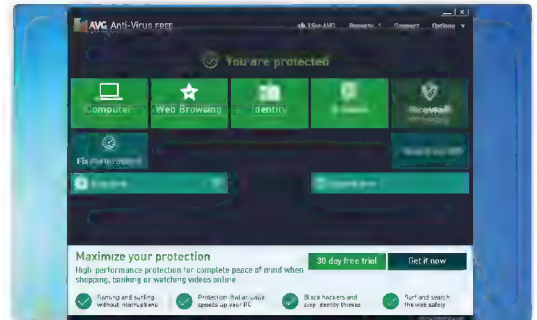
Bedava güvenlik yazılımları

Microsoft Security Essentials

www.microsoft.com/security-essentials

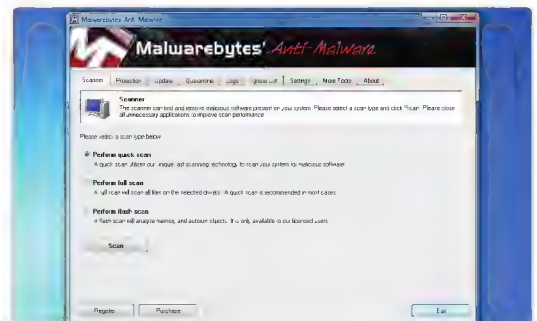
Microsoft'un bu ücretsiz güvenlik yazılımı gerçekten başarılı. Taramaları otomatik olarak yapabilir, bilgisayarınıza arka planda göz kulak olabilir, yaptığınız işi fazla etkilememesi için işlemci gücünü ne kadar kullanacağını da ayarlayabilirsiniz.

AVG AntiVirus FREE

<http://free.avg.com>

AVG yıllardır ücretsiz antivirüs uygulaması sağlamakta. Ücretsiz sürüm her ne kadar ücretlisi kadar gelişmiş özellikler içermese de Windows XP veya üstü işletim sistemleri için harika bir güvenlik paketi. Yazılım sadece virüsleri tespit etmekle kalmıyor, casus yazılımları ve kişisel bilgilerinizi sızdırmaya çalışan programları da belirliyor.

Malwarebytes Anti-Malware

www.malwarebytes.org

Gerçek zamanlı koruma ve zamanlanmış tarama özelliği ücretsiz sürümde bulunmasa da oldukça hızlı ve sürekli güncellenen bir virüs tarama aracı istiyorsanız bu program gerçekten göz atmaya değer. Düzenli kullandığınızdan emin olun yeter!

Hacker'lar, gizlilik ve kimlik hırsızlığı

Veri kayıplarına ve sahte Facebook arkadaşlarına karşı dikkatli olun.

İçerik cıvata ve somunla dolu bir çamaşır makinesi gibi ses çıkaran şey nedir? Ne yazık ki bu bir şaka değil, sabit diskinizin yazma kafasının diske çarpmasını ve içindeki tüm bilgileri yok ettiğinde ortaya çıkan sesi tarif ediyoruz. Sabit diskler bozulabilir aygıtlardır ve gerçekten de bozulurlar. Üstelik burada bahsettiğimiz disk, kendi çektiğimiz 3 yıllık videoları ve 10 yıllık fotoğraflarla tüm müzik arşivimizi içeren bir sabit disk. Şanlıyız ki hepsinin yedeği alınmıştı. Ailenize tüm fotoğraflarının kaybolduğunu söylediğinizi düşünmek bile kötü.

Ne kadar çok dijital içerik üretirsek, donanımların bozulması veya insan hatasından ortaya çıkabilecek veri kaybının etkisini de o ölçüde artırmış oluruz. Belgeleriniz sizin için önemliyse bu tip bilgilerin birden fazla yedeğini aldığınızdan emin olun. Boş DVD ve harici sabit diskler oldukça ucuzlar ve Windows'un yedekleme özelliklerini kullanmak da bir o kadar kolay.

Bunlara ek olarak www.mozy.com gibi çevrimiçi yedekleme hizmetleri, ayda 6 \$ gibi ücretlere verilerinizi uzak sunucularda saklayabiliyorlar.

Oltaya gelmeyin

En büyük dolandırıcılık oyunlarından biri e-tuzaklardır (phishing) ve bu yöntemle kullanıcılar kendi banka

bilgilerini dolandırıcılara teslim eder. Dolandırıcılar sanki PayPal'den, bankanızdan veya herhangi başka bir kurumdan gönderilmiş gibi görünen e-postaları size yollayarak kişisel bilgilerinizi göndermeniz gereken bir linke girmenizi isterler.

Bu e-postalardan hiçbirini ve yönlendirildiğiniz web sayfaları meşru veya gerçek değildir. Size ulaşan formu doldurmanızın veya gönderilen linke gitmenizin hemen ardından, yeterli bilgi veriyorsanız dolandırıcılar banka hesaplarınızı boşaltacaklardır. Üstelik böyle bir durumda bankanız kaybınızı iade edemeyebilir veya geri almak için bile çok uğraşmanız gerekebilir.

Internet Explorer, Firefox ve Chrome gibi modern web tarayıcıları dolandırıcılık amaçlı bu siteleri fark etme konusunda çok başarılı işler çıkarıyor. Tabii tarayıcılar da mükemmel değil, bu nedenle parayla ilgili her e-postanın sahte olduğunu varsayabilirsiniz. Bankalar hiçbir zaman e-posta yollayarak sizden şifrenizi istemez veya kişisel bilgilerinizi girmeniz gereken formlar göndermez. Banka hesabınızın çalındığından endişeleniyorsanız e-postayla gelen bağlantıya tıklamayın, müşteri temsilcinizi arayın.

Arkadaşlarınızı tanıyın
Facebook kullanımındaki artış,

Facebook aracılığıyla yapılan dolandırıcılıklarda da patlamaya yol açtı. Bu sahtekarlıkların bazıları oldukça basit şekilde bir fotoğrafı, videoyu veya başka ilginç bir şeyi görmeden önce sizden "Beğen" düğmesine tıklamanızı talep eder; bazıları da profilinize girerek hakkınızdaki bilgileri toplar, arkadaşlarınıza mesaj atar veya bazı durumlarda telefonunuzdan ücretli hizmetlere girer. Bazı dolandırıcılık tekniklerinde bilmediğiniz uygulamaları yüklemeniz veya bir programı indirmeniz istenir, hatta bazen bu "öneriler" arkadaşlarınızdan gelen ilginç mesajlar olarak karşınıza çıkabilirler.

Acaba şifreniz çok mu basit? Çoğu kimse hâlâ "123456" veya çocuklarının isimlerini şifre olarak kullanmaya devam ediyor. Bu tip şifreleri tahmin etmek çok kolaydır. Birinin sızmış gibi davranıp sosyal ağ profillerinizin, e-postanızın ve benzeri çevrimiçi hizmetlerin kontrolünü ele geçirebilir. İyi şifreler uzun ve tahmin edilmesi zor olanlardır. "ahmet1" kötü bir şifredir, "PstSFSgs123" ise daha iyi bir tercih olacaktır. Aynı şifreyi her şey için kullanmaktan vazgeçin. Neden mi? Örneğin, bir blog ağı olan Gawker 2010'un sonlarında saldırıya uğradığında tüm kullanıcılarının şifreleri internette yayımlanmıştı ve bu kullanıcıların başka sitelerdeki hesapları

Güvenlik için yapılacaklar ve yapılmayacaklar

Güvenlik açısından hata yapmamanın yedi yolu

Yap

Güçlü şifreler kullanın

Çok sayıda insan "123456" gibi, çocuklarının ismi veya arabalarının plakası gibi çok basit şifreler kullanmakta. Bunlar saniyeler içinde kırılabilir. İyi şifreler tahmin edilemez olmalı ve gerçek kelimelere benzememelidir.

Yap

Düzenli yedekleme

Önemli dosyalarınızın yedeğini alın. İndirdiğiniz yazılım ve içerikler genelde sigorta kapsamında değildir ve muhtemelen bebeğinizin ilk adımlarının videosu sizin için değeri biçilemez ve yeri dolduramaz bir şeydir.

Yapma

Paylaşmadan düşünün

Paylaşacağınız bilgi bir suçlu için kullanışlı bir bilgi olabilir mi? Gerçekten bu bilgiyi internette yayımlamanız gerekiyor mu? Özellikle sosyal ağlar, kimlik hırsızlarının hayatlarını kolaylaştırdığı için hedef hâline geliyorlar.

Yapma

Her şeye inanmayın

Bir mesaj bankadan gönderildiğini söylüyor diye hemen ona inanmayın. Elektronik mesajlar konusunda şüpheci olun; özellikle e-postalardan, sohbet mesajlarından ve yeni yazılımları indirmenizi önerenlerden.

Yapma

Korumasız kalmayın

İnternete bağlı bir bilgisayarı güvenlik yazılımı olmadan kullanmak deliliktir, özellikle de iyi güvenlik paketlerinin çok makul fiyatlarda bulunduğunu düşünsek. Ayrıca Windows'u da güncel tutmayı unutmayın.

Yapma

Tek bir şifre kullanmayın

Kullandığınız her web sitesi veya servis için ayrı bir şifre belirleyin. Aksi hâlde eğer bir site kullanıcılarının şifrelerini koruma konusunda başarısız oldursa, kötü amaçlı kişiler tüm hesaplarınızın şifrelerine sahip olabilir.

Yapma

Düşünmeden tıklamayın

Eğer bir şey doğru olamayacak kadar güzel görünüyorsa muhtemelen doğru değildir, garip görünüyorsa muhtemelen gariptir. Beklemediğiniz e-posta eklerini açmayın ve şüpheli yazılımları indirmeyin.

da kısa sürede ele geçirilmişti.

Bir başka mantıklı önlem de Facebook gibi sosyal ağlarda paylaştığınız şeyleri sınırlandırmak olacaktır. Çoğu durumda tam doğum tarihiniz, ev adresiniz, çocuklarınızın isimleri gibi aslında internette paylaşılması çok da gerekmeyen veriler, dolandırıcılar için oldukça kullanışlı olmaktadır. Arkadaşlarınız zaten sizinle nasıl bağlantı kuracaklarını, doğum gününüzün ne zaman olduğunu biliyorlardır. Öyleyse kimlik hırsızları için neden her şeyi daha kolay hâle getirirsiniz ki? Bir bankada hesap açmak için veya otomatik ödeme talimatı vermek için ne kadar bilgiye ihtiyacınız olduğunu düşünün. Bunların acaba ne kadarını herkese açık bir şekilde paylaşıyorsunuz? Facebook'un gizlilik seçeneklerini de önemseyin, çünkü Facebook, önceden gizli olan bilgileri açığa çıkarmak için sıklıkla bu ayarlarda

değişikliğe gidiyor.

Foursquare, Loopt veya Facebook Yakındakiler gibi konum tabanlı servisler nerede olduğunuzu arkadaşlarınıza bildirir, fakat dikkatli olmazsanız bu servisler tüm dünyaya evinizin ne zaman boş olduğunu da bildiriyor demektir. Şuanda aktif olmayan pleaserobme.com'un gösterdiği gibi birçok kullanıcı sosyal ağlarda o kadar çok bilgi paylaşıyor ki evde olmadıkları zamanı belirlemek inanılmaz derecede kolaylaşıyor ve hırsızlar bu kişiler evden çıkınca nerede yaşadıklarını buluyor ve onların tüm varlıklarını çalabiliyorlar.

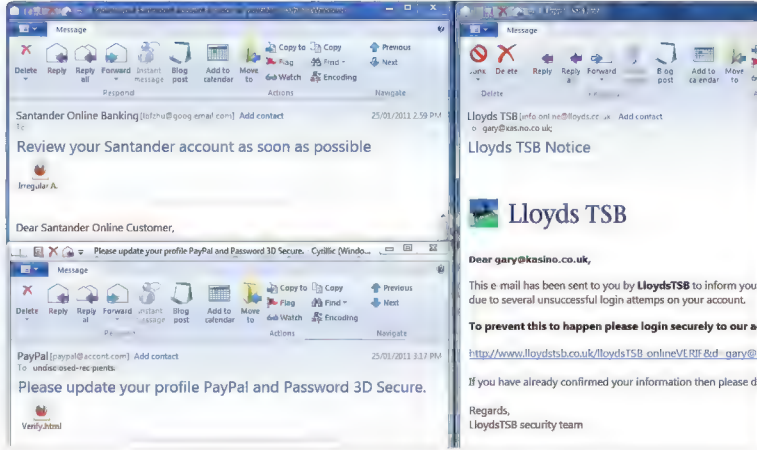
Sosyal ağlarda güvende olmanın püf noktası aslında oldukça basit: Tanımadığınız insanların arkadaşlık isteklerini kabul etmeyin. Doğal görünmeyen şeylere tıklamamaya ve uygulamaları yüklememeye dikkat edin, ne paylaştığınız konusunda da dikkatli olun. ■

530 TL'lik pencere

Tarayıcınızda beliren resmî görünümlü mesajlara dikkat edin

Kötü amaçlı yazılımlar sadece bilgisayarınızı yavaşlatmakla kalmaz, size paraya da mal olabilir. "Internet üzerinden banka hesabımı kontrol ediyordum ve Chinta adında bir firmaya 530 TL yatırdığımı fark ettim." diyor Richard McHugh.

Richard aslında antivirüs yazılımının güncelleştirmesini indirdiğini düşünüyordu. "Banka bana güvenlik yazılımının yenileme vaktinin gelip gelmediğini veya bana yenilemeyi bana ileten bir pencere açılıp açılmadığını sordu." diyor Richard. "Aslında her ikisi de olmuştu. E-postalar gelmişti, ardından da pencereler. Banka bunun bir sahte antivirüs olduğunu, banka bilgilerimi ele geçirmek için bilgisayarıma takip yazılımları yüklediğini düşünüyor." Richard altı hafta sonra parasını geri aldı ama dolandırıcılığın yarattığı kargaşa hemen çözülemedi. "Bankam kartımı iptal etti, otomatik ödemelerimi ve hesabımı dondurdu. Hesabımı kapattıklarını düşündüm. Aynı bankada daha eski bir hesabım daha vardı ve onu tekrar açtılar, fakat tüm otomatik ödemelerimi ve banka ödeme emirlerimi transfer etmek zorunda kaldım. Gerçekten çok büyük bir sıkıntıya ve zahmete yol açtı." Peki, Richard'ın diğer bilgisayar kullanıcılarına bir önerisi var mı? "Uyanık olun!"

LÜTFEN HESABINIZI GÜNCELLEYİN Dolandırıcılık oyunlarının günlük ürünü, sahte bir sayfaya giden link ve kişisel bilgileri isteyen bir formun bulunduğu bir e-posta.

Editörün yorumu

Bazı insanlar, içinde kötü insanların ve suçluların cirit attığını düşündükleri için interneti kullanmıyorlar. Gerçekten yazık çünkü aslında çoğu web sayfası güvenli ve kullanışlı. Eğer birkaç basit önlemi aldıysanız internete bağlı bir bilgisayar iyi derecede güvenilir demektir.

Bir antivirüs yazılımı yükleyip kullanır, özellikle talep etmediğiniz e-posta eklerini açmaz ve güvenilirliğinden emin olmadığınız programları yüklemesiniz, tarayıcınızı ve Windows'u da güncel tutarak neredeyse her türlü kötü şeyin bilgisayarınıza girmesini engelleyebilirsiniz.

Korunmamış bilgisayarlar sadece kullanıcıları açısından değil, geri kalan bilgisayar kullanıcıları için de kötü bir durum teşkil ediyorlar. Eğer virüsler yayılamazlarsa, dolandırıcılık için yapılandırılan e-postalar açılmazsa ve insanlar kendilerini anlatan çok fazla kişisel bilgiyi çevrimiçi paylaşmazsa siber suçlular diğer kazançlı entrikalara yöneleceklerdir; fakat insanlar önlem almadıkça suçluların işi daha da kolay hâle geliyor.

Bahçenize neon bir ışıklandırma ile "Biz tatile çıktık, evimiz bir sürü pahalı şeyle dolu ve alarm kodumuz da 3184!" diye yazmazsınız. Elektronik ortamda da bunun benzerini yapmayın. Bilgisayarınızı daima koruyun!

Selim Şumlu Editör

Hacker'ların yeni oyunları

Modern hacking taktiklerini inceliyor ve Facebook'un neden bir hacker mıknatısı olduğunu açıklıyoruz.

Güçlü bir şifre oluşturmak için strongpasswordgenerator.com'u kullanabilirsiniz.

Strong Password Generator

Password length:

☒ Punctuation (!, ", £, \$, %, and so on)

Generate strong password

Your new password:

AG|w1?q=. [A4

Remember your new password as:

ALPHA GOLF | whiskey 1 ? quebec = . [ALPHA 4

Hacker'ların ağ verilerinize erişimini önlemek ve işlerinizin tehlikeye girmemesini sağlamak için öncelikle onların kullandığı saldırı yöntemlerini iyice anlamamız gerekiyor. Hacker'ların en güncel iş yapma şekillerini keşfederek veri güvenliğinizi sağlamada en önemli adımı atmış olacaksınız. Olayı "kötü amaçlı yazılım" veya "sosyal mühendislik" gibi basit yanıtlara bağlamak işin en kolayı. Bunlar her ne kadar teknik anlamda doğru açıklamalar olsa da genel kullanıcı bilgisinin ötesine geçmek ve belirli önlemleri alabilmek için

yeterince detaylı sayılmazlar.

Güvenlik şirketi Imperva'nın araştırmacıları, web uygulamalarına saldırı amaçlı gerçek zamanlı hacking metodolojilerinde şu an en çok tercih edilen yöntemin uzaktan ve yerel dosya ekleme (RFI/LFI) olduğunu söylüyor. Imperva uzmanları çalışmayı yaptıkları süre içinde tüm uygulama saldırılarının %21'inin hedef sunuculara RFI/LFI kullanımıyla gerçekleştiğini tespit etmiş. RFI/LFI'nin hacker'lar tarafından neden bu kadar rağbet gördüğünü anlamak için Einstein olmaya gerek yok. Zira RFI/LFI, hacker'ların saldırı kapasitesini artırıyor, web uygulaması içinde keyfi kod çalıştırmanın ötesine geçmelerini sağlıyor. Ayrıca hacker'lar, uygulamanın çalıştığı platformun bulunduğu web sunucusunun kontrolünü ele geçirerek bol kazanç ama tehlikeli topraklara girmiş oluyorlar.

Imperva, web sitelerin %77'sinin PHP kullandığını ileri sürüyor ve RFI/LFI hacker'larının PHP uygulamalarını hedef aldığını belirtiyor. LulzSec, sayısız hedefe saldırmak için RFI botları kullanan ve başarılı olan belki de en kötü şöhretli hacker grubuydu: LulzSec üyelerinin ortaya çıkarılan yazışmaları gösteriyor ki Google güvenliğini geçebilen RFI/LFI botları

hacker'lar arasında değiş tokuş ediliyordu. Hacker'lardan biri, "usp (Yazışmada böyle geçiyor.) saldırısı ile yaklaşık 8.000 RFI yükleyebildiğini" söyleyerek övünüyor; "çoğu sunucuyu çökertebileceğini" belirtiyordu.

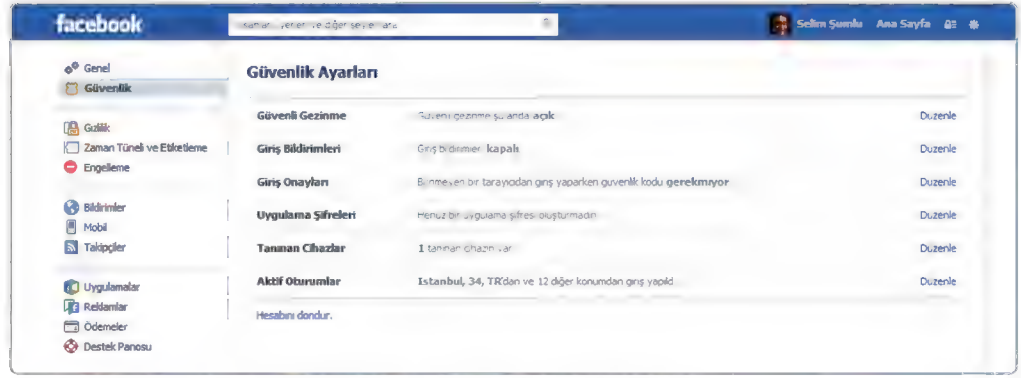
Bu hacker'ın "usp" ile kastettiği aslında "UDP" saldırısıydı ama bu kadar aşırı detaycı olmaya gerek yok, çünkü terminolojiyi düzgün kullanamasa da bu hacker grubunun yarattığı etki çok büyüktü. 8.000 virüslü sunucu yaratarak buradan devasa boyutta dağıtık servis reddi (DDoS) saldırısı başlatıldı. 8.000'in botnet koşullarında çok da büyük bir sayı olmadığını düşünebilirsiniz. Virüs kapanlar sunucu değil de kişisel bilgisayar olsaydı haklı sayılırdınız, ancak virüslü bir sunucunun esasen 3.000 virüslü PC anlamına geldiğini unutmayın. Bu alanda araştırma yapan pek çok güvenlik uzmanının ortak tahmini bu. Dolayısıyla 8.000 sunucu gücündeki bir botnet, 24 milyon PC'ye eşdeğer! Bu yüzden RFI tehdidi ciddiye alınmalı ve sadece hacker'ların gündem maddesini oluşturmaktan öteye gitmeli.

Bu RFI botlarıyla DDoS saldırısı gerçekleştirilerek CIA'nın web sitesini çökertilmişti. Bugünlerde güvenlik sektöründe çalışan pek çok uzman RFI/LFI saldırılarının daha yaygın olarak kullanılan SQL enjeksiyonu ve çapraz betik (XSS)

yöntemlerinden çok daha büyük bir sorun potansiyeli taşıdığını düşünüyor. Bu iki yöntem de daha kolay anlaşılıyor ve dolayısıyla onlara karşı daha güçlü bir savunma yaratılabilir. (Her ay rapor edilen başarıyla sonuçlanan saldırı sayılarını dikkate alırsak çok da etkin bir savunma yaratıldığını söyleyemeyiz aslında.) RFI/LFI saldırılarının yükselen tehdit potansiyeli ise artık daha fazla görülecek.

Peki bu potansiyel tehdit uzun süredir gözler önündeyse ve ciddiyetinin farkına varıldıysa, güvenlik profesyonelleri neden hâlâ bu sorunu göz ardı ediyor? Bu sorunun cevabı çok açık ama verilecek yanıt, küçük ölçekli online iş sektörünün pek de parlak olmayan bir portresini ortaya döküyor. Açıklamak gerekirse; küçük ölçekli işletme sahiplerinin ve bireysel web sitesi yöneticilerinin çoğu, sitelerini ve internet uygulamalarını çalıştıran ana teknolojiyle yeterince ilgilenmiyorlar. Odaklandıkları ve önemsedikleri tek şey, siteye içerik yüklemek ve böylece müşteri trafiğini sağlamak. Bu amaca en uygun araçları bulmaya çalışıyorlar ve örneğin WordPress kullanmaya karar verdiklerinde, sunucularına PHP yüklediklerini bilmiyorlar veya bu gerçeği umursamıyorlar.

Bugün internette bulunan küçük, düşük maliyetli web uygulamalarının çoğunu PHP çalıştırıyor. Microsoft'un da gönülsüzce onaylayacağı üzere, herhangi bir sektörde en yüksek konuma ulaştığımızda, kötü adamların en çok dikkatini çeken taraf da siz oluyorsunuz. Bu durum işletim sistemlerinde de, web tarayıcılarında da, web uygulamalarının çalıştırıldığı platformlarda da geçerli maalesef. Bu sorunun günbegün büyüyeceğine dair hâlâ ikna olmadıysanız, bugün PHP kullanan çok sayıda meşhur siteyi bir düşünün deriz: Facebook, Forbes, Reuters, Wikipedia ve WordPress akla ilk gelen örnekler. Son araştırmalardan biri, PHP'nin en çok tıklanan bir milyon internet sitesinin %77,2'sinde kullanıldığını söylüyor. PHP'yi en yakından takip eden ASP.NET'in payı ise % 21,7'de kalıyor. Paranızı ve vaktinizi yasa dışı bir operasyona yatıracak olsaydınız, yatırım geri dönüşünü en kısa zamanda çıkarmak için hangi platformu hedef alırdınız?

Facebook güvenlik ayarlarınızı mutlaka gözden geçirin ve ek önlemleri etkinleştirin.

Facebook verisi hacker'ları

Imperva'nın kıdemli güvenlik stratejisti Noa Bar-Yosef, kendisine hacker'ların bugünlerde neden ve nasıl Facebook'u hedef aldığı sorulduğunda "Çünkü 1 milyardan fazla kullanıcı var." gibi aşırı basitleştirilmiş bir yanıt vermiyor. Hacker'ların tam olarak hangi verilerin peşinde olduğuna ve sosyal ağ hesabımıza erişmeleri durumunda bunları nasıl kullanabileceklerine odaklanmak gerek.

"Bu sorulara yanıt vermeden önce kullanıcının özel bilgilerinin tümünün kullanıcının doğrudan erişimi dâhilinde

kötü amaçlı kullanılabileceğine dair en iyi örneklerden biri, Carnegie Mellon Üniversitesi'nde güvenlik alanında araştırma yapan uzmanların Facebook gibi çeşitli platformlardaki açık bilgilerden, ABD sosyal güvenlik numarasını çıkarması oldu. (Sosyal güvenlik numarası ABD'deki pek çok kurumda güvenlik önlemi olarak kullanılıyor.) Bu araştırma görevlileri birkaç yıl önce de hedefteki bir kişinin, sosyal medyadaki verilerini ve çeşitli devlet kurumlarının web sitelerinde yer alan erişilebilir bilgilerini kullanarak sosyal güvenlik numarasını çıkaran bir algoritma hazırlamıştı. İşin garip

fazlasıyla erişebiliyor." diye açıklıyor Bar-Yosef: "Örneğin, MIT'deki araştırmacılar bir kullanıcının arkadaş çevresine bakarak o kişinin cinsel tercihini tespit eden bir yazılım geliştirdi. Aynı yaklaşım, ırk ve din tespiti için de kullanılabilir."

Facebook arkadaş haritasının dışında hacker'lara, bireylerin belirli şirketlerle arasındaki ilişkisini analiz etmesini sağlayan bir dizi yapısal veri daha sunuyor. İşle ilgili bilgilerin LinkedIn âleminde has olduğunu düşünebilirsiniz ve muhtemelen bu düşüncenizde de haklısınız, ancak Facebook bu veriler konusunda her geçen gün daha faydalı bir veri kaynağına dönüşüyor çünkü pek çok şirket Facebook'ta sayfa açıyor ve çalışanlarını ve müşterilerini bu sayfaları kullanmaya teşvik ediyor. Böyle bir organizasyon grafiği elinin altında olan hacker, internette kimlik hırsızlığını kolaylaştıran verilere de sahip oluyor. Tüm bu veriler birleşip doğru şekilde analiz edildiğinde çok değerli bir varlığa dönüşüyor.

Bar-Yosef bu tür verilerin tümünü kimlerin isteyeceği sorusuna, hacker çıkarlarının dört ana gruba göre değişebileceği önerisiyle yanıt veriyor: kişisel davranışlar, devlet destekli, kurumsal casusluk yapan hacker'lar ve ciddi içerikli mesaj veren hacktivistler. Bireysel hacker'lar hâlâ en yaygın grup: Onların amacı insanları mümkün olduğunca dolandırmak olabilecek en fazla parayı çalmak. Şifrelerinizi istiyor, hesabınıza giriyorlar. Bir başka deyişle, kişisel olarak paylaştığınız tüm bilgilere erişip her şeyinizi yemek istiyorlar.

Devlet destekli hacker ise ulusal güvenlik gündemine daha odaklı biri olup siyasi muhalifleri ve askeri hedefleri bulmaya çalışıyor. Kurumsal hacker'lar genelde gizli bir hayat sürer ve bağımsız olarak veya rakip

“8 bin sunucu gücündeki bir botnet, 24 milyon PC'ye eşdeğer.”

olmadığını hatırlatmak gerek." diyor Bar-Yosef ve ekliyor: "Bazı bilgilere uygulama üzerinden erişilebilir de (Bir kullanıcı fotoğraflarını, duvarını ve benzeri verileri görebiliyor.) diğer bilgilere ulaşamıyor." Örneğin, kaydedilmeyen sohbetler veya IP adresi gibi coğrafi veriler gibi bazı dinamik veri türleri genelde Facebook üzerinden görülemez.

Bununla birlikte bilgi toplayıcılar, casuslar ve maalesef hacker'lar açısından Facebook bir define olarak kalmaya devam ediyor çünkü kötü amaçlar için kullanılabilen veriler genelde doğum tarihi, ev ve iş adresi, annenin kızlık soyadı gibi kişisel olarak tanımlayıcı bilgilerden oluşuyor. (Kolayca bulunabilen bu verileri bugün pek çok büyük şirketin ve hatta bankaların bir güvenlik önlemi olarak kullanmaya devam etmesi de hayret uyandırıyor.)

Bu gibi kişisel bilgilerin nasıl

yanı, bu algoritmayı ölen ABD vatandaşlarının sosyal güvenlik numaralarının yer aldığı kamuya açık bir devlet veritabanına erişerek geliştirdiler. Kulağa şaka gibi geliyor ama adına Ölümlerin Ana Kütüğü adı verilen bu veritabanı, kurumların sahte sosyal güvenlik numarası kullanan kişileri teşhis etmesine yardımcı olmak amacıyla açılmıştı.

Hacker'lar için Facebook'taki arkadaş bilgileri de çok önemli çünkü kişinin sosyal medya çevresine erişebilen hacker'lar "güvenilir" kişi statüsüne ulaşma avantajına sahip oluyor. Dolandırıcılıklarına daha fazla gerçeklik algısı katabilmelerinin ve dolayısıyla kötü amaçlı linklerin daha fazla kişi tarafından tıklanmasını sağlamanın yanı sıra arkadaş bilgileriyle arkadaş haritası da çıkarabiliyorlar. "Bir hacker, yarattığı arkadaş haritasıyla bir kişinin kişisel bilgilerine

şirketler adına çalışır. Amaçları birdir: Ne yolla olursa olsun rakibe ait verilere ulaşmak. Son yıllarda bu kişiler ve devlet destekli hacker'lar arasında bir tür ilişki gelişti diyebiliriz. Bunda da Çin Halk Özgürlük Ordusu'nun stratejik amaçlar için batı şirketlerine casusluk yapma girişimleri etkili oldu.

Hacktivitler ise diğerlerinden ayrılıyor çünkü hepsi Facebook ve Twitter gibi sosyal medya akışlarını, basın ve grup içi iletişim için kullanıyor. "Haktivizm geliştikçe, bu durum da değişecek." diye tahmin ediyor Bar-Yosef.

"Hacktivistlerin Facebook verilerini, birilerini veya çeşitli kurumları utandırmak için kötü amaçlı olarak kullanmaya başladığına tanık olacağız."

Bu yorum, bulmadakadi "Neyin peşindeler?" ve "Neden bunu istiyorlar?" sorularının da cevabı oluyor ama hacker'ların nasıl iş yaptığını açıklamıyor. Ne var ki bunun yanıtı da sandığımızdan daha kolay: Kişinin şifresini veya kredi kartı bilgilerinin onun rızasıyla alıyorlar. Hacker'lar yıllardır bunu yapıyor ve ortalama bir PCnet okuru nasıl yaptıklarını iyi biliyordur ancak tekrarlamakta fayda var. Tuş kaydedici (keylogger) veya da truva atı saldırısı gibi kötü amaçlı yazılımlar tercih sebebi. Ancak kullanıcılar her geçen gün tehlikeli linkleri tıklamamaları konusunda bilinçleniyor ve kötü amaçlı sayfaları veya dosyaları önleyen yazılımlar kullanıyorlar. Bu da kötü adamları, kimlik avı gibi diğer yöntemlere başvurmaya mecbur bırakıyor. Bir şeyi doğruca istemek varken neden çalasan ki? Ancak burada "isteme" eylemi sahte giriş sayfasıyla yapılıyor!

Kimlik avı yöntemleri de tıpkı kötü amaçlı yazılımlar gibi artan bilinç düzeyinin mağduru oluyor. Hâl böyle olunca hacker'lar son kullanıcının asla öğrenmeyeceği tek alana yoğunlaşıyor: zayıf şifreler. Hesaplama gücü arttıkça ve maliyetler düştükçe, şifreleri kaba kuvvetle ele geçirmek de kolaylaşıyor. Örneğin çoklu grafik kartlarının bir araya dizilmesini sağlayan yazılım, süper bilgisayar seviyesindeki bir şifreyi kırma gücünü yan apartmanda yaşayan ve bu işlere asgari bütçe ayıran hacker komşuya bile sağlıyor. Çok sayıda kullanıcı hâlâ güçlü şifrelerin nasıl yaratılması

gerektiğini anlayamadı. (Sözlüktki bir kelime olmaya-cak; harf, rakam ve özel karakterlerin bir karışımı olacak; karıştırılmış kelimeler olacak ve 10 karakterden kısa olmayacak.) Hatta güçlü bir şifrenin nasıl kullanılacağını (Her sitede aynı şifreyi kullanılmayacak.) dahi bilmiyorlar. Böyle bir ortamda, hacker dünyasında kaba kuvvet kullanma yönteminin ciddi yükselişle geri döndüğünü görmek pek de şaşırtıcı değil.

Facebook veri hırsızlığında tek kullanılacak yöntem şifre avcılığı değil tabii. Bar-Yosef, başarılı hacking yöntemleri arasında bir Facebook kullanıcısının yönetici haklarını ele geçirmek, kullanıcı çerezlerini çalmak, veri sızdıran Facebook uygulamaları geliştirmek ve en kolay yöntem olan bir kafe veya kamuya açık alanda insanların Facebook şifrelerini yazarken onları gizlice izlemek seçeneklerini sayıyor. Gerçek hayattaki hırsızlar da ATM sırasına girip öndekinin şifresini gizlice takip ediyor ve sonra kurbanın kartını bir şekilde çalıyor. Online dünyanın kötü adamları, bu senaryonun kafelerde de gayet iyi çalıştığını keşfetmiş.

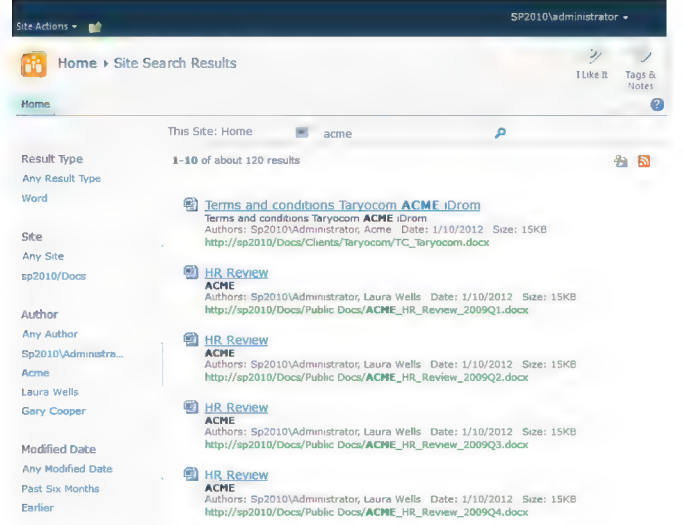
“Artan bilinç seviyesi sayesinde phishing tekniklerinin etkisi azalıyor.”

Hacker'lar elbette hemen yan masadaki kişinin klavyesine gözlerini dikerek iş yapmıyor. Bunun için veri akışını Wi-Fi üzerinden dinleyen araçlar kullanıyorlar ve bu veriler de genelde şifreli olmuyor.

Facebook kullanıcılarına SSL bağlantısına girme seçeneği sunuyor. Dolayısıyla hemen şunu yapmanızı öneririz: Hesap Ayarları'na girin, Güvenlik sekmesini tıklayın ve "Güvenli Gezinme" seçeneğini etkinleştirin. Tanınmayan bir cihazdan giriş yapılmaya çalışılırsa size bildiririm gelmesini de sağlayabilirsiniz. Facebook'a sürekli farklı cihazlardan giriş yapmıyorsanız bu uyarı tavsiye ederiz.

Frame-Sniffing Kurbanı Oldunuz mu?

Veri çalma yoluna giderek en kolayı seçmeyen hacker'lara saygı duyanlar da yok değil. Truva atı gönderme veya kötü amaçlı program kurma gibi

Frame-sniffing yöntemiyle çok hassas bilgiler zahmetsizce alınabiliyor.

yöntemler içermeyen bir veri hırsızlığı tekniğinin varlığından haberdar olduğumuzda biz de epey etkilendik. Bu tekniğe "frame-sniffing" deniyor. Bu teknik; Chrome, Internet Explorer ve Safari tarayıcılarının kullanıcılarını yazı yazarken takip ediyor. Şimdilik Firefox kullanıcıları güvende çünkü Mozilla geçen yıl tarayıcısını bu tehlide karşı korumaya aldı.

Frame-sniffing tekniği temel

müşterilerin kimler olduğunu belirleyebileceği anlamına geliyor. İleride daha da karmaşık aramalar yapabilir hâle geliyor ve her arama daha değerli verileri avcunun içine getiriyor. SharePoint 2007 ve 2010, çerçevelemeye izin vermeyen X-Frame-Options üstbilgisini varsayılan olarak göndermediğinden, frame-sniffer'lar hedefledikleri SharePoint adresini (intranette olsa bile) bildikleri sürece başarı şansları çok yüksek. Microsoft, bunun bir tercih meselesi olduğunu ve bir sonraki sürümde X-Frame Options seçeneklerini daha güvenli hâle getirmek için çalıştıklarını söylüyor ama bu yorum şimdilik gönülleri ferahlatmıyor.

O zaman ne yapılmalı? Burada odaklanılabilecek iki açı var. Site sahipleri HTTP yanıt üstbilgilerine değer alanında "SAMEORIGIN" kullanarak özel bir X-Frame Options üstbilgisi ekleyebilir. Böylece SharePoint'te çerçeve kullanımı önlenir. Ancak başka bir intranet uygulamasının SharePoint'i çerçeve içinde kullanması gibi durumlarda site düzgün çalışmayacaktır. Diğer tarayıcılar bir şey yapmadığı sürece kullanıcılar bu tehlide karşı koruma sunan Firefox'a yönelebilir. ■

HACKTİVİZM

Verizon'a göre 2011 yılında görülen veri hırsızlıklarının %58'i geleneksel siber suç değil, "hacktivizm" kategorisine giriyordu. Başarılı eylemlerin %70'i Doğu Avrupa kökenliydi ve %4'ü kurum çalışanlarının yardımıyla gerçekleşmişti. Raporun en ilginç rakamı ise tüm hırsızlıkların %97'sinin pahalı güvenlik ürünlerine başvurmadan önlenilecek olmasıydı.

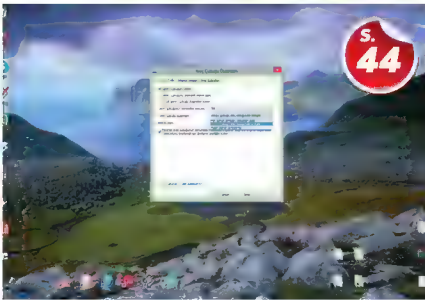
Nasıl Yapılır?

PC
net

MAYIS 2013

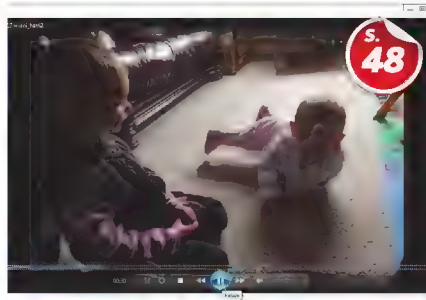
S.
58

Depolamaya para harcamayın

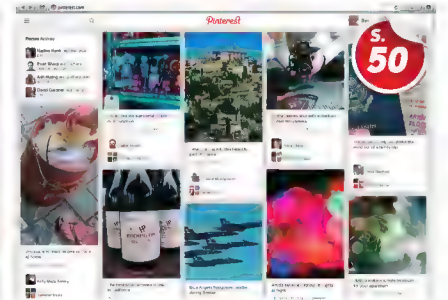
S.
44

Yeni Windows 8 masaüstü

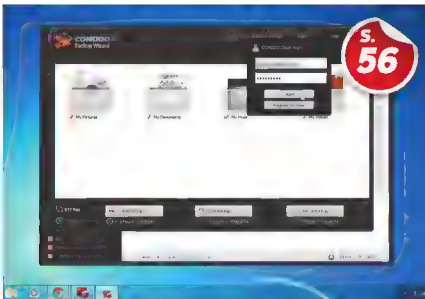
S.
48

Video keyfi bütün cihazlarınızda

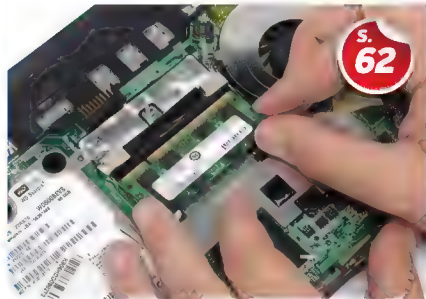
S.
50

Görsel fikirlerinizi paylaşın

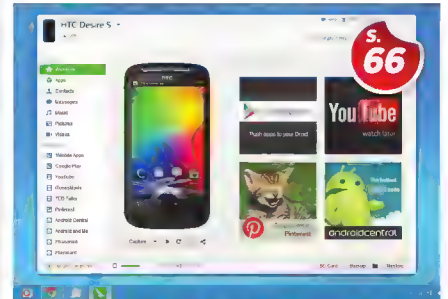
S.
56

Yedeklerinizi internete kaydedin

S.
62

RAM ile ilgili merak ettikleriniz

S.
66

Android'inize PC ile hükmedin

Yeni Windows 8 masaüstüne hükmedin

Windows masaüstü 18 yıldır bizimle beraber ve onu her gün kullanıyorsunuz ama kullanım deneyiminizi iyileştirmeye yönelik birçok özelliğini belki de bilmiyorsunuz.

1 Görev çubuğunun kilidini açın

Görev çubuğuna (masaüstünün en altında, çalışan programların sıralandığı alan) sağ tıklayın, ardından "Görev çubuğunu kilit" işaretini kaldırarak çubuğu yeni deneyler için serbest bırakın.

2 Daha fazla alan açın

Görev çubuğunun kilidini açtıktan sonra, simgelere daha fazla yer açılması için onu büyütebilirsiniz. Farenizi çubuğun kenarına getirdiğinizde imleç ok simgesine dönüşecektir. Bu şekilde tıklayıp sürükleyerek alanın büyüklüğünü artırabilir veya azaltabilirsiniz.

3 Görev çubuğunu düzenleyin

Görev çubuğu kilitli değilken boş bir yerine tıklayın ve tuşu basılı tutarak görev çubuğunu ekranın koymak istediğiniz bir kenarına doğru sürükleyin. Eğer bu şekilde bir kenarda çubuğun kilitli kalmasını istiyorsanız sağ tıklayıp "Özellikler'den konumunu belirleyebilirsiniz.

4 Simge boyutlarını değiştirin

"Özellikler" menüsündeki "Küçük görev çubuğu düğmeleri kullan" kutusunu işaretleyerek simgeleri biraz küçültülebilir, bu sayede masaüstü alanı kazanabilirsiniz.

5 Görev çubuğu simgelerini ayarlayın

"Özellikler" menüsündeki "Görev çubuğu düğmeleri" menüsünü kullanarak görev çubuğundaki simgelerin nasıl görüneceğini seçebilirsiniz. Windows XP'ye alışkınsanız benzer bir görünüm elde etmek için "Görev çubuğu dolu olduğunda birleştir" seçeneğini kullanabilirsiniz.

6 Bildirimleri özelleştirin

Bildirim alanının sol tarafındaki oka tıkladığınızda, o an gizli olan her şey gösterilecektir. Ardından

YENİ BİR BAKIŞ
Simgeleriniz için daha fazla yer arıyorsanız görev çubuğunuzu genişletebilirsiniz.

"Özelleştir" diyerek daha fazla bildirimi ve simgeyi görünür kılabilir veya gizleyebilirsiniz.

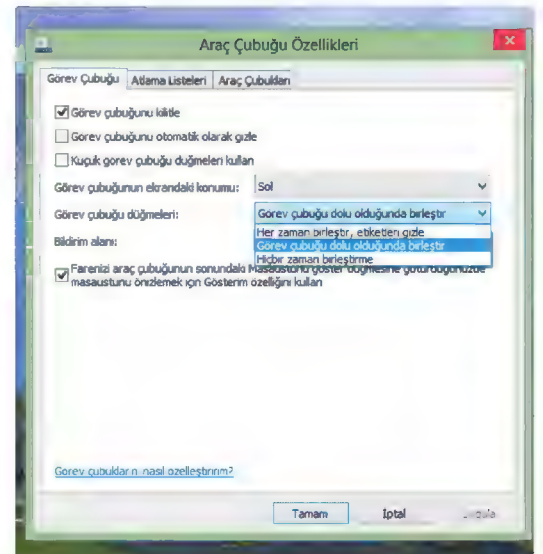
7 Pencereyi basamaklayın

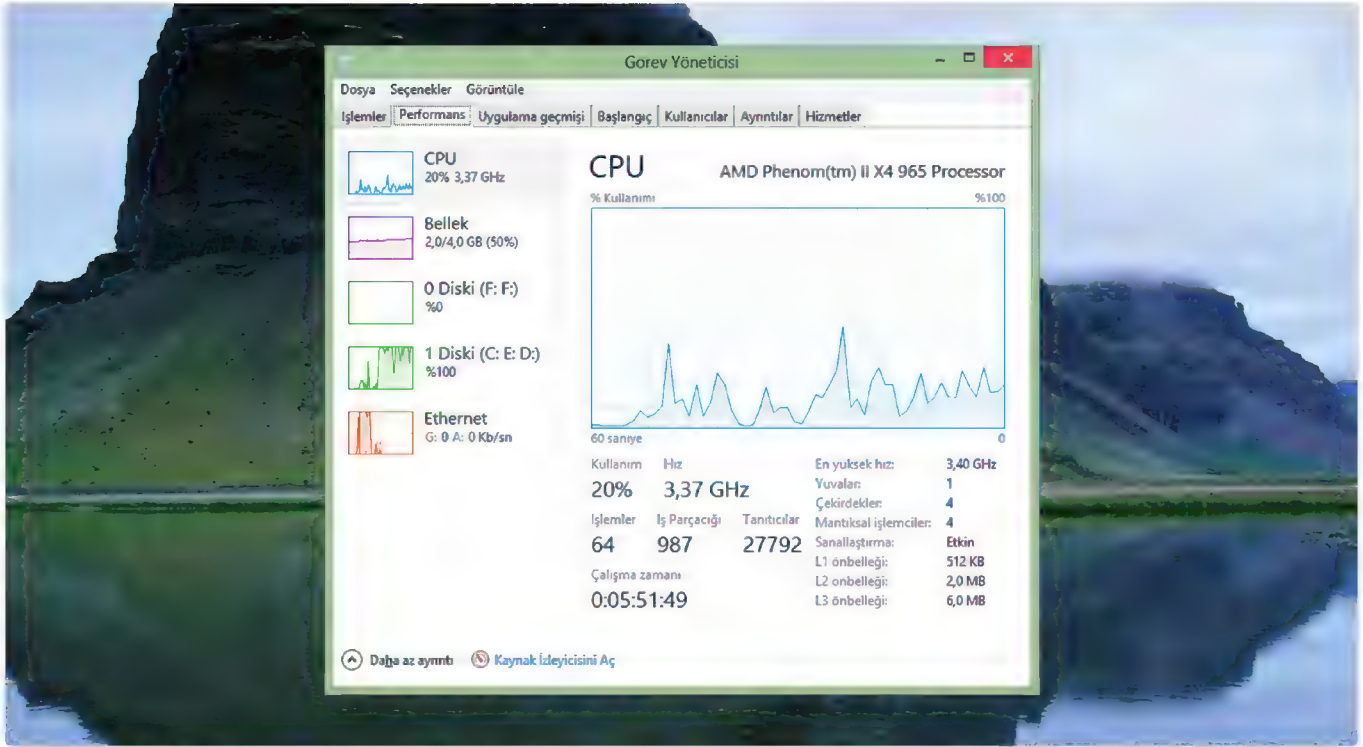
Görev çubuğuna sağ tıklayıp "Pencereyi basamakla" dediğiniz zaman, pencereler birbirleri üzerinde basamaklı bir gösterime bürünür, aralarında sadece istediğinize tıklayacak veya geçiş yapacak kadar boşluk kalır.

8 Düzenli olun

Pencereyi üst üste veya yan yana göstermek de kullanışlı bir yöntemdir. Görev çubuğuna sağ tıklayarak size uygun olanı seçebilirsiniz. Pencereyi ekranın herhangi iki tarafına doğru

KOLAY ERIŞİM Simgelerinizin görev çubuğunda nasıl görüneceklerini hızlıca ve kolayca ayarlayabilirsiniz.

GÖREV YÖNETİCİSİ Bu küçük program, hafıza ve işlemci gücünün de aralarında yer aldığı bilgisayarınızın performansı hakkında size bilgi veren bir ekranı görüntülemenizi sağlamaktadır.

sürükleyerek pencerelerin o kenarlara yapımalarını sağlayabilirsiniz.

farenizle gitmediğiniz süreç çubuğunuz ekranda gösterilmez.

doğrudan o klasöre giden bir bağlantı oluşacaktır.

9 Yeni pencere açın

Çalışan herhangi bir programın görev çubuğundaki simgesine Shift tuşuna basılı tutarak tıkladığınızda o programa ait yeni bir pencere açabileceğinizi biliyor muydunuz? Artık biliyorsunuz.

10 Görev çubuğunu gizleyin

Görev çubuğuna sağ tıklayarak "Özellikler" menüsüne girdiğinizde "Görev çubuğunu otomatik olarak gizle" seçeneğini göreceksiniz. Bu seçenek sayesinde siz görev çubuğunun bulunduğu kenara

11 Daha fazla araca ulaşın

Dokunmatik klavyeye, Internet Explorer adres çubuğuna veya daha fazlasına kolayca ulaşmanız mı gerekiyor? Yapmanız gereken tek şey görev çubuğuna sağ tıklamak ve ardından istediğiniz araç çubuğunu "Araç çubukları" menüsünden seçmek olacak.

12 Bir klasöre bağlantı

Görev çubuğuna sağ tıkladıktan sonra "Araç çubukları"ndan "Yeni araç çubuğu"nu seçin. Şimdi bilgisayarınız içinden bir klasör seçerseniz, araç çubuğundan

YAN YANA
Geniş bir ekran kullanıyorsanız, aynı ekranda iki pencere kullanarak elinizdeki alanı değerlendirebilirsiniz.

13 Masaüstünüzü görün

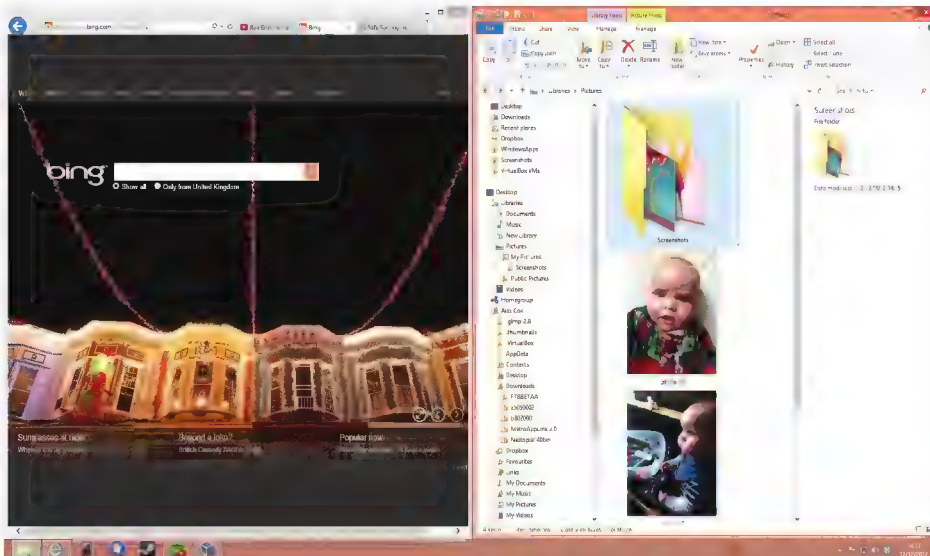
Araç çubuğuna sağ tıklayıp "Özellikler" menüsünü açın. "Farenizi araç çubuğunun..." diye başlayan cümlemin yanındaki kutuyu işaretleyip "Tamam" dediğiniz andan itibaren farenizi ekranın sağ alt köşesine götürdüğünüz zaman masaüstüne göz atabileceksiniz.

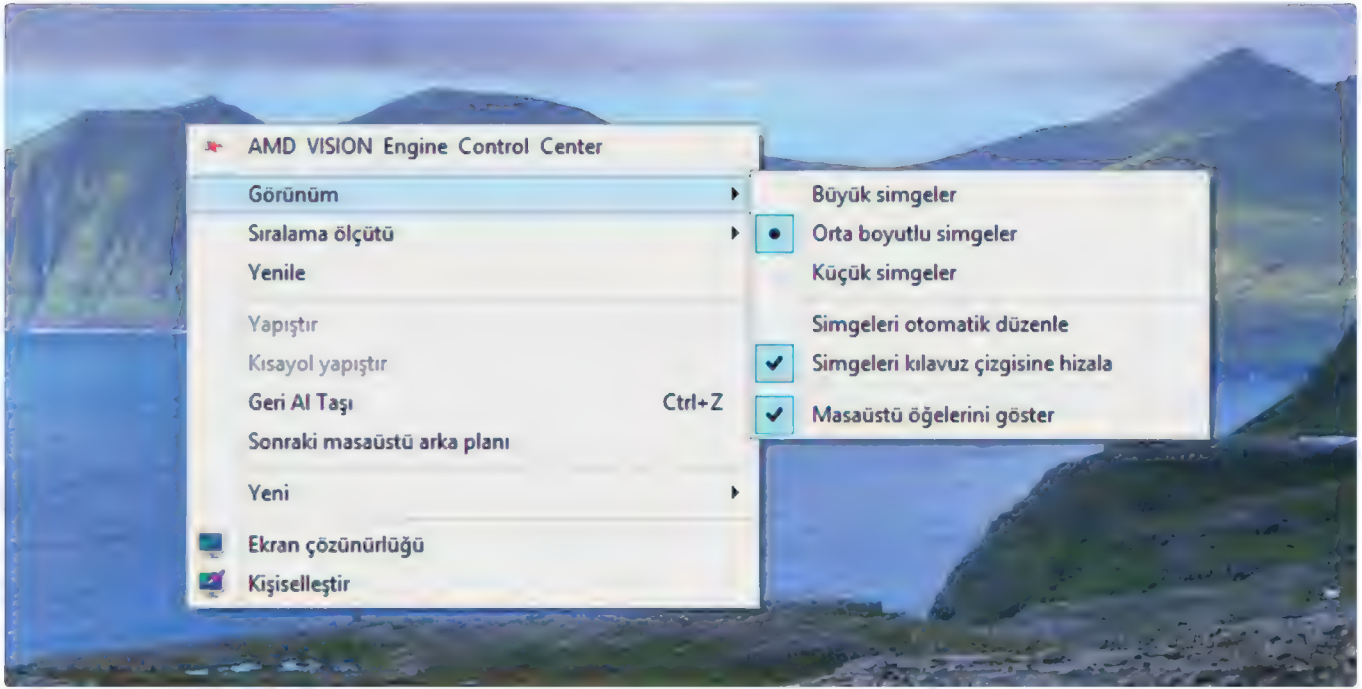
14 Görev Yöneticisi'ni açın

Görev Yöneticisi, bilgisayarınızda neler olduğunu sekmeler hâlinde size gösterebilen çok kullanışlı bir programdır. Görev Yöneticisi'ne hızlıca ulaşmanın iki yöntemi var: [Ctrl]+[Shift]+[Esc] tuşlarına birlikte basmak veya görev çubuğuna sağ tıklayıp "Görev Yöneticisi"ni seçmek. Görev Yöneticisi açıkken bir bakışta bilgisayarınızın performansına göz atabileceğiniz yeni bir simgeyi bildirim alanında göreceksiniz.

15 Masaüstünüzü toplayın

Masaüstünü genellikle elimize geçen dosyaları ortalığa yaydığımız alan olarak kullanırız. Bu alanda kısa süreliğine elimizde bulundurduğumuz, hemen açmak istediğimiz veya yeni indirdiğimiz dosyaları depolarız. Bu da demek oluyor ki masaüstü çok kısa sürede kalabalıklaşabilir. Masaüstünde boş bir alana sağ tıklayın ve Görünüm > Küçük simgeler seçeneğini işaretleyin. Bu

SİMGELERİ DÜZENLEYİN Windows, masaüstündeki simgeleri değişik kriterlere göre otomatik olarak sınıflandırabilir.

sayede simgeler görece küçülerek aynı alana daha fazla içeriğin sığması sağlanacaktır.

16 16 Simgelerinizi hizalayın

Varsayılan kılavuz çizgisi sistemi her şeyi temiz ve düzenli tutabilir ama masaüstü simgelerinizi daha net bir şekilde ayarlamak isteyebilirsiniz. Masaüstüne sağ tıklayın ve "Görünüm" altından "Simgeleri kılavuz çizgisine hizala" seçeneğinin işaretini kaldırın. Artık simgeleri fareyle istediğiniz yere sürükleyebilirsiniz.

17 Simgeleri otomatik düzenleyin

Peki ya simgelerin yerleşme ayarlarıyla bu kadar ilgilenmek istemiyorsanız ve Windows 8'in sizin için bu işlemi yürütmesini istiyorsanız ne olacak? O da mümkün! "Görünüm" menüsü altındaki "Otomatik düzenle" seçeneği, simgelerinizi kılavuz çizgisi içinde düzgün bir sıralamada durmaları konusunda zorlar. Sıralamalarını değiştirmek için simgeleri yine farenizle sürükleyebilirsiniz ama simgeler daima otomatik düzenlenmiş yapının çizgilerine sol üstten sağ alta sıralanacak biçimde yapışacaklardır.

18 Simgeleri gizleyin

Masaüstüne sağ tıklayın, "Görünüm" menüsünden "Masaüstü öğelerini göster" işaretini kaldırın. Duvar kağıdınız tertemiz ve tek başına kalacak, masaüstündeki tüm simgeler kaybolacaktır. Paniğe gerek yok; dosyalarınız ve klasörleriniz hâlâ orada, sadece görünmüyorlar. Bir Dosya Gezgini penceresi açıp "Masaüstü" klasörüne gittiğinizde

gizlenen tüm dosyalarınızı göreceksiniz.

19 Sınıflandırın

Masaüstüne sağ tıklayın ve farenizi "Sıralama ölçütü" menüsüne getirin. Farenizle hangi sıralama ölçütünün üzerine gelerseniz, masaüstündeki simgelerin de o seçeneğe göre sıralandığını göreceksiniz. Bu değişiklik kalıcı değildir ama önceden yaptığınız düzenlemenin dağılabileceğini unutmayın.

20 belge oluşturun

Masaüstünüz aslında kendi başına bir klasördür ve bilgisayarınızdaki bir klasörde ne yapıyorsanız onda da yapabilirsiniz. Örneğin sağ tıklayıp "Yeni" menüsünden yeni belge, kısayol, klasör ve benzerlerini uygun seçeneği seçerek oluşturabilirsiniz. Sıkça kullandığınız programlara kısayollar yaratmak gerçekten kullanışlı bir yöntem.

Hızlı ipuçları: Saat ve tarih

21 Saati açın

Saat ve tarih hakkında daha fazla bilgi mi istiyorsunuz? Görev çubuğundaki saatin üzerine tıklayarak daha ayrıntılı bir saat aracını görüntüleyebilirsiniz.

22 Saat dilimlerini görün

Saate sağ tıkladıktan sonra "Tarih/saat ayarla" seçeneğini seçip, genişletilmiş görünüme dünya saatlerini eklemek için "Ek Saatler" sekmesine gidebilirsiniz.

23 Dijital saate geçin

Windows 8 kullanıyorsanız, farenizi ekranın sağ tarafına götürdüğünüzde (veya parmağınızı sağdan sola kaydırduğunuzda) Başlat ekranındaki dijital saati görebileceksiniz.

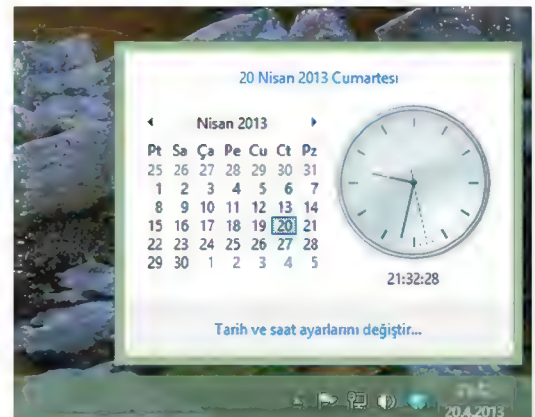
24 Saati ayarlayın

Varsayılan olarak masaüstünüzdeki saat otomatik ayarlanır ama isterseniz sağ tıklayıp "Tarih/saat ayarla" seçimini yapıp "Tarih ve saati değiştir"e tıklayarak saati kendiniz de ayarlayabilirsiniz. Randevularınıza sık sık geç kalıyorsanız saati birkaç dakika öncesine ayarlayın, artık tam zamanında oradasınız!

25 Yeni bir kaynak ayarlayın

"Tarih/saat ayarla" menüsünden saatinizi ayarlayan kaynak sunucunun yerini değiştirebilirsiniz. Menüden "İnternet Saati" sekmesine giderek "Ayarları değiştir"e tıklamanız yeterli olacaktır. ■

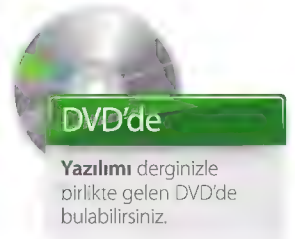
DEĞİŞİM ZAMANI Görev çubuğundaki saate tıklayarak analog saate ve takvime ulaşabilirsiniz.

Video keyfi bütün cihazlarınızda

Mobil cihazlarınız elinizdeki bir video dosyasını oynatamıyor mu? Çalışmayan video dosyalarını tüm aygıtlarda oynatabileceğiniz biçimlere dönüştürün.

Bir bakışta...

BECERİ SEVİYESİ

- Herkes yapabilir
- Anlaşılır
- Karmaşık yerler var

GEREKEN SÜRE

- 15 dakika

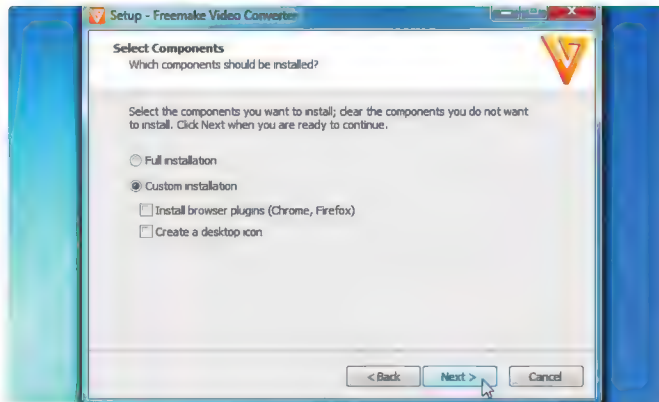
GEREKEN SÜRE

- Windows 8
- Windows 7
- Windows Vista
- Windows XP

Ne yazık ki video izlemek istediğimize "hepsine uyan tek bir boyut" gibi bir seçeneğimiz yok. İster DVD'den video kopyalamak, ister web'den video indirmek veya kameranızla kaydettiğiniz filmi kullanmak istiyor olun; bilgisayar, tablet, akıllı telefon veya akıllı televizyon gibi medya araçlarının hepsinde çalışan tek bir biçim bulma şansınız neredeyse yoktur. Bazen elinizdeki iki dosya aynı uzantıya sahip olsa bile (örn. mp4 veya avi) sadece birinin çalıştığına tanık olabilirsiniz. Bunun nedeni, medya dosyaları oluşturulurken birçok farklı codec (çözücü) kullanılabilmesi. Sonuçta uzantıları aynı olsa bile o iki dosya çok farklı olabilir. Neyse ki ücretsiz Freemake Video Converter neredeyse tüm dosya biçimlerini okuyarak onları sizin istediğiniz bir aygıtta çalışabilecek biçime çevirebiliyor.

Adım adım: Freemake Video Converter ile video dönüştürün

1 Programı yükleyin

DVD'nizden veya www.freemake.com adresinden Freemake Video Converter'ı kurarken iki programı daha yüklemeniz önerilecek. Bunların seçimlerini kaldırın veya "Kabul etmiyorum"u seçin. Ardından "Custom installation"ı seçip "Install browser plugins" işaretini de kaldırın. Bitince "Launch Freemake Video Converter" seçeneğini işaretli bırakarak "Finish"e tıklayın.

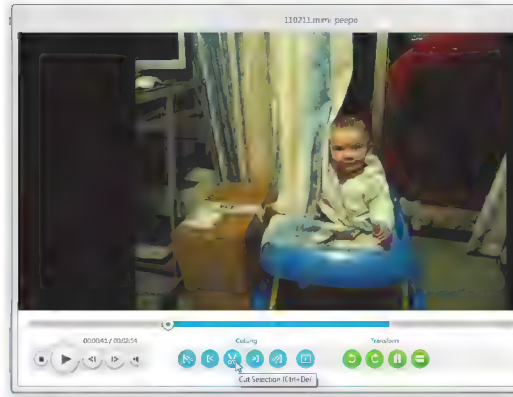

2 Video veya DVD seçin

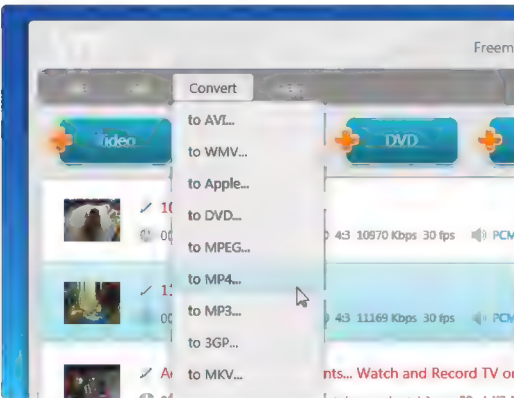
Programın ana ekranından "+ Video" düğmesine tıklayın. Disklerinizde ve desteklenen video kameralar içinde dolaşarak video dosyanızı seçebilirsiniz. Dönüştürmek istediğiniz filmi DVD'den alacaksanız, DVD'yi bilgisayara yerleştirin ve "+ DVD" düğmesine tıklayıp DVD sürücünüzü seçin. Dönüştürmek istediğiniz dosyalara tıklayın ve "OK" diyerek listeye ekleyin.

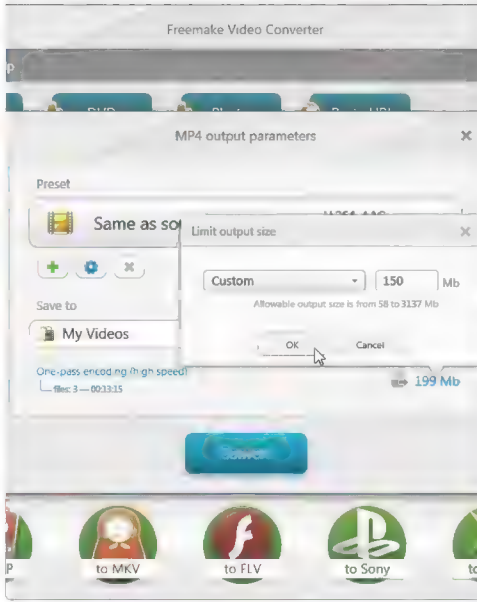
3 İnternetten video indirin
Web tarayıcınızı açarak dönüştürmek istediğiniz videonun bulunduğu siteye gidin. Adres çubuğuna tıklayıp URL'nin tamamını seçin ve [Ctrl] + [C] tuşlarına basarak bu adresi kopyalayın. Freemake Video Converter'e dönerek "Paste URL" düğmesiyle adresi dönüştürme listesine ekleyin.

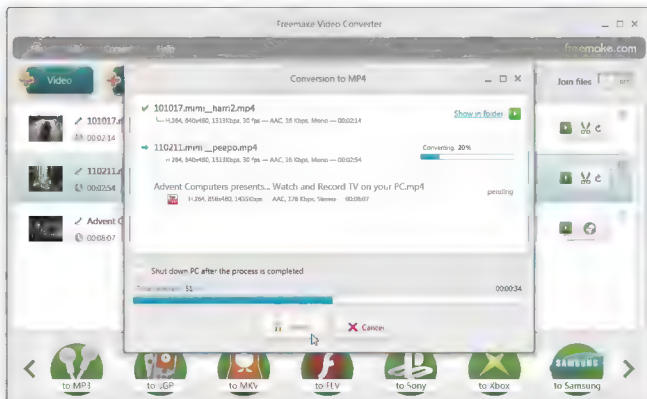
4 Ön izleme ve kırpma
Bir videoyu görüntülemek ve düzenlemek için üzerine çift tıklayın. Dönüştürülmüş videonun başını ve sonunu seçerek istenmeyen parçaları kesmek için "Cutting" araçlarını kullanabilirsiniz. "Transform" araçları ise üzerinde işlem yaptığınız videoyu döndürmenize veya yansıtmanıza yarar.

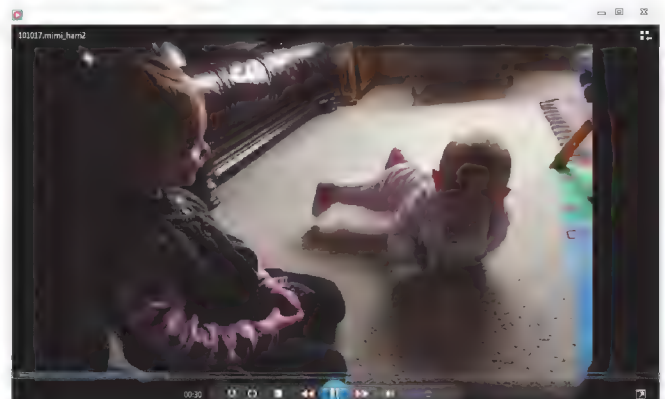
5 Hazır ayarları kullanın
Videonuzu çevirmek istediğiniz biçimi seçmek için "Convert" menüsünü açın veya ekranın altındaki simgelerle ok tuşlarını kullanın. Menülerde popüler dosya biçimlerinin yanı sıra DVD oynatıcılar, Xbox ve Android tabanlı aygıtlar gibi belirli cihazlara yönelik dönüştürme seçenekleri de bulacaksınız.

6 Ayarları değiştirin
"Output Parameters" penceresi açıldığında çalışmanıza uygulanabilecek ayarlar ortaya çıkacak. Varsayılan ayarlardan memnun değilseniz, onları değiştirebilirsiniz. "Preset" düğmesiyle açılan menüden farklı bir çözünürlük seçebilir, "Save to" ile videonuzu kaydedeceğin yeri ayarlayabilirsiniz. Üzerinde çalıştığınız projenin dosya büyüklüğü çok fazlaysa onu da küçültebilirsiniz. (Bu ayar seçili tüm dosyaları kapsar.) Unutmayın; dosya boyutunu küçültmek, kalitenin de azalması anlamına gelir. Yeni rakamları girdikten sonra "OK" ile yaptıklarınızı onaylayabilirsiniz.

7 Videoyu dönüştürün
Seçimlerinizden memnunsanız "Convert" düğmesine tıklayın. Dönüştürme sürecini gösteren bir pencere karşınıza çıkacaktır. Burada dönüştürme işlemi duraklatılabilir veya iptal edebilir, dönüştürme işlemi çok uzun sürecek gibi görünüyorsa "Shut down PC" seçeneğini işaretleyerek dönüştürme işlemi bittikten sonra bilgisayarınızın kapanmasını isteyebilirsiniz.

8 Görev tamam
Dosyalarınız dönüştürüldükten sonra bilinen yollarla çalışmasını istediğiniz aygıtta görüntüleri aktararak (örneğin iTunes kullanarak iPad veya iPhone'a) videoları izleyebilirsiniz. Freemake Video Converter sayesinde karşılaştığınız tüm videoları nerede ve ne zaman isterseniz izleyebileceğiniz hâle getiren ve kolayca kullanılabilen bir yönteminiz oldu. ■

SÖZLÜK

- **Çözücü (codec)**
Belli bir video dosyası türünü oynatmak veya dönüştürmek için tasarlanmış özel bir dosya veya program.
- **Akıllı TV (Smart TV)**
İnternette ve çeşitli kaynaklarda (USB disk, ev ağı vb.) bulunan medya içeriğine erişme becerisine sahip televizyon.
- **URL**
Bir web adresinin tam konumunu ifade eder.

Görsel fikirlerinizi paylaşın

Yeni projeniz için yaratıcı fikirler arıyorsanız buna erişebileceğiniz en mükemmel ortamlardan biri Pinterest. Aynı ortamı kullanarak ilgi alanlarınızı başkalarıyla paylaşmanız da mümkün.

Bir bakışta...

BECERİ SEVİYESİ

- Herkes yapabilir
- Anlaşılır
- Karmaşık yerler var

GEREKEN SÜRE

► 45 dakika

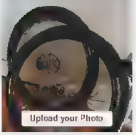
UYUMLU SİSTEMLER

- Windows 8
- Windows 7
- Windows Vista
- Windows XP
- Mac OS X
- Linux

S Bir resim bin kelimeye bedel derler ve tam da bu nedenden ötürü Pinterest büyük bir başarı elde etti. Sosyal ağlarda belirli bir noktayı vurgulamak gerektiğinde kelimeler ideal çözüm olmayı başarıyor ama Pinterest ortamında yaratıcı fikirleri paylaşmak için görseller kullanılıyor ve böylece tamamen farklı bir deneyim elde ediliyor. Neredeyse sakinleştirici bir etkisi olduğunu söyleyebiliriz çünkü Pinterest'ta dolaşan görsellerin büyük kısmı eşsiz görünen harika eserler. Pinterest sayesinde internette bulduğunuz resimleri veya kendi çektiğiniz fotoğrafları, yaptığınız çizimleri kolay biçimde paylaşabilirsiniz. Aynı zamanda video ekleme imkânınız da var. Diğer Pinterest kullanıcılarının oluşturduğu grupları takip edebilir, haklarında daha fazla bilgi elde etmek istiyorsanız onlarla bağlantı kurabilirsiniz. İlginizi çeken konularla ilgili daha fazla bilgi elde etme imkânı veren harika bir yöntem. Böylece bu alanlarla ilgili daha girişimci olma kararı alabilir, uygun zaman geldiğinde elde ettiklerinizi Pinterest ortamında paylaşımına sunabilirsiniz. Pinterest ile ilgili tüm detayları öğrenmek için rehberimizi okumaya devam edin.

Adım adım: Pinterest'i kullanmaya başlayın

You are missing one or more required fields

Upload your Photo

Bigwheelsbest

nicholas.odantzis@gmail.com

Nick

Odantzis

By creating an account, you accept Pinterest's Terms of Service and Privacy Policy

Create Account

1 Üye olun

www.pinterest.com adresine girin ve "Join Pinterest" düğmesine tıklayın. Hızlı biçimde üye olmak için Facebook veya Twitter hesaplarınızla oturum açarak bilgilerinizin çekilmesini sağlayabilirsiniz. E-posta adresi girerek sıfırdan üye olacaksanız bilgilerinizi girin ve güçlü bir parola oluşturmayı ihmal etmeyin. Size ait bir fotoğrafı da yükleyin ve hesabınızı oluşturun.

2 Güzeller içinden

Bir sonraki adımda gözüne hoş görünen fotoğraflara tıklayın. Beş hakkınız olacak. Seçiminizi yaptıktan sonra "Continue"ya tıklayın. Pinterest bu sayede ilginizi çeken konularla ilgili bilgi sahibi olacak ve beğeneceğiniz içerikleri önerebilecek. Bu aşamada seçtiklerinizi çok dert etmeyin çünkü sonradan değiştirme ve ekleme yapma imkânınız olacak.

ARAMA

Yeni bir ilham kaynağı bulmak istediğinizde anahtar kelimeyi girip arama simgesine tıklayın. Alternatif olarak, takip etmek istediğiniz kullanıcıların adlarını girerek de arama yapabilirsiniz.

GELİŞMELER

Sol üst köşede, diğer sosyal ağlarda arkadaşınız olan Pinterest kullanıcılarını görüp takip edebilirsiniz. Bu alanda, iğnelediklerinize ilgili beğeniler ve yeniden iğnelemeler de listelenebilir.

EKLE

Panonuza yeni bir öge eklemek bu menüde yer alan "Add Pin" linkine, yeni bir pano oluşturmak isterseniz "Your Boards"a tıklayın.

Pinterest

Ben

PROFİLİNİZ

Adınıza tıklayarak erişeceğiniz profil sayfanızda bilgilerinizi düzenleme, takipçilerinizi ve takip ettiklerinizi görme, panolarınızı düzenleme gibi özellikler yer alıyor.

SÖZLÜK

► Blog

Genellikle bir kişinin oluşturduğu ve metin, fotoğraf, video gibi medyaları kullanarak belirli konuları paylaşmak ve tartışma başlatmak için kullanılan, çok resmi olmayan internet sitesi.

► Yer imi

Bir web sitesi adresini web tarayıcıya kaydetmek için kullanılan terim. Bu sayede internetten nerede olursanız olsun ilgili siteye hızlı biçimde erişme imkânınız olur.

► URL

Evrensel olarak kabul gören, belirli standartlara uyan adres yönlendirme veya basit bir ifadeyle web sayfalarına erişmek için tarayıcınızın adres satırına yazılan link.

GÖRSELLER

Fareyle bir görselin üzerine geldiğinizde yorum yapma ve yeniden işleme gibi seçenekler belirir. Görseli büyütme ve gerçekleştiren işlemleri görmek için üzerine tıklayın.

+ İYİ FİKİR!

Hareket hâlindeyseniz ve bir fikri hızlıca işleme istiyorsanız Pinterest'in ücretsiz iOS veya Android uygulamasını kullanabilirsiniz.

About: I love motorbikes, mountain biking, road cycling and everything two-wheeled. Apart from Segways - they're just silly. 83 characters remaining

Location: Bristol, UK e.g. Palo Alto, CA

Website: http://iike.ninjaburles.tumblr.com/ Verify Website

Search Privacy: ☐ OFF Prevent search engines from including your profile in their search results

SOCIAL NETWORKS

Facebook: ☐ OFF Login with Facebook

Twitter: ☐ OFF Login with Twitter

Create a Board

Board Name: My favourite motorbikes

Board Category: Cars & Motorcycles

Secret: ☐ OFF How do secret boards work? Learn more.

Who can pin?: Invite

Nick Odantzis Creator

Create Board

3 Profilinizi güncelleyin

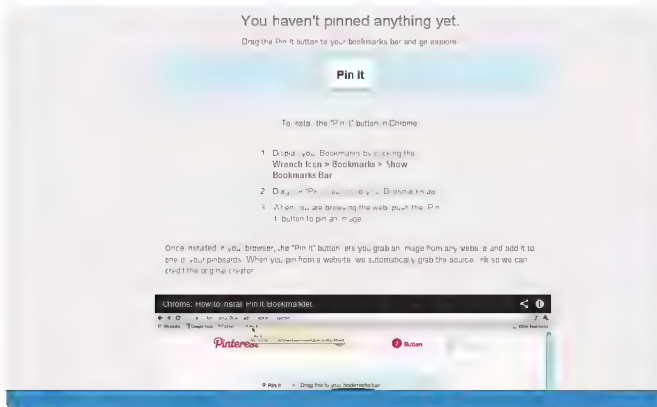
Gelen onay e-postasındaki ilgili linke tıklayarak doğrulama yapın. Artık tüm Pinterest özelliklerini kullanabilirsiniz. İlk olarak profilinizin altındaki Settings'e girmenizi öneririz. Sizin ilgili bilgileri girebilir, varsa web sitenizi ekleyip ziyaretçilerin erişebilmesini sağlayabilir, profilinizin arama sonuçlarında çıkmasını istemiyorsanız gizlilik ayarını kapalı hâle getirebilirsiniz.

4 Yeni albüm oluşturun

İlk olarak bir "pinboard" (mantar pano) oluşturmanızı öneriyoruz. Klasör veya albüm olarak düşünebileceğiniz bu sistemle aynı konulu görselleri bir araya toplayarak dağınıklığı önleyebilirsiniz. "Create a board" düğmesine tıklayın, bir başlık girin ve yer alacağı kategoriyi seçin. Panonuzu gizli yapıp sadece arkadaş ve takipçilerinizle de paylaşabilirsiniz.

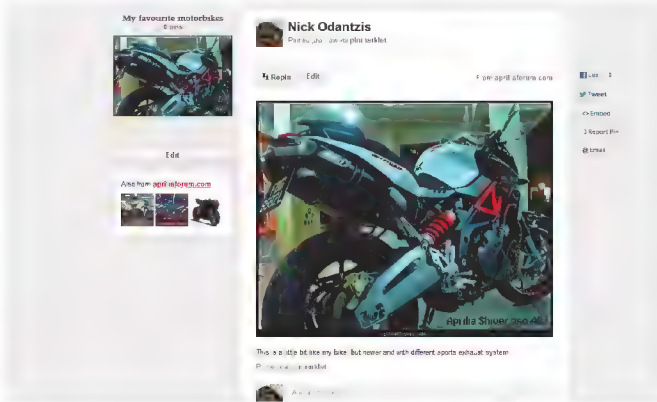

Görsel fikirlerinizi paylaşın

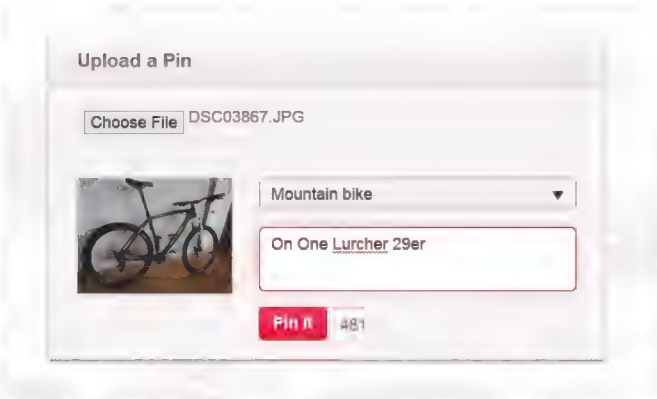
5 "İğnele" düğmesini yükleyin

İlginizi çeken şeyleri panonuza eklemeye başlamadan önce işinizi kolaylaştıracak bir "İğnele" düğmesini web tarayıcınıza ekleyebilirsiniz. <http://about.pinterest.com/goodies/> adresine girin. Sayfanın ortalarında kırmızı "Pin It" düğmesini tutup sürükleyerek tarayıcınızın yer imi çubuğuna bırakın. Tarayıcınızda bu çubuk gizliyse önce onu etkinleştirmeniz gerekebilir.

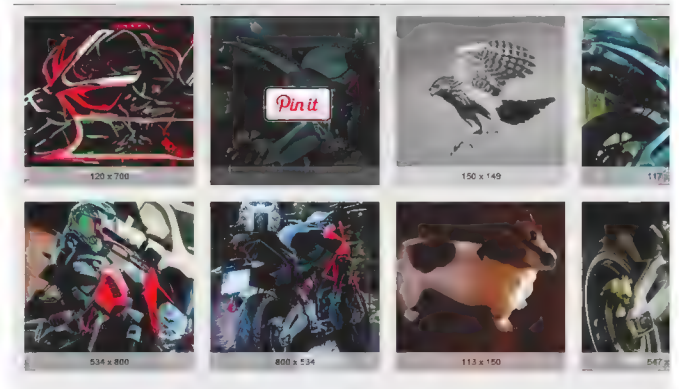
7 Benzer paylaşımları görün

Yeni bir görseli iğneledikten sonra, aynı web sitesinden iğnelenmiş diğer görselleri görebilirsiniz. Bunun için iğnelenmiş bir görselle tıkladıktan sonra sağdaki "Other pins from" kutusuna bakın. Alternatif olarak görselin sağ üst köşesindeki "Share" menüsünü kullanarak görseli Facebook, Twitter gibi sosyal ağlarda veya kendi blogunuzda paylaşabilirsiniz.

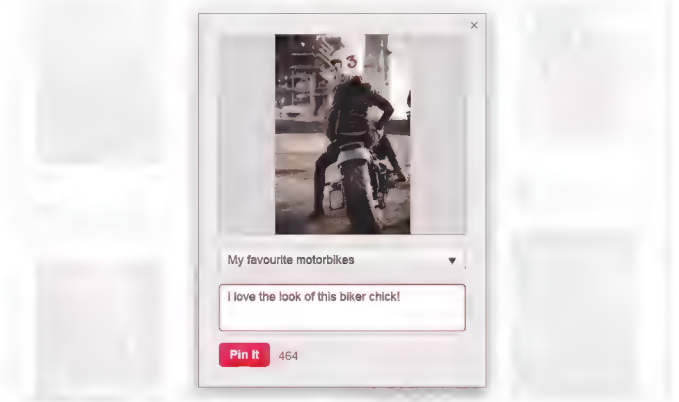
9 Kendi eserlerinizi paylaşın

Web sayfalarındaki görselleri paylaşabileceğiniz gibi, kendi fotoğraf ve resimlerinizi de yükleyip paylaşabilirsiniz. Bunun en kolay yolu, sağ üst köşedeki ana menüden "Add Pin" kısayoluna tıklamak ve bilgisayardaki bir dosyayı yüklemek. Ardından hangi panoya eklemek istediğinizi seçin ve açıklamanızı girin. Son olarak alttaki düğmeye tıklayıp kişisel panonuza ekleyin.

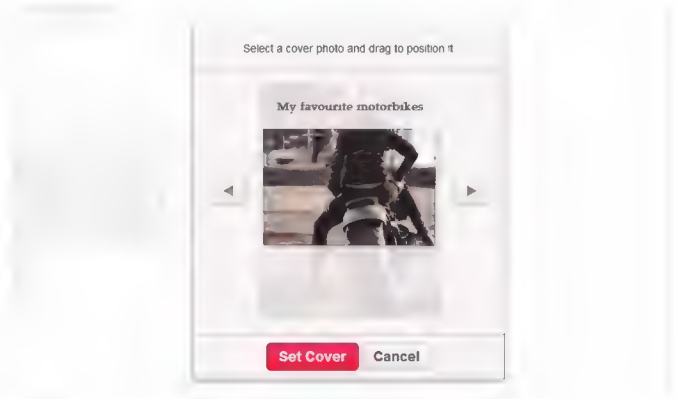
6 Paylaşım zamanı

İğneleme kısayolunu tarayıcınıza ekledikten sonra, web'de sörf yaparken herhangi bir sayfadan paylaşımaya başlayabilirsiniz. Bu kısayola tıkladığınızda o an görüntülediğiniz sayfadaki görselleri içeren bir kolaj ortaya çıkar. Paylaşmak istediğiniz görselin üzerine gelin ve Pin It düğmesine tıklayın. Bir açıklama yazın ve daha önceden oluşturduğunuz bir panoya ekleyin.

8 Yeniden iğneleme

Diğer kullanıcıların paylaştığı görseller arasında dolaşırken özellikle ilginizi çekmeyi başaranlarla karşılaşabilirsiniz. Görselin sol üst kısmındaki Repin düğmesine tıklayarak onu kendi Pinterest panonuza ekleyebilirsiniz. Birden çok Pinterest panonuz varsa hangisine eklemek istediğinizi seçin, yorum kutusuna açıklamanızı girin ve onay vererek paylaşımı tamamlayın.

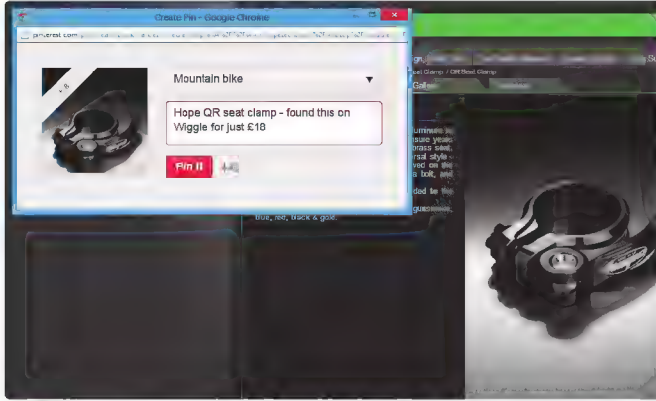

10 İğnelediklerinizi düzenleyin

İğnelediğiniz bir şeyi beğenmediyseniz veya bir panonun kapağını değiştirmek istiyorsanız kolayca düzenleme yapabilirsiniz. Görselin üzerine geldiğinizde sağ üstünde Edit kısayolu belirecek. Buna tıklayıp istediğiniz değişiklikleri yapın. Panoları düzenlemek içinse menüden "Your Boards"a girin ve panonuzun üzerinde beliren Edit'e tıklayıp değişikliklerinizi yapın.

Görsel fikirlerinizi paylaşın

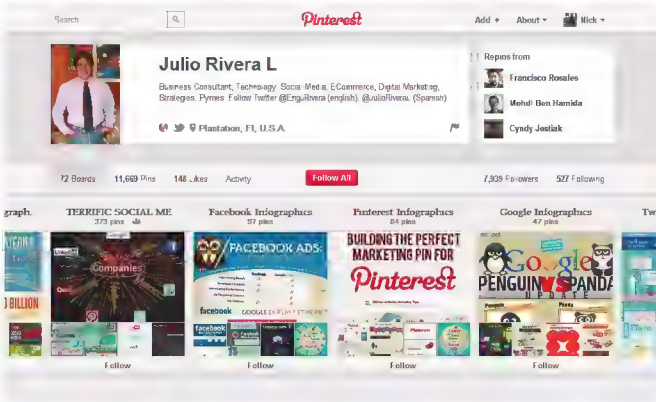
11 Fiyat etiketi ekleyin

Pinterest ile gelen ama hemen fark edilmeyen bir fiyat etiketi sistemi var: Örneğin yeni aldığınız bir ürünün fiyatını vurgulamak için bu yöntemi kullanabilirsiniz. Bunun için görselinizin açıklamasını yazarken \$ simgesini ve ardından fiyatı yazın. Örneğin açıklama içinde herhangi bir yere \$100 yazarsanız buna uyan fiyat etiketi otomatik eklenecektir.

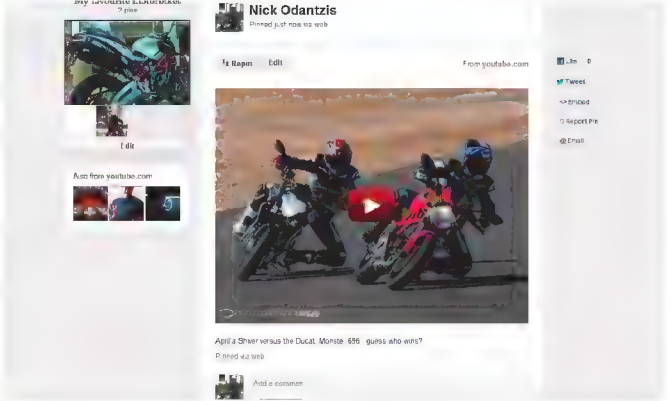
13 Sosyalleşin

Pinterest'ta iğneleme ve yeniden iğneleme yaparak eğlenceli vakit geçirebilirsiniz ama diğer Pinterest üyeleriyle etkileşime girmek de önemli. İlk yapabileceğiniz işlem, görsellerin üzerinde beliren "Like" düğmesiyle beğeni göndermek. İçinizden geçenleri yazarak yorum göndermek içinse altta beliren kutuları kullanabilirsiniz. Soru sorduysanız cevap alma olasılığınız da var.

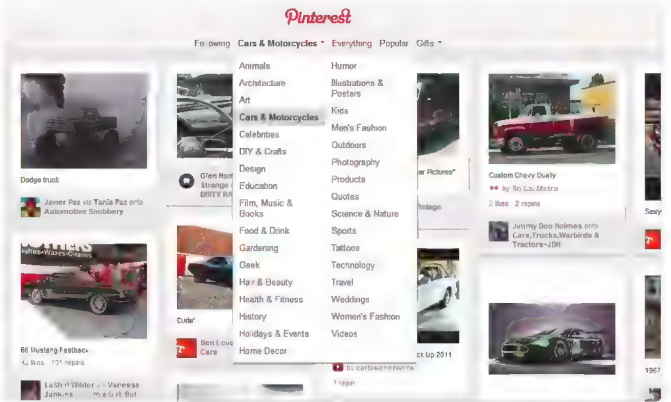
15 Kişileri takip edin

Beğendiğiniz bir görseli iğneleyen kişinin gönderdiği diğer şeyleri de görmek isteyebilirsiniz. Görseli iğneleyen kişinin kullanıcı adına tıklayarak bu kullanıcının tüm panolarını görebilirsiniz. Ortadaki "Follow All" düğmesine tıklayarak bu kullanıcının tüm iğnelerinden haberdar olmanız mümkün. Altta düğme ise sadece belli panoları takip etmemizi sağlıyor.

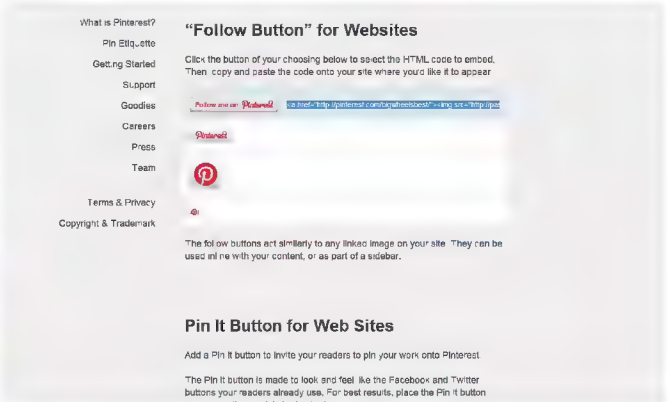
12 Videoları iğneleyin

Her ne kadar Pinterest'ta temel eğilim ilgi çekici fotoğrafları paylaşmak olsa da siteyi kullanarak ilginç videoları da paylaşabilirsiniz. İğneleme sırasında video URL'sini kutuya yapıştırın, "Find images"a tıklayın ve iğnelemenizi yapın. İşlem gerçekleştikten sonra seçtiğiniz video, ilgili panoya eklenecek. Ziyaretçiler siteden ayrılmadan bu videoyu izleyebilirler.

14 Yeni panolar keşfedin

Yenilikleri tek tek kontrol edecek zamanınız yoksa ve ilginizi çekmesi en olası içerikleri çabucak bulmak istiyorsanız tepedeki arama kutusunu kullanabilirsiniz. Örneğin Formula 1 seviyorsanız bunu yazıp arama düğmesine basın. Arama sonuçlarını gösteren bir liste belirecek. Alternatif olarak sol üstteki menüyü kullanarak ana kategorilere girip çok daha fazla sonuç alabilirsiniz.

16 Son dokunuşlar

Artık Pinterest'ın temel özellikleriyle ilgili bilgiye sahipsiniz. Ne kadar çok paylaşım yaparsanız o kadar çok deneyim kazanacağınız ortada. Aynı bir blogunuz varsa özel bir kutu ekleyerek ziyaretçilerinizin Pinterest sayfanızı ziyaret etmesini sağlayabilirsiniz. <http://business.pinterest.com/widget-builder> adresine gidip kodunuzu oluşturun ve blogunuza ekleyin. ■

Sistem yedeklerinizi internete kaydedin

Comodo Backup ile tüm dosyalarınızı internete kaydedebilirsiniz, hem de isterseniz bir iki tıkla isterseniz de yapılandırmanın inceliklerine girerek.

Bir bakışta...

BECERİ SEVİYESİ

- Herkes yapabilir
- Anlaşılır
- Karmaşık yerler var

GEREKEN SÜRE

- 25 dakika

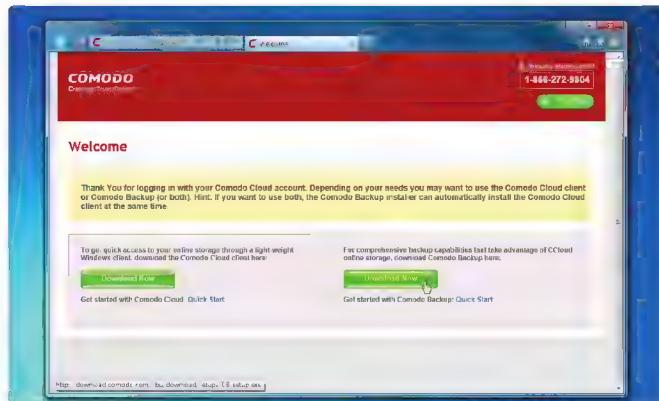
GEREKEN SÜRE

- Windows 8
- Windows 7
- Windows Vista
- Windows XP

O ortalıkta birçok ücretsiz yedekleme aracı var. Comodo Backup'ın farklı kılan, günlük hayatında bilgisayar kullanan herhangi bir kişinin teknik bilgiye ihtiyaç duymadan kullanabilmesi için tasarlanmış olması. Böylece en önemli dosyalarınızı çevrimiçi bir dosya deposunda saklamanız birkaç tıklamadan ibaret. Bunun yanında Comodo, deneyimli kullanıcılar için yedeklemelerini özelleştirebilecekleri birçok ek ayar ve seçenek de sunuyor. Örneğin dosya ve klasörlere ek olarak e-postalarınızı, hatta tarayıcınızdaki verileri de yedekleyebilirsiniz. Comodo temelde çevrimiçi yedekleme için tasarlanmış olsa da ayarları değiştirerek yedeklerinizi bilgisayarınızdaki bir disk sürücüsüne veya USB flaş diske de kaydedebilirsiniz. Comodo'nun bir avantajı olarak, programı indirdiğinizde ücretsiz 5 GB depolama alanına sahip olacaksınız. Birçok kullanıcı için bu alan yeter de artar bile. Yine de ihtiyacınız olursa istediğiniz kapasitede daha fazla depolama alanı satın alabilirsiniz.

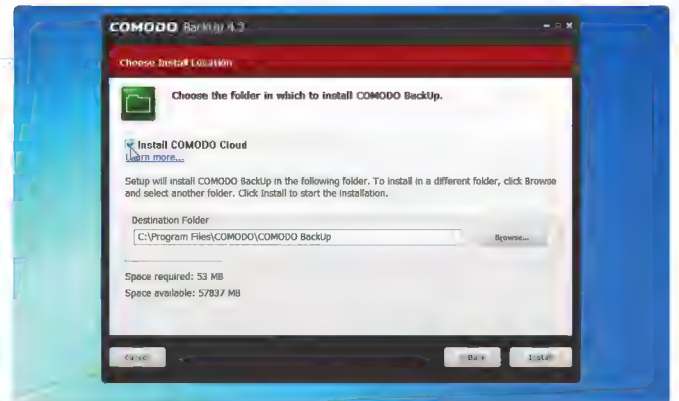

Adım adım: Bilgisayarınızı yedekleyin

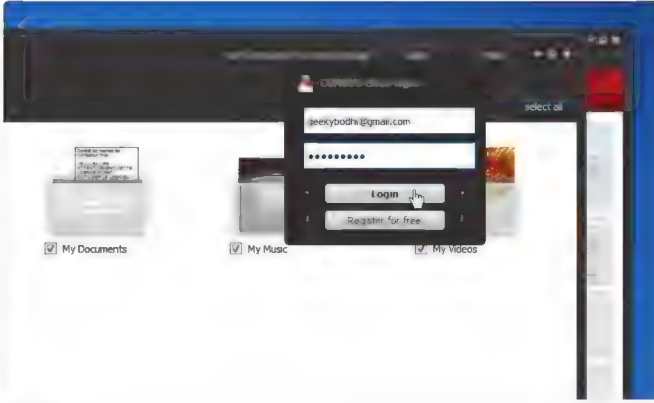
1 1 Kaydolun ve programı indirin

Comodo'nun yedekleme aracını <http://backup.comodo.com> adresinden "Download or Buy" a tıklayarak indirebilirsiniz. Açılan sayfadan "Free Download" u seçtikten sonra e-posta adresinizi girip bir şifre oluşturarak kaydolmanız gerekiyor. Karşınıza iki indirme seçeneği gelecek. Daha kullanışlı olan Comodo Backup'ı (sağdaki) indirin.

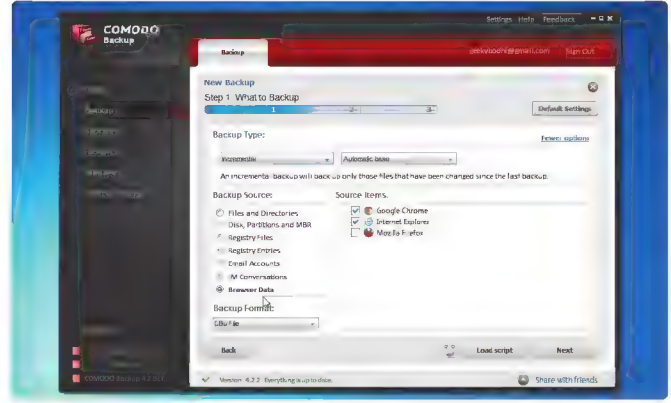
2 Bulut istemcisini kurun

İstemciyi indirdikten sonra kurmak için çift tıklayın. Zayıf bir çeviriyi göze alıyorsanız Türkçeyi seçebilirsiniz. Kurulum sırasında Comodo Cloud'u da kurmak isteyip istemediğinizi soracak. Biz kurmanızı öneririz. Bu araçla Windows Gezgin'i'nde dosya sürükleyip bırakarak dosyalarınızı buluta kopyalayabileceğiniz küçük bir pencere açılacak.

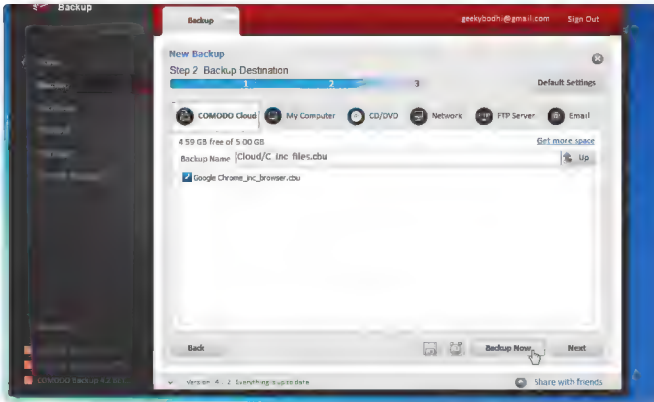
3 Yedeklemek için tıklayın

Bilgisayarınızı yeniden başlattıktan sonra Comodo'da oturum açmanız istenecek. Uygulama ilk çalıştığında bilgisayarınızdaki sürücüler tarayacak ve tüm dosyalarınızı dört sanal klasörde gruplandırarak. Her klasörü seçerek yedeklenmesinin ne kadar süreceğini görebilirsiniz. Buluta yedeklemeyi başlatmak için "Online Backup" düğmesine basın.

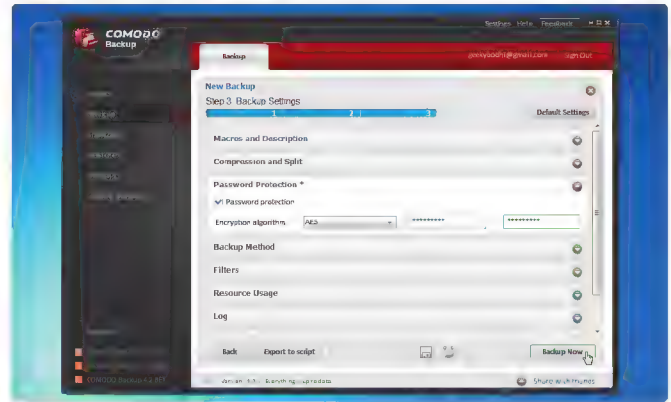
4 Yedeklemeyi özelleştirin

Yedekleme seçeneklerini değiştirmek için Comodo'nun ana ekranındaki "Backup" sekmesine tıklayın. Burada "Email Accounts" (E-posta Hesapları) veya "Browser Data" (Tarayıcı Verileri) gibi kaynakları seçebilirsiniz. Seçtiğiniz kaynağa göre detaylı seçenekler de mevcut. Örneğin "Browser Data"yı seçtiyseniz kurulu tarayıcıların listesini göreceksiniz.

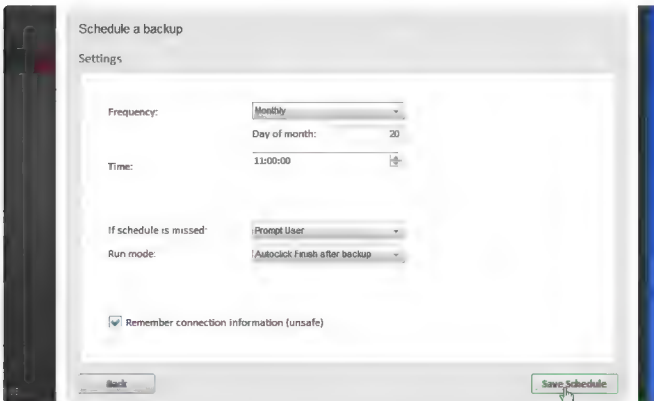
5 Hedefi değiştirin

Şimdi sıra yedeklerinizi nerede depolayacağınıza karar vermekte. Comodo Cloud varsayılan olarak yedeklerinizi çevrimiçi depolama alanınızda tutacak ve mevcut dosyaların listesiyle kalan kullanılabilir kapasiteyi de gösterecektir. Bu ayarı değiştirmek istemezseniz "Back up Now" düğmesine tıklayarak yedeklemeyi başlatabilirsiniz.

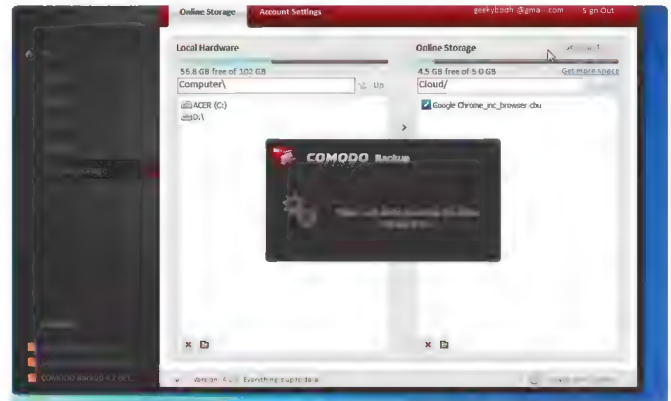
6 Gelişmiş ayarlar

Yedekleme işlemini özelleştirmek için "Next" düğmesine tıklayın. Tüm yedekleme seçeneklerini göreceksiniz. Örneğin yedeklerinizi korumak için listeden "Password Protection"ı seçip bir şifreleme yöntemi (örneğin AES) seçerek şifre koyabilirsiniz. Bir diğer kullanışlı seçenek de yedek dosyalarınızın sıkıştırıp küçültebilen ve bölebilen "Compression and Split".

7 Kaydedin ve zamanlayın

Bu yedeklemeyi daha sonra aynı şekilde tekrarlamak istiyorsanız özel bir profil oluşturarak aynı ayarları tekrar yapma zahmetinden kurtulabilirsiniz. Arayüzün altındaki disket simgesine tıklayın ve profiliniz için bir isim yazın. Alarm simgesine tıklayarak bu yedekleme işleminin belli zamanlarda otomatik olarak gerçekleşmesini de zamanlayabilirsiniz.

8 Bulut sürücüsüne bağlanın

Artık Comodo, verilerinizi buluta yedekleyecek. "Online Storage" sekmesine tıklayarak dosyalarınızı görebilirsiniz. Bilgisayarınız ve depolama alanı arasındaki ok işaretlerini kullanarak dosyalarınızı doğrudan kopyalayabilirsiniz. "Mount" düğmesiyle çevrimiçi sürücünüzün Windows Gezgininde diğer sürücüler gibi görünmesini de sağlayabilirsiniz.

Depolamaya para harcamayın

Sabit sürücünüzde yer kalmadı mı? Sizlere nasıl yüzlerce gigabayt depolama alanı elde edebileceğinizi göstereceğiz. Hem de çoğu durumda beş kuruş ödmeden...

Modern bilgisayarların sabit diskleri inanılmaz geniş depolama alanları sunuyor. En ucuz PC'ler bile yüzlerce gigabayt veri saklayabiliyor. Daha pahalı sabit disklerin depolama kapasitesiyse terabayt cinsinden ölçülüyor. Ancak nasıl otoyolda şerit sayısı arttıkça trafik de ona göre artıyorsa, bilgisayar kullanıcıları da artan depolama alanını doldurmanın yollarını buluyorlar.

Elbette her zaman yeni bir dâhili veya harici sabit disk alabilirsiniz ama bunun için kesenin ağzını açmak gerek. Bu makalede sizlere tek kuruş harcamadan fazladan depolama alanı elde etmenin yollarını göstereceğiz. Daha- sı, ele alacağımız çevrimiçi

depolama hizmetlerinin geleneksel sabit sürücülerden çok daha kullanışlı olabileceğini göstereceğiz. Eğer farklı çevrimiçi sürücü türlerini tanımak, sizin için neler yapabileceklerini öğrenmek istiyor, sabit disk boyutlarında çevrimiçi depolama alanlarına ulaşmak için neler yapmanız gerektiğini merak ediyorsanız okumaya devam edin.

Bulutla yönelim

Hâlâ verilerinizi yanınızda taşımak için USB sürücü kullanıyorsanız biraz zamanın gerisinde kaldınız demektir. Her yerden ve her zaman internete ulaşabiliyorken veri saklamak ve paylaşmak için daima fiziksel sürücülerini kullanmak anlamsız: Artık tüm verileri bulut üzerinde saklamak mümkün.

Daha önce "bulut" kavramını ayrıntılı şekilde ele almıştık. Depolama özelinde baktığımızda bulut, verileri masanın üstündeki bilgisayarda değil de internet üzerindeki başka bir bilgisayarda saklama imkânı sunuyor. Hızlı bir internet bağlantınız varsa verileri bulutta saklamak daha bile elverişli olabiliyor çünkü böylece internet bağlantısı olan her cihaz verilere ulaşabiliyor.

Bağlantı kurmak

Geniş bant internet bağlantısı, bulut depolama alanı-

nın aynen bir sabit disk gibi kullanılabileceği anlamına geliyor. Ayrıca bulut depolama hizmetleri, bir web sitesine dosya yüklerken veya e-posta eki gönderirken izlenen adımları gereksiz kılan, aynen sabit disk gibi kullanılmalarını mümkün kılan yazılımlar kullanıyorlar. Bazı durumlarda bu hizmetler Windows masaüstüne yeni bir sürücü simgesi olarak yerleşiyor.

Ancak her ne kadar bulut üzerinden çok hızlı veri indirilebilse de veri göndermek istendiğinde işler değişiyor. Evlerde kullanılan geniş bant bağlantılarında veri gönderme (upload) hızı genelde indirme hızından çok daha düşük oluyor. Ne de olsa internet çoğunlukla veri indirmek amacıyla kullanılıyor. 50 MB boyutlu bir dosyayı 8 Mbit/sn internet bağlantısıyla dakikalar içinde indirmek mümkün ama bu dosyayı 1 Mbit/sn gönderme hızıyla "kaydetmek", indirmekten 8 kat daha fazla vakit alıyor. Bazı çevrimiçi depolama hizmetleri bu hızı artıracak bazı hilelere başvuruyor. Bu konuyu birazdan daha ayrıntılı olarak ele alacağız.

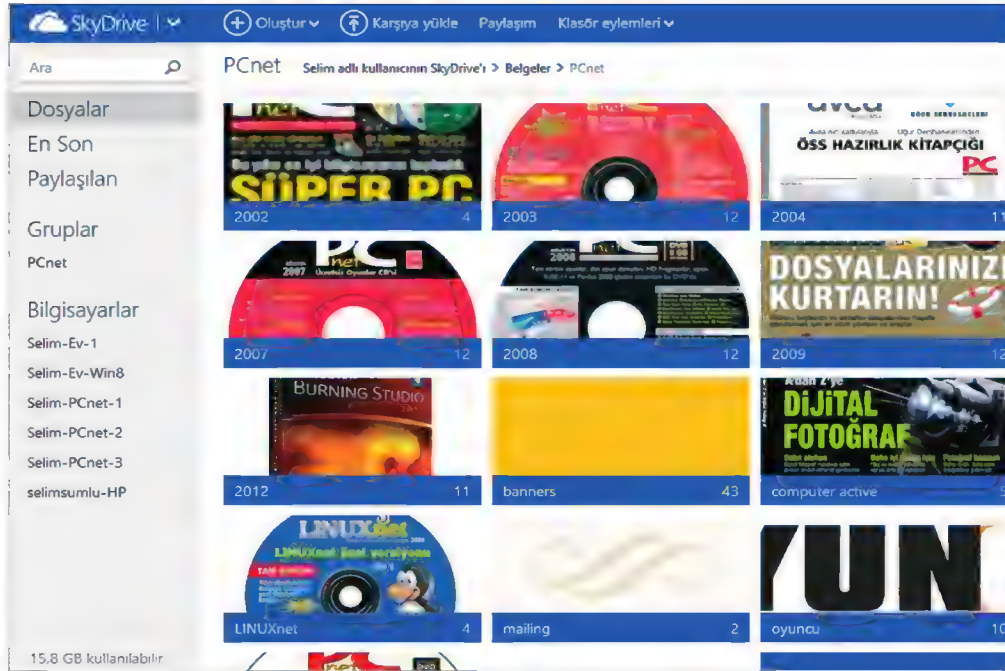
Mevcut bulut depolama hizmetlerini kabaca üç kategoride toplayabiliriz: çevrimiçi sürücüler, eşitleme hizmetleri, yedekleme araçları. Aslında birazdan da göreceğimiz gibi pek çok

ALAN AÇIN

Bedava çevrimiçi depolama alanları çok faydalı olsalar da geleneksel yer açma yöntemlerini unutmamak gerek. Akla gelen ilk yöntemler geri dönüşüm kutusunu boşaltmak ve Windows Disk Temizleme aracını kullanmak: Bir sürücüye sağ tıklayın, Özellikler'i seçin ve Genel sekmesi altındaki "Disk Temizle"ye tıklayın. Aynı sekmede "Disk alanından kazanmak için bu sürücüyü sıkıştır" seçeneğini de göreceksiniz ama bu seçenek ciddi performans kaybına yol

açtığı için kullanmanızı önermiyoruz.

Son seçenek olarak yüklü programları silmeyi deneyebilirsiniz ama daha önce bazı istenmeyen Windows bileşenlerini kaldırmak en iyisi: Windows Vista/7'de Denetim Masası'ndan "Programlar"a tıklayıp "Windows özelliklerini aç veya kapat"ı seçin. Windows XP'de ise Denetim Masası > Program Ekle veya Kaldır > Windows Bileşenleri Ekle/Kaldır seçeneğine tıklayın.

Microsoft SkyDrive, 7 GB kapasitesi ve Windows entegrasyonu ile gayet başarılı.

durumda bu farklı hizmet tipleri örtüşüyor, ancak çevrimiçi depolamanın işe yarayabileceği alanları incelerken bu tür etiketler işimize yarayacak.

Çevrimiçi sürücüler
Çevrimiçi sürücüler, özünde PC'nizde bulunan sabit disklerden farksız. Ancak içerdikleri veriler fiziksel bir sürücüde değil, internet (daha doğrusu "bulut") üzerinde saklanıyor. Sürücü içeriği, sabit diskler gibi bir harf atayarak veya web tarayıcısı üzerinde görüntüleniyor. İkinci yolu seçerseniz dosyaları doğrudan düzenleyemeyebilirsiniz. Dosyaları indirip düzenledikten sonra tekrar yüklemeniz gerekebilir.

Bu tür sürücülere örnek olarak 5 GB boş alan sunan Amazon'un Cloud Drive hizmetini (www.amazon.com/clouddrive) hizmetini gösterebiliriz. Amazon hesabı açan herkes bu hizmetten ücretsiz olarak faydalanaabiliyor.

Cloud Drive, dosya yönetimi için web tabanlı bir sürüküle-bırak arayüzü kullanıyor. Her dosya boyutu 2 GB ile sınırlı. Sürücüye yüklenen müzikler internet üzerinden dinlenebiliyor. Amazon şu an ücretli üyelik planlarıyla sınırsız müzik dosyası depolama olanağı sunuyor. Yıllık 10 dolara mal olan ve 20 GB depolama alanı sunan üyelik planına ek olarak yıllık 25 dolara Cloud Player Premium paketiyle

250.000 MP3 dosyanızı buluta yükleyip her yerden dinleyebilirsiniz.

Microsoft'un SkyDrive (www.skydrive.com) hizmeti 7 GB ücretsiz depolama alanı sunuyor. Microsoft hesabınızla bağlanabileceğiniz hizmetin masaüstü uygulaması da var. Kullanımı kolay ve dosya paylaşımı son derece basit. Ayrıca Microsoft Office 2010/2013 uygulamaları belgelerinizi SkyDrive'a kaydedebiliyor. 7 GB kapasiteyi yetersiz buluyorsanız 50 GB sunan Adrive (www.adrive.com) hizmetini deneyebilirsiniz. Ancak web arayüzünün biraz karmaşık ve hantal olduğunu unutmayın.

Eşitleme hizmetleri

Eşitleme (senkronizasyon) hizmetleri, bilgisayarın kendi sürücüsünde sakladıkları verilerin güncel kopyalarını çevrimiçi sürücülere yükleyerek çalışıyor. Bu da demek oluyor ki üzerinde çalışılan dosyanın değiştirilmiş sürümü belirlenen şekilde otomatik olarak internete yükleniyor.

Eşitleme hizmetlerinin dezavantajı, dolu bir sabit diskteki dosyaların toplu olarak internete yüklenemiyor olması. Ancak bu hizmetler aynı zamanda iki avantaja sahip: Öncelikle yerel dosyaları çevrimiçi bir sunucuya yükleyerek yedekleme hizmeti işlevi görüyorlar. Ayrıca,

SÖZLÜK

► **Yedek:** Değerli dosyaların asıllarının zarar görmesi halinde kullanmak üzere saklanan ikinci kopya.

► **Yer imi:** Web tarayıcınıza kaydettiğiniz favori siteler. Internet Explorer'da bunlara Sık Kullanılanlar deniyor. Geniş bant: ADSL ve kablo internet gibi hızlı ve sürekli bir internet bağlantısı.

► **Masaüstü:** Windows'ta simgelerin görülebildiği arka alan. Sürüküle-bırak: Ekranındaki bir simgeye tıkladıktan sonra bırakmadan sürükleyerek istediğiniz bir yere bırakma işlemi.

► **GB:** Gigabayt. Genellikle bellek ve sabit diskler için kullanılan bir depolama alanı ölçüsü. 1 GB, 1.024 MB'ye eşittir. Kbit/sn: Kilobit/saniye. Bir veri aktarım hızı ölçüsü.

eşitleme yapan bilgisayarlar, diğer hangi bilgisayarın düzenlediğine bakmaksızın her dosyanın son sürümünü alıyor. Böylece örneğin evdeki bilgisayarınızda oluşturduğunuz Word belgesini iş yerinizdeki bilgisayarınızda tamamlayabiliyorsunuz.

Ancak bazı eşitleme hizmetlerinin en zekice tasarlanmış bazı özellikleri dosyaların yüklenmesi sırasında kendini gösteriyor. Her ne kadar dosyalar ilk oluşturulduklarında tek bir seferde tümünden yüklenmeleri gerekse de daha sonra yerel dosyalarda yapılan değişiklikler büyük yüklemişlemleri gerektirmiyor. Bunun yerine sadece dosyalarda yapılan değişiklikler yükleniyor, böylece eşitleme çok daha hızlı oluyor. Ayrıca bu şekilde çalışan hizmetler, dosyaların önceki sürümlerini ayrıca saklayarak fazladan bir güvenlik önlemi sunuyor. Çünkü böylece dosyalarda yapılan değişikliklerin kaydı tutulabiliyor: Yerel olarak dosyanın üzerine aynı isimle kayıt yapılsa bile (Normalde bu durumda eski dosya kaybedilir.) dosyanın eski hâli internet üzerinde korunuyor.

Bulut eşitlemede standartları Dropbox (www.dropbox.com) ►

Amazon'un S3 adlı sistemi, kendi Cloud Drive'i da dâhil olmak üzere birçok bulut depolama hizmetinin altyapısını oluşturuyor.

Bulut depolama

► **box.com**) belirliyor. 2 GB depolama kapasitesi sunan ücretsiz hesapla yukarıda bahsi geçen tüm hizmetlerden faydalanmak mümkün. Ücretsiz depolama kapasitesini, başkalarını Dropbox'a davet ederek kişi başı 250 MB olmak üzere toplamda 10 GB'ye kadar yükseltebiliyorsunuz. Dropbox, yüklendiğinde masaüstünde bir klasör oluşturan ufak bir uygulama kullanıyor. Bu klasöre yerleştirilen her dosya anında erişim için yerel olarak kaydediliyor, aynı zamanda otomatik olarak Dropbox sunucularıyla ve aynı hesap üzerinden kaydedilmiş her bilgisayarın sabit diskiyle eşitleniyor. Dropbox ayrıca masaüstü uygulamasının yüklenmediği bilgisayarın hizmete erişmesini sağlayan hoş bir web arayüzüne, kolay dosya paylaşım seçeneklerin ve akıllı telefon uygulamalarına sahip.

Dropbox'a her dosya türü yüklenebiliyor. Box (www.box.com) adlı bir diğer hizmette özellikle belgeler ve multimedya dosyaları için tasarlanmış. Bu hizmet sayesinde bir kullanıcı grubu aynı dosya üzerinde çalışabiliyor; paylaşım açılan bir klasöre kim ne yüklemiş, dosyalar üzerinde ne değişiklikler yapmış görüntüleyebiliyor. Box kullanıcıları hoş bir web arayüzüyle çoğu dosyanın ön izlemesine göz atabiliyor, şöyle bir göz atılacak dosyaları indirmeye gerek kalmıyor. Aylık 15 dolara faydalanabilen 1.000 GB kapasiteli üyelik planıyla

birlikte Dropbox'inkine benzer bir eşitleme aracı geliyor. Ücretsiz plan 5 GB kapasite sunuyor ama Box sürekli olarak 50 GB alan sağlayan promosyon kampanyaları düzenliyor. Bu nedenle web sitesini arada sırada kontrol etmekte fayda var.

Ayar ve belge eşitleme, Apple'ın iCloud (www.icloud.com) hizmetinin de önemli özelliklerinden birisi. Onda da 5 GB kullanım alanı sunuluyor ama asıl faydalı olduğu alan iOS cihazlarla Windows ve Mac bilgisayarlar arasında veri (kişiler, takvim, fotoğraflar vb.) paylaşımı.

Bulut yedekleme

Bulut depolama, kaynak bilgisayardan uzakta bile veri saklamayı mümkün kıldığı, bir ayakkabı kutusuna tıklmış yığınla DVD'den çok daha güvenli olduğu için veri yedekleme işini çok kolaylaştırıyor. Dropbox gibi ücretsiz bir bulut eşitleme hizmeti pek çok yedekleme ihtiyacını karşılamaya yeterli olabilir ama eksiksiz bir yedekleme için özel bir hizmete üye olmak gerekiyor. Kapsamlı bir yedekleme hizmetine ücretsiz ulaşmanız biraz zor çünkü bu durumlarda genellikle çok büyük veriler söz konusu

oluyor ve maliyet artıyor.

Örneğin Carbonite (www.carbonite.com) tüm bir bilgisayarı yedeklemek için sınırsız depolama alanı sunuyor ama hizmetten faydalanabilmek için yıllık 59 dolar ödemek gerekiyor. Bilgisayarın sabit disk kapasitesine ve internet hızına bağlı olarak ilk yedekleme (diğer bir deyişle tam yükleme) uzun sürebiliyor ancak ardından gelen yedeklemeler, Carbonite'in sadece değiştirilen dosyaları yüklemesi gerektiğinden, daha az vakit alıyor. Dosyalarda yapılan değişiklikler belirli bir takvime göre değil de

BULUT DEPOLAMA NE KADAR GÜVENLİ?

Önemli verilerinizi kaydetmek için başkasına ait bir bilgisayarı kullanma fikri ilk anda çok sorumsuz bir davranış gibi gelebilir ama işler pek de öyle değil. Bulut depolama konusunda uzmanlaşan firmalar, öyle birkaç düzine sabit disk değil, devasa depolama kapasitelerine sahip sunucular kullanıyorlar. Örneğin Amazon şu an her biri 5 TB'ye kadar çıkan boyutlarda 449 milyar tekil "nesne" barındırdığı tahmin edilen, Simple Storage Service (S3) adını verdiği bir hizmet kullanıyor.

Bu, inanılmaz büyüklükte veri olduğu anlamına geliyor. Ancak Amazon hayret uyandıracak kadar hızlı ve güvenilir bir şekilde aranan veriyi bulup getiriyor. Hatta firma %99,99 güvenilirlik sunduğunu iddia ediyor. Bu da demek oluyor ki hizmetin yıl boyunca kullanım dışı kalma süresi 1 saatten az.

Amazon'un depolama sistemi o kadar güvenilir ki burada ele aldığımız hizmetlerden bazıları da dâhil olmak üzere yüzlerce ücretsiz ve ticari bulut depolama hizmetinin altyapısını oluşturuyor.

Amazon Türkiye'de kullanılmadığı için diğer servisleri de tanınmıyor ama Cloud Drive'ı Türkiye'den de kullanabilirsiniz.

anında güncellendiğinden dolayı, aracı bir kez yükledikten sonra tekrar yüklenmeniz gerekmiyor. Carbonite işletim sistemi dosyalarını yedeklemiyor ama (eğer istenirse) bunların dışında kalan her şeyi yedekliyor. Bu nedenle, yedeklenmiş dosyaları yeni bir sabit diske yüklerken Windows'un tekrar kurulması gerekiyor.

LiveDrive (www.livedrive.com) biraz daha pahalıya mal oluyor: yıllık 72 dolar. Ancak ayda 1,45 \$ karşılığında hesaba başka bilgisayarlar eklemek mümkün. Carbonite'ta bunun için ayrı bir üyelik gerekiyor.

Tüm alanlara erişim

Sizlere, çevrimiçi depolama alanlarının internet bağlantısı sayesinde her yerden dosyalarınıza erişmenizi nasıl sağladıklarını gösterdik. Bu hizmetler, geniş ve ücretsiz kullanım alanları sayesinde, tek kuruş dahi ödmeden önemli verilerinizi çevrimiçi saklamanızı sağlıyorlar.

Sunulan ücretsiz olanaklardan tamamen faydalanabilmek için biraz çaba göstermeniz gerekecek. Depolama kapasitenizi artırabilmek için hizmeti tavsiye ettiğiniz arkadaşlarınızın da ücretsiz üyelik başlatmasını sağlamanız gerekebilir.

Bunu, bulut firmasının müşteri tabanını büyütmeniz karşılığında aldığınız bir ödül olarak görün.

Eğer sadece bir tane bulut depolama hizmeti önerecek olsaydık Dropbox'ı önerirdik. 2 GB ücretsiz depolama alanını arkadaşlarınızı da üye yaparak 10 GB'ye kadar artırabilirsiniz. Ayrıca Dropbox; bulut depolama, dosya eşitleme ve güvenli yedeklemede faydalı olacak bir dizi kolay özellik sunuyor.

Her serviste hesap açık dosyalarınızı yükleyebilirsiniz ama bilgisayarınıza birden fazla eşitleme aracı kurmanızı önermiyoruz. ■

SÖZLÜK

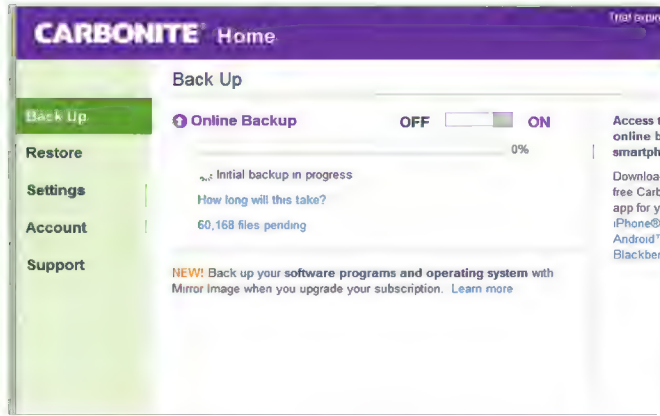
► **Mbit/sn:** Megabit/saniye. Genellikle geniş bant bağlantıların maksimum hızını ölçmek için kullanılan bir veri aktarım hızı ölçüsü.

► **Sunucu:** Internet gibi bir ağ üzerinde bulunan ve diğer bilgisayarlara veri gönderebilen bir bilgisayar.

► **Akıllı telefon:** Kullanıcıların uygulama yüklemesine izin veren, bilgisayar işlevlerine sahip modern bir telefon.

► **TB:** Terabayt. 1.000 gigabaytın biraz fazlası.

► **USB:** Veri depolama cihazları gibi harici bileşenlerin hızlı ve kolay bir şekilde bilgisayarınıza bağlanmasını sağlayan bir standart. Cihazlar bilgisayarınız açıkken bağlanabilir ve sökülebilir.

Sabit diskiniz büyük ve doluysa Carbonite ile ilk yedeklemenin tamamlanması birkaç gün sürebiliyor.

Windows'un Disk Temizleme aracıyla yer açabilirsiniz.

SERVİS	BEDAVA ALAN	KOŞULLAR	WEB SİTESİ
4Shared	15 GB	Maksimum tek dosya boyutu 2 GB	www.4shared.com
Adrive	50 GB	-	www.adrive.com
Amazon Cloud Drive	5 GB	-	www.amazon.com/clouddrive
Apple iCloud	5 GB	-	www.icloud.com
Asus WebStorage	15 GB	5 GB bedava + davetlerle 10 GB	www.asuswebstorage.com
Box	50 GB	Bazı akıllı telefonlarda veya promosyonlarla 50 GB, aksi hâlde 5 GB	www.box.com
Dell DataSafe Online	2 GB	-	www.delldatasafe.com
Driveheadquarters	5 GB	1 GB bedava + davetlerle 4 GB	www.drivehq.com
Dropbox	10 GB	2 GB bedava + davetlerle 8 GB	www.dropbox.com
ElephantDrive	2 GB	-	www.elephantdrive.com
HiDrive	5 GB	-	www.free-hidrive.com
IDrive	5 GB	-	www.idrive.com
Memopal	3 GB	-	www.memopal.com
Microsoft SkyDrive	7 GB	7 GB bulut depolama ve eşitleme alanı, eski üyelere 25 GB	www.skydrive.com
Mimedia	7 GB	-	www.mimedia.com
Mozy	2 GB	-	www.mozy.com
OpenDrive	5 GB	-	www.opendrive.com
Spideroak	52 GB	2 GB bedava yedekleme alanı + davetlerle 50 GB	www.spideroak.com
SugarSync	7,75 GB	5 GB + davetlerle 2 GB + eğitimlerle 750 MB	www.sugarsync.com
Symform	Sınırsız	10 GB bedava, paylaşımlı P2P alanıyla limitsiz	www.symform.com
Syncplicity	5 GB	2 GB bedava + davetlerle 3 GB	www.syncplicity.com
Teamdrive	10 GB	2 GB bedava + davetlerle 8 GB	www.teamdrive.com
Ubuntu One	5 GB	-	https://one.ubuntu.com
Wuala	8 GB	5 GB bedava + davetlerle 3 GB	www.wuala.com

YAKINDAN TANIYIN... BİLGİSAYARINIZIN RAM'İ

RAM ile ilgili merak ettiğiniz tüm sorularınızı yanıtlıyoruz.

RAM NEDİR?

RAM (Random Access Memory / Rasgele Erişimli Bellek), her bilgisayar için vazgeçilmez bir parçadır. İsmindeki "bellek" (hafıza) kısmı, bilgisayarınızdaki en önemli ve güncel verileri geçici olarak depolama rolünü üstlendiğini anlatır. RAM'i, bir masanın, çok derli toplu şekilde düzenlenmiş ve her şeye anında erişim imkânı sunan farklı gözleri gibi düşünebilirsiniz. RAM, üzerinde bellek yongaları olan küçük bir devre kartı şeklinde satılır.

NE İŞE YARAR?

İnanılmaz hızı sayesinde RAM, tıpkı beyninizdeki hafıza gibi çalışır. Ekranınızdaki pencerenin durumundan birkaç saniye sonra izleyeceğiniz videoya kadar, bilgisayarınızın hızlı ulaşım istediği her görev içindeki hatırlama işleriyle ilgilenir. Bilgisayarınız hesap gerektiren bir işleme (hemen hemen tüm görevler) giriştiğinde RAM, sayıların not alındığı duruma uygun yerde işlenmeye gönderildiği/alındığı hızlı bir karalama defteri gibi çalışır.

RESİM VEYA VIDEO DEPOLAYABİLİR Mİ?

Hayır. Resimlerinizi Windows'ta görüntülemek için açtığınızda geçici olarak RAM üzerinde yer alabilirler ama RAM, verilerin sürekli depolandığı bir alan değildir. RAM'in hafızasının büyük bir çoğunluğu uçucudur, bu nedenle bilgisayarınızı kapattığınızda üzerindeki bilgiler de kaybolur.

NE KADAR RAM KULLANABİLİRİM?

Kullandığınız sisteme göre değişir. 32 bit Windows 7 kullanıyorsanız 2 GB RAM oldukça uygun fiyata yeterli performansı sağlayacaktır. 32 bit mimarisi zaten 3 GB'den daha fazla RAM kullanımına izin vermez. 64 bit işletim sistem kullanıyorsanız, en iyi ve daha yüksek performans için 4 GB RAM veya daha fazlasını tercih edebilirsiniz.

BU LİMİT NEDEN VAR?

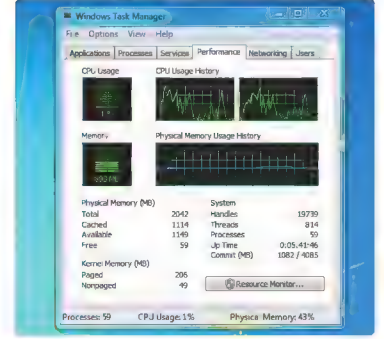
Özetle, 32 bit işletim sistemleri toplam 232 adresle çalışabilmektedir ki bu da

ÇÖZÜMÜ BULUM

Grafik kartının RAM'ini yükseltebilir miyim?

Hayır. Grafik kartlarında değiştirilebilir modüller değil, kartın gövdesine yerleşik devreler kullanılır. Daha fazla RAM için grafik kartınızı değiştirmeniz gerekir.

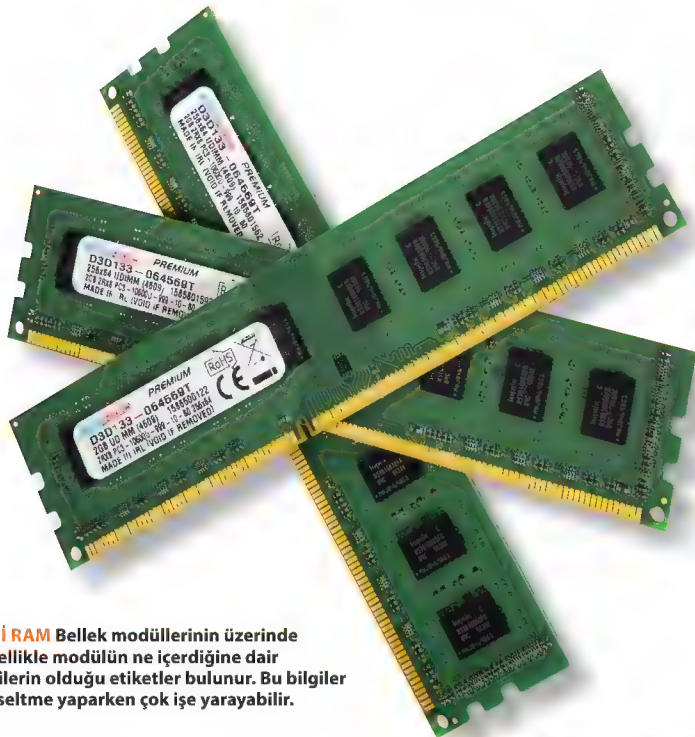

SEVİYE KONTROLÜ Görev Yöneticisi, bellek kullanımınızı gerçek zamanlı olarak izlemenize yardımcı olur.

4 GB'ye karşılık gelir. Grafik kartınızın belleği de (1 GB civarında olabilir) hesaba katıldığında Windows sadece geri kalan adreslerle çalışabilir. 64 bit işletim sistemleri ise dört petabayta kadar adresleme yapabilir ki bu da yaklaşık 4 milyon GB demektir.

RAM'İ NASIL ARTIRABİLİRİM?

Daha fazla RAM modülü satın alıp anakartınıza takabilirsiniz. Tabii işiniz bu kadar basit olmayacak çünkü piyasada birçok RAM çeşidi var ve bunların arasından en iyi sonucu da sizin anakartınıza en iyi şekilde uyandı alabilirsiniz. Uyumsuz

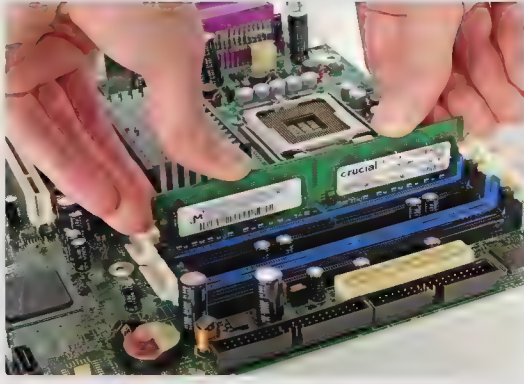
YENİ RAM Bellek modüllerinin üzerinde genellikle modülün ne içerdiğine dair bilgilerin olduğu etiketler bulunur. Bu bilgiler yükseltme yaparken çok işe yarayabilir.

DAHA FAZLA RAM, DAHA İYİ PERFORMANS MI DEMEK?

En hızlı depolama yöntemi RAM olduğu için, temel olarak evet. Bilgisayarınızdaki kullanılabilir RAM dolduğunda, geçici depolama alanı olarak sabit diskiniz devreye girer. Bu alan RAM'den daha yavaş çalışır ve sabit diskinizin okuma mekanizmasına bağlıdır ki dolayısıyla da sabit diskinizdeki diğer işler de yavaşlar. Daha fazla RAM eklemek, bu sorunla karşılaşmanızı engelleyecektir.

ISI DAĞITIMI Yüksek teknolojili bazı RAM'lerin üzerinde ısı dağıtıcı bulunur, çünkü bilgileri taşıyan devrelerin yüksek hızlarda ısınma eğilimi vardır.

NAZİK OLUN RAM modülleri hassastır, dikkatli tutun!

MASAÜSTÜ PC'MDEKİ RAM'İ NASIL DEĞİŞTİREBİLİRİM?

Bilgisayarın kasağını açın. Üzerlerinde metal ısı yalıtımı olan uzun devre kartları RAM'dir. Bilgisayarınızın fişten çekildiğinden ve vücudunuzun topraklandığından emin olun. RAM yuvasının iki tarafındaki mandalları aşağı doğru bastırın ve da bellek ünitesini yukarı doğru hafifçe çekin. Ardından yeni modülü uygun pozisyonda, gerektiği kadar güç uygulayarak yerine ittirin.

"RAM kalıcı depolama yapamaz. PC'nizi kapattığınız zaman RAM üzerindeki içerik silinir."

RAM'ler bilgisayarınızda hiç çalışmayabilir. Bu nedenle satın alma işlemi sırasında iyi inceleme yapmak gerekir.

HANGİ RAM'İ ALMALIYIM?

Anakartınızın kullanma kılavuzunu dikkatlice okumak veya mevcut RAM'lerinizden birini çıkartarak varsa üzerindeki etikete bakmak modülünüzün hızını (GHz cinsinden) ve zamanlamasını (x-x-x-x şeklinde) öğrenmenize yardımcı olacaktır. Uyumluluğu sağlamak açısından aynı sayılara sahip RAM'leri aldığınızdan emin olmalısınız. Neyse ki işin ağır tarafını sizin yerinize yapan hizmetler de mevcut. RAM markası Crucial, bilgisayarınızın yapılandırmasını inceleyerek neye ihtiyacınız olduğunu bildiren bir araç sunuyor. www.crucial.com/uk/systemscanner adresinden System Scanner'ı indirip çalıştırdığınızda bilgisayarınız için en uygun RAM hakkındaki bilgiler karşınıza gelecek. Şu an kullanmakta olduğunuz RAM'den daha hızlı olan bir çözümü bile size sunabilir. Tabii alacağınız modül, aynı değerleri sağlayan başka bir marka da olabilir.

ŞU AN ELİMDE BULUNAN RAM MODÜLÜ ÇÖPE Mİ GİDECEK?

Kullanmakta olduğunuz bilgisayar (Dizüstü veya masaüstü olması fark

etmez.) bir veya daha fazla boş RAM yuvası barındırıyorsa o yuvaya yeni bir RAM yerleştirerek bellek kapasitesini artırabilirsiniz. Bu, az bir harcamayla yapılabilecek en etkili terfi yöntemidir. Fakat üretim yöntemlerinden ötürü tüm RAM'ler birbirinden biraz farklıdır ve bu nedenle en iyi çözüm, çiftli veya üçlü olarak eş olarak satılan RAM'lerden almaktır. Bu RAM modülleri aynı partiden çıkan ürünlerdir ve aynı hız ve performans özelliklerini taşırlar.

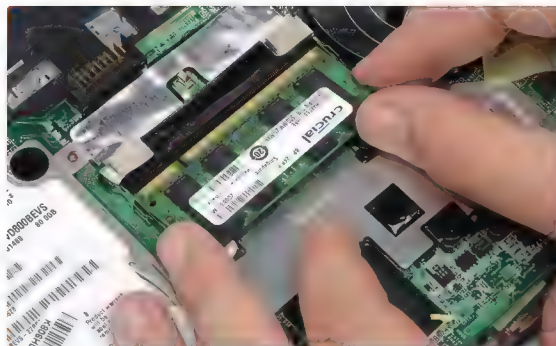
DİZÜSTÜMÜN RAM'İNİ NASIL DEĞİŞTİREBİLİRİM?

Dizüstü bilgisayarların RAM'leri genelde ana gövdenin altına yerleştirilir. Muhtemelen aygıtın altında tüm kasağı sökmenize gerek bırakmayacak bir yerde, doğrudan RAM'lere ulaşabileceğiniz vidalı bir kapak vardır. Orada bile sadece bir tek RAM yuvasıyla karşılaşmanız söz konusu olabilir. Bazı dizüstülerde ikinci RAM yuvasını anakartın diğer tarafında, klavyenin altında saklanmış- tır. Modülü çıkarabilmek için klavyenin iki yanındaki klipsleri tornavidayla sökün. RAM karşınıza çıkacaktır. Yeni mobülü takmak için hafif çapraz bir şekilde parçayı yerine ittirin ve oturana kadar aşağı doğru bastırın.

RAM'İMİN BOZUK OLDUĞUNU NASIL ANLARIM?

Bilgisayarınızı RAM olmadan başlatmaya çalışırsanız pek ileri gidemezsiniz. Benzer şekilde, RAM'iniz hasar gördüyse bunu da hemen fark edebilirsiniz. Bilgisayarınız açılmaz veya bilgisayarınızın POST (Power On Self Test) testinden geçemediği uyarısıyla karşılaşırsınız. Bu test, tüm bilgisayarlarda, bilgisayar her açıldığında hızlıca donanımınıza göz atan bir denetimdir. Eğer bu olay başınıza gelirse yapabileceğiniz en iyi şey, mevcut RAM modüllerinden birini çıkartarak bilgisayarınızı tekrar başlatmayı denemek olacaktır. Bilgisayarınız yine çalışmazsa, bu sefer diğer modülü çıkarıp elinizdekini takarak bilgisayarınızı baştan başlatmayı deneyin. Ne yazık ki bozuk modüller tamir edilemez. Bu nedenle o parçayı değiştirip yenisini almanız gerekir. ■

SIKI SIKI
Bazı dizüstü bilgisayarlarda, özellikle netbook'larda, bellek yuvasına ulaşmak için tüm kasağı vidalarından sökerek açmanız gerekebilir. Dikkatli olmayı unutmayın.

SÖZLÜK

► Adres

Masanın gözlerine benzettiğimiz bellek mantığını hatırlayın. "Adres", matris içinde, tek bir zarf barındırabilen tek bir "göz" sayılabilir. Gözlerden oluşan matrisin ne kadar büyük olduğu önemli değildir; eğer postacınız elindeki adresleri bitirirse, kalan mektupları hiçbir yere dağıtamaz.

► Rasgele erişim

Daha önce hangi kısım kullanılmış olursa olsun, bellek içindeki herhangi bir kısma diğer kısımlarla aynı hızda erişilebilir. Bu durum RAM'i, sabit disk ve DVD gibi ardışık düzende işleyen diğer depolama ortamlarından ayırır.

► Uçucu

Uçucu bellek bir nevi geçici bellektir. Bu bellek tipi, çalışmak için elektrik gücüne ihtiyaç duyar. Bu nedenle sisteminizdeki elektriği kestiğiniz zaman RAM'de bulunan tüm bilgiler yok olur.

KISA SORULAR

► Ne kadar RAM'im var?

[Ctrl] + [Shift] + [Esc] tuşlarına basarak Görev Yöneticisi'ni açıp Performans sekmesine geçin. RAM miktarınız, fiziksel bellek kutusundaki Toplam satırında ve o anda sistemin kullandığı RAM miktarı da pencerenin altındaki durum çubuğunda gösterilecektir.

► 2.048 MB RAM nereden çıktı? Benimki 2 GB değil miydi?

Bu durum, belleğin yapısından kaynaklanır: bellek miktarı her zaman 8'in katıdır. Gigabayt dendiğinde aslında 1.000 değil, 1.024 megabayttan bahsediyoruz. Ancak sabit diskler bu durumun dışındadır. Genellikle sabit disklerin kapasiteleri olduğundan fazla gösterilir.

YAKINDAN TANIYIN... BİLGİSAYARINIZIN RAM'İ

RAM ile ilgili merak ettiğiniz tüm sorularınızı yanıtlıyoruz.

RAM NEDİR?

RAM (Random Access Memory / Rasgele Erişimli Bellek), her bilgisayar için vazgeçilmez bir parçadır. İsmindeki "bellek" (hafıza) kısmı, bilgisayarınızdaki en önemli ve güncel verileri geçici olarak depolama rolünü üstlendiğini anlatır. RAM'i, bir masanın, çok derli toplu şekilde düzenlenmiş ve her şeye anında erişim imkânı sunan farklı gözleri gibi düşünebilirsiniz. RAM, üzerinde bellek yongaları olan küçük bir devre kartı şeklinde satılır.

NE İŞE YARAR?

İnanılmaz hızı sayesinde RAM, tıpkı beyninizdeki hafıza gibi çalışır. Ekranınızdaki pencerenin durumundan birkaç saniye sonra izleyeceğiniz videoya kadar, bilgisayarınızın hızlı ulaşım istediği her görev içindeki hatırlama işleriyle ilgilenir. Bilgisayarınız hesap gerektiren bir işleme (hemen hemen tüm görevler) giriştiğinde RAM, sayıların not alındığı duruma uygun yerde işlenmeye gönderildiği/alındığı hızlı bir karalama defteri gibi çalışır.

RESİM VEYA VIDEO DEPOLAYABİLİR Mİ?

Hayır. Resimlerinizi Windows'ta görüntülemek için açtığınızda geçici olarak RAM üzerinde yer alabilirler ama RAM, verilerin sürekli depolandığı bir alan değildir. RAM'in hafızasının büyük bir çoğunluğu uçucudur, bu nedenle bilgisayarınızı kapattığınızda üzerindeki bilgiler de kaybolur.

NE KADAR RAM KULLANABİLİRİM?

Kullandığınız sisteme göre değişir. 32 bit Windows 7 kullanıyorsanız 2 GB RAM oldukça uygun fiyata yeterli performansı sağlayacaktır. 32 bit mimarisiz zaten 3 GB'den daha fazla RAM kullanımına izin vermez. 64 bit işletim sistemi kullanıyorsanız, en iyi ve daha yüksek performans için 4 GB RAM veya daha fazlasını tercih edebilirsiniz.

BU LİMİT NEDEN VAR?

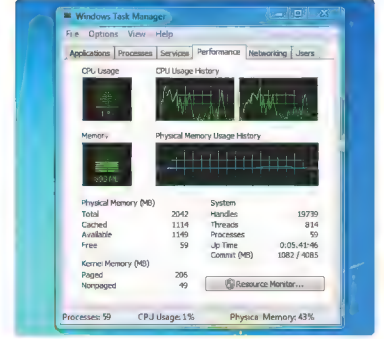
Özetle, 32 bit işletim sistemleri toplam 232 adresle çalışabilmektedir ki bu da

ÇÖZÜMÜ BULUM

Grafik kartının RAM'ini yükseltebilir miyim?

Hayır. Grafik kartlarında değiştirilebilir modüller değil, kartın gövdesine yerleşik devreler kullanılır. Daha fazla RAM için grafik kartınızı değiştirmeniz gerekir.

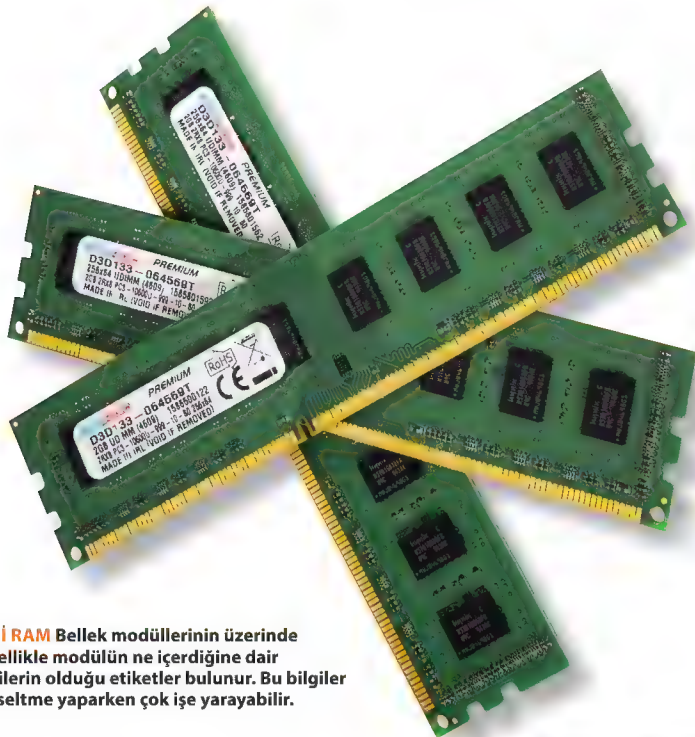

SEVİYE KONTROLÜ Görev Yöneticisi, bellek kullanımınızı gerçek zamanlı olarak izlemenize yardımcı olur.

4 GB'ye karşılık gelir. Grafik kartınızın belleği de (1 GB civarında olabilir) hesaba katıldığında Windows sadece geri kalan adreslerle çalışabilir. 64 bit işletim sistemleri ise dört petabayta kadar adresleme yapabilir ki bu da yaklaşık 4 milyon GB demektir.

RAM'İ NASIL ARTIRABİLİRİM?

Daha fazla RAM modülü satın alıp anakartınıza takabilirsiniz. Tabii işiniz bu kadar basit olmayacak çünkü piyasada birçok RAM çeşidi var ve bunların arasından en iyi sonucu da sizin anakartınıza en iyi şekilde uyandı alabilirsiniz. Uyumsuz

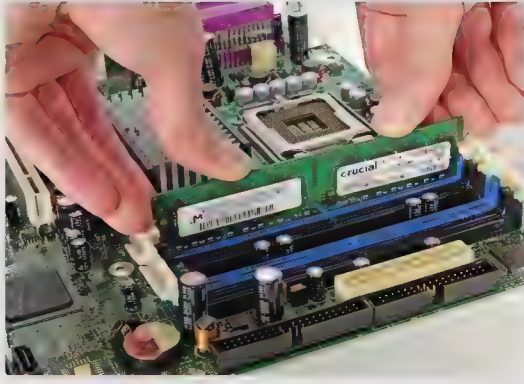
YENİ RAM Bellek modüllerinin üzerinde genellikle modülün ne içerdiğine dair bilgilerin olduğu etiketler bulunur. Bu bilgiler yükseltme yaparken çok işe yarayabilir.

DAHA FAZLA RAM, DAHA İYİ PERFORMANS MI DEMEK?

En hızlı depolama yöntemi RAM olduğu için, temel olarak evet. Bilgisayarınızdaki kullanılabilir RAM dolduğunda, geçici depolama alanı olarak sabit diskiniz devreye girer. Bu alan RAM'den daha yavaş çalışır ve sabit diskinizin okuma mekanizmasına bağlıdır ki dolayısıyla da sabit diskinizdeki diğer işler de yavaşlar. Daha fazla RAM eklemek, bu sorunla karşılaşmanızı engelleyecektir.

ISI DAĞITIMI Yüksek teknolojili bazı RAM'lerin üzerinde ısı dağıtıcı bulunur, çünkü bilgileri taşıyan devrelerin yüksek hızlarda ısınma eğilimi vardır.

NAZİK OLUN RAM modülleri hassastır, dikkatli tutun!

MASAÜSTÜ PC'DEKİ RAM'İ NASIL DEĞİŞTİREBİLİRİM?

Bilgisayarın kasağını açın. Üzerlerinde metal ısı yalıtımı olan uzun devre kartları RAM'dir. Bilgisayarınızın fişten çekildiğinden ve vücudunuzun topraklandığından emin olun. RAM yuvasının iki tarafındaki mandalları aşağı doğru bastırın ve da bellek ünitesini yukarı doğru hafifçe çekin. Ardından yeni modülü uygun pozisyonda, gerektiği kadar güç uygulayarak yerine ittirin.

"RAM kalıcı depolama yapamaz. PC'nizi kapattığınız zaman RAM üzerindeki içerik silinir."

RAM'ler bilgisayarınızda hiç çalışmayabilir. Bu nedenle satın alma işlemi sırasında iyi inceleme yapmak gerekir.

HANGİ RAM'İ ALMALIYIM?

Anakartınızın kullanma kılavuzunu dikkatlice okumak veya mevcut RAM'lerinizden birini çıkartarak varsa üzerindeki etikete bakmak modülünüzün hızını (GHz cinsinden) ve zamanlamasını (x-x-x-x şeklinde) öğrenmenize yardımcı olacaktır. Uyumluluğu sağlamak açısından aynı sayılara sahip RAM'leri aldığınızdan emin olmalısınız. Neyse ki işin ağır tarafını sizin yerinize yapan hizmetler de mevcut. RAM markası Crucial, bilgisayarınızın yapılandırmasını inceleyerek neye ihtiyacınız olduğunu bildiren bir araç sunuyor. www.crucial.com/uk/systemscanner adresinden System Scanner'ı indirip çalıştırdığınızda bilgisayarınız için en uygun RAM hakkındaki bilgiler karşınıza gelecek. Şu an kullanmakta olduğunuz RAM'den daha hızlı olan bir çözümü bile size sunabilir. Tabii alacağınız modül, aynı değerleri sağlayan başka bir marka da olabilir.

ŞU AN ELİMDE BULUNAN RAM MODÜLÜ ÇÖPE Mİ GİDECEK?

Kullanmakta olduğunuz bilgisayar (Dizüstü veya masaüstü olması fark

etmez.) bir veya daha fazla boş RAM yuvası barındırıyorsa o yuvaya yeni bir RAM yerleştirerek bellek kapasitesini artırabilirsiniz. Bu, az bir harcamayla yapılabilecek en etkili terfi yöntemidir. Fakat üretim yöntemlerinden ötürü tüm RAM'ler birbirinden biraz farklıdır ve bu nedenle en iyi çözüm, çiftli veya üçlü olarak eş olarak satılan RAM'lerden almaktır. Bu RAM modülleri aynı partiden çıkan ürünlerdir ve aynı hız ve performans özelliklerini taşırlar.

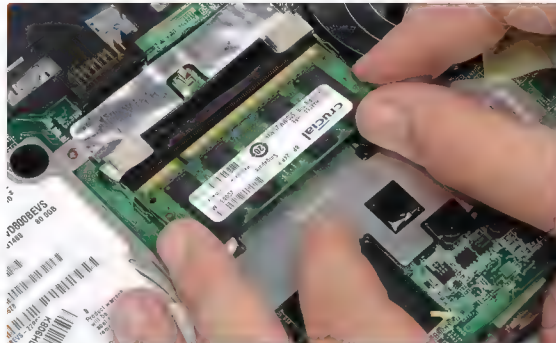
DİZÜSTÜMÜN RAM'İNİ NASIL DEĞİŞTİREBİLİRİM?

Dizüstü bilgisayarların RAM'leri genelde ana gövdenin altına yerleştirilir. Muhtemelen aygıtın altında tüm kasağı sökmenize gerek bırakmayacak bir yerde, doğrudan RAM'lere ulaşabileceğiniz vidalı bir kapak vardır. Orada bile sadece bir tek RAM yuvasıyla karşılaşmanız söz konusu olabilir. Bazı dizüstülerde ikinci RAM yuvasını anakartın diğer tarafında, klavyenin altında saklanmış- tır. Modülü çıkarabilmek için klavyenin iki yanındaki klipsleri tornavidayla sökün. RAM karşınıza çıkacaktır. Yeni modülü takmak için hafif çapraz bir şekilde parçayı yerine ittirin ve oturana kadar aşağı doğru bastırın.

RAM'İNİN BOZUK OLDUĞUNU NASIL ANLARIM?

Bilgisayarınızı RAM olmadan başlatmaya çalışırsanız pek ileri gidemezsiniz. Benzer şekilde, RAM'iniz hasar gördüyse bunu da hemen fark edebilirsiniz. Bilgisayarınız açılmaz veya bilgisayarınızın POST (Power On Self Test) testinden geçemediği uyarısıyla karşılaşırsınız. Bu test, tüm bilgisayarlarda, bilgisayar her açıldığında hızlıca donanımınıza göz atan bir denetimdir. Eğer bu olay başınıza gelirse yapabileceğiniz en iyi şey, mevcut RAM modüllerinden birini çıkartarak bilgisayarınızı tekrar başlatmayı denemek olacaktır. Bilgisayarınız yine çalışmazsa, bu sefer diğer modülü çıkarıp elinizdekini takarak bilgisayarınızı baştan başlatmayı deneyin. Ne yazık ki bozuk modüller tamir edilemez. Bu nedenle o parçayı değiştirip yenisini almanız gerekir. ■

SIKI SIKI
Bazı dizüstü bilgisayarlarda, özellikle netbook'larda, bellek yuvasına ulaşmak için tüm kasağı vidalarından sökerek açmanız gerekebilir. Dikkatli olmayı unutmayın.

SÖZLÜK

► Adres

Masanın gözlerine benzettiğimiz bellek mantığını hatırlayın. "Adres", matris içinde, tek bir zarf barındırabilen tek bir "göz" sayılabilir. Gözlerden oluşan matrisin ne kadar büyük olduğu önemli değildir; eğer postacınız elindeki adresleri bitirirse, kalan mektupları hiçbir yere dağıtamaz.

► Rasgele erişim

Daha önce hangi kısım kullanılmış olursa olsun, bellek içindeki herhangi bir kısma diğer kısımlarla aynı hızda erişilebilir. Bu durum RAM'i, sabit disk ve DVD gibi ardışık düzende işleyen diğer depolama ortamlarından ayırır.

► Uçucu

Uçucu bellek bir nevi geçici bellektir. Bu bellek tipi, çalışmak için elektrik gücüne ihtiyaç duyar. Bu nedenle sisteminizdeki elektriği kestiğiniz zaman RAM'de bulunan tüm bilgiler yok olur.

KISA SORULAR

► Ne kadar RAM'im var?

[Ctrl] + [Shift] + [Esc] tuşlarına basarak Görev Yöneticisi'ni açıp Performans sekmesine geçin. RAM miktarınız, fiziksel bellek kutusundaki Toplam satırında ve o anda sistemin kullandığı RAM miktarı da pencerenin altındaki durum çubuğunda gösterilecektir.

► 2.048 MB RAM nereden çıktı? Benimki 2 GB değil miydi?

Bu durum, belleğin yapısından kaynaklanır: bellek miktarı her zaman 8'in katıdır. Gigabayt dendiğinde aslında 1.000 değil, 1.024 megabayttan bahsediyoruz. Ancak sabit diskler bu durumun dışındadır. Genellikle sabit disklerin kapasiteleri olduğundan fazla gösterilir.

Windows Fotoğraf Galerisi'ni fethedin

Fotoğraflarınızı Windows Fotoğraf Galerisi ile organize etmenize yardımcı olacak ipuçlarını ve gelişmiş özellikleri keşfedin.

Bir bakışta...

BECERİ SEVİYESİ

- Herkes yapabilir
- Anlaşılır
- Karmaşık yerler var

GEREKEN SÜRE

- 45 dakika

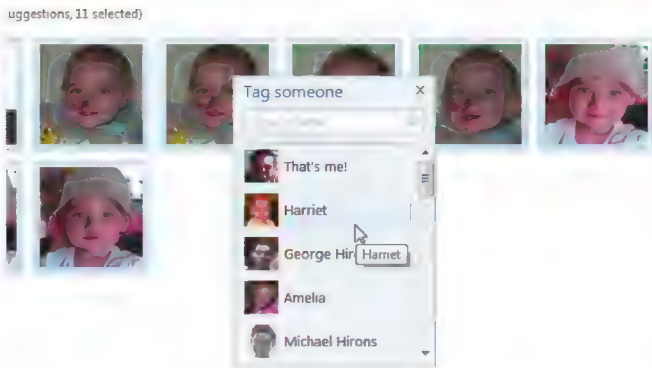
GEREKEN SÜRE

- Windows 8
- Windows 7
- Windows Vista
- Windows XP

Windows Fotoğraf Galerisi, resimlerinizi organize etmek, düzeltmek ve paylaşmak için basit ve kullanışlı bir araç olsa da çoğu kişi bu programın tüm potansiyelinden faydalanmaz. Bu programla fotoğrafları onarmak, dosyalamak ve giderek büyüyen koleksiyonunuzla daha yaratıcı olabilmeniz son derece kolayken, o samimi ve sıcak kullanıcı arayüzü altında bazı güçlü özellikler de saklı. Bu yazımızda Fotoğraf Galerisi'nin organize etme ve düzenleme araçlarından nasıl en iyi şekilde faydalanabileceğinizi anlatacak, bunlara nasıl kolayca erişebileceğinizi göstereceğiz. Fotoğraf Galerisi, Windows Temel Parçalar 2012 ile beraber geliyor. Eğer önceden kurmadıysanız <http://essentials.live.com> adresini ziyaret ederek ücretsiz indirebilirsiniz.

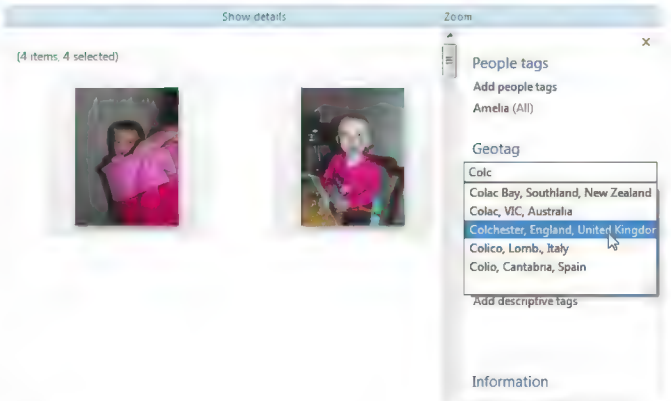

Adım adım: Windows Fotoğraf Galerisi'nin gizli araçlarını keşfedin

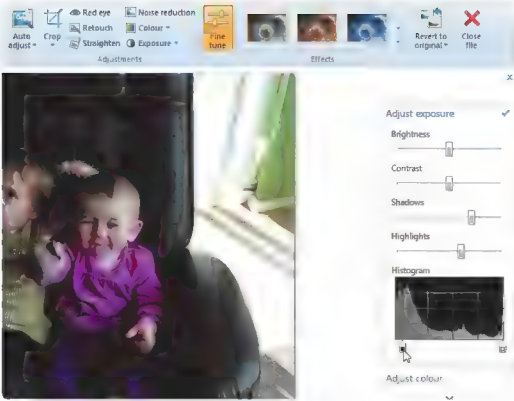
1 Yüzleri daha hızlı etiketleyin

"Kişi etiketi" aracı, fotoğraflardaki eş dostu hızlıca isimlendirmenizi sağlıyor. Bunu yüz tanıma teknolojisi kullanarak gerçekleştiriyor ama kimin kim olduğunu anlaması biraz zaman alıyor. Ona biraz yardımcı olmak için "Toplu kişi etiketleme" düğmesine tıklayın. Doğru isimler önerildiğinde "Onayla"ya, önerilmediğinde "Farklı etiketle"ye tıklayın.

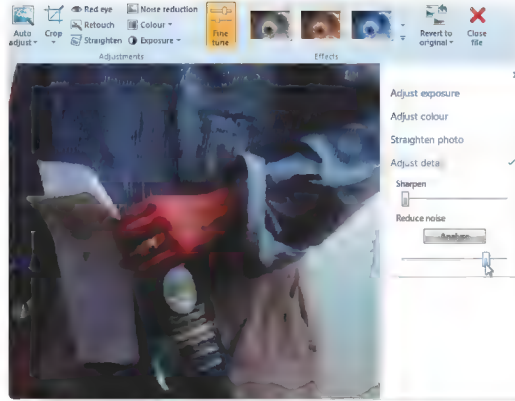
2 Coğrafi etiket ekleyin

Coğrafi etiketlerle fotoğraflarınızı çekildikleri konuma göre düzenleyebilirsiniz. Bazı fotoğraf makineleri ve cep telefonları bu veriyi kendiliğinden ekler ama Görünüm sekmesinden "Etiketle ve resim yazısı yaz bölmesi"ne tıklayarak kendiniz de ekleyebilirsiniz. Sağ bölmedeki "Coğrafi etiket ekle"ye tıklayın ve söz konusu yerin adını girmeye başlayın.

3 Işık problemlerini çözün

Düzenlenecek fotoğrafa çift tıkladıktan sonra "İnce ayar" a tıklayın. Sağ tarafta beliren "Pozlamayı ayarla" ya tıklayın ve dört başlık (En çok Gölge ve Vurgulamalar seçenekleri etkili iş çıkarıyor.) altındaki sürgüyle oynayın. Ayrıca "Çubuk grafik" altındaki düğmelerle parlaklığı ayarlayabilirsiniz.

4 Keskinliği ayarlayın

Keşfedilecek bir başka araç da "Ayrıntıyı ayarla" özelliği. Buradaki "Netleştir" sürgüsünü kaydırarak bulanık resimleri netleştirebilirsiniz. Eğer fotoğraflarınızda istenmeyen renkli noktalara rastlıyorsanız "Paraziti azalt" altındaki "Çözümle" ye tıklayın ve sürgüyle oynayın.

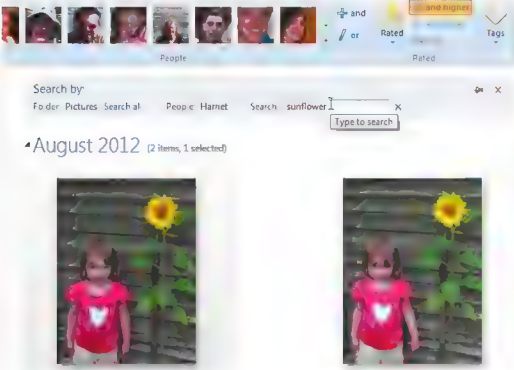
SÖZLÜK

► Coğrafi etiket (geotag)

Fotoğrafın çekildiği konuma ilişkin veriyi içeren özel bir etiket. Bu bilgi sokak adı kadar isabetli olabileceği gibi, özel nedenlerden dolayı kabaca ilçe veya il ismi de olabilir.

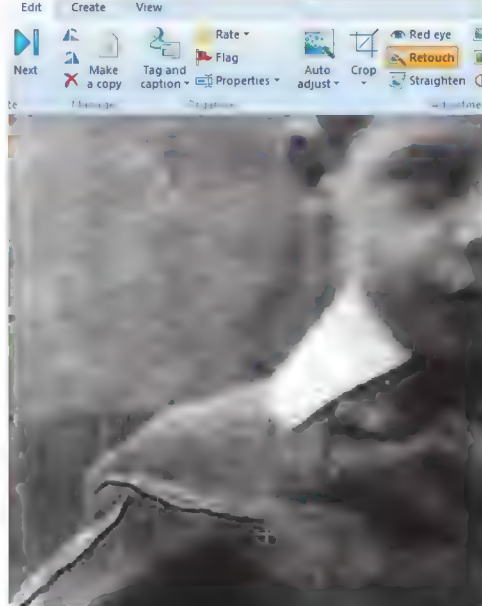
► Çubuk grafik (histogram)

Bir fotoğraftaki tonların dağılımını, siyah/karanlık tonları sol tarafta ve beyaz/aydınlık tonları da sağ tarafta gösteren özel bir grafik.

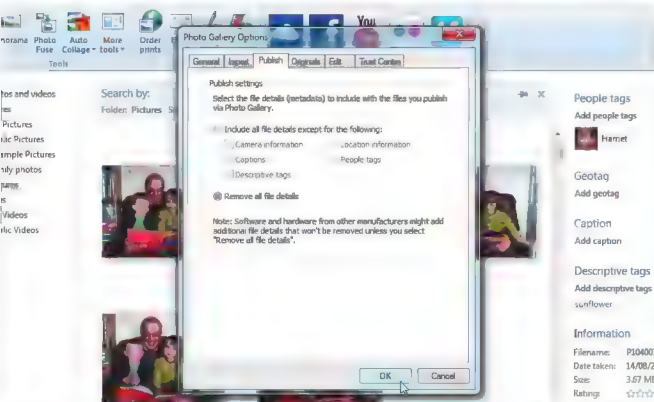
5 Fotoğraflarınızı yönetin

Fotoğraflarınıza açıklama girmeye, anahtar kelimeler vermeye ve coğrafi etiketler eklemeye biraz zaman ayırın. Bunları yaptığınızda "Bul" sekmesine tıklayarak kolayca fotoğraflarınızı süzebilirsiniz. "Metin arama" düğmesine tıklayarak anahtar kelimelerle de arama yapabilirsiniz.

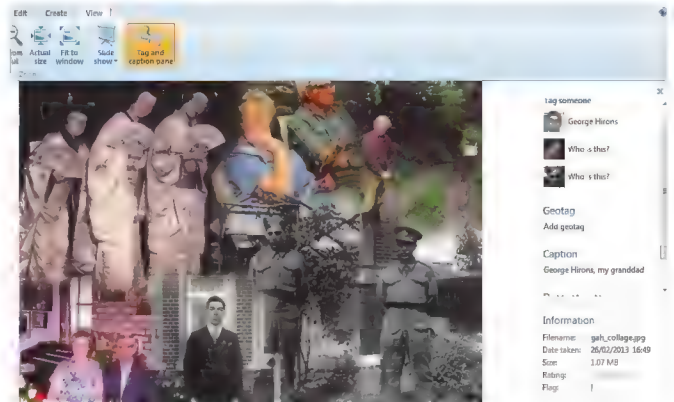
6 Kusurları kaldırın

Eski aile fotoğraflarını taramadan geçirdikten sonra istenmeyen leke, toz ve çiziklerle karşılaşabilirsiniz. Böyle bir fotoğraf üzerinde yakınlaştırmaya yapın ve "Rötuş" düğmesine tıklayın. Kusur üzerinde tıklayıp sürükleyerek bir dikdörtgen çizin. Farenizin düğmesini bıraktığınızda Fotoğraf Galerisi bu kusuru yok etmeye çalışacak. Bazı kusurları yok etmek için birden fazla deneme yapmanız gerekebilir.

7 Verileri gizleyin

Etiket, açıklama gibi depoladığınız tüm bilgiler meta verisi olarak dosyalarınızda saklanırlar. Varsayılan olarak fotoğraflarınızı bir paylaşım sitesine yüklerken bu bilgileri de beraberinde yüklersiniz. Bu bilgileri engellemek için Dosya sekmesinden Seçenekler'e tıklayın. "Yayımla" sekmesine geçin, saklı tutmak istediğiniz bilgileri veya "Tüm dosya ayrıntılarını kaldır"ı seçin.

8 Fotoğraf ustası olun

Fotoğraflarınızı piksel piksel düzenleyip kolay erişim için organize ettikten sonra Fotoğraf Galerisi'nin yaratıcı özelliklerinin tadını çıkarabilirsiniz. Panorama oluşturmak, çarpıcı bir kolaj üretmek veya başkalarıyla paylaşmak için slayt gösterileri oluşturmak artık çok kolay. Fotoğrafları paylaşırken neleri paylaşmak istemediğinizi de seçebileceksiniz. ■

Android'inize PC ile hükmedin

SnapPea'yi denedikten sonra Android telefonunu bir daha onsuz düşünemeyeceksiniz.

Bir bakışta...

BECERİ SEVİYESİ

- Herkes yapabilir
- Anlaşılır
- Karmaşık yerler var

GEREKEN SÜRE

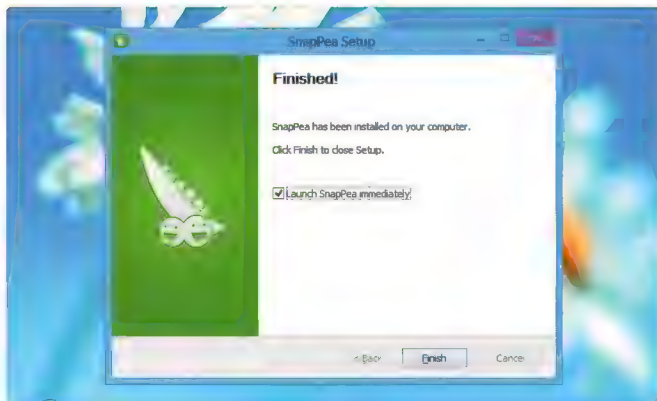
- 25 dakika

UYUMLU SİSTEMLER

- Windows 8
- Windows 7
- Windows Vista
- Windows XP

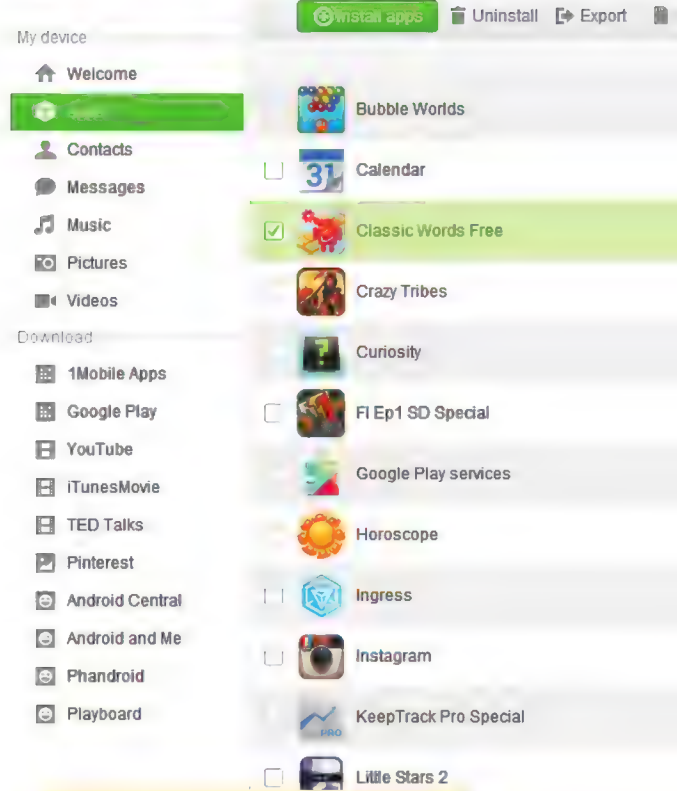
SnapPea kendini Android'in en iyi dostu olarak ilan ediyor. Bu söylem kulağa ilk başta biraz reklam tantanası gibi gelebilir ama uygulamayı kullanmaya başladığınızda siz de hak vereceksiniz. Ufak ve işlevsel bir program olan SnapPea sayesinde akıllı telefonunuzun sınırlarını genişletecek ve bilgisayarınızı kullanarak rutin görevleri kolaylaştıracaksınız. Telefonunuzun takıntılı ekran klavyesiyle yazmaya çabalamak ve sıradan işlemleri küçücük ekranda halletmeyle uğraşmak yerine SnapPea ile her şeyi bilgisayarınızın sağladığı konforla gerçekleştirebiliyorsunuz. Bunlar arasında uygulamalarınızı denetlemekten tutun da doğru düzgün bir klavye aracılığıyla SMS mesajları yazmaya kadar pek çok şey bulunuyor. Ayrıca tüm fotoğraflarınızı ve müzik dosyalarınızı telefonunuzda yaptığınızdan daha rahat bir şekilde organize edebilirsiniz. Telefonunuzdaki her şey bilgisayarınızdan erişebilmenizden dolayı mobil internet kullanımından kaynaklanan kabarcık faturaların da önüne geçebileceksiniz.

Adım adım: Telefonunuzun kontrolünü alın

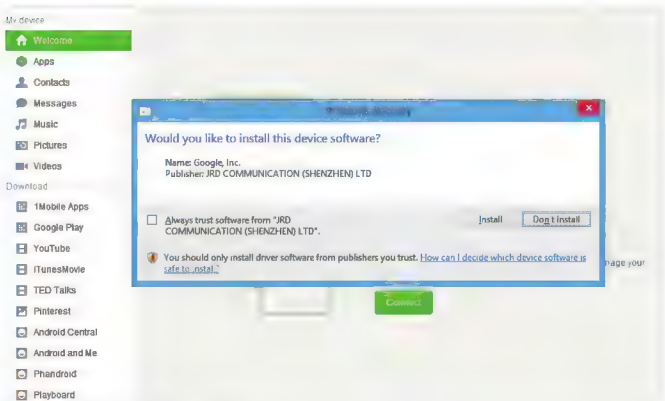

1 Fikir yeşermesi

SnapPea'yi DVD'nizden veya www.snappea.com adresine gidip "Free Download" düğmesine tıklayarak edinin. Ufak bir dosya olduğundan bağlantınız yavaş olsa bile kısa bir sürede indirebilmeniz lazım. İndirdikten sonra dosyayı çalıştırın ve kurulumu tamamlayın. Kurulum süreci oldukça basit. Gereksiz eklentiler kurulmuyor.

İYİ FİKİR!
SnapPea sayesinde telefonunuzdaki SD karta doğrudan erişebiliyorsunuz. Ekranın sol alt köşesindeki "SD card" düğmesine tıklamanız yeterli.

2 SnapPea'ye giriş

Kurulumun sonunda SnapPea'yi hemen çalıştırma seçeneği sunuluyor. Bu çıkışın seçili olduğundan emin olup "Finish" düğmesine tıklayın. Böylece SnapPea çalıştırılacak. Önce telefonunuzu bilgisayarınıza bağlamanız gerekiyor. USB kablосunu bulun ve bağlayın. Telefonunuz bağlandıktan sonra gerekli USB sürücülerini kurmanızı öneren soruyu onaylayın.

UYGULAMALARI TAŞIYIN

Muhtemelen SD kartınızdaki depolama alanı telefonunuzdakinden daha fazladır. Bu yüzden uygulamaları orada saklamak daha akıllıca olur. Uygulamayı seçin ve işaretli düğmeye tıklayın.

DAHA FAZLA SEÇENEK

Varsayılan görüntüleme biçimi uygulamaları listeliyor ama "System" düğmesine tıkladığınızda genel sistem uygulamalarını da görebiliyorsunuz. Bu, özellikle telefonunuzda bir problem yaşadığınızda faydalı olabilir.

SIRALAYIN

Telefonunuzda yüklü olan uygulamaları isimlerine, kaydedildikleri konumlara (dâhili bellek veya SD kart) veya boyutlarına göre sıralayabilirsiniz. Son seçenek özellikle boş alan sıkıntısı çektiğinizde oldukça faydalı olabilir.

SAKLAMBAÇ

Ana ekrandan seçerek ve sağ taraftaki "install" düğmesine tıklayarak uygulamaları kolayca kaldırabilirsiniz.

SÖZLÜK**► Hata ayıklama**

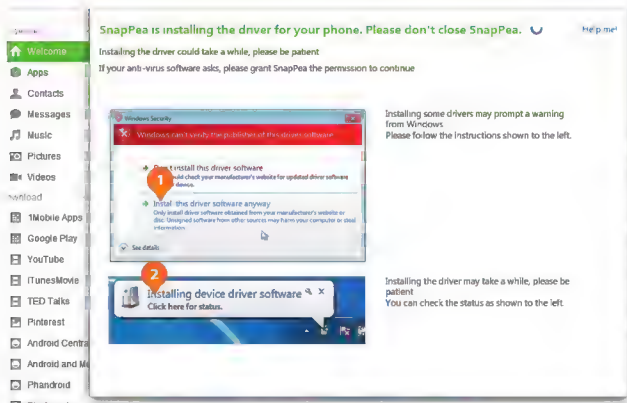
Çoğu yazılımda ve donanımda gizli şekilde bulunan, olan biten her şeyi yazıya dökerek neyin yanlış gittiği anlamayı kolaylaştıran bir işlev.

► Google Play

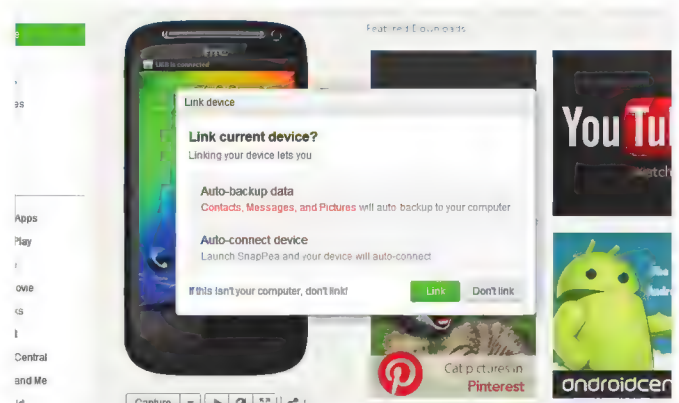
Android işletim sisteminin resmi uygulama mağazası. Buradaki uygulamalar Google'ın kontrolünden geçer. Google Play dışından da güvensiz bir şekilde uygulama yüklenebilir.

► SD kart

Secure Digital bellek kartı. Akıllı telefon, fotoğraf makinesi, tablet gibi taşınabilir cihazlarda kullanılan, küçük boyutlu ve flaş bellek içeren bir kart türü.

3 Hata ayıklama modunu etkinleştirin

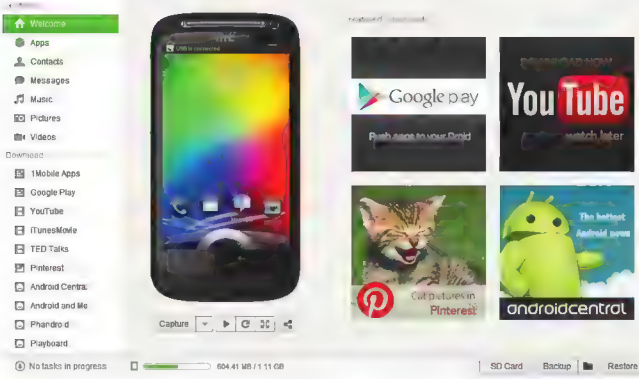
SnapPea'den en iyi şekilde faydalanmak için Android telefonunuzda "debugging mode"un etkin olması gerekiyor. Bunu Settings ekranındaki "Developer options" bölümünden gerçekleştirebilirsiniz. Ayrıca telefonunuza SnapPea uygulamasını indirdikten sonra bu işlemi yapmanız gerekecek. Bunu normal bir şekilde telefonunuzdan veya hata ayıklama modunu etkinleştirdiyseniz PC'nizden yapabilirsiniz.

4 Aygıtlarınızı ilişkilendirin

Her şey yolunda gittiye, telefonunuzu kullanmakta olduğunuz bilgisayarla ilişkilendirmek isteyip istemediğiniz sorulacak. Kullandığınız bilgisayar size aitse "Link" düğmesine tıklayarak kabul edin. Böyle bir pencereyle karşılaşmadıysanız USB kablосunu çıkarıp tekrar takın. Bu işe yaramazsa telefonun açık ve hata ayıklama modunun etkin olduğundan emin olun.

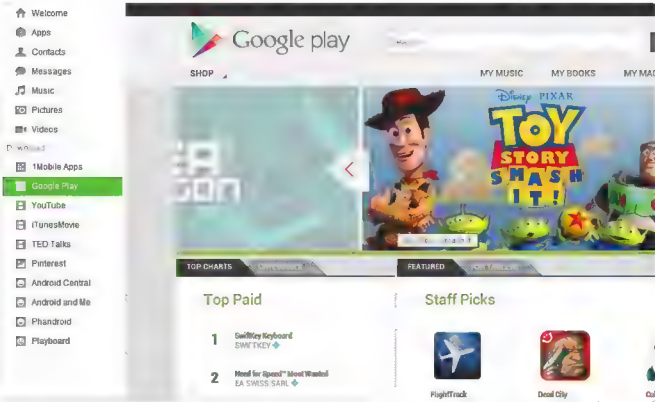

Android'inize PC ile hükmedin

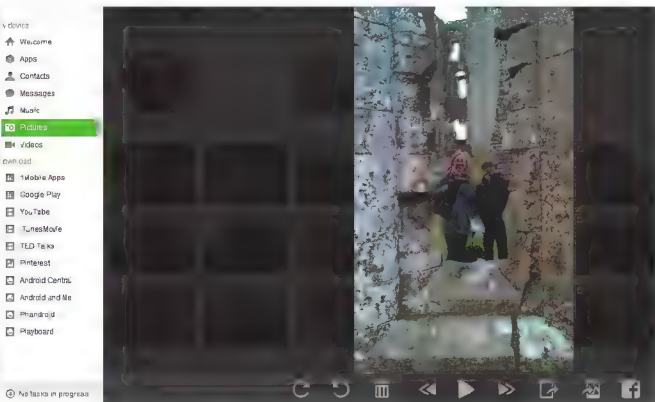
5 Telefonunuzu yönetin

Bu, SnapPea'nın ana ekranı. Orta kısımdaki telefona tıklayarak telefonun ekran görüntüsünü elde edebilirsiniz. Kopyalamak için "Capture" düğmesine tıklamanız yeterli. Ekranın sol üst kısmında telefonunuzun çeşitli bölüm ve klasörlerini bulacaksınız. aAt kısımda depolama doluluk oranlarını, sağ tarafta indirebileceğiniz önerilen uygulamaları görebilirsiniz.

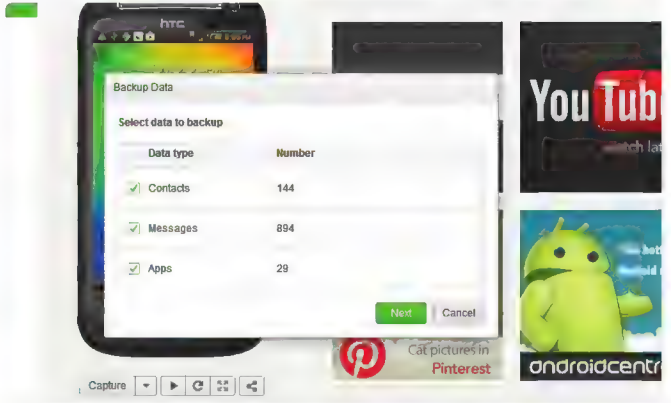
7 Uygulamalarınızı yönetin

"Download" kısmındaki "Google Play" bağlantısına tıklayarak doğrudan Google'ın uygulama mağazasına gidebilirsiniz. Buradaki fark, uygulamaları doğrudan telefona indirmek yerine önce bilgisayarınıza kaydetmeniz ve böylece telefonunuzun bant genişliğini zorlamamanız. Bu ekran aracılığıyla ayrıca farklı sitelerden de uygulama indirebilirsiniz.

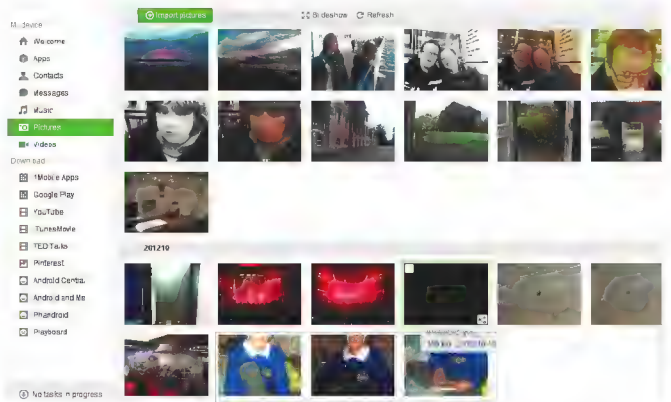
8 Facebook arkadaşlarınızı ekleyin

Bir fotoğrafa tıkladığınızda onu doğrudan Facebook'a aktarma imkânı elde ediyorsunuz. Bunun avantajı, bilgisayar klavyesinin konforu düşünüldüğünde bu işlemin kolaylaşması. Fotoğrafa tıkladıktan sonra Facebook simgesine tıklamanız yeterli. İstediğinde Facebook hesabınızın bilgilerini girin ve işlem tamam!

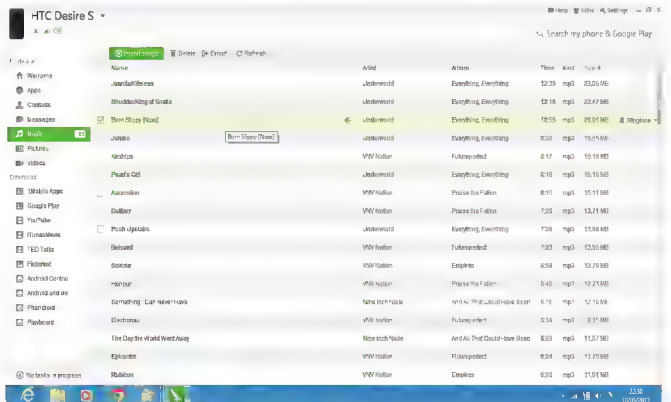
6 Yedekleyin

Telefonunuzu kurcalamadan önce her şeyi yedeklemek mantıklı olur. Dert etmeyin, bu son derece kolay bir işlem. Tüm yapmanız gereken "Welcome" ekranına gitmek ve sağ alt köşedeki "Backup" düğmesine tıklamak. Kişileri mi, mesajları mı, uygulamaları mı yoksa her şeyi yedekleyeceğinize karar verebiliyorsunuz. Biz her şeyi yedeklemenizi öneririz.

7 Resim modunu deneyin

Her şeyi yedeklediğinize göre SnapPea ile telefonunuzu kurcalamaya başlayabilirsiniz. Fotoğraflarınız, başlamak için iyi bir yer. Sol kısımdaki "Pictures"a tıkladığınızda, telefonunuzda bulunan fotoğraflarınızın oluşturulma tarihlerine göre sıralanmış bir listesini göreceksiniz. "Export images"a tıklayarak fotoğraflarınızın birer yedeğini bilgisayarınıza kopyalayabilirsiniz.

10 Medyanın kralı olun

Mesajlarınızı, kişilerinizi ve müziklerinizi benzer şekilde doğrudan yönetebilirsiniz. İlgili kısma tıklayarak biçimleri çeşitli koşullara göre listeleyebilir, yenilerini ekleyebilir veya istediğinizi silebilirsiniz. Hepsi bu! Tüm adımları takip ettiyseniz SnapPea'den en iyi nasıl faydalanacağınızı öğrenmekle kalmadınız, ayrıca telefonunuzdan da daha iyi verim alabileceğinizi keşfettiniz! ■

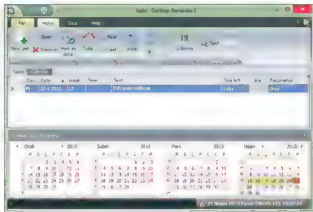

Hiçbir şeyi unutmayın

Hatırlatma araçları, doğum günlerini hatırlamanızı ve ekran karşısında geçen güne ara vermenizi sağlar. Sizin için en iyi yedi aracı seçtik.

Etkinlikleri kaçırmayın

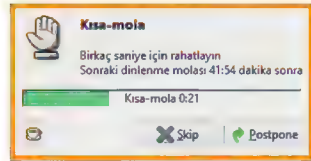
Desktop-Reminder'ı kurarak hiçbir doğum gününü, toplantı veya buluşmayı kaçırmayın (www.desktop-reminder.com). Bu basit görev yönetim aracı Windows'la birlikte açılarak, o gün içinde planladığınız tüm işleri size hatırlatır ve yapılacaklarla ilgili istediğiniz zaman uyarı alma seçeneği sunar. İstedığınız görevin uyarısını kapatabilir, tekrarlayan görevleri "kesinlikle katılmayım", "uzun yol" ve "hazırlık gerekli" gibi farklı renklerle tanımlanan kategorilere bölebilirsiniz. İş bittiğinde de tek bir tıkla görevin tamamlandığını belirtebilirsiniz.

Ara vermeyi unutmayın

Ücretsiz hatırlatma aracı Workrave (www.workrave.com), Tekrarlayan Gerilim Deformasyonu (RSI) semptomlarını önlemeye ve ortaya çıkması durumunda acılarını dindirmeye yardımcı. Araç, klavye ve fare hareketlerini takip ediyor ve ne zaman kısa bir ara veya daha uzun bir mola vermeniz gerektiğini hatırlatıyor. Uzun süre boyunca ara vermezseniz, program yaptığı-

nız işe ara vermeniz için uyarılarını artırıyor. Hatırlatıcının ne sıklıkta görüneceğini ve vereceğiniz araların uzunluklarını belirleyebilirsiniz. Workrave, PC başından kalktığınızda yapmanız için çeşitli egzersizler de öneriyor.

Özel hatırlatıcılar yaratın

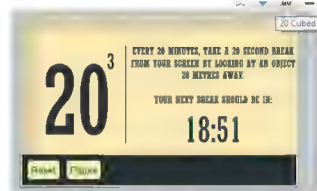
WinAlarm (wa2.cba.pl) ile hatırlatıcınız için renkli temalar ve ses tonları seçebilirsiniz. Kişisel özel alarm oluşturmak için sırasıyla Program, Seçenekler, Görüntüle tuşlarına basın ve karşınıza çıkan menüdeki Balonlar, Altın Yay veya "Zaman Eğrisi" gibi temalardan birini seçin. Sesler sekmesine tıklayın ve çalacak melodiyi için sabit diskten üç ses dosyası seçin. Bunlardan biri alarm, biri hatırlatma öncesi, diğeri de hatırlatma sonrası ses tonu olacak. Alarmı tek sefer çalacak şekilde ayarlayabilir ya da tekrarlama-

sını sağlayabilirsiniz. Ayrıca alarmları kolayca erteleyip, silebilirsiniz.

Gözlerinizi dinlendirin

Uzun süre bilgisayar ekranına bakınca gözleriniz kurur ve baş ağrısı başlar. EyeDefender (www.eterlab.com/eyedefender) ekran başından kalkmanız için size hatırlatma yaparak bu sorunun önüne geçmenizi sağlıyor. İdeal olarak saatte en az bir kere gözlerinizi dinlendirmelisiniz. Program gözlerinizi dinlendirmeniz için bir slayt gösterisi çalışıyor, göz egzersizleri paylaşıyor veya bir ekran koruyucu açıyor. Verilen araların uzunluğunu ve iki mola arasındaki vakti belirleyebilirsiniz. Chrome kullanıyorsanız 20Cubed uzantısını (git.pcnet.com.tr/20c) kurabilir ve her 20 dakikada bir 20 saniye boyunca 20 metre uzaktaki bir nesneye bakmak suretiyle göz molası verme hatırlatması alabilirsiniz.

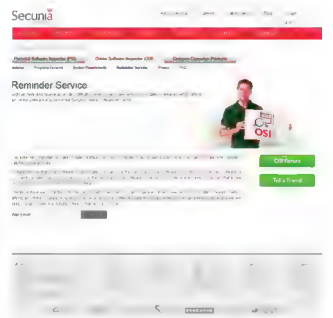
Google Takvim'de daha küçük hatırlatıcılar

Google Takvim'de (www.google.com/calendar) çıkan

açılır kutu şeklindeki uyarıların sayısını azaltmak için Ayarlar sayfasından Labs'e gidin ve Küçük Hatırlatıcılar seçeneğini etkinleştirin. Böylece bir iş yaparken yeni bir hatırlatıcı geldiğinde işiniz bölünmeyecek, sadece tarayıcınızdaki sekme yanıp sönecek. Detayları görmek için bu sekmeye tıklayın. Chrome kullanıyorsanız, uyarılarınızı masaüstü bildirimi şeklinde de alabilirsiniz.

Yazılımlarınızı güncelleyin

Güncelleme aracı Secunia PSI'nin (www.secunia.com) yapımcısı, yazılım güncellemele-ri için ücretsiz bir hatırlatma servisi sunuyor. Tek yapmanız gereken git.pcnet.com.tr/mn adresine e-posta adresinizi girmek. Artık Secunia PSI'nin takip ettiği bir program güncellendiğinde e-postayla uyarılacaksınız. Bu sayede yazılımınızın sürekli güncel ve bilgisayarınızın güvende olmasını sağlayabilirsiniz ■

OYUNLAR MASA BAŞ

Oyun oynamak için klavye başına mı geçiyorsunuz? Bunun modası artık geçiyor... Oyunların geleceği, oyunlarınızı neredeyse her cihazda yanınızda taşımakta yatıyor. Yani oyunlar artık klavye başından uzaklaşıyor.

INDAN KALKIYOR

NVIDIA'nın yeni oyun akışı (streaming) girişimi için seçtiği slogan bu: "Oyunlar klavye başından uzaklaşıyor". Aslında söz konusu olan epey karmaşık bir konsept ve NVIDIA'nın yeni oyun konsolundan (Project Shield) bulut tabanlı GRID girişimine, PC'lerdeki GeForce Experience uygulamasından Steam oyun kütüphanenize kadar her şeyi kapsıyor.

Bu yeni yaklaşım PC grafik kartlarını bile içine alıyor. Evet, anakartlara kablolarla bağlanmış o eski moda zimbirtılardan bahsediyoruz. Onları hatırlıyor musunuz? Bütün bunlar PC oyunları için ne ifade ediyor? Hangi oyunları hangi cihazlarda oynayabileceğiz? Bahsedilen, NVIDIA'ya özgü, sınırlandırılmış bir akışkan oyun bahçesi mi? Yoksa AMD ve sadık oyuncular da partiye katılabilecek mi? Bu ikinci soru,

yavaş yavaş ortaya çıkmaya başlayan yeni nesil oyun konsollarını da ilgilendiriyor. Örneğin Sony'nin PlayStation 4 için akışkan oyun planları yaptığını biliyoruz. Ayrıca hem PlayStation 4'ün hem de Microsoft'un yeni Xbox konsolunun CPU ve GPU açısından tamamen PC teknolojisine (daha doğrusu AMD teknolojisine) dayandığını da biliyoruz.

Bütün bu değişimlerin ne zaman yaşanacağı ve PC başında yerel akış (local stream) deneyiminin bulut oyun mantığıyla nasıl bağdaştırılacağı soruları hâlâ cevapsiz. Yerel akış, her yerden bağlanılabilen bulut oyuna geçiş yolunda bir aşamadan mı ibaret? Yoksa uzun süre kullanımda kalmasını sağlayacak avantajları mı var? Evet, cevaplanması gereken çok soru var; ancak eğer bu iş tutarsa oyun oynama biçimimizi sonsuza dek değiştirecek.

Akış söz konusu olduğunda dikkat etmemiz gereken ilk şey yerel akışla bulut tabanlı akış arasındaki fark. OnLive ve Gaikai gibi bulut akışlı oyun hizmetleri bir süredir faaliyette. Bulut akışı derken, kim bilir nerede bulunan bir sunucu çiftliğinde çalışan oyunlardan bahsediyoruz.

Eğer bu senaryo gerçekleşirse tek ihtiyacınız, basit bir web tarayıcısı barındıran, Android tablet benzeri bir platform. Oyunun ihtiyaç duyduğu tüm "render" işlemleri uzak bir sunucuda gerçekleşiyor. Burada tüm önemli kararları servis sağlayıcı alıyor. Render donanımına ve görsel kaliteye bile o karar veriyor. Gaikai bazı oyunlardaki birkaç grafik seçeneğini değiştirmenize izin veriyor ama sonuçta kontrol onda. Çeşitli oyun kütüphaneleri ve kataloglarına erişim görevini servis sağlayıcı üstleniyor.

PC oyunlarının geleceğiyle ilgili biraz endişelenmemize yol açan şey tam da bu tür akış hizmetleri. Eğer tüm ağır işi sunucu yaparsa ve yerel

cihaza karşıdan gelen video yayını çözme dışında yapacak bir şey kalmazsa bu, bildiğimiz anlamda PC'lerin ve PC oyun donanımlarının sonu anlamına gelmez mi?

Buraya kadar olan işin daha bilindik kısmı. PC'ler için heyecan verici olansa yerel akış yoluyla oyun oynama. Bu yaklaşımın temelinde şu var: Akış için gerekli her şey elinizde bulunuyor, oyunlar yine o büyük PC kasasında çalıştırılıyor, hatta çoğu zaman PC'nizi aynen şimdi olduğu gibi kullanıyorsunuz. Klavyenizin başına oturuyor, alıştığımız şekilde eğlenmeye devam ediyorsunuz.

Fark şurada yatıyor: Kablosuz ev ağını kullanarak oyunları diğer cihazlara, örneğin tabletlere, televizyona ve NVIDIA'nın AFK (Away From Keyboard: Klavyeden Uzakta) girişiminde yeni Shield

oyun konsoluna akış yapabiliyorsunuz. Bütün bunlar, yerel ve bulut temelli akış yaklaşımlarının ayrı şeyler olduğunu ve asla birleşemeyeceklerini düşündürtebilir ancak durum bundan biraz daha karışık. Bu durumu, oyunların geleneksel PC'lerden el konsollarına ve HDTV'lere taşınması olarak değerlendirmek gerek. Oyunun nerede render edildiğinin artık hiçbir önemi yok.

Shield projesi

Buraya kadar hep teoriden bahsettik. Peki ama pratikte işler nasıl yürüyecek? En önemli ipucunu NVIDIA'nın Project Shield konsolu veriyor. Project Shield, NVIDIA'nın Tegra 4 yongası sayesinde kendi başına da oldukça güçlü bir oyun cihazı ama sonuçta Android işletim sistemli bir cihaz, PC değil. Sınırlı render yeteneklerinin güçlü oyun PC'leriyle baş edebilmesi mümkün değil. Ancak son teknoloji görsellerle doldurulmayı bekleyen 720p çözünürlüklü bir ekrana sahip ve elbette son derece

taşınabilir bir cihaz: Koltuğa yayılıp veya yataktan hiç kalkmadan Battlefield 3 oynamak mümkün. Peki, ne kadar iyi çalışıyor?

Öncelikle NVIDIA'nın GeForce Experience uygulamasını PC'nize yüklemeniz gerekiyor. Sadece PC üzerinde oyun oynayacaksanız bir GeForce Experience pek çok çekici özellik sunuyor: Oyun seçeneklerini otomatik olarak optimize ediyor, grafik kartı sürücülerini güncelliyor. Bu, eğer ekran kartınızın "eşyonsüz filtrelemesinin çevresel perdelemesi" gibi teknik özelliklerinden habersizseniz çok işinize yarayacak bir özellik. Uygulama ayrıca ev bilgisayarınızı ev içi oyun akış sunucusu hâline getirmenizi sağlıyor. GeForce Experience uygulamasını yükledikten sonra Project Shield konsolunuzu açıyor ve PC Connection uygulamasını başlatıyorsunuz. Bundan sonra karşınıza birkaç seçenek çıkıyor.

Valve ve EA gibi bazı büyük dijital içerik sağlayıcının PC Connection altında kendi özel alt uygulamaları bulunuyor, ancak GeForce Experience oyun profilleri sayesinde PC'nize yüklü her oyunu açabiliyorsunuz. Grafik sürücüsü oyunları tespit edip en uygun seçenekleri belirlerken GeForce Experience, oyunları uyumlu cihazların kullanımına sunuyor.

NVIDIA'nın portatif enerji santrali

Yeni bir oyun deneyimi

NVIDIA mühendislerinin başlangıçta sadece bir fikir olan Project Shield'i demo ürün aşamasına getirmesi aylar aldı. Her ne kadar şimdi biraz beceriksiz ve modası geçmiş görünse de NVIDIA böyle bir projeyi üstlendiği için takdiri hak ediyor. Donanımın görünümü her şey demek değil, özellikle de NVIDIA'nın ev içi oyun akışı girişiminin ana bileşeni olduğunu düşünürsek.

Peki Project Shield'in çalışmasını sağlayan şey ne? Tegra yongasıyla telefon ve tabletlerin ultra mobil dünyasına hızlı bir giriş yapan NVIDIA, mobil bir oyun cihazı için gerekli tüm teknolojilere zaten sahip. Cihazın kalbinde elbette Tegra 4 yongası ve dört ARM A19 çekirdeği yer alıyor. Bunlar ARM'ın yarattığı en güçlü çekirdekler ama ARM'dan lisanslı bazı üreticilerin kendi tasarımlarıyla A19'u geride bırakan çekirdekler ürettiğini söylemek mümkün.

Bir de kaynağı belirsiz 72 GPU çekirdeği

konusu var. Grafik donanımı söz konusu olduğunda tartışmasız güvenilir bir firma varsa o da NVIDIA'dır. İşletim sistemi olarak Android'in tercih edilmesi, Android için üretilmiş standart oyunların Project Shield için özel olarak üretilen oyunlara ekleneceği anlamına geliyor.

Cihazın ekranı, istirdye kabuğu formunda bir kapağın altında saklı. Kapağı açtığınızda karşınıza 5 inç boyutlu, eğimli bir çerçeveye sahip büyükçe bir ekran çıkıyor. NVIDIA, 720p çözünürlüğe sahip ekrana "retinal" diyor. Aslında 720p hiç fena bir tercih değil ama piksel yoğunluğu üst sınıf akıllı telefonlara yaklaşmıyor. Kapağın altında gayet standart görünümlü bir gamepad bulunuyor. Project Shield'in görünümüne bakarak bir şaheser olduğunu söylemek zor. Cihazın kendisini kanıtlayacağı asıl alan, oyunlar olacak.

NVIDIA, Project Shield'in ekranının "retinal" olduğunu düşünüyor. Biz şüpheliyiz...

Project Shield'de Tegra 4 yongası kullanılıyor.

Gecikmeden korkun

Project Shield'de oyunu başlattıktan sonra oyun, belirlediğiniz tercihlere göre ya yansıtma modunda PC üzerinde ya da arka planda çalıştırılıyor. Hangisini tercih ederseniz edin NVIDIA, gecikme (lag) seviyelerinin çok düşük olduğunu söylüyor. Aslında gecikme ve duraklamalar her türden akışın önündeki en büyük engel. Elbette oyunlar PC veya sunucu üzerinde render edilip internet veya yerel ağlar üzerinden uzaktaki cihazlara akıtılabilir. Ayrıca yerel istemciler de akışı yapılan oyunu rahatlıkla çözebilirler. Sorun, gecikme ve duraklamayı, her sınıftan oyunun rahat oynanabileceği seviyelere indirmek.

Sonuçta bulut temelli oyunlarda fare ve klavye girdileri yüzlerce belki de binlerce kilometre uzaktaki bir sunucuya gönderiliyor. Ondan sonra sunucu

görevini yerine getiriyor ve video kareleri bilgisayarınıza gönderiliyor. Bütün bu süreç sonunda oyun oynamayı imkânsız kılacak, kaçınılmaz bir gecikmeyle karşılaşıldığını düşünebilirsiniz. Aslında bir yere kadar haklı olduğunuzu söyleyebiliriz.

Bağımsız incelemelerde, OnLive ve Gaikai üzerinden oynanan oyunlarda 150 ila 300 ms gecikme yaşandığı görüldü. Bu, strateji oyunları gibi anında tepki vermeyi gerektirmeyen oyunlar için yeterli olabilir; ancak testlerde görülen en düşük gecikme bile FPS oyunların oynanmaz kılmaya yeteriyor, özellikle de çevrimiçi oyundan bahsediyorsak.

Ne yazık ki şimdiye kadar hiç kimseye NVIDIA'nın yerel ağ GeForce Experience teknolojisini test etme izni verilmedi. Ancak söz konusu olan yerel bir ağ olduğundan çok daha az zorlukla karşılaşılabilecektir.

Bulut oyun söz konusu olduğunda temel fizik yasaları devreye giriyor: Sunucuyla aranızdaki mesafe belirli bir seviyeyi aşarsa gecikme ve duraklamayla karşılaşmak kaçınılmaz. Şu an gördüğümüz kadarıyla NVIDIA'nın yerel akış teknolojisinin çoğu oyun türünü sorunsuz oynamak için yeterli olacağını düşünüyoruz. Bu durumun belki de tek istisnası, rekabet için düşük gecikme sürelerine sahip olmanın kaçınılmaz olduğu FPS oyunları. Bu oyunlar, NVIDIA yerel akış teknolojisinin geçmesi gereken en önemli test olacak.

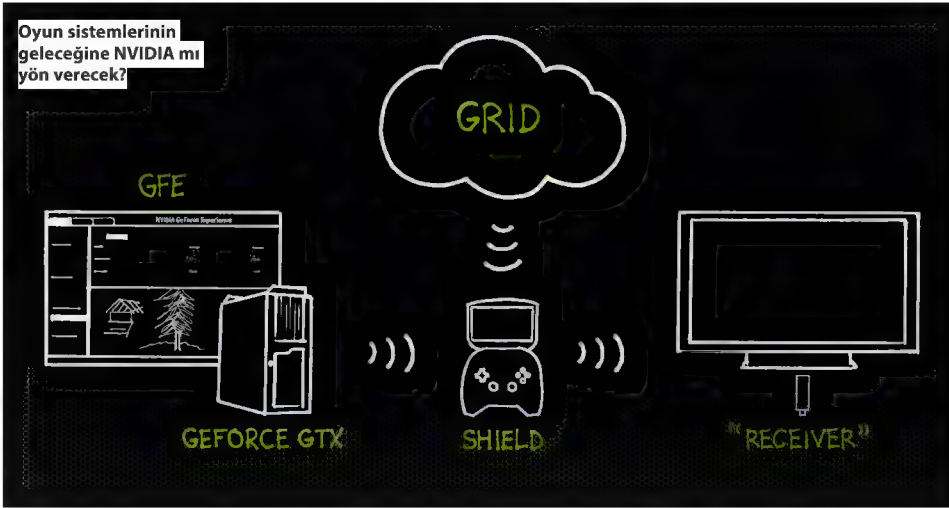
Büyük resim

İşe yaramaz joystick'lere sahip taşınabilir bir konsolda asla Counter-Strike ya da Battlefield oynamayacağınızı düşünüyor olabilirsiniz. Ancak yerel akış, oyunları HDTV'lere yansıtmanıza izi veriyor. Eğer güzel bir

Gecikmeden, Lara'nın topuğunu ısıran kurt kadar nefret ediyoruz.

Oyun sistemlerinin geleceğine NVIDIA mı yön verecek?

televizyonunuz varsa neden oyunları orada oynamayasınız ki? NVIDIA'nın akış teknolojisi Valve'in Steam'de kullandığı Big Picture özelliğiyle uyumlu olacak. Böylece büyük ekranda oyun oynamak üzere özel olarak düzenlenmiş arabirim aracılığıyla tüm Steam kütüphanenize ulaşabileceksiniz. Bu arada eğer klavye kullanmaya alışmış bir oyuncuysanız, gamepad kullanırken yazı yazmayı çok kolaylaştıran Daisy Wheel özelliğinin hayatınızı kolaylaştırdığını göreceksiniz. Ancak henüz NVIDIA'nın Steam oyunları dışındaki oyunlarda büyük ekran sorununu nasıl çözmeyi planladığını, ayrı bir arabirim hazırlanıp hazırlanmayacağını henüz öğrenemedik.

Bu şekilde yapabilecekleriniz üzerine düşündüğünüzde ne kadar çok olasılıkla karşı karşıya olduğunuzu fark edebilirsiniz: Güçlü bir oyun PC'si sayesinde evin her yerinde kullanabileceğiniz şahane oyun araçlarına sahip olabilirsiniz. Oturma odasında ayrı bir oyun

PC'sine ihtiyacınız yok, oyunları TV'nize yansıtın yeter. Aslında bu son derece ilginç bir nokta çünkü insan ilk başta NVIDIA'nın, sonuçta insanların daha az grafik kartı almasına yol açacak bir şey yapmayacağını düşünüyor. Ama bu teknolojiyle şu an yaptıkları tam olarak bu.

Peki AMD bu denklemin neresinde? Görünen o ki AMD denkleme dâhil değil. AMD'nin Project Shield benzeri bir cihazı yok. Ayrıca şu ara grafik ve CPU yetkinliği konularında zaten başı yeterince sıkışık. Bütün bu sıkıntıların üzerine bir de yerel akış oyun teknolojisi geliştirmekle uğraşmanın bir anlamı olmadığını düşünüyor olabilir ama aslında durum bunun tam tersi. Akışkan oyun alanı, ihmal etmeniz durumunda piyasanın gerisinde kalmanıza yol açabilecek kadar önemli. Eğer NVIDIA PC üzerinden oyun akışı alanında

başarı gösterirse AMD'nin nasıl karşılık verebileceğini görmek zor. Bununla birlikte NVIDIA'nın başarısının önünde önemli bir engel var. NVIDIA'nın yerel akış teknolojisini kendisine ait Tegra yongasını kullanan cihazlarla sınırlandıracağını düşünüyoruz. Eğer böyle olursa teknolojinin çekiciliği ve uygulanabilirliği önemli oranda azalacak. NVIDIA'nın daha önce de bu şekilde kendisine özel bahçeler yaratmaya çalıştığı olmuştur. Umarız bu sefer teknolojiyi mümkün olduğu kadar açık yapmanın çok daha iyi sonuç vereceğini fark eder. Sonuçta PC'nizde yine NVIDIA GPU olması gerekecek, yani firmanın pazar payı artacak.

Uluslararası Geriinde

Yerel akışı ve Project Shield'ı gördük. Peki NVIDIA'nın bulut oyunla ilgili planları nedir? Dürüst olalım, OnLive ve Gai'ın bizi çok heyecanlandığını söyleyemeyiz. Gelecekte olabileceklere dair ipuçları sunmaları açısından ilginçler. Ayrıca şu an başarıları da etkileyici. Ancak şimdiye kadar bizi PC'lerimizde uzaklaştıracak herhangi bir şey görmüş değiliz. Şurası açık ki bunu yapabilecek birisi varsa o da NVIDIA. NVIDIA, GRID adlı, sadece bulut oyun için özel olarak düşünülmüş bir sunucu tasarladı. Söz konusu olan 2U formunda, kullanıma hazır olarak sunulan bir sunucu. Her sunucuda 12 NVIDIA GPU yer alıyor ve her biri paralel olarak iki oyuncuya hizmet verebiliyor. Her rafa 20 tane olmak

Konsol açmaz

Microsoft'un yeni Xbox konsolu PS4'ün karşısına çıkıyor.

Sony PS4'ün oyunların altından kalkabileceği kesinleşti. Tamam, AMD Jaguar CPU biraz çelimsiz görünebilir ama PS4'te ondan tam sekiz tane var. Ayrıca konsolun AMD Radeon tabanlı GPU'su, orta seviye bir PC grafik kartının performansına sahip. Bu son nokta çok önemli çünkü son zamanlarda kimileri geleceğin oyun konsollarının çelimsiz istemcilerden ibaret olacağını iddia etmeye başlamıştı. Açıkça görünüyor ki böyle bir gelişme yaşanmadı ama oyun akışı da giderek konsollara yaklaşıyor.

Sony PS4'e akış teknolojisi eklemek için Gai'ın teknolojisinden faydalanacak. Bu aslında x86 PC işlemcilerine geçişle ortaya çıkan PS3 ve daha eski oyunların geriye dönük uyumluluk sorunlarını çözmek için kullanılacaktı, ancak görünen o ki gelecek nesil PS4 oyunlarını denemek için de oyun

akışı teknolojisinden faydalanabileceksiniz.

Microsoft'un yeni Xbox konsolu PS4'ün birkaç adım gerisinden geliyor. Detaylar henüz gün ışığına çıkmış değil ama görünen o ki yeni konsol (Xbox Next, 720 veya adına ne dersiniz deyin.) kendine özgü bir oyun akışı uygulamasına sahip olmayacak. Elbette web tarayıcısı olan her konsolun özünde bir akış aracı olduğunu söyleyebilirsiniz ama içimizden bir ses hem Sony hem de Microsoft'un mevcut oyun hizmetleriyle kıyaslandığında standardı yükseltmeye çalışacağını söylüyor.

GRID, bulut oyunlardan birkaç milisaniye kurtarıyor ama acaba yeterli mi?

üzere dizilen sunucular 480 kullanıcıya hizmet sunuyor. Her sunucu 800-900 W enerji tüketiyor. Yani enerji tüketimi yabana atılır gibi değil: Raf başına 18.000 W. NVIDIA'ya bakılırsa sistem, her 20'lik raf için bir yönetici sunucu kullanılıncı en iyi şekilde çalışıyor. İşletim sistemi Windows Server olduğundan standart PC oyunları çalışabiliyor.

NVIDIA gecikme sorunuyla baş edebilmek için çok yönlü bir yaklaşım geliştirmiş. Öncelikle, video çıktısını sunucuda yerel olarak dönüştürüyor. OnLive'da bu işi harici bir sunucu üstleniyordu. NVIDIA bu işlemi yerel çözümleyerek 20 ms kazanıyor. NVIDIA ayrıca grafik sürücüsü optimizasyonunun video yakalamada 10 ms daha hızlı olmasını sağladığını iddia ediyor. Yani şimdiden 30 ms avantajdan bahsediyoruz. Eğer istemcide de NVIDIA GPU varsa buna bir 10 ms daha ekleyebilirsiniz.

GRID gücü

NVIDIA, oyunculara mümkün olduğu kadar tutarlı bir oyun deneyimi sunmak için GRID'i tasarladı. Bu da demek oluyor ki sunucuya kaç kişi bağlanırsa bağlansın, her oyuncuya ayrılan güçte azalma olmayacak. Sunucu yüküne bağlı olarak dinamik işlemci ve bellek paylaşımı yapılmayacak. Amacınız mümkün olduğu kadar çok kişiye alıştığımız normal bulut temelli oyunlarından oynatmaksa verimli bir tercih değil

Streaming değilse ne?

Yeni bir bulut oyun modeli için ne yapabiliriz?

Streaming fikrinin bizi cezbedtiğini söyleyebiliriz. Evde bulunan tüm cihazlar için ağır görevlerin hepsini yüklenen tek bir güçlü PC sahibi olma fikri hoşumuza gitti, ancak henüz kendini kanıtlamış değil. Ayrıca en sonunda karşımıza çıktığında NVIDIA onu Tegra yongalı cihazlarla sınırlandırabilir. Bu arada AMD herhangi bir alternatif önerecek pozisyonda değil.

Intel'e gelince, bu tür bir işin altına girecek maddi güce sahip olduğu ortada ama soru şu: Intel, oyunlara, rekabet girmeyi göze alacak kadar önem veriyor mu? Grafik firmalarının en az birinin yardımına ihtiyaç duyar mı? Sorular çok ama PC oyunlarının gücünü oturma odalarımıza getirmeye aday bir alternatif bulunuyor: Valve'in Steambox'ı.

Aslında Steam Box'ı özel kılan bir şey yok: Geliştirilmiş oyun özelliklerine sahip ufak bir PC'den başka bir şey değil. Ancak birkaç ilgi çekici detay var. Öncelikle, Valve, kontrol cihazları alanında gerçekten yenilikçi bir girişim başlatmak için çok çalışıyor gibi. Gabe Newell, planlarının Steam Box'ın beta sürümlerinin seçilmiş birkaç oyuncuya teslim edileceği yıl sonuna kadar kontrol cihazı prototiplerini test etmek olduğunu söylüyor. Newell ayrıca, Valve'in, oyuncuların "heyecanını" tespit eden biyometrik algılayıcılarla denemeler yaptığını da sözlerine ekliyor. "Heyecan" derken ne kastedildiğini biz de anlamadık ama gerçekten yeni bir şey olduğu kesin.

Bir de elbette para sorunu var. Eli yüzü düzgün bir oyun PC'sini alır ve ufak bir kasaya sığdırır, bir de ITX anakart takarsanız yaklaşık 2.000 TL harcamanız gerekir. Valve'in CES 2013 fuarında sergilemek için Xi3'ye sipariş ettiği, avuç içine sığan Piston'un fiyatı 899

dolar. Ancak oyun performansı açısından bakarsak Piston'un oldukça çelimsiz göründüğünü söylemeliyiz: Bilgisayarın ayrı bir grafik kartı bile yok.

Valve'in üreteceği resmi model dışında pek çok Steam Box piyasaya çıkacak ama ufak boyutlu PC'ler bu kadar pahalıyken Valve ne yapacak? Belki ayakta kalma mücadelesi veren AMD ile bazı ucuz yongalar için pazarlık edebilir ama Valve'in bile kesesi Sony ve Microsoft kadar derin değil. Bu nedenle Valve'in, konsol alanının alışıldık hilelerinden olan donanım işini başkasına devretmek gibi bir seçeneği yok. Valve, Steam Box ile oturma odalarımıza ucuz ve güçlü PC'ler getirebilseydi çok iyi olurdu. Ancak hem güçlü hem de ucuz bir bilgisayar üretebilmesi çok zor görünüyordu.

ama ciddi oyunları gerçek zamanlı olarak oynamayı amaçlıyorsanız, kaçınılmaz.

Bant genişliğine gelirsek, NVIDIA, 6 Mbps hızında bir bağlantının 720p oyun deneyimi için yeterli olacağını iddia ediyor. 1080p için nasıl bir bağlantıya sahip olmanız gerektiğine dair henüz açıklama yapılmadı ancak kabaca 720p'nin iki katı çözünürlükten bahsettiğimize göre en az 10 Mbps hız gerekeceğini söyleyebiliriz. Ancak GRID'in ucuz yoldan süper grafiklere ulaşmanın yolu olmadığını unutmamak gerek. Paylaşım teknolojisindeki farklardan dolayı bir masaüstü PC ile GRID kullanıcıları GPU gücü açısından karşılaştırmak pek anlamlı bir hareket olmaz.

NVIDIA'nın iddialarını ciddiye alırsak karşımızda 200 TFLOPS performans olduğunu söyleyebiliriz. Bu da alt seviye, belki GeForce GT 640 seviyesinde performansa denk

düşüyor. Gerçek performansın bundan biraz daha iyi olacağına eminiz çünkü ham hâliyle TFLOPS ölçütü, düşük seviye masaüstü GPU'larda asıl soruna yol açan faktör olan bellek bant genişliği gibi değişkenleri hesaba katmıyor. Ancak şurası açık: GRID sayesinde çevrimiçi oyun akışı sunuluyor olsa bile amacınız muhteşem grafikler elde etmekse kendi masaüstü bilgisayarınıza sahip olmak hâlâ izleyebileceğiniz en iyi yol. Günün birinde, uzak gelecekte, bulut üzerinden muhteşem grafiklerle karşılaşacağımız ve oyun cihazı olarak PC'lerin aramızda ayrılacağı kesin. Ancak şimdilik evinizdeki tüm cihazlara oyun akışı yapan tek bir güçlü PC edinmenin harika bir fikir olduğunu söyleyebiliriz. Yerel akış, tüm oyun cihazlarınızın muhteşem görünmesini sağlayacaktır. ■

Alışveriş Rehberi

PC
net

MAYIS 2013 / SAYI 188

➔ Erdal Kaplanseren
erdal@pcnet.com.tr
twitter.com/Kaplanseren

"Google Glass olmadan ne yapıyorduk?" diyecek miyiz?

Pek çok cihaz için "O yokken ne yapıyorduk?" diyoruz, değil mi? Hayatımızı neredeyse tamamen değiştiren cihazlar yokken muhtemelen eksikliklerini hissetmiyorduk. Radyo, televizyon, fotoğraf makinesi, bilgisayar ve cep telefonu ilk akla gelenler... Buzdolabının yeri başka kesinlikle! Sıcak günler yaklaşıyor, klimayı da olmazsa olmazlara eklemek lazım.

İcatların bir kısmı ihtiyaçtan, bir kısmı ise tesadüfler ve birbirini takip eden süreçler sonucu ortaya çıkıyor. 20 sene önce cep telefonumuz yoktu ve bir arkadaşımızla bir yerde buluşmaya gittiğimizde onun orada olacağını bildirdik. Şimdi öyle değil. Nasılsa cepten arar!

Cep telefonunun olmadığı yıllar bize ne kadar yabancı ve uzak geliyorsa, muhtemelen 20 yıl sonra hayatımızı işgal edecek bir başka cihazın da şu anda eksikliğini hissetmiyoruz durumdayız. Tahmin etmek de öyle güç ki! 15-17 Mayıs 2013 tarihlerinde ABD'nin San Francisco şehrinde düzenlenecek Google I/O Geliştiriciler Konferansı'na katılacağım. Google; Android 5.0 Key Lime Pie mobil işletim sisteminin yanı sıra; 32 GB disk alanına sahip, LTE destekli Nexus 4 telefonun da duyurusunu yapacak. Yüksek ihtimalle Google Glass'ı da deneme şansına sahip olacağım.

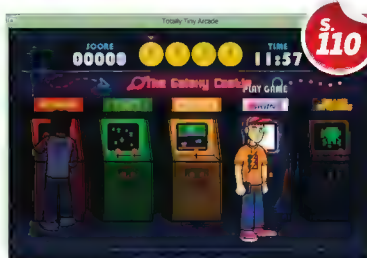
Google Glass gerçekten de ileride "O yokken ne yapıyorduk?" diyeceğimiz bir ürün grubunun ilk adımı olabilir mi? Bunu şimdilik bilemiyoruz. Belki şekil değiştirerek ve geliştirilerek hayatımızı işgal edecek. Öyle olmasa da bence Google Glass, artırılmış gerçeklik teknolojisinin ilk önemli temsilcisi. Başarılı olup olmayacağını ise yaşayarak göreceğiz.

40-42 inç TV'ler

3D yazıcılarla plastiğe hayat verin

Yazılım inceleme

Ürün inceleme

ÖDÜLLER

PCnet incelemelerinde verilen ödüller

EDİTÖRÜN SEÇİMİ

Performans ve kaliteyi iyi bir fiyatla bir araya getiren ürünler

EN YÜKSEK PERFORMANS

Performans testlerinde üst sırada çıkan, fiyatı dikkate almadığımız ürünler

EN İYİ FİYAT/PERFORMANS

Paranızın hakkını sonuna kadar veren, uygun fiyatlı ve performanslı ürünler

FANTASTİK PLASTİK

Süs eşyalarından küçük aletlere kadar pek çok şeyi evde üretebilme imkânı sağlayan 3D yazıcıların hayranlık yaratan dünyasını keşfedin.

New York'ta hediye-lik eşya arayanlar için Lower Manhattan sokakları adeta bir cennet. Zarif markaların süslediği pazarlar ve garip

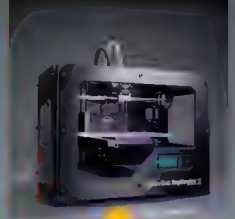
bağımsız dükkânlar her zevke hitap ediyor. Çeşitliliğin son derece zengin olduğu bu bölgedeki Mulberry Sokağı'nda, gene de kendini komşularından ayırmayı bilen bir mağaza bulunuyor. Ziyaretçiler burada oyuncaklar ve biblolar üreten makineleri iş üstünde seyredebiliyorlar. Ayrıca isterseniz bu makineler aracılığıyla kendi büstünüzü de yaptırabiliyorsunuz. Aynı yerde bulunan bir fotoğraf çekme kabini sayesinde başınızın her açıdan fotoğrafları çekiliyor ve makineye aktarılıyor. MakerBot tarafından üretilen ve 3D yazıcı denilen bu cihazlarla sanal modeller kullanılarak fiziksel nesneler inşa edilebiliyor. 3D yazıcılara kapıyı açan "katkılı imalat",

ÜÇ 3D YAZICI

Cubify Cube

1.399 \$

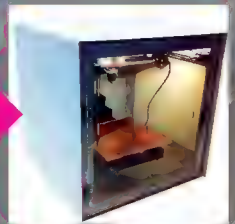
Bu ufak 3D yazıcı çeşitli renk seçenekleriyle geliyor. Giriş modelinde yazılım için ayrıca 50 \$ ödeniyor.

MakerBot Replicator 2

1.299 \$

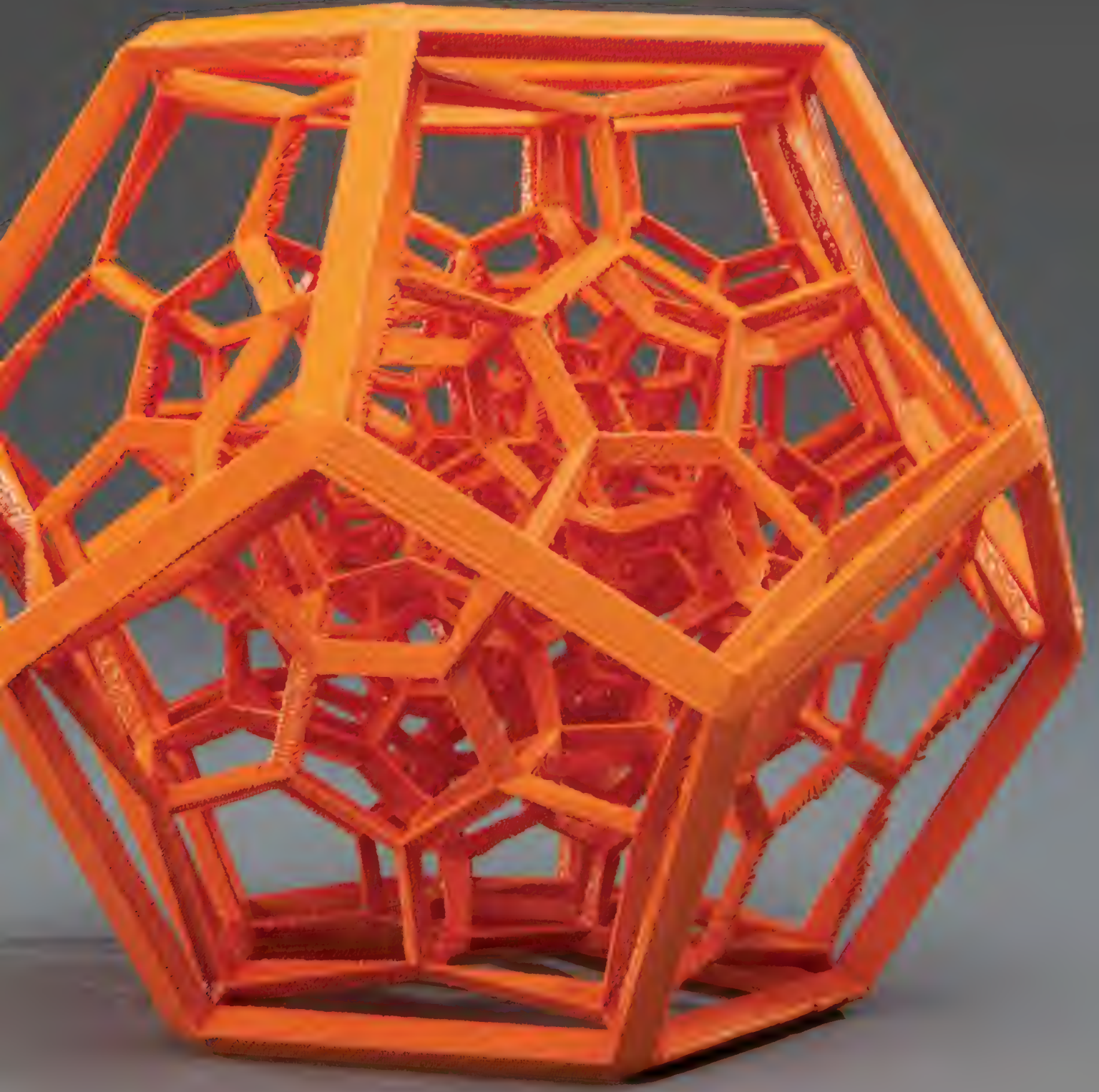
100.000'den fazla kullanıcıya sahip bu yazıcı, 100.000'den fazla kullanıcıya sahiptir. 100.000'den fazla kullanıcıya sahiptir.

Solidoodle

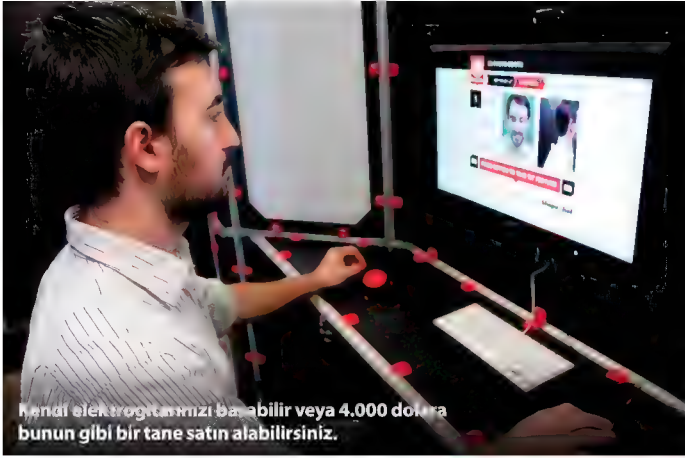
499 \$

En düşük fiyatlı bu 3D yazıcı, plastik iplikler kullanarak 3.540 cm³ hacimli tasarımları üretebiliyor.

MakerBot'un mağazalara yerleştirdiği fotoğraf kabinleri 3B portrenizi basabiliyor.

Kendi elektrotanınızı basabilir veya 4.000 dolara bunun gibi bir tane satın alabilirsiniz.

Tasarımlar dilim dilim basılıyor. Bu örnekte aşağıdan yukarı doğru plastik ipler kullanılıyor.

Cubify Cubes, geri dönüşümlü ve hatta gübreye dönüşebilen plastikler kullanıyor.

1970'lerden bu yana bizimle beraber olsa da üç boyutlu yazdırmanın ucuzlaması geçtiğimiz birkaç yıla dayanıyor. Şimdiden sanatçılar, tasarımcılar, mühendisler ve mimarlar gibi çeşitli iş dallarındaki binlerce kişi tarafından kullanılıyor. İnsanların bu teknolojiyle neler yaptığını görmek için 3D yazıcı sahiplerinin ürettiklerini sergilediği ve satışa sunduğu bir online pazar olan Shapeways'i (www.shapeways.com) ziyaret edin. Bu sitede göreceğiniz arasında Michael Mueller'in bisikletler için tasarladığı pet şişe haznesi, video kamera desteği gibi pratik cisimlerin yanı sıra bol miktarda süs eşyası, geometrik heykeller ve garip

oyuncaklar da bulunuyor. Aşırı bir örnek vermek gerekirse; Skyfall filminin özel efekt takımı, endüstriyel boyutta bir 3D yazıcı kullanarak James Bond'un ünlü ve bir o kadar pahalı Aston Martin DB5 otomobilinin ufaltılmış taklidini üretti. Gövde parçaları plastikten üretildi ve boyanmadan önce çelik bir iskeleye monte edildi. Model, patlatıldığı sahne dâhil olmak üzere filmin çeşitli yerlerinde gerçek arabanın yerine kullanıldı. Bu teknolojinin maliyeti ve fiyatları düşmeye devam ederken siz de evde kullanmak üzere bir 3D yazıcı almaya karar verebilirsiniz. Kendi 3D yazıcınızla bir nesnenin dijital biçimini internetten indirebilir ve fiziksel biçimini üretebilirsiniz. Hatta bir adım ileri gidip kendi 3D tasarımlarınızı üretmeye ve paylaşmaya da başlayabilirsiniz. Yeni bir teknoloji olduğundan 3D baskıcılığın olanaklarını yeni yeni keşfediyoruz. Örneğin Nokia, Lumia Windows Phone telefonların kapaklarının resmi taslaklarını ücretsiz indirilmeye sundu. Yani bu taslaklar üzerinde oynayarak 3D yazıcınız sayesinde evinizde, bizzat kendiniz eşsiz bir telefon kapağı üretebilirsiniz.

3D yazıcı satın almak

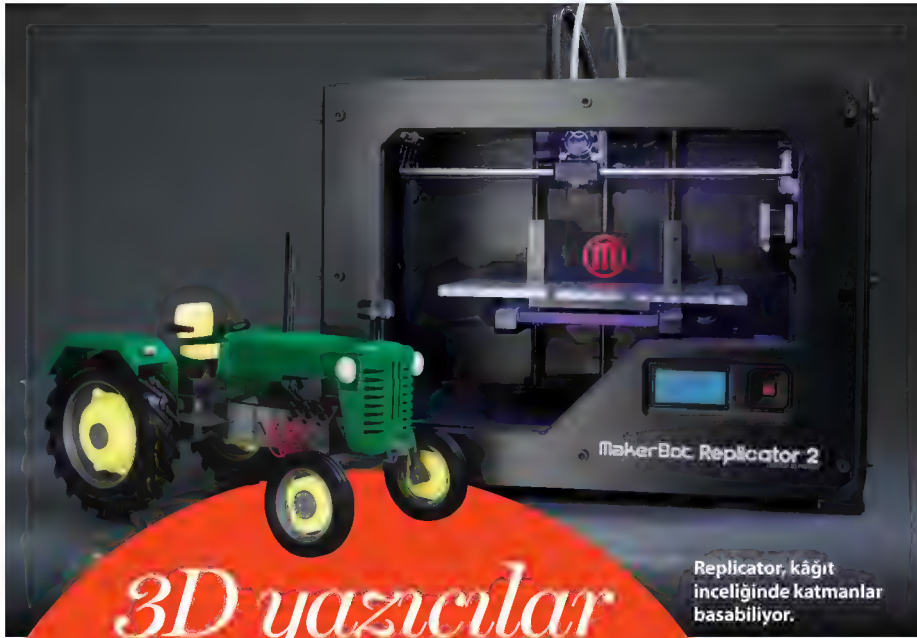
Piyasanın olgunlaşmasını beklemek istemiyor ve hemen kendi 3D yazıcınızı

almak istiyorsanız cüzdanın ağızını sonuna kadar açmaya hazır olun. 500 doların altındaki tek 3D yazıcı olan Solidoodle 2 499 dolara mal oluyor ve diğer ürünlerle arasında büyük bir fiyat uçurumu söz konusu. Tabii bundan birkaç sene öncesine kadar fiyatlar çok daha çılgın düzeylerdeydi. Ayrıca fiyatların düşüş hızında bir yavaşlama da yok. Bu yüzden yakın gelecekte 500 dolar sınırının altında daha pek çok 3D yazıcı görmeyi bekliyoruz. Fiziksel 3D modellerinizi üretmede kullanacağınız hammadde (sarf malzemesi) harcamalarını da ayrıca göz önünde bulundurmanız gerekebilir. Bu materyallerin fiyatı bileşimlerine göre değişiyor. Kabaca bir fiyat vermek gerekirse; makul ölçüdeki her bir model başına yaklaşık 5 dolar ödemek durumunda kalabilirsiniz. Deneyimli 3D sanatçıları genellikle dijital modellerini özellikle içi boş biçimde tasarlayarak malzeme tasarrufu yapıyorlar.

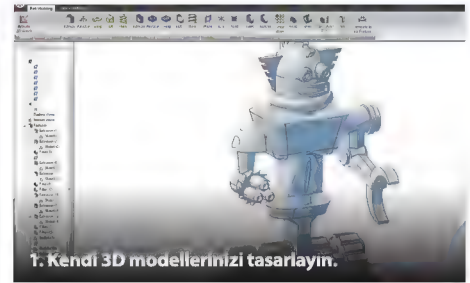
Bir model üretmek

3D yazıcınızla bir şeyler üretmeye başlamanın en hızlı yolu önceden yapılmış modelleri indirmek. Bunun için sayıları giderek artan onlarca site, dünya çapında pek çok kişi tarafından yapılan modelleri herkesle paylaşmayı sağlıyor. Bu şablonlar genelde ücretsiz olarak indirilebiliyor. Tabii

Artık kendi telefon kasanızı tasarlayıp oturma odanızda üretebilirsiniz.

Replicator, kâğıt inceliğinde katmanlar basabiliyor.

1. Kendi 3D modellerinizi tasarlayın.

3D tasarımlarınızı basıp kullanın.

3D yazıcılar nasıl çalışır?

Plastikten harikalar yaratın

Muhtemelen farklı modeller üretebilen 3D yazıcılar, bunu yaparken birkaç farklı yöntem kullanıyorlar. En sık karşılaşılan teknolojiye, ardışık katmanlı katmanları basarak adım adım model oluşturmalarıdır. Tabii ki gönderdiğiniz dosya önce okunuyor ve süzülüyor, otomatik olarak yazıcı parçalarına bölünüyor. 3D yazıcıları kullanılabileceği çeşitli malzemeler kullanılıyor. Bazıları kartuşlarında sıvı plastik barındırıyor ve baskı sırasında bu sıvı reçine ultraviyole ışıkla katmanlı oluyor. Bu yöntem biraz mürekkep püskürtmekle yazıcıların çalışma prensibine benziyor. Materyaller farklı renk ve bileşimler halinde geliyor. Diğer yazıcılar ise ince bir toz yayıyor ve sonra sıvıya karışacak katı kılıf döküyorlar. Hatta ondan kâğıttan yazdırıcıyla yığın katmanları işli ediliyor ve peki kitledikten sonra kolan parçaları sörebilir kullanıma hazır oluyor, daha çeşitli telematikler de bulunuyor.

50 \$ fiyatlı Cubify Invent yazılımıyla kolayca modelleme yapmak mümkün.

modellerin fiziksel sürümünü üretmek için gerekli malzemelere harcayacağınız parayı saymıyoruz. Tüm 3D yazıcılar, model işlemeye başlamadan önce model dosyasını kontrol etmenizi sağlayan basit Windows yazılımlarıyla geliyor. Çoğu 3D yazıcı sahibinin yaratıcılığını kullanacağını ve üretecekleri modelleri bizzat kendilerinin tasarlamak istediğini düşünüyoruz. Sizin de amacınız buysa, daha önce bir deneyiminiz yoksa 3D yazılımlar hakkında bazı şeyleri öğrenmeniz gerekebilir; ama keşfedilmesi harika bir dünya olduğunu belirtelim. Bir 3D yazılım kullanmanın en önemli adımı, modelleri STL dosya biçiminde kaydedebilmektir. Bu format neredeyse tüm 3D yazıcılar tarafından tanınıyor. Eğer modelleme deneyiminin en azından bir tadına bakmak istiyorsanız, ücretsiz olarak www.sketchup.com adresinden edinebileceğiniz Google SketchUp programıyla başlayabilirsiniz. SketchUp, tamamen model üretimi üzerinde yoğunlaştırılmış bir program ve bu yüzden diğer 3D tasarım programlarına nazaran

daha basit. Bu programla yüzeyler üretip ve bunları bir araya getirerek oluşturacağınız üç boyutlu modeller yaratmak çok kolay. SketchUp ile STL dosyaları oluşturmak için bir eklentiye ihtiyaç duyacaksınız ama neyse ki bu eklenti de ücretsiz. Fazladan yardım almak için de kullanabileceğiniz SketchUpdate (<http://bit.ly/13axX4q>) üzerinden eklentiye edinebilirsiniz.

www.blender.org adresinden edinebileceğiniz Blender, denemeye değer bir diğer ücretsiz program. Açık kaynaklı bu program, sadece modellemekten öte yeteneklere sahip olduğundan başta biraz yorucu gelebilir. Hazırlık eşliğini geçtikten sonra Blender'ın modelleme araçlarını oldukça kolay bulacaksınız. Ayrıca herhangi bir eklentiye ihtiyaç duymadan STL dosyaları oluşturabiliyorsunuz. SketchUp ve Blender programlarının her ikisinin de asıl avantajı, üretken ve yardımsever bir kullanıcı tabanına sahip

olması. Bu iki programı öğrenmek için pek çok faydalı belge ve her zaman yardıma hazır deneyimli sanatçılar bulacaksınız. Hepsı ücretsiz.

Bu iki yazılımın dezavantajı ise temelde 3D yazıcılar düşünülerek tasarlanmış olmamaları. Cube 3D isimli yazıcının üreticisi Cubify, bu eksikliği fark ederek Cubify Invent isimli kullanımı kolay bir yazılım geliştirmiş. Kendi yazıcılarıyla tam uyumlu çalışan bu programın fiyatı 50 dolar.

Geleceğe hoş geldiniz

Kolları sıvamaktan korkmayın, 3D tasarım yazılımlarının kullanımı gün geçtikçe kolaylaşıyor. Dokunmatik ekran desteğiyle Windows 8 bu noktada yardımcı olabilir. Bilgisayar veya tablet ekranınız ve parmaklarınız aracılığıyla şekillenmeyi ve 3D yazıcıyla gerçekleştirmeyi bekleyen bir çamur yumağını önünüze koyan kusursuz bir program düşünün. O günler sandığınızdan daha yakın olabilir. ■

40-42 İNÇ GENİŞLİĞE SAHİP EN İYİ TV'LER

MARKALAR, ÖZELLİKLER, EKRAN BOYUTLARI, RENKLER, TEKNOLOJİLER DERKEN YENİ BİR TELEVİZYON ALMAK GİDEREK ZORLAŞIYOR. 40-42 İNÇ BOYUTLU TELEVİZYONLARDAN ACABA HANGİSİ SİZE HITAP EDİYOR?

Son zamanlarda gündemi meşgul eden ve fuarlar sırasında gösterilen yeni TV'lerde Ultra HD ya da diğer ifadeyle 4K çözünürlük ön plana çıkıyor. Bu son nesil TV'ler henüz yeni yeni satışa sunuluyor ve ülkemizdeki fiyatları 34 bin TL'den başlıyor. Sunulan farksa, Full HD'ye kıyasla dört kat daha yüksek olan çözünürlük. 1920 x 1080 piksel panellerdeki 2 milyon piksel yerine 3840 x 2160 piksel geçişi söz konusu ve elde edilen değer 8.3 milyon piksel. Hem yeni bir üretim tekniği olmasından ötürü, hem de düşük satışlarla bağlantılı olarak bu sene boyunca uygun fiyatlı Ultra HDTV satışı göremeyeceğiz. 2014'e kadar LED aydınlatma sistemine sahip olan LCD TV'ler satış rekorları kırmaya devam edecek. Plazma ekran teknolojisinin 15 seneye yakın satış geçmişi var ama maliyet savaşını kazanan rakip LCD teknolojisi oldu. 2006'dan sonra da teknolojik rekabet sona erdi. Her ne kadar plazma TV'lerde kontrast oranı ve görüş açısı daha yüksek, siyah renkler daha keskin olsa da, ilk nesil örneklerde ekran yanması (kalıcı izler), yüksek güç tüketimi ve fiyat gibi sorunlar vardı. Tüketiciler bu sorunları asla unutmadı

ve kazanan LCD TV'ler oldu.

Diğer firmaların tümü plazma üretimini durdurdu ama Panasonic hâlâ plazma TV'ler sunuyor. Aradan geçen yıllardan sonra elde edilen ilerlemelerle plazma TV'ler çok daha başarılı hale geldiler. CES gibi Tüketici Elektroniği fuarlarında hâlâ Panasonic plazma TV'ler sergileniyor ama firmanın kötüleşen mali durumundan ötürü plazma panel üretimini sonlandırması bekleniyor. Pioneer, 2009'da başarılı Kuro serisi plazma TV'lerin üretimini durdurmuştu. Ardından bu departmanı Panasonic satın almıştı. Marketlerde sergilenen TV'leri bizzat gözleyip plazma TV'leri tercih eden kullanıcılar hâlâ var. Aynı zamanda üreticiler plazma TV'lerin fiyatını ciddi oranda düşürdü. Son nesil 3D LCD TV'lerden daha ucuza plazma TV'ler alınabiliyor. Sonuç olarak yeni bir plazma TV almak yapılacak ciddi bir hata değil ve senelerce iyi sonuçlar almanıza imkan verebilir. Akla gelen bir diğer soru ekran genişliği. Önceleri 32 ve 37 inç modeller ilgi görüyordu ama artık daha geniş ekranlara talep var. LCD TV'lerin ilgi görmesinin bir diğer nedeni ekran genişliği idi çünkü plazma TV'ler uzun süre sadece büyük

boyutlarda üretildi. LCD TV seçenekleri ise son yıllarda daha az güç tüketen ve daha iyi sonuçlar veren LED aydınlatma sistemine geçiş yaptı. Basit bir ifadeyle floresan esaslı eski nesil aydınlatma yerini çevresi beyaz LED'ler alıyor. Çok daha ince ve güç tüketimi düşük LCD TV'ler satışta. LED'lerin parlaklık değeri ayarlanabildiği için karanlık sahnelerde daha keskin siyahlar elde edilebilir hale geldi. Bunlara ek olarak TV'lerdeki giriş seçenekleri iyice arttı. Artık birden çok HDMI ve ek olarak DisplayPort, DVI girişi olan modeller var. Çoğu modelde DVB-T dijital alıcı dâhil ve DLNA desteği hazır yani mobil cihazlardaki medya içeriği kolayca izlenebiliyor. MHL desteği olan HDMI girişi görürseniz işiniz daha kolaylaşabilir.

Beklendiği gibi fiyatlar düşmeye devam ediyor. Tüketiciler daha da geniş TV'lere geçiş yaptıkça alt modellerin fiyatı aşağı iniyor. 3D modeller de bu duruma katkı sağlıyor. HD Ready logolu TV'lerin yerini daha yüksek çözünürlüklü Full HD modeller aldı ve artık daha altını kabul etmek mümkün değil. Piyasadaki en başarılı 40-42 inç panele sahip TV'leri incelemeye başlıyoruz.

40 İNÇ LCD TV - 2499 TL

SONY KDL-40HX753

Kenardan LED aydınlatma teknolojisi esas alan ve akıllı servislere ağırlık veren orta seviye bir seçenek

Eşsiz ve inanılmaz TV seçenekleri görme olasılığımız giderek azalıyor. Son zamanlarda finansal durumu kötüleşen ve önceki senelerde hayli iddialı TV modelleri sunan Sony, bu seneye özel olarak geliştirdiği modellerde Bravia serisinde temel özelliklere ağırlık veriyor. İnce gövdeye sahip bir model olsa da 59 mm olan gövde kalınlığı artık rekor derecede düşük olarak kabul edilmiyor. Panelin etrafını saran çerçeve genişliği 27 mm ve alt kısımda 37 mm değerine çıkıyor. İlginç bir noktaysa TV'yi taşıyan ve sadece iki metal çubuktan oluşan ayak kısmı. Arkaya ve öne doğru 6 dereceye kadar eğim desteği sunuyor.

Sony'nin akıllı TV platformu bundan seneler önce ilan edildiğinde rakip tanımiyordu ama artık eskisi kadar özel değil. Yeniden adlandırılıp SEN (Sony Eğlence Ağı) halini alan bu servis, belirli uygulamaları bir araya topluyor. Sony'nin geliştirdiği X-Reality görüntü işlemcisi ve 400 Hz tazeleme özelliğini (panel 200 Hz ve özel aydınlatma ile iki kat hızlanıyor) içeren TV'de Full HD panel ve 3D desteği de bulunuyor.

Aktif 3D sistemiyle uyumlu olsa da gözlükler pakete dâhil edilmiyor. Üst modeldeki bölgesel LED karartma sistemi bu modelle gelmiyor.

Twitter, Facebook gibi uygulamalar eklenebiliyor. Ayrıca satılan Sony CMU-BR100 kamerası alanlar Skype kurup görüntülü sohbet yapabiliyor. Ağ bağlantısı üzerinden MPEG2, MPEG4 ve MOV esaslı videoları iletmek sorun olmuyor. Ağ esaslı iletişim için Homestream kullanılmakta. PC ve Mac sürümleri ücretsiz olarak indirilebiliyor. Maalesef MKV dosyaları doğrudan izlenemiyor. Giriş seçenekleriyse HDMI, Scart, Komponent ve Kompozit. Kablolu ağ sorun oluyorsa Wi-Fi bağlantısı da hazır.

Blu-ray ile yapılan Full HD görüntü denemelerinde netlik sorunu dikkatimizi çekti. Hissedilir oranda çamurlanma ve noktacılar var. Diğer TV modellerinde daha gerçekçi renklere sahip görüntüler karşımıza çıkmakta. HD görüntüler daha iyi sonuçlar veriyor ama olması gerektiği kadar net değil. 3D gözlük alanlar sorunsuz biçimde 3D içerikleri izleyebilir. Ses anlamında her zamanki tatmin edici olmayan kalite aynen devam ediyor. Sesler çok tiz ve Stereo ayrımı düşük.

PC net puanı

42 İNÇ LCD TV - 1849 TL

PHILIPS 42PFL6007

Görüntü kalitesine öncelik vermeye devam eden ve Ambilight sistemini içeren uygun fiyatlı bir 42 inç LCD TV

42 inç genişlikte olmasına rağmen hayli uygun fiyata sahip olan ve teste katılan diğer modellerden daha ucuza satın alınabilen Philips 42PFL6007 modeli özellikler anlamında hiç de geri kalmıyor. İlk olarak diğer rakip 42 inç modellere kıyasla daha çekici görüldüğünü ve işçilik kalitesinin belirgin biçimde daha iyi olduğunu belirtelim. Gövde kısmı şaşırtıcı derecede ince olmasına rağmen Philips'e özgü Ambilight aydınlatma teknolojisini sunmayı başarıyor. Özellik listesi anlamında basit kaldığını söylemek imkânsız. Önce çıkan özelliklerden biri pasif 3D görüntüleme sistemi.

USB üzerinden bağlanabilen parmak bellek ve harici disk gibi çok sayıda farklı kaynaktan ve hatta ağ üzerindeki PC'lerden farklı formatlarda medya içeriği alabiliyor. Bir diğer ilgi çekici özellik Philips'in geliştirdiği Net TV çevrimiçi içerik platformu. Bize göre en ilgi çekici olan noktaysa, düşük olan fiyatına rağmen ihmal edilmeyen görüntü kalitesi. Güçlü Philips Pixel Precise HD görüntü işlemcisi, TV'nin görüntü kalitesi performansını yüksek seviyelere taşıyor. 6000 serisinin giriş modeli

olan 6007 dışında 47 ve 55 inç olan üst modeller de bulunuyor. Bu modelde de 400 Hz tazeleme hızı desteği bulunmakta. 600 Hz tazeleme, ek bas hoparlörü ve daha ince çerçeve olsun derseniz 6907 ile biten üst sürüme bakmalısınız.

Ambilight sisteminde arka kısma güç tüketimi düşük renkli LED'ler yerleştirilmiş. İzlenen görüntüye uyacak biçimde ortam ışıklandırılabilir. Başta tuhaf gelebilir ama alıştıktan sonra başka TV izlemek zor olabiliyor. Beklendiği gibi Full HD çözünürlük desteklemekte ve LED aydınlatma kenara dizili olduğundan lokal karartma yapamıyor. Görüntü sunumuyla ilgili diğer bir artı; hemen hemen tüm ayarların özelleştirilebilmesi ve bazı teknolojilerin kapatılabilmesi olarak söylenebilir. Zevkinize uyan en ideal ayarları bulmanız mümkün.

Dört HDMI, üç USB, PC için D-Sub ve kablolu ağ girişi dışında Wi-Fi kablosuz ağ da var. Farklı medya türleri izlenebiliyor ama Philips'in Net TV servisi basit kalıyor. Görüntü kalitesi hayal kırıklığı yaşıtmıyor. 3D pasif sistem olsa bile farkını ortaya koyuyor. Ses kalitesi ortalama üstüne çıkmıyor. Özellikle baslar sönük kalmakta.

PC net puanı

42 İNÇ LCD TV - 1942 TL

LG 42LM660S

LG'nin pahalı gözlük gerektirmeyen pasif 3D görüntüleme teknolojisi içeren yeni TV'leri sınırları zorluyor

Iki sene kadar önce pasif 3D özelliği içeren TV'leri ilan ederek bu grupta dalgalanmaya sebep veren LG'nin rakipleri aradaki farkı kapatmayı başardı. Firmanın yeni modellerinde ne gibi farklar sunduğu merak ediliyor. Acaba sektörü şekillendiren pasif 3D teknolojisini daha da iyi seviyeye getirebilecek mi? Yeni serideki 42, 47 ve 55 inç modellerde inanılmaz derecede göz alıcı yeni tasarım kullanılıyor. Hemen fark edileceği gibi en büyük fark son derece ince olan çerçeve kısmı. Çerçevesiz olarak tabir edilen yeni seride Samsung'un üst seviye TV modellerine rakip çıkmış oluyor. Yeni özelliklerden biri daha iyi hale getirilmiş olan LG Smart TV çevrimiçi servisi. Daha çekici menüler, daha fazla içerik, USB portları üzerinden medya desteği ve DLNA uyumu beğeni kazanıyor.

Diğer modellerde olduğu gibi artık Wi-Fi alıcısı standart. Ağ bağlantısı için kablo çekme derdi sona eriyor. Standart uzaktan kumanda dışında LG Magic Remote da kullanılabilir. Bu sayede Wiimote tarzı hareket odaklı komutlar verilebiliyor. Çalışır durumdayken 10 mm dolayında olan panel çerçevesi

kapalı durumda kendini belli etmiyor çünkü aynı renk korunmuş. Gövde kısmı da ince olunca harika bir tablo gibi duvara asmak ideal görünüyor. Buna yönelik olarak tüm girişlerin yana bakacak biçimde dizilmesi iyi olmuş. Dört tane HDMI girişi, üç USB portu, ağ bağlantısı, PC için D-Sub sizleri bekliyor.

USB üzerinden video, fotoğraf, müzik aktarma kolay ve DivX HD, HAAC, AAC, MP3, PCM ve DTS gibi formatlar destekleniyor. PC ya da Mac'ten içerik aktarmak içinse PLEX ya da LG'nin sunduğu Smart Share yazılımı hazır. LG Smart Hub içinde bilgi kaynakları ve programlar bir araya geliyor. Uygulama indirme imkânı veren LG marketine girmek sorun değil. Birlikte gelen pasif 3D gözlükler tatmin edici sonuçlar veriyor. Görüntüler net ve parlaklık yüksek. 2D modda HD görüntüler olması gerektiği gibi sorunsuz ama bazen karanlık görüntülerde istenmeyen bozulmalar yaşanıyor.

Ekrana yakından bakınca pasif 3D için kullanılan özel filtre görülebilir. Can sıkıcı bir nokta, oyun sevenlerin moralini bozacak yüksek giriş gecikmesi. LG'nin bu noktadaki sıkıntısı devam ediyor. Gövde çok ince olduğundan ses kalitesinin yüksek olmaması şaşırtıcı değil.

PC puanı

40 İNÇ LCD TV - 2299 TL

SAMSUNG UE40ES7000

Krom kaplı ayak içeren harika tasarım, kenarlardaki süper ince çerçeve ve LED aydınlatmayı bir araya geliyor

Samsung'un üst seviye TV'leri her sene kendi alanında çitayı biraz daha üste taşımayı başarıyor. Bu konuyla ilgili olarak bazen görsel tasarım, bazen de teknik özellikler katkı sağlıyor. Samsung'un yeni modeli UE40ES7000 ise her iki alanda birden ilerlemeleri gözler önüne seriyor. Tasarım anlamında gerçekten de nefes kesen bir model çünkü süper ince çerçeve göz alıyor. Herhangi bir kenarda ölçülen çerçeve kalınlığı 1 cm ile sınırlı. Alt kısımdaki krom kaplı ayak da hayli başarılı. Alt ve üst kısımlarda dâhili kamera ve Samsung logosu var. Bu noktalar esas alınarak öne ya da arkaya doğru açı verilebiliyor. Aktif 3D desteği olan TV ile birlikte gerekli gözlükler sunuluyor.

Samsung'un Smart TV çevrimiçi içerik servisi son sürüme terfi etmiş durumda. Özellikler anlamında hiç olmadığı kadar başarılı. Destek verilen hareket, ses odaklı, dokunmatik alana da sahip komut sistemiyle TV kontrolünde yeni bir dönem başlıyor. Samsung'un gelmiş geçmiş en sofistike görüntü işlemcisinde çift çekirdek yer almakta. Bu seride Micro Dimming Pro adı verilen

bölgesel ekran karartma sistemi kullanılıyor. LED karartma değil, sadece işlemci ile analiz odaklı bir sistem. Üst seri ES8000 ise bölgesel LED karartma esaslı Micro Dimming Ultimate ile bir adım daha öteye geçiyor.

Tam kapsamlı aktif 3D sistemi içeren bu modelin kutusundan iki tane aktif gözlük çıkıyor. Full HD içeriği 3D modda başarılı biçimde izleme imkanı sunuyor. 3D içerik için Samsung Smart TV içindeki özel kanallar kullanılabilir. Aksiyon odaklı yeni komut sisteminde kumandanadan daha iyi sonuçlar alabilirsiniz ama öncelikle doğru bir kurulum ayarlaması yapmalısınız. Üç tane USB girişi sayesinde medya aktarmak kolaylaşıyor. Aynı zamanda USB bellekler ve harici disklerle HDTV kaydı gerçekleştirebiliyor. Rakipler aksine dört değil üç HDMI girişi içeriyor.

Parlak, canlı ve berrak renkler sayesinde inanılması güç görüntüler sunmayı başarıyor. Fabrika çıkışı renk ayarları memnuniyet verici derecede iyi. HD görüntülerde karşılaşılan parlaklık seviyesi olması gerektiği gibi yüksek. Herhangi bir bulanıklık ya da renk bozulması yaşanmıyor. Full HD olmayan içeriği ölçekleme ile bu seviyeye çıkarabiliyor ve beklenenden iyi sonuçlara imza atıyor.

PC puanı

42 İNÇ PLAZMA TV - 2299 TL

PANASONIC TX-P42GT50

Panasonic'ın desteği sayesinde ölmeyip yoluna devam eden plazma teknolojisini içeren harika bir seçenek

Panasonic'ın üst seviye VT50 serisi plazma TV'leri görüntü kalitesi anlamında referans noktası olmayı başardı. Ciddi derecede film düşkünü olanlar karanlık odada deneme yaptığında aradaki farkı net biçimde görebiliyor. Bununla birlikte VT50 serisindeki modeller çok daha pahalı kalıyor. İşte bu aşamada devreye giren daha ekonomik çözüm olan GT50 serisi oluyor. Viera serisindeki TX-P42GT50 modeli bazı özelliklerden mahrum olsa da temelde aynı sistemi içeriyor, aynı plazma panel teknolojisini sunuyor.

Devre dışı kalan artılar yüksek kontrast sunan Infinite Black Ultra filtresi, dokunmatik alan içeren ikinci kumanda ve dahili TV alıcısını kullanarak SD kartlara görüntü kaydı. Bu sonuncu eksiği kapamak için USB bağlantılı harici disklerle kayıt yapabilirsiniz. Son nesil plazma paneldeki kontrast oranı ve siyah renk başarası son derece yüksek. Bu model aynı zamanda 3D desteği de sunuyor ve Panasonic'in Viera Connect adlı çevrimiçi servisini içeriyor. THX çevresel ses desteği olan TV'deki girişler dört tane

HDMI, üç tane USB portu ve SD kart yuvası. Çift çekirdekli işlemci içerdiği için internette gezinirken uygulamaları kullanmaya devam edebilirsiniz.

LED aydınlatmalı LCD TV'ler aksine hiç de ince ya da hafif olmayan bir gövdeye sahip. Kablolu ve kablosuz ağ bağlantıları da içeren bu modelde USB parmak bellekler, harici diskler ya da SD kartlardaki medya içeriği izlenebiliyor. Twitter, Facebook, Picasa gibi sosyal servislere erişmek sorun değil. Uygulama ekleme imkânı da var ama bu servis, Samsung, LG ve Sony'nin çevrimiçi servislerinden daha sönük kalıyor. Plazma panel olduğu ve 42 inç genişliği düşünüldürse Full HD desteklemesi ciddi bir artı çünkü hiç de kolay bir üretim tekniği değil. Dinamik değil, doğal kontrast oranı 5.500.000: 1 dersek kalite farkını anlayabilirsiniz.

Aktif 3D sistemine ek olarak 2D içeriği 3D içeriğe dönüştürme desteği de var ama pakete gözlük dâhil edilmemiş. Renkler çok canlı ve görüntü kalitesinin şikâyet edilecek hiçbir noktası yok. Renklerde bant oluşması sorununa rastlanmıyor. Ses kalitesi anlamında ortalama üstüne çıkmıyor.

PC net puanı

42 İNÇ LCD TV - 3712 TL

PANASONIC TX-L42WT50

Panasonic'ın tek önerisi plazma TV'ler değil. Firma, LCD TV dünyasında da kendini ispatlamaya devam ediyor

Plazma teknolojisine ağırlık ve öncelik veren Panasonic'ın LCD TV üretimine çok fazla ağırlık vermemesi şaşırtıcı değil. Her ne kadar birkaç senedir Panasonic ürün gamında LCD TV'ler de olsa da bu modeller alt seviye yönelik ve düşük boyutta idi. Ev sineması düşkünlüğü için plazma TV'ler öne çıkarılıyordu. 2012'den beri Panasonic'te değişiklik gözleniyor. Artık 55 inç kadar Panasonic LCD TV'ler var ve iddialı özellikler içeriyorlar. Cam ve metal esas alınarak üretilmiş olan çekici görünüme sahip TX-L42WT50 modelinde çerçeve kısmı Samsung ve LG modelleri gibi son derece ince.

Çift çekirdekli işlemci içeren TV'de Edge LED aydınlatma sistemi kullanılarak lokal karartma uygulanabiliyor. Çok sayıda multimedya özelliğini sıkıntı olmadan kullanma imkânı veren işlemci en güçlü modellerden biri. Bu modellerle birlikte iki çift aktif 3D gözlük de geliyor. İnce gövde olsa bile dört tane HDMI 1.4 girişi, üç USB portu, SD kart yuvası ve dahili Wi-Fi alıcısı sunuluyor. Bu sayede internet bağlantılı servislere erişilebiliyor ve PC'lerdeki içerik

DLNA üzerinden ekrana yansıtılabilir. USB cihazlara ya da SD kartlara program kaydı yapabilirsiniz. Hatta ve hatta Bluetooth alıcısı bile var çünkü Bluetooth klavye ve ses sistemi eklenebiliyor.

Artık moda olduğu üzere çift uzaktan kumanda var. Biri geleneksel tipte, diğeri daha ufak ve trackpad içeriyor. Ayrıca Android ve iOS uyumlu Viera Control uygulaması da var. 1600 Hz arkadan tarama sistemiyle firmanın en üstün LCD TV'lerinden biri oluyor. Gerçekten panelin tazeleme sınırı 200 Hz. Sunulan görüntü kalitesi hayranlık uyandıran derecede başarılı. Renkler canlı ve görüş açıları geniş. Herhangi bir dalgalanma ya da bant etkisi gözlenmiyor. Hızlı sahnelerde bile bulanıklaşma yok. 3D alanında da ne kadar başarılı olduğunu gözler önüne seriyor.

Panasonic Viera Connect çevrimiçi platformu bazı konularda çok iyi ama bazılarında hayli sönük. İnce gövdeden ötürü ses anlamında diğer TV'lerden daha başarılı olmasını beklemeyin. Sesi yükseltseniz bile bozulma olmaması sevindirici. Uzaktan kumandadaki touchpad iyi fikir olsa da kullanım zor. Ayrıca fiyatının yüksek kaçtığı apaçık ortada.

PC net puanı

VE KAZANAN....

PANASONIC TX-P42GT50

Samsung, LG, Sony, Philips ve Panasonic gibi TV alanında lider olan firmalara ait 40-42 inç modelleri inceledik. Bunların büyük kısmında LED aydınlatmalı LCD panel teknolojisi kullanılıyor ve sadece birinde Panasonic'in değişmezi plazma teknolojisi yer alıyor. Başta da söylediğimiz gibi plazma teknolojisi yerine LCD teknolojisi öne çıktı ama beklenen olmadı ve plazma panel üretimi 2010'dan önce sona ermedi. LCD TV'lerde olduğu gibi Plazma TV'lerde de ilerlemeler devam ediyor. Bunun gerçekleşmesini sağlayan en büyük etkense Panasonic'in sonsuz desteği. Japon firması sürekli olarak zarar ediyor ama plazma teknolojisini kullanan ürünlen sunmaya devam ediyor. Fark edileceği gibi sıkı rekabetten ötürü TV'lerde özellikler arttı ve fiyatlar düştü. İncelenen modellerin tümünde dijital alıcılar, kablolu ve kablosuz (Wi-Fi) ağ bağlantısı, çevrimiçi medya servisleri ve birden çok HDMI girişi standart.

En pahalı üst seviye LCD TV'lerde LED aydınlatma sistemi daha gelişmiş durumda ve bölgesel karartma uygulanabiliyor. Bu sayede karanlık sahnelerde daha net ve doygun

siyahlar elde edilebiliyor. Daha alt modellerdeyse LED'ler kenara dizili ve kontrol için işlemciler devreye giriyor ama sonuç o kadar da başarılı değil. İncelenen TV'lerin içerdikleri işlemcilerin çift çekirdekli olanları daha da iyi sonuçlar veriyor. Çevrimiçi servisler sayesinde uygulamalar çalıştırılabildiği için işlemci performans önemli hale gelmeye başladı. Sony'nin KDL-40HX753 modeli en sönük sonucu olmaktan kurtulamadı. Herhangi bir sorun içermese de rakip modeller daha fazlasını sunmayı başarıyor. Teste katılan en ucuz seçenek olan Philips 42PFL6007 ise sunduğu bol özellik ve en önemli yüksek görüntü kalitesiyle Performans/Fiyat ödülüne hak kazandı. Sadece bu modelde görülen Ambilight teknolojisi ilginizi çekebilir.

LG ve Samsung'un teste katılan modellerindeki çerçevesiz görünümü beğenmemek imkansız. Samsung'un E57000 serisinde dâhili kamera gibi artılar da var. LG'nin kozu iddialı olduğu pasif 3D teknolojisi. Ayrıca kenardan LED olsa da lokal karartma uygulayabiliyor. Çevrimiçi servisler açısından da hayli iddialı durumda ve önerebileceğimiz modellerden biri

ve Philips gibi fiyatı uygun olan seçeneklerden biri. Samsung ise orta seviye fiyata sahip ama buna rağmen çift 3D Aktif gözlük sunabiliyor. Teknoloji düşkünlerinin tercih edeceği bol özellik içeren TV'lerden biri. Geriye kalan modellerse Panasonic'in LCD TV'si ve Plazma TV'si. Firmadan LCD TV şaşırtıcı gelebilir ama gerçekten de tüm yumurtaları aynı sepete koymak mantıklı değil. L42WT50'nin çerçevesi ince ve kalınlığı düşük. Multimedya desteği geniş ve SD karta program

**"PAHALI LCD TV'LERDE LED
AYDINLATMA SİSTEMİ DAHA
GELİŞMİŞ DURUMDA"**

kaydı yapabiliyor. En büyük sorun aşırı yüksek kalan fiyat. Sonuç olarak bu testin en büyük galibi LCD TV'leri yenmeyi başaran Panasonic P42GT50 Plazma TV. Sonuçta görüntü kalitesi her şeyden önce geliyor ve bunu en iyi başaran P42GT50 oluyor. 3D deneyimi de olabilecek en iyi seviyede. ■

TABLET BİLGİSAYAR

Asus MeMO Pad

MeMO Pad, 7 inçlik tabletler arasında kalitesi ve uygun fiyatıyla öne çıkıyor.

Renk seçenekleri ve şık tasarımıyla, aynı ailenin mensubu 10 inçlik MeMO Pad Smart'ı aratmayan MeMO Pad, 7 inçlik tabletler arasında uygun fiyatı ve kalitesiyle dikkat çekiyor. Gri, beyaz ve pembe renk seçenekleriyle satışa sunulan MeMO Pad, avucunuzun içine oturan gövdesi ve şık görünümüyle beraber rahat bir kullanım imkânı da sunuyor.

7 inç genişliğinde parlak bir ekranın sahibi olan MeMO Pad, 1024x600 piksel çözünürlükle on parmağa kadar çoklu dokunuşu destekliyor. LED aydınlatmalı ekran 350 nit parlaklığıyla dış mekân kullanımlarında renkleri canlı bir şekilde iletebiliyor. MeMO Pad'ın 140 derecelik bir görüş açısı sunduğunu da söyleyelim. Android 4.1 Jelly Bean işletim sistemiyle satışa sunulan MeMO Pad, indireceğiniz oyun ve uygulamaları 8 GB'lık dâhili hafızasında tutuyor. Eğer bu depolama alanının size yetmeyeceğini düşünüyorsanız tabletin 32 GB'ye kadar microSD

kart desteği var. Asus, WebStorage bulut depolama hizmetini MeMO Pad'de de karşımıza çıkarıyor. Bu sayede 5 GB'ye kadar olan verilerinizi de WebStorage üzerine depolayabiliyorsunuz. Bu alanı kullanarak özellikle Office belgelerinizin kullanımında rahat edebilirsiniz. Word, Excel ve PowerPoint dosyaları yaratabilir, düzenleyebilir ve paylaşabilirsiniz. Yaptığınız her şey WebStorage hesabınıza kaydediliyor.

Ekranının hemen üzerinde 1 MP kamera bulunduran MeMO Pad, çektiğiniz fotoğrafları düzenleyebilmeniz için Asus Studio isminde bir yazılıma yer veriyor. 7 saate kadar sunduğu pil süresiyle de aktif olduğunuz anlarda yanınızda olacak olan MeMO Pad, elbette boş zamanlarınızı oyunlarla doldurmanıza da fırsat veriyor. 1 GHz hızında işlemcisi ve 1 GB belleğiyle Android oyunları ekrana getirebilen cihaz, SonicMaster ses teknolojili hoparlörleriyle de hem oyunlarda hem de videolarda atmosferi tamamlıyor.

Bilgi

ASUS MEMO PAD

Fiyat: 783 TL

Web: www.asus.com.tr

Öne çıkanlar: Elmas desenli şık tasarım, Asus WebStorage, uygun fiyat, uzun pil ömrü

PC puanı

Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNESİ

Samsung NX300

Samsung'un fotoğraf severlere sunduğu NX300, muhteşem özelliklere ev sahipliği yapıyor.

Samsung NX300, kompakt fotoğraf makinesi kategorisinin sınırlarını genişletmeye devam eden bir model. Dış görünüşüyle retro bir tasarım sunan NX300'ün elinize rahatlıkla oturan bir gövdeye sahip olduğundan söz edebiliriz. Siyah ve beyaz renk seçenekleriyle kullanıcılara sunulan cihaz üst kısımda harici bir flaş bulunduruyor. Bu alana NX300'ün kutusundan çıkan LED flaşı takarak gece çekimlerinde de başarı kaydedebilirsiniz.

20,3 MP değerinde APS-CMOS sensörü ile 5.472 x 3.648 piksel çözünürlüğünde harika fotoğraflar çekebilmenize imkân tanıyan NX300, beraberinde getirdiği objektifiyle 1080p Full HD video kaydedebilmenize de fırsat veriyor. Samsung NX300'ün en çok dikkat çeken yanıysa dünyanın ilk 3D fotoğraf ve video çekebilen tek objektifli sistemini sunuyor olması. ISO aralığının 100 ila 25.600 olduğunu ve bu sayede kötü ışık koşulla-

rında ortaya iyi sonuçlar çıkarabilmenize izin verdiğini söyleyebiliriz. Yeni Hibrit Otomatik Odaklama (AF) sistemine de yer veren NX300, 1/6000 saniyelik deklanşör hızı ve saniyede 9 karelik sürekli çekim moduyla hiçbir anı kaçırmınıza fırsat vermiyor. Bunların yanı sıra DRIME IV isimli görüntüleme motoruyla hız ve görüntü kalitesi konusunda da iyileştirmeler sunan cihaz, NX serisine özgü i-Function sistemiyle kullanıcılara serbestlik sağlıyor.

3,31 inç genişliğinde hareketli ve dokunmatik AMOLED ekrana yer veren NX300 ile dar ve geniş açılardan rahatlıkla çekim yapabiliyorsunuz. Menüler arasında dolaşım son derece kolay. Deklanşörün yanında göreceğiniz Direct Link düğmesine basarak Wi-Fi bağlantısıyla fotoğraflarınızı sosyal ağlar üzerinden paylaşabiliyorsunuz. Ayrıca cihazın Android 2.3 ve üstü işletim sistemleri için NFC (Near Field Communication) desteği verdiğini de belirtelim.

Bilgi

SAMSUNG NX300

Fiyat: 2.350 TL

Web: www.samsung.com.tr

Öne çıkanlar: Açısı değiştirilebilen AMOLED ekran, retro tasarım, başarılı fotoğraf ve video kalitesi

PC puanı

Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

OYUN KLAVYESİ

Razer Anansi

Oyuncuların sevdiği markalardan Razer, yine başarılı bir oyun klavyesiyle karşımızda.

Oyun severler yeni oyunları heyecanla beklerken Razer da boş durmuyor ve oyuncuların tercih edecekleri türden ürünler geliştirmeye devam ediyor. Yakın dönemde tanıtılan diğer Razer ürünleri gibi Anansi oyun klavyesi de oyun severler tarafından ilgiyle karşılanacak bir ürün. Geniş boyutlara sahip olan Anansi, gerek tasarımı gerekse de programlanabilir tuşlarıyla konforlu bir oyun deneyimi vad ediyor. Mat siyah bir malzemeye tasarlanmış olan Anansi'nin tuşlarına dokunduğunuz anda rahatlığı hissediyorsunuz. Her şeyden önce iyi bir temas hissi sunan klavye, bu sayede oyun oynamadığınız zamanlarda iyi bir yazım deneyimi yaşıyor.

Oyuncular için toplamda yüzün üzerinde programlanabilir tuş sunan Anansi, özellikle boşluk tuşunun altında yer alan ayrılmış alandaki tuş takımıyla dikkat çekiyor. Burada yedi adet modifiye edilebilir tuş bulunduran klavye, böylece oyun sırasında baş-

parmaklarını boşluk tuşunun üzerinde konumlandırarak oyunculara hızlı davranabilme şansı sunuyor. Yine üst kısımda yer alan fonksiyon tuşlarını Fn tuşuyla birlikte kullanarak profiller arasında geçiş yapabiliyorsunuz. Tabii tüm bu tuş programlama ve profil oluşturma işlemlerini Razer'ın sunduğu yazılım vasıtasıyla yapıyorsunuz.

Anansi oyun klavyesinin dikkat çeken diğer bir yanı sıra arka aydınlatmayla birlikte geliyor oluşu. Oyunculara beş farklı renk seçeneği sunan klavye, renk kontrolünü sol tarafında konumlandığı M tuşlarıyla sağlıyor. Bu tuşları kullanarak rahatlıkla renk geçişini yapabiliyorsunuz. Bu arada klavyeyle ilgili bahsetmemiz gereken diğer bir konu da bilgisayarınızla bağlantıyı kabloyla yapıldığı olacak. USB arabirimiyle bilgisayarınıza bağlayabileceğiniz Anansi oyun klavyesi, iki adet USB çıkışı sunuyor. Bunlardan biri sadece güç kaynağı görevi görüyor.

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR

Lenovo ThinkPad Twist

Dizüstü bilgisayar ve tablet özellikleriyle güçlendirilen bu Ultrabook profesyonellere hitap ediyor.

Her biri birbirinden farklı Ultrabook modellerinin kullanıcıların beğenisine sunulduğu bugünlerde birbirinden ilginç ürünler görmeye devam ediyoruz. Özellikle ikisi bir arada hibrit cihazlarla şenlenen Ultrabook kategorisi, farklı şekillere girerek kullanıcılara farklı deneyimler yaşatmayı başarıyor. Bu ürünlerden biri olan ve Lenovo tarafından geliştirilen ThinkPad Twist de farklı kullanım şekilleriyle profesyonellere hitap ediyor.

İş dünyasındaki profesyonellere yönelik olarak geliştirildiği ifade edilen ThinkPad Twist, tasarımsal formuyla bunu kanıtıyor. Yazı yazmak istediğinizde bir dizüstü bilgisayara, hareket hâlinde olduğunuzda tablete ve toplantılarınızda sunum yaparken de bir standa dönüşebilen ThinkPad Twist, Gorilla Glass kaplı ve dokunma destekli 12,5 inç IPS ekranıyla beklentileri fazlasıyla karşılıyor. HD çözünürlükte

görüntüleri gösterebilen ekranın çevresinde kullanılan yumuşak plastik malzemeye iyi bir tutuş sağlıyor. Ekranının önünde uzanan klavye ve yine bu alanda yer alan trackpad ile dizüstü bilgisayar olarak kullandığınız durumlarda ihtiyacınızı karşılamayı başaran ThinkPad Twist, yedi saate varan pil ömrüyle tüm gün sizinle birlikte hareket edebiliyor.

Test merkezimize gelen modelin üzerinde 1,7 GHz hızında çalışan çift çekirdekli Intel Core i5 3317U, yani 3. nesil bir işlemci bulunduran ThinkPad Twist, daha fazla performans beklentisi içinde olan kullanıcılar için farklı modellerinde Intel Core i7 işlemci seçeneği sunuyor. 4 GB DDR3 belleğin yanı sıra SSD depolama seçeneğiyle karşımıza çıkan cihaz, 128 GB depolama alanı bulunduruyor. Ultrabook'ların kriterleri arasında olan USB 3.0 bağlantısından iki adet bulunduran cihaz elbette Bluetooth 4.0'ı da destekliyor.

Bilgi

RAZER ANANSI

Fiyat: 210 TL

Web: www.razerzone.com

Öne çıkanlar: Konforlu tuş takımı, yazılım arabirimiyle özelleştirme, arkadan aydınlatma sistemi

PC puanı

Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

Bilgi

LENOVO THINKPAD TWIST

Fiyat: 2.533 TL

Web: www.lenovo.com.tr

Öne çıkanlar: Kurumsal tasarım, kolay kullanılabilirlik, tatmin edici performans, esnek panel açları

PC puanı

Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

KULAKLIK

Panasonic RP-HXD3W

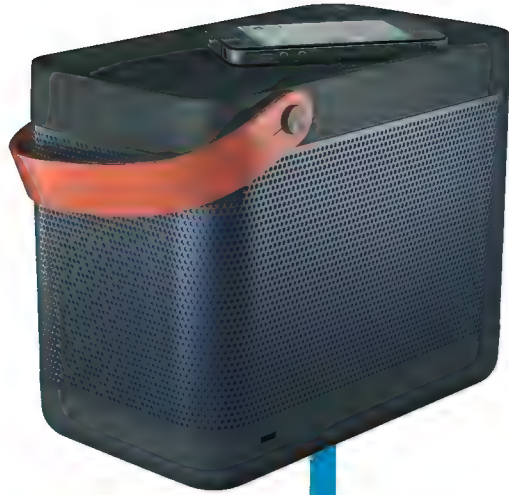
Farklı renk seçeneklerine ve ergonomik tasarıma sahip kulaklık arayışındakilerin ilgisini çekebilir.

Elbette kulak içi kulaklıkları tercih eden çok sayıda kullanıcı var ancak özellikle dış mekân kullanımlarında son zamanlarda kulak üstü sürücülerini tercih eden müzikseverlerin sayısı giderek artıyor. Buna sebep veren en büyük nedenlerden biri, kulağı saran büyük kulaklıkların sağladığı gelişmiş ses izolasyonu. Kulak içi modeller de iyi ses izolasyonu sağlayabiliyor ama ses kalitesi açısından büyük modellerde avantaj daha fazla. Panasonic tarafından geliştirilen RP-HXD3W da çevresel ses izolasyonu sağlayabilen ve rağbet görebilecek kulaklıklardan biri.

Özel bir materyal kullanılarak üretilmiş olan Panasonic RP-HXD3W, bizden en büyük puanı tasarımıyla alıyor diyebiliriz. Kulağa denk gelen kısımlara yerleştirilmiş özel yastıklar hem kulağınıza tam oturarak çevresel ses izolasyonu yaratıyor hem de başınızda kesinlikle basınç oluşturmuyor. Bunun yanı sıra yine ter-

letmeyen bir yapıda olan Panasonic RP-HXD3W, böylece yaz aylarında da rahatlıkla kullanılabilir. Ergonomisiyle uzun süreli kullanımlarda kulaklarınızda olduğunu bile unutabilirsiniz. 30 mm boyutundaki kulaklık sürücülerıyla özellikle dış mekan kullanımlarında ideal bir görünüm sergileyen Panasonic RP-HXD3W, 1,2 metrelik kablo uzunluğuyla da sorun yaştırmıyor.

Panasonic RP-HXD3W'nun ses kalitesinden bahsedecek olursak, tiz ve baslarda tatminkâr bir seviyede olduğunu söyleyebiliriz. Özellikle orta seslerde başarı gösteren Panasonic RP-HXD3W, elbette satın alım aşamasından müzikseverler tarafından yakından incelenmesi gereken bir cihaz. Ancak bizim için genel olarak özellikle malzeme kalitesi, ergonomik özellikleri ve tasarımıyla beğenimizi kazandığını ve yaptığımız testlerde derli toplu bir tablo çizmeyi başardığını söyleyebiliriz.

KABLOSUZ SES SİSTEMİ

Bang & Olufsen Beolit 12

Ses kalitesi ve taşınabilir olmasının yanı sıra tarz sahibi tasarımıyla da konuşulmaya aday.

ister evde isterseniz de dış mekânlarda arkadaşlarınızla birlikte gerçekleştireceğiniz organizasyon ve mini partilerde rahatlıkla kullanabileceğiniz bir ürün olarak sunulan Bang & Olufsen'in kablosuz müzik sistemi Beolit 12, özellikle şık tasarımıyla dikkat çekiyor. Airplay desteği sayesinde iPhone, iPad ve iPod'unuzdan kaliteli müzik dinletisi sunan Beolit 12, toplamda 120 vat ses çıkış gücüne ulaşabiliyor. Üzerinde 2 inç boyutunda iki tweeter ve 4 inç boyutunda bir subwoofer hoparlör bulunduran Beolit 12, hoparlörlerini şık bir gövdede saklıyor. Izgara görünümü ve oval bir tasarıma sahip olan Beolit 12, 2,8 kilogram ağırlığıyla da kolaylıkla taşınabiliyor. Bu sayede cihazı oturma odanızdan mutfığa veya arabanın arkasına atarak rahatlıkla organizasyon alanına götürebiliyorsunuz.

Beolit 12'yi kullanmak için elbette yalnızca tek bir yol yok. Üzerinde bulundurduğu USB ve standart girişler sayesinde

rahatlıkla bilgisayarınıza da bağlayabiliyorsunuz. Aynı zamanda Ethernet portu sayesinde internete bağlamanız da mümkün. Hemen üst tarafında dört tuş bulunduran Beolit 12, bu tuşlarla ses seviyesini ayarlamanıza, kablosuz iletişimi etkinleştirmenize ve cihazı açıp kapatmanıza olanak tanıyor. Cihazın çevresinde bunlardan başka herhangi bir tuş veya yuva bulunmuyor. Böylece tasarımsal bütünlük sunmayı başaran Beolit 12, şarj edilebilir bataryasıyla 8 saate kadar müzik keyfi vadediyor.

İster iPhone veya iPod'unuzdan kablosuz müzik aktarabilir, ister cihazı bilgisayarınıza hoparlör olarak bağlayabilir, isterseniz de kanepenizde iPad'inizde film izlerken sesi yine Beolit 12'nin hoparlörlerinden alabilirsiniz. Yüksek ses kalitesiyle beğeninizi kazanacağını düşündüğümüz Beolit 12, her Bang & Olufsen ürünü gibi biraz pahalı. O nedenle daha çok konsept ürünlere ilgi duyan kullanıcıların tercih edeceğini düşünüyoruz.

Bilgi

PANASONIC RP-HXD3W

Fiyat: 140 TL

Web: www.panasonic.com.tr

Öne çıkanlar: Ergonomik tasarım, çevresel ses izolasyonu, tatmin edici seviyede performans

PC puanı

Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

Bilgi

BANG & OLUFSEN BEOLIT 12

Fiyat: 2.586 TL

Web: www.beoplay.com

Öne çıkanlar: Konsept tasarımı, yüksek ses kalitesi, kullanım kolaylığı, kablosuz özgürlük

PC puanı

Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★

TABLET BİLGİSAYAR

ARCHOS GamePad

Android işletim sistemli oyun merkezi Archos GamePad, oyun severlere hitap ediyor.

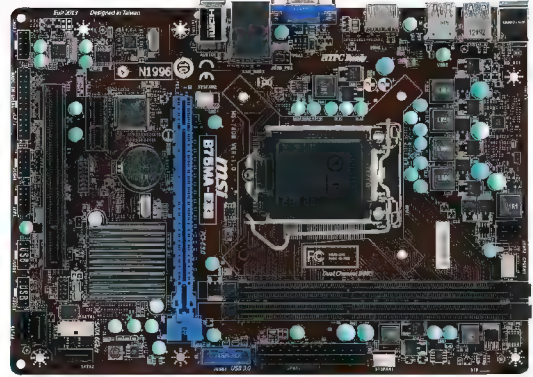
Yine melez sayılabilecek bir ürünle daha karşınızdayız. Archos tarafından geliştirilen ve fiziksel oyun düğmeleriyle donatılan bir tablet görünümüne sahip olan Archos GamePad, böylece hem tablet deneyimi yaşayabilmenizi hem de istediğiniz an ister fiziksel düğmeleri isterseniz de çoklu dokunma desteği sunan ekranını kullanarak oyun oynayabilmenizi sağlıyor. Bir tablet gibi kullanılabilmesi için 7 inç genişliğinde ve 1.024 x 800 çözünürlüğünde çoklu dokunma desteği sunan bir ekrana sahip olan Archos GamePad, Android 4.1 Jelly Bean işletim sistemiyle beraber geliyor. Google Play üzerinden edinebileceğiniz 600.000'in üzerinde uygulama, müzik ve video gibi içeriklere kolaylıkla erişim sağlayabiliyorsunuz.

İnce gövdesi içinde 1,6 GHz hızında çift çekirdekli ARM Cortex işlemci bulunduran Archos GamePad, aynı zamanda 4 çekirdekli MP4 grafik işlemcisine de sahip. Böylece

oyun eğlencesini sekteye uğratmayan Archos GamePad, 8 GB dâhili hafızayı da bulunduruyor. Eğer bu hafıza size yetmeyecek olursa genişletmeniz de mümkün. Cihaz, 32 GB microSDHC kart desteği içeriyor. Archos GamePad'ın diğer bağlantıları arasında micro USB, mikrofon girişi ve mini HDMI var. Archos GamePad'ı televizyona bağlayabilir ve oyunları büyük ekranda oynayabilirsiniz.

Sadece oyun oynamanıza değil, aynı zamanda video izlemenize de olanak tanıyan Archos GamePad, 1080p videoları görüntüleyebilir. İçinde barındırdığı Archos Media Center uygulamasıyla filmlerinize otomatik olarak altıyazı dahi bulabiliyorsunuz. Archos GamePad'de Google Chrome, Gmail, Google Talk, Google+ ve Google Maps uygulamalarını rahatlıkla kullanabilir ve 5 GB'lık Google Drive bulut alanınızla verilerinize her yerden ulaşabilirsiniz.

Üst düzey bir tablet değil ama fiyatına göre çok başarılı.

ANAKART

MSI B75MA-E33

Intel B75 yonga setini kullanan modeller arasındaki yerini alan micro ATX sınıfı anakart.

Micro ATX yapıda anakart arayışı içindeki kullanıcılara hitap eden MSI B75MA-E33, Intel'in B75 yonga setini kullanıyor. Sahip olduğu OC Genie II teknolojisi sayesinde üzerine ekleyeceğiniz edeceğiniz işlemci, bellek, ekran kartı ve disklerinizin performansını arttırmanıza olanak tanıyan MSI B75MA-E33, üstelik bunu yalnızca saniyelere indirgemiş. Basit ve zahmetsiz bir şekilde overclock yapabileceğiniz MSI B75MA-E33, karmaşık BIOS ayarlarıyla sizi yormuyor. Bu özellik, oyun performansında en az %36'lık artış sağlıyor.

PCI Express 3.0 desteğiyle önceki nesillere göre iki kat daha yüksek bant genişliği sunarak iki kat daha fazla hızlı veri aktarımı yapabileceğinizi sağlayan anakartı oyunlar için ideal bir platform olarak gösterebiliriz. Yine kartın iç yüzüne baktığımızda iki adet ve toplamda 16 GB'lık destek sunan DDR3 yuvaları görüyoruz. Bu arada MSI B75MA-E33'ün Soket 1155 yapısındaki üçüncü nesil Intel Core i7, i5, i3,

Pentium ve Celeron işlemcileri desteklendiğini söyleyelim. SATA 6 Gbps iletişim arabiriminin yer verildiği anakart, bu sayede SATA 3 Gbps'ye göre iki kat hız kazanabilmenize imkan tanıyor ve özellikle SSD'inize iyi bir uyum sağlıyor.

Anakartın arka paneline baktığımızda VGA, HDMI, ses, fare ve klavye portları gibi standart arabirimlerin yanı sıra dört adet USB 2.0 bağlantısı bulunduğunu görüyoruz. Elbette MSI B75MA-E33'te USB 3.0 desteği de atlanmamış. Kartın arka yüzünde iki adet USB 3.0 bağlantı noktasıyla veri transfer hızınızı artırabilmeniz mümkün. MSI B75MA-E33'le ilgili değinmemiz gereken diğer bir noktaysa MSI ClickBIOS II arayüzü. Hem UEFI BIOS hem de Windows içinde çalışabileceğiniz MSI ClickBIOS II arayüzü, şık grafiksel görünümüyle oldukça kolay bir kullanım sağlıyor. Tüm sistem ayarlarını elinizin altına getiren MSI ClickBIOS II, dokunmatik ekranlı bir sisteminiz varsa işinizi daha da kolaylaştırıyor.

Bilgi

ARCHOS GAMEPAD

Fiyat: 372 TL

Web: www.archos.com

Öne çıkanlar: Fiyat avantajı, tatmin edici teknik özellikler, hassas dokunmatik ekran

PC puanı

Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

Bilgi

MSI B75MA-E33

Fiyat: 134 TL

Web: www.msi.com

Öne çıkanlar: SATA 6 Gbps desteği, grafiksel ClickBIOS II arayüzü, beklentileri karşılayan performans

PC puanı

Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

OYUN FARESİ

Corsair Vengeance M60

Özellikle FPS tutkunları için özel olarak geliştirilen Vengeance M60, oldukça kışkırtıcı.

Oyuncular için klavye ve fare, hatta fare altlığı bile hayati önem taşır. Özellikle MMORPG ve FRP türü oyunlarla bir hayli ilgili olan oyuncular; kulaklık, gamepad, eldiven, kablo tutucu gibi pek çok ekipman ve aksesuarın da seçiminde seçici davranıyor. Corsair tarafından oyunculara özel olarak geliştirilmiş olan Vengeance M60, kışkırtıcı dış görünümü ve sahip olduğu yetenekleriyle iyi bir fare arayan oyuncuların yakından incelemesi gereken bir ürün.

Alüminyum kaplamalı tasarıma 5700 DPI çözünürlüğünde optik alıcıya sahip olan Vengeance M60'ta çözünürlüğü 100 ila 5700 DPI arasında istediğiniz gibi ayarlama şansına sahipsiniz. Bu işlemi Vengeance M60'ın hemen üstünde bulunan düğmeleri kullanarak yapabiliyorsunuz. Yine bu düğmelerin ortasında bulunan küçük LED gösterge DPI seviyesini gösteriyor. Vengeance M60'ın sol tarafındaki iki düğmeyle sayfalar arasında ileri ve

geri hareket edilebiliyor. Sol tarafta bulunan kırmızı düğmeyseniz dikkatinizi çeken ilk nokta oluyor.

Özellikle FPS türü oyun severler tarafından beğenilecek olan bu düğme, oyun sırasında hayat kurtarıcı olabiliyor. Sniper düğmesi olarak adlandırılan bu düğmeyi kullanarak DPI seviyesini anlık olarak aşağı çekebiliyorsunuz. Böylece hedefi kaçırma ihtimaliniz oldukça azalıyor. Bazı oyunlarda sniper moduna geçtiğinizde daha iyi bir atış için nefesini tutmanız gerekirken, Vengeance M60'ın bu pratik ve iyi düşünülmüş özelliğiyle tüm FPS'lerde atışınızı vuracağınızı söyleyebiliriz. Elbette bu özellikten yine diğer oyun türlerinde de farklı şekillerde faydalanmanız mümkün. Vengeance M60'la ilgili değinmek istediğimiz son noktaysa tabanında değiştirilebilir üç adet ağırlık haznesine yer verildiği olacak. Bu haznelere birlikte gelen ağırlıkları yerleştirerek silahınızı kişiselleştirmeniz mümkün.

OPTİK SÜRÜCÜ

LITEON iHAS524-T32

LabelTag teknolojisiyle medyaların veri yüzüne istediğiniz şekilde etiket baskısı yapabiliyor.

Yazdığınız optik medyaları etiketlemeye gerekse de duyuyorsanız LITEON iHAS524-T32'nin LabelTag özelliği sayesinde işinizin kolaylaşacağını söyleyebiliriz. Bilgisayara SATA arabirimi üzerinden bağlanan LITEON iHAS524-T32'de DVD+R ve DVD-R medyalarla 24x hızında yazım yapılabilir. Çift katmanlı DVD+R DL ve DVD-R DL için desteklenen hız ise 12x, ancak bu tür tekrar yazılabilen medyalar nispeten daha az kullanılıyor. Elbette CD-R ve CD-RW yazma desteği de var. Blu-ray haricinde tüm medyaları da sorunsuzca okuyabilirsiniz. LITEON iHAS524-T32'nin kendine özgü teknolojileri arasında Smart-Erase, SuperAllWrite, Smart-Burn ve Smart-X var. Smart-Erase özelliği sayesinde tekrar yazılabilen medyaların silinmesi durumunda veriler kesinlikle tekrar geri döndürülemeyecek şekilde siliniyor. SuperAllWrite özelliğinde tüm optik medya türlerine destek verildiğinin altı çizilmiş. Farklı marka medyalar aldığında

bazılarının desteklenmediğini görüp hayal kırıklığı yaşamıyorsunuz. Smart-Burn özelliği tüm medyaları önceden analiz ederek en yüksek ve ideal veri yazma hızını kullanabilmenizi sağlıyor. Son olarak Smart-X, gürültüyü göz önünde bulundurarak medya tipine göre en sessiz erişim özelliğini sağlıyor.

LITEON'a özgü etiketleme teknolojisi olan LabelTag için her türden CD veya tek katmanlı DVD'leri kullanabilirsiniz. Özel bir medya gerekmiyor, alttaki veri alanında boş kalan kısma desen basılıyor. Nero 9 Essentials'da yakma öncesi LabelTag kullanımı seçeneğini seçerseniz hemen tasarım yapabileceğiniz bir ekran karşınıza geliyor. Başlık yazabilir veya bir resim ekleyebilir, büyüklüğünü veya yazı tipini ayarlayabilirsiniz. Piyasadaki diğer 24x ve çift katman destekli DVD yazıcılarla kıyaslandığında kayda değer bir fiyat farkı bulunmayan LITEON iHAS524-T32, yeni bir sistem toplayacakların şans vermesi gereken ürünlerden.

Bilgi

CORSAIR VENGEANCE M60

Fiyat: 163 TL

Web: www.corsair.com

Öne çıkanlar: Özel sniper düğmesi, kışkırtıcı ve ergonomik tasarım, ağırlık ayarlama seçenekleri

PC puanı

Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

Bilgi

LITEON iHAS524-T32

Fiyat: 53 TL

Web: www.liteonodd.com

Öne çıkanlar: Firmaya özgü farklı teknolojiler, LabelTag desen basma desteğiyle ilginç kayıtlar

PC puanı

Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

LAZER YAZICI

Kyocera ECOSYS FS-1040

Küçük ve orta ölçekli işletmelerin yanı sıra kişisel kullanım için de ideal.

Küçük ve orta ölçekli işletmelerin yazıcılarından en büyük beklentileri arasında elbette kâğıt, mürekkep ve elektrik tasarrufu geliyor. Kâğıt tasarrufu sağlamasıyla birlikte bütçe dostu olan yazıcıları tercih eden küçük ve orta ölçekli işletmelerle kişisel kullanımlar için geliştirilen Kyocera ECOSYS FS-1040, uygun fiyatlı yazıcılardan biri olarak öne çıkıyor. Kompakt bir lazer yazıcı olan Kyocera ECOSYS FS-1040'ın sunduğu özelliklerle giriş seviyesi yazıcılar arasında kendine iyi bir yer bulduğunu söyleyebiliriz. Masaüstü tipindeki tasarımıyla biraz büyük dursa da üzerine düşen işi iyi bir şekilde yerine getirerek işletmelerin ihtiyaçlarını rahatlıkla karşılayabiliyor. USB 2.0 ile bilgisayara bağlandığı için kurulum işlemi son derece kolay.

Kâğıt tepsisini takip içine kâğıtları yerleştirmek, beraberinde getirdiği toner haznesine takmak ve cihazı çalışır hâle getirmek en fazla 1-2 dakika

sürüyor. Dakikada 20 adet A4 sayfa yazdırabilen Kyocera ECOSYS FS-1040 normal kullanımda 100 bin sayfaya kadar çıktı vaadi sunuyor. 250'nin üzerinde kâğıt kapasitesi sunan ve kâğıtları özel korumalı bir haznede bulunduran Kyocera ECOSYS FS-1040'ın çözünürlük değeri 1200 dpi. Lazer baskı teknolojisiyle birlikte ortaya iyi sonuçlar çıkarabilen yazıcı, üzerinde bulunduğu "sessiz mod" tuşuyla alternatif kullanım imkânı sunuyor. Özellikle küçük ofisler tarafından tercih edilecek olan sessiz mod, enerji verimi sunmasının yanı sıra yazıcının çalışırken daha sessiz olmasını sağlıyor. Elbette bu modda baskı hızı biraz azalıyor. Kyocera ECOSYS FS-1040, tek bir tonerle 2.500 sayfaya kadar baskı imkânı veriyor. Uzun süre değiştirilmeden kullanılabilen toner ve parçalar sayesinde toplam sahip olma maliyeti düşmüş oluyor ve bir yandan da çevre korunuyor. KOBİ'ler için ideal bir yazıcı olduğunu söylemek mümkün.

Bilgi

KYOCERA ECOSYS FS-1040

Fiyat: Henüz belli değil
Web: www.kyoceradocumentsolutions.com
Dağıtıcı:
Öne çıkanlar: Baskı kalitesi, sessiz mod, kâğıt tasarrufu

PC puanı

★★★★★
Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

GÖRÜNTÜ KAYDEDİCİ

Roxio Game Capture HD PRO

Game Capture HD Pro, internette canlı yayında oyun oynamaya fırsat veriyor.

iyi bir oyuncu olduğunuza inanıyor ve oynadığınız oyun görüntülerini internet ortamından paylaşmak istiyorsanız daha önce görüntü kayıt cihazları kullanmış veya en azından haklarında bilgi edinmek üzere araştırmışsınız. Daha önce en çok 576p çözünürlüğünde SD kalitede görüntü yakalayabilen Game Capture'ı güncelleyen Roxio, Game Capture HD Pro ile HD görüntüleri kayıt altına alabiliyor. PC, PlayStation 3 veya Xbox 360 platformlarında oynadığınız oyunların oyun içi görüntülerini kaydedebilenizi sağlayan bu kayıt cihazı, görüntüler üzerinde düzenleme yapabilmenize ve onları internet ortamında paylaşabilmenize olanak tanıyor. Hatta anlık olarak canlı yayın dahi yapabiliyorsunuz.

Üzerinde bulundurduğu HDMI bağlantılarını kullanarak görüntüyü diğer cihaza aktarabildiğiniz bir köprü vazifesi gören Game Capture HD Pro, gerekli bağlantıları

yaptıktan ve beraberinde getirdiği yazılımı çalıştırdıktan sonra tüm kontrolü size veriyor. Sunduğu Twitch TV ve Justin TV desteği sayesinde canlı yayınla internete aktarabilmenize olanak tanıyan Game Capture HD Pro; 720p, 1080/60i, 1080/30p kalitede görüntüleri oynatıp kaydedebiliyor. Game Capture HD Pro, Xbox 360 ile HDMI üzerinden haberleşirken, PlayStation 3 ile yalnızca Component AV arabirimini kullanarak çalışabiliyor. Bunun sebebi Sony'nin HDMI içerik koruması.

Game Capture HD Pro'nun, oyun içi görüntülerinize cihazla birlikte gelen yazılımı kullanarak çeşitli ses ve görüntü efektleri ekledikten sonra YouTube, Facebook ve Twitter kanalları ve Twitch TV ile Justin TV üzerinden paylaşmak için kullanabileceğiniz harika bir cihaz olduğunu söyleyebiliriz. Satın almadan önce ihtiyaç duyacağı sistem özelliklerini de araştırmanız, PC'nizde göstereceği performansı öğrenmenizde yararlı olacaktır.

Bilgi

ROXIO GAME CAPTURE HD PRO

Fiyat: 315 TL
Web: www.roxio.com
Dağıtıcı:
Öne çıkanlar: Canlı yayın performansı, kurulum kolaylığı, yazılım desteği

PC puanı

★★★★★
Özellikler ★★★★★
Performans ★★★★★
Fiyat ★★★★★

KABLOSUZ SES SİSTEMİ

TTEC MAGICBOX

Akıllı telefonunuzdaki şarkıları özgürlüğe kavuşturmak için kullanışlı bir çözüm.

Akıllı telefon sahibiyse-
niz ve kulaklıklara
sığamıyorsanız ilginizi
çekebilecek yeni bir ürün var.
Akıllı telefon ve bilgisayar
aksesuarları konusunda uz-
man Ttec tarafından geliştiril-
miş sihirli bir kutu olan Magic-
Box, kablosuz ses aktarımını
destekliyor ve ses kalitesiyle
götürdüğünüz her yerde
dikkatleri üzerine çekmeyi
başarıyor. Akıllı telefon dışında
bilgisayar veya diğer ses kay-
naklarından da müzik dinleme
imkânı sunan Ttec MagicBox
son derece kullanışlı. Cihazın
toplam ses çıkış gücü 2 x 2,5
Watt RMS (gerçek değer) ve
stereo ses sunuyor. Bu düzey,
parti yapmak için değil ama
küçük bir odayı veya ofisi
doldurmak için yeterli oluyor.

Herhangi bir kurulum ge-
rektirmeden müzik keyfi
yaşatan MagicBox, yüksek ses
çıkışıyla dikkat çekiyor. Tasarı-
mıyla oldukça şık görünen
cihaz, iOS ve Android tabanlı
akıllı telefon ve tabletlerle
kusursuz bir şekilde bağlantı
kuruyor. MagicBox bunu

gerçekleştirmek için "Near
Field Audio" (Yakın Alan Sesi)
teknolojisini kullanıyor. Bu
sayede akıllı telefonunuzdan
müzik dinlemek istediğinizde
herhangi bir senkronizasyon
işlemine gerek kalmıyor. Tek
yapmanız gereken, akıllı tele-
fonunuzdan dinlemek istedi-
ğiniz şarkıyı açıp MagicBox'ın
üzerine bırakmak.

Eğer akıllı telefonunuz yok-
sa veya ofiste bilgisayar başın-
daysanız bu durumda da
MagicBox'ı rahatlıkla kullana-
bilirsiniz. Arkasındaki ses girişi
sayesinde MagicBox'ı kolayca
bilgisayarınıza bağlayabiliyor
ve müzik keyfi sürebiliyorsunuz.
Yalnızca masa başında
bulunduğunuz zamanlarda
değil, MagicBox'ı her yerde
kullanabilirsiniz. USB bağlantı-
sıyla şarj edilebilen dâhili
bataryasıyla dilediğiniz yerde
8 saatlik müzik keyfi sunan
MagicBox bu süreyi 23 saate
kadar çıkartabiliyor. Batarya-
nın daha uzun süre dayanması
için cihazın alt kısmında yer
alan pil haznesine üç kalem pil
yerleştirmeniz yeterli.

Bilgi

TTEC MAGICBOX

Fiyat: 124,9 TL

Web: www.ttec.com.tr

Dağıtıcı:

Öne çıkanlar: Ses kalitesi, mat siyah
renkli şık dış kaplama, kullanım
kolaylığı

PC
net puanı

Özellikler

Performans

Fiyat

TABLET BİLGİSAYAR

ARTES D9702

Android 4.1 işletim sistemi, çift çekirdekli işlemcisi ve rahat kullanımıyla iyi seviyede.

Ürettiği çarpıcı model-
lerle tablet arayışı
içinde olan kullanıcıla-
rın beklentilerine cevap vere-
bilen Artes, yine tablet katego-
risinde sunduğu yeni modeli
D9702 ile de ilgi topluyor. Pek
çok teknolojiye yer veren
D9702, üst seviye tabletlerle
yarışır nitelikte bir performans
gösteriyor. Android platfor-
munda olan D9702'de son
nesil Android 4.1 Jelly Bean
işletim sistemine yer verilmiş.
9,7 inç genişliğinde 10 parma-
ğa kadar kapasitif çoklu do-
kunma desteği sunan ekranda
IPS panel yer alıyor. Bu sayede
178 dereceye kadar geniş
görüş açısı sunabilen tablet,
oldukça gerçekçi renkler ürete-
biliyor. 1.024 x 768 çözünürlük
ise HD film izlerken beklediği-
niz keyfi vermeyebilir.

1,6 GHz hızında çalışan çift
çekirdekli ARM Cortex A9
işlemci içeren Artes D9702, 1
GB bellek ve bunun yanında
dört çekirdekli Mali 400 grafik
işlemcisi de teknik ekibi
içinde bir araya getiriyor. Bu
sayede oyun ve uygulamalarda

beklentileri karşılayacak dere-
cede iyi performans alabiliyor-
sunuz. 16 GB dâhili depolama
alanına da sahip olan D9702,
bu anlamda rakipleriyle yarışır
nitelikte. Üstelik depolama
alanını 32 GB'lık microSDHC
kartlarla arttırabilmeniz de
mümkün. Ön kamerasıyla 2 MP
çözünürlük sunan D9702 tab-
let, arka kamerasıyla ise 3 MP
kalitesinde görüntüler yakala-
yabiliyor. Ancak bu ana kame-
ranın yerini pek beğenmediği-
mizi söylemeliyiz. Kamera
tabletten ortasına yakın konum-
landırılrsa daha iyi olacaktı.

Bağlantıları arasında iki tane
birden mini USB portu bulun-
duran D9702, bu sayede harici
disk, dizüstü bilgisayar ve
daha pek çok benzer türden
cihaza rahatlıkla bağlanabili-
yor. Ayrıca yine mini HDMI
çıkışıyla tabletteki görüntü
büyük ekranlı televizyonlara
ve LCD monitörlere rahatlıkla
aktarılabilir. Eğer USB 3G
modeminiz varsa mini USB
bağlantı noktasını kullanarak
internet keyfini gittiğiniz her
yere taşımanız da mümkün.

Bilgi

ARTES D9702

Fiyat: 488 TL

Web: www.artescorp.com

Dağıtıcı:

Öne çıkanlar: IPS tip ekran, dört çekir-
dekli grafik işlemci, uygun fiyat

PC
net puanı

Özellikler

Performans

Fiyat

Yenilikçi şehir planlama: bağlantısız tek yol.

Kendi küçük karavan cennetimizi yarattık.

SimCity

Hayalinizdeki şehrin anahtarı artık sizin elinizde.

Ulaşabilecekleri en büyük ölçülere ulaştıklarında SimCity şehirleri, yüz binlerce hareketli parçaya sahip, kendi kendini besleyen makinelere dönüşüyorlar. Sim'leri para, mal ve mutluluk üreten etki-tepki döngülerine hapsediyorlar. Tam bir haftadır SimCity makineleri yapıyor, yıkıyor ve yeniden yapıyorum ama beni hala şaşırtmayı başarıyorlar.

SimCity, serinin tartışmasız en büyük teknik başarısı. Will Wright'ın 1989'da tasarladığı ilk oyun ve Maxis'in ürettiği tüm devam oyunları, aşağı yukarı aynı şeylerden ibaretti: şehirler inşa etmek, gerçek bir şehre dönüştürmek. SimCity de aynı şeyi yapıyor ama tamamen farklı bir şekilde. Önceki oyunlarda soyut veri hesaplarından ibaret olan benzetim kısmı, gözle görülebilir binlerce Sim'in, arabanın, evin, iş yerinin ve fabrikanın gerçek zamanlı etkileşimleriyle değiştirilmiş.

Sim'lerin kendileri bireyler olarak fark edilir değiller. Sadece acil ihtiyaçlarıyla

TEMEL BİLGİLER

- Fiyat: 120 TL
- Geliştirici: Maxis
- Yayıncı: EA
- Web: www.simcity.com
- Çoklu oyuncu: Var
- DRM: Sürekli internet bağlantısı
- Önerilen sistem: 2 GHz çift çekirdekli işlemci, 2 GB RAM, 512 MB grafik kartı

ve acil sorunlarla ilgilenen, zayıf hafızalara ve saat gibi çalışan beyinlere sahip küçük çocuklar gibiler. Birey olarak aptal olabilirler ama 150 bin tanesi bir araya geldiğinde SimCity, baş döndürecek kadar karmaşık ve bağımlılık yapan bir yönetim oyunu haline geliyor.

Bir adam, bir plan

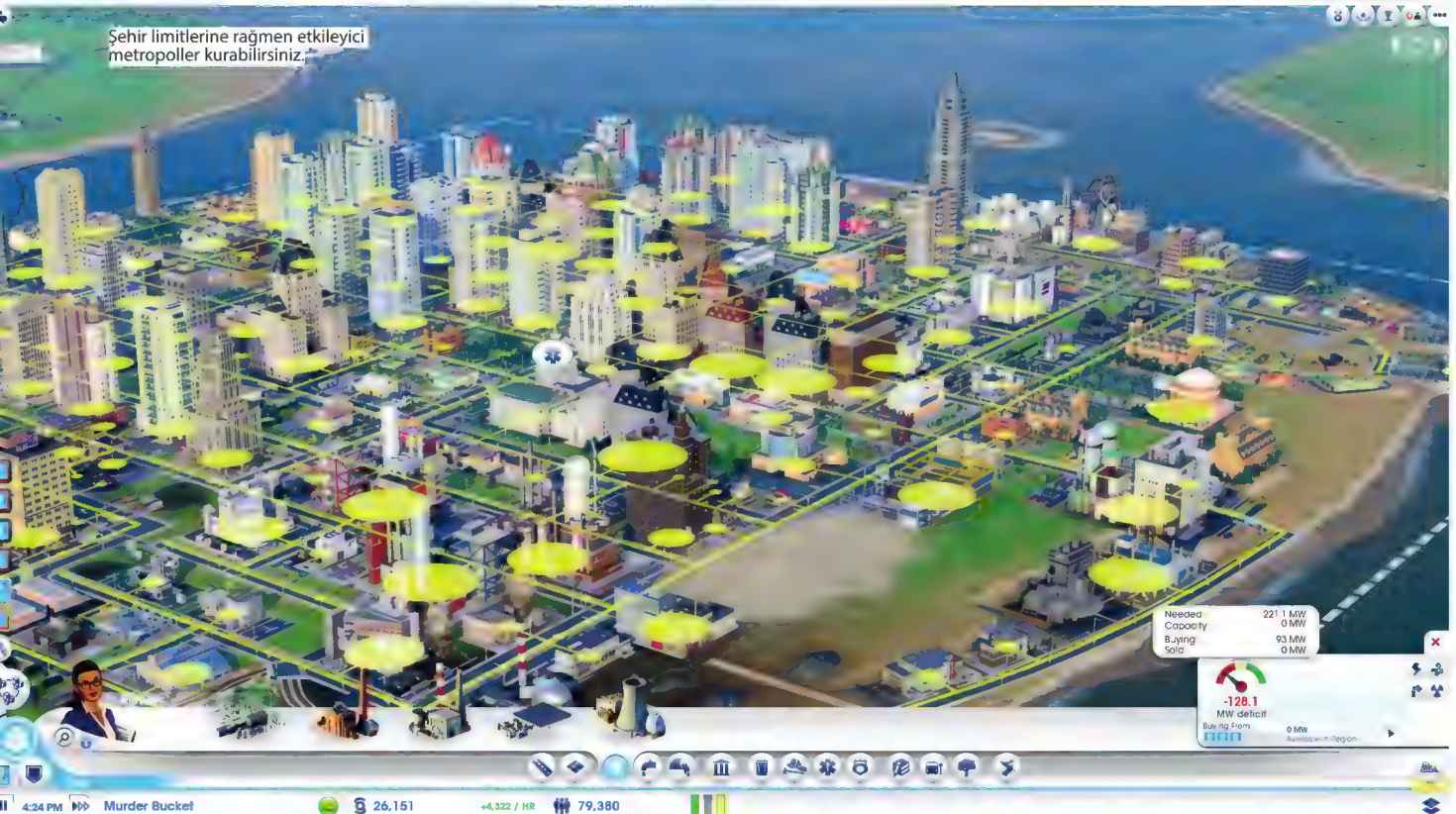
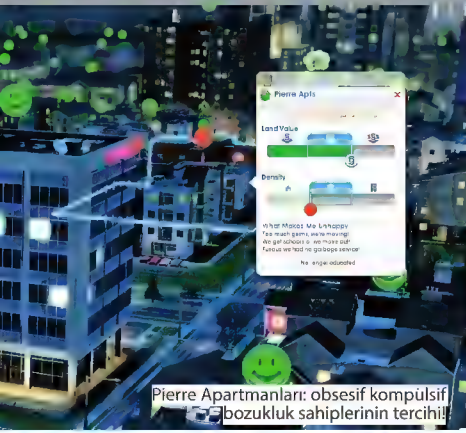
Bir şehir yaratmak için, diğer oyuncularla paylaşılabileniz ya da tek başınıza sahiplenebileceğiniz sekiz bölge planından birinde kare şeklinde bir alan seçtik. Artık elimizde boş bir alan ve mütevazı bir bütçeyle istediğimiz gibi deney yapmakta özgürüz. Düz ya da eğimli yollar yapabilir, şehri konut, ticari ve sanayi bölgelerine ayırabilir, temel hizmetleri inşa etmeye başlayabiliriz.

Oyunun bu kısmı eğlenceli ve rahatlatıcı: Zamanımızı mahalleler inşa etmek, belediye binası için yer seçmek, su kuleleri dikmek ve ne tür bir elektrik santrali istediğimize karar vermekle

(Aşırı yer kaplayan bir temiz-enerji santrali mi, yoksa kömür yakan pasaklı bir santral mi?) geçiriyoruz. Şehrimizin başlangıcını bu kararlar belirliyor.

Hikâye hep mutlu başlıyor ama kötü planlama kısa sürede cezalandırılıyor. Evler kulelere dönüştükçe her kavşakta trafik sıkışıklığı baş gösteriyor. Eğer itfaiye istasyonları, polis karakolları ve sağlık merkezlerinin yerlerini iyi belirlemezsek, suç ve ölüm kent sakinlerini yerlerinden ediyor. Nüfus-istihdam dengesini sağlamazsak şehrimiz bir gecede cehenneme dönebilir. Sim'ler şehri terk ederse gelirimiz yerlerde sürünür. Yapacağımız her şey, (örneğin alt yapı hizmetlerini sonlandırmak) işleri daha da içinden çıkılmaz bir hale sokuyor.

Başarısızlıktan ders çıkarmak bazen sinir bozucu olabilir. SimCity bir şekilde durumu dengelemeyi başarıyor. İsterseniz şehrin yarısını yerle bir edip, bir borç senedi imzalayıp baştan başlayabiliyorsunuz. Garip olan oyunun

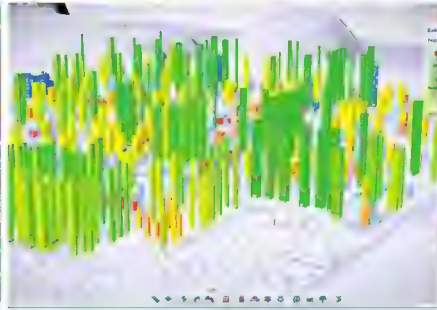
başarısızlığı özendiriyor olması. Bu da öğrenme sürecini gerekenden daha zor hale getiriyor.

Örneğin, oyunda konut, ticaret ve sanayi bölgelerinin bir ideal dengesi var. Evet, oyunda ustalaşmak zor ama SimCity danışmanları tüm problemleri, elimizde olanlarla o ideal dengeyi bulmaya çalışmak yerine daha da genişleyerek çözmeye yönlendiriyor. Doldurulmayı bekleyen pek çok “düşük gelirli” (her politikacının işine yarayabilecek bir kelime oyunu) pozisyon olmasına rağmen sanayi bölgesi talebi neredeyse her zaman yüksek. Çoğu zaman hem konut bölgesi hem de sanayi bölgesi ihtiyacı üst seviyede. Daha fazla insan! Daha fazla iş!

Ancak çoğu zaman yapamıyoruz. Bir süre sonra şehir doğal sınırlarına dayanıyor (tüm şehirler eşit büyüklükte karelerle sınırlandırılmış durumda), nüfus yoğunluğu artıyor. Eninde sonunda boyut sınırlandırması can sıkıma başlıyor. Ama bir noktada

The Blob filminin tilt-shift ile çekilmiş halini düşünün.

• bununla birlikte gelen sorunları çözmeye çalışmak eğlenceli bir hal alıyor. Eğer her sorunu şehri genişleterek çözebilseydik oyunun bütün eğlencesi kaçardı.

Eksikliğini hissettiğimiz şey geri bildirim. Talep göstergeleri, biz şehrimizi dengelemekten bile bir şeyleri yanlış yapmakta olduğumuzu gösteriyor. Sadece danışmanlardan bahsetmiyoruz. Sim'ler de birbirleriyle konuşuyorlar: "suç oranı yüksek!", "polis hizmeti harika", "dükkanlar nereye kayboldu?", "alışveriş muhteşem"... Bütün bunları söyleyenler komşu!

Uzmanlaşma

Şikâyetlerin şifresini kırmaya çalışmadığımız zamanlarda, bir sanayi devri rolünü oynuyoruz. SimCity'nin uzmanlaşma sistemi, bölgeleri dengelemenin getirdiği zorluğu daha da artırıyor ve şehrin hikâyesine katkıda bulunuyor. Oyunda madencilik, petrol, kumar, elektronik, turizm ya da bunların bir bileşimine odaklanmanız gerekiyor.

İlk şehirlerimizden biri madenler ve

kömür açısından zengindi. Biz de pasaklı uzmanlaşma yolunu (yani madenleri topraktan söküp çıkarma yolunu) tercih ettik. Birkaç saat içinde eksiksiz bir tedarik zinciri kurmuş, Küresel Pazar'a (oyundaki her şehir arasında meta ticareti yapmaya izin veren çevrimiçi özelliklerden biri) metal ve alaşımlar satarak kâr eder hale gelmiştik.

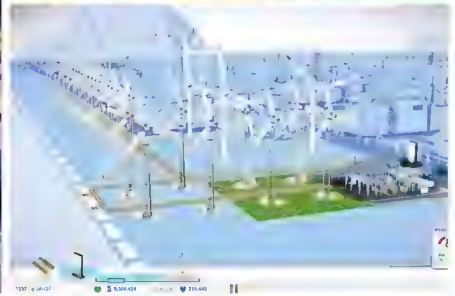
Ne yazık ki oyun geliştirilirken Küresel Pazar'a gerektiği kadar özen gösterilmemiş. Güya ucuza alıp pahalıya satabilmemiz gerekiyor ancak ürünlerin fiyatlarını kaydetmenin bir yolu yok. Otomatik alım ve satım fiyatları da belirleyemiyorsunuz. Bunun yerine ticaret depolarına koşulsuz olarak ithal ve ihracat emirleri verebiliyorsunuz. Bu da hiçbir işinize yaramıyor.

Yine de uzmanlaşma, şehirlere pek çok ilginç hikâye katıyor. Madenlerimiz kurmaya yüz tuttuğunda (kaynaklar sınırsız değil), ithalat/ihracat yaparak dökümhanelerimizi çalıştırmaya devam edebiliriz. Ya da madenlerde iş kalmadığında, üzgün Sim'lerimizin kendilerini alkol ve kumara verdiğini görebiliriz.

İnşa ettiğimiz her şehir için bir hikâye oluşturuyoruz. Uzmanlaşma sistemi hikâyelere içerik katıyor, yapı kazandırıyor, şehrimizin geçmişini en az geleceği kadar önemli kılıyor.

Birkaç şehirden oluşan tüm bir bölgenin hikâyesinin çok daha görkemli olmasını bekliyorduk. Ancak ne yazık ki işler öyle yürümüyor. Şehirler birbirinden hammadde satın alabiliyor, farklı kentlerde çalışmayı özendirmek için toplu taşıma inşa edip, iki taraf için de kazançlı olan Great Works adlı projelere (örneğin bir uluslararası havaalanı) girişebiliyorlar. Bütün bunlar kulağa güzel geliyor ama fayda elde edebilmek için uğraşmak gerekiyor.

Çoklu oyuncu modu biraz karmaşık ve Sim'lerimizin çalışmak için başka şehirlere gitmesini etkileyen şeyler gibi ihtiyaç duyduğumuz bilgileri sunmuyor. Ayrıca keyfi sınırlandırmalar var. Örneğin enerji ihtiyacınızı tamamen başka bir şehirden karşılayamıyorsanız. Neden? Çünkü eğer bir arkadaşımızın şehrinin fazla enerjisiyle kendi enerji açığımızı kapatıyorsak, enerji

fazlası her azaldığında arkadaşımıza seslenmemiz gerekiyor. Çünkü her saniye enerji durumunu izlemesi imkânsız. Ayrıca her şey çok uzun sürüyor. Bir şehrimizden diğerine para gönderiyoruz ama iki gün geçmesine rağmen hala ulaşmamış olabiliyor. Bu son sorunun ardında SimCity'nin en büyük eksikliği yani sürekli çevrimiçi olma zorunluluğu bulunuyor.

Şehir sınırları

İster başkalarıyla oynayın ister yalnız, SimCity'i oynayabilmek için sürekli internet bağlantısı gerekiyor. Maxis bazı gerekçeler ileri sürüyor ama dürüst olalım, bu yolu seçmelerinin sebebi aslında çevrimiçi kopya koruması yapmak. SimCity bir MMO değil ve sunduğu eğlencenin çok ufak bir kısmı çoklu oyuncu deneyimine dayanıyor.

Ayrıca yazıyı yazdığımız sıralarda her zaman çevrimiçi olma gerekliliği kusurlu çalışıyordu. Bazen saatlerce oynayabiliyoruz ama çalışmadığında çok can sıkıcı oluyor. Şehirlerimizin ve arkadaşlarımızın olduğu sunuculara bağlanmamız saatler sürebiliyor.

Oyunun ortasında bağlantımızın koptuğu oluyor.

Ardından yamanması gereken sorunlar var. Bazen bazı sokakları yıkıp yeniden yapmadan inşaat yapamıyoruz. Bölgelerin can sıkıcı şekilde üst üste bindiği oluyor. Binaların birbirinin üzerinde belirmesi ya da saatin kaybolması gibi garip şeyler oluyor.

Hizmetin düzeleceğini ve gerekli yamaların yayınlanacağını umuyoruz ama her zaman çevrimiçi olma zorunluluğu devam edecek bir sorun. Bu zorunluluk, SimCity'nin, uçak yolculukları gibi ideal oyun alanlarında oynanmasını engelliyor. Mod desteğini imkânsız kılıyor. İşler ters gittiğinde bir kayıt noktasına dönmeye izin vermiyor. Bazen çok büyük hataların ardından umutsuzca Ctrl +Z'ye bastığımız oluyor.

En kötüsü, eğer bir gün sunucular kapatılacak olursa bir daha SimCity oynayamayabiliriz. Bu gerçekten çok kötü çünkü tüm sıraladığımız sorunlara rağmen sabahlara kadar SimCity oynuyoruz. Çok heyecan verici bir oyun ve oynaması çok eğlenceli.

Bir benzetim oyunu olarak SimCity, önceki oyunlar SimCity 4, SimCity 3000 ve SimCity 2000'in başarılarını geliştiriyor. Ancak ayrı bir ürün olarak onların gölgesinde kalıyor. Sürekli çevrimiçi olmanın, liderlik sıralaması, dünya çapında mücadele, Küresel Pazar gibi avantajları var ama bu özellikler için tüm o sıkıntıyı çekmeye değmez. Ayrıca bunlar SimCity'i çekici kılan özelliklerine pek bir şey katmıyorlar. Eğer Maxis ve EA oyunun sürekli bağlantı gerektirmesi fikrinden vazgeçerlerse ve bir gün yerel sunucular kurmaya izin verilirse, SimCity ondan beklendiği gibi, efsanevi bir serinin yeniden doğumunu sağlayabilir. ■

PC net puanı

Olağanüstü bir simülasyon ve oynaması çok keyifli ama sürekli online olma şartı sorun yaratıyor.

Anlaşılan o ki Solari'lerin epey boş vakti var.

Lara'nın başına gelen bazı şeyleri izlemek bile zor.

Tomb Raider

Lara Croft'la yeniden tanışın.

Şiddetli bir fırtınanın ardından efsanevi Yamatai adasında mahsur kalan 21 yaşındaki Lara Croft'un oyun kahramanı kariyeri acı çekerek başlıyor. Tomb Raider'ın ilk birkaç saatinde Lara bıçaklanıyor, yakılıyor, su altında kalıyor, saldırıya uğruyor ve neredeyse donarak ölüyor. Ayrıca bütün bunlar eğer oyunun sunduğu tüm zorlukların altından kalkar, tırmanma görevlerini, silahlı çatışmaları, titizlik gerektiren gizlilik görevlerini başarıyla geride bırakırsanız yaşıyor. Bu görevleri yerine getiremezseniz Lara'nın ezildiğine, sakat kaldığına, boğulduğuna, hırpalandığına tanık oluyorsunuz.

Erken aşamalarındaki bu acımasızlık oyunun en kendine özgü yönünü oluşturuyor. Lara hıçkırarak ağlıyor, soğuktan titriyor. Oyun tasarlanırken bu deneyimlere odaklanmak adına temponun yavaşlatıldığı hissediliyor. Açlıkla mücadele edebilmek için bir yay bulmanız ve geyik avlamanız gerekiyor. Lara bir çıkıntıya tutunup tırmanmaya çalışırken dirseklerinin

TEMEL BİLGİLER

- Fiyat: 96 TL
- Geliştirici: Crystal Dynamics
- Yayıncı: Square Enix
- Web: www.tombraider.com
- Çoklu oyuncu: Var
- DRM: Steam
- Önerilen sistem: Dört çekirdekli işlemci, 3 GB RAM, DX11 1 GB grafik kartı

çok gerçekçi bir şekilde titrediğini görebiliyorsunuz. İlk kez bir insan öldürdüğünde Lara kanlar içinde kalıyor, kelimenin tam anlamıyla perişan oluyor. Eminiz ki birkaç ay geçtikten sonra insanlar Crystal Dynamics'in yeniden yarattığı oyunu hatırladıklarında akıllarına bu ilk birkaç saat gelecek. Birkaç saat daha oynayınca karşınıza üçüncü şahıs nişancı ve platform türlerinin karışımı bir oyun çıkıyor. Lara, gemi kazasından kurtulan bir kazazedenin karşılaşacağı o sıradan ve gerçekçi sorunlardan uzaklaşıp, eski oyunlardan hatırladığımız aksiyonun içine dalacak: Yanan bir binadan kaçış, helikopter kazası, silahlarınızın elinizden alındığı bir bölüm, heyecanın zirveye ulaştığı bir sığınak baskını.

Değişen Tomb Raider

Dakikalar geçtikçe oyun daha tanıdık bir hal almaya başlıyor. Yamatai'nin vahşi Solarii birliğiyle dağların doruklarında çarpıştıktan sonra kamera gürültüyle açılan kapılara zum yapıyor ve karşınıza elinde

polis kalkanı tutan, zırhlı bir yerli çıkıyor. Bu düşmanı bildik yolla, yani pala darbelerinden çömelerek kurtulduktan sonra arkasına geçip ateş ederek öldürüyoruz.

Kısa süre sonra Lara, çökmek üzere olan bir radar istasyonuna çıkan merdivenlerin en alt basamağına tutunuyor. Radarın tepesinde yer alan verici, tayfalarını kurtarmak için en büyük şans. Bu alt basamağa ulaştığınızda oyun artık sadece tek bir komut kabul eder hale geliyor: İleri! İleri tuşuna bastığınızda Lara tırmanıyor. Başka bir tuşa basarsanız duruyor. Arada sırada önceden belirlenmiş birkaç paslı basamak kırılabilir bile bu bölümde başarısız olmanız imkânsız. Bir noktada oyun aslında ara videoya geçiyor ama sanki devam ediyormuş gibi yapıyor. Hiçbir şey değişmiyor ancak Lara artık sizden gelen komutları umursamıyor. Siz hiç karışmasanız bile Lara tırmanmaya devam ediyor. Karşımızda, Uncharted "Yan Kesicilik Okulu'nda" öğretilen bir gasp örneği var: Gasp edilen şey, oyuncu olarak

Hayvan avlamak size deneyim kazandırıyor.

Bulmacalar oyunda önemli bir yere sahip.

Tırmanış ve dövüş birbirine karıştığında oyun garip bir hâl alıyor.

Korkutucu görünebilir ama buradan düşmek imkânsız.

ekranınızda olup bitenlere müdahale etme hakkınız.

Dağın eteklerinden aşağıya indikten sonra, Lara kendisini tanıdık bir mekânda buluyor. Farklı yolların kesiştiği bir bağlantı noktasına farklı bir bakış açısından bakıyoruz. Bazı belli kapıları çekip açmanıza ve yine belirli noktalara tırmanma halatı çekmenize yarayan ip bağlı oklar sayesinde yolculuk seçeneklerimiz artıyor. Etrafta, keşfettiğinizde fazladan yetenek puanı kazandıran pek çok gizli lahit, mektup ve kutsal eser bulunuyor.

Evcil Tomb Raider

Oyunun bu kısmı sakini keşif gezilerinden ibaret... Özellikle sarsıcı hiçbir şey yaşanmıyor. Her şey çok ama çok güzel! Bu noktada daha önce kaç kez zamanlama gerektiren bir bölümde çuvaladığınız için Lara'nın boynunun bir kurt tarafından parçalandığını izlediğinizi unutuyorsunuz. Lara'yı bu korku karnavalına sürüklemenin başlı başına bir zalimlik olup olmadığını sorgulamayı bırakıyorsunuz.

Lara'nın ilk adam öldürme deneyiminin sarsıcı anısı, saklandığınız yerden birlik askerlerinin kafalarının arkasına ok saplarken, silinip gidiyor. Oyun, berbat günler geçiren genç bir kadının hikâyesi olmaktan çıkıp serinin diğer oyunları gibi macera filmi heyecanına kavuşuyor. Oyunun bundan sonraki kısımları gerçekten görülmeye değer sahneler içeriyor.

Oyunun senaryo kalitesi değişkenlik gösteriyor. Lara ve diğer kazazedeler arasındaki diyaloglar, her ne kadar karakterler sıradan da olsalar (yirmili yaşlarında biraz inek bir genç, zorlu bir siyah kadın, güvenilmez bir televizyon yıldızı, manevi yani kuvvetli bir Maori vb.) son derece gerçekçi. Oyunda öne çıkan şey Lara'nın kendisi, özellikle de kaçmayı bırakıp harekete geçmeye karar verdiğinde. Lara'nın geçirdiği gözle görülür değişim, senaryo, performans ve animasyonun, fantezi yerine sempatik ve hayranlık uyandıran bir insan yaratmak için bir araya gelmesinin çok iyi bir örneğini

oluşturuyor.

Oyunda "hadi canım sen de!" dediyecek yerler de var. Düşmanların aralarındaki konuşmalar pek gerçekçi değil. Birdenbire göğüs kafesimize bir ok saplanmış olduğunu fark etmek söyleyebileceğimiz çok söz olduğuna eminiz ama "Kahretsin! Bu kız çok iyi nişancı!" diyeceğimizi pek zannetmiyoruz.

Güvenilir Tomb Raider

Tomb Raider'ın hikâye anlatımındaki asıl sorun, oyunun temelindeki büyük fikirleri oynanışa yansıtamamasından kaynaklanıyor. Oyunda Lara sürekli olarak aynı iki tavsiyeyi alıyor: "İçgüdülerine güven" ve "Durmada ilerle". İki tavsiye de oyunun sizden yapmanızı beklediği şeyle uyumlu. "İçgüdülerine güven" dendiğinde sizin onu, "Lara'nın içgüdülerine güven" olarak anlamamız gerekiyor. Ya da en azından, etkileşime girilebilecek nesneleri vurgulayan Survival Instinct moduna, bu belirli tür kayaya tırmanılabileceğine, bu

Lara bazen merdivenleri tırmanırken otomatik pilota bağlıyor.

Lara'nın durumu vahim.

Croft'un arkadaşları arasında Harry Potter da var gibi.

Tavandan sarkmayalım gençler...

barikatların ipli oklara dayanamayacağına, bu belirli tür mekânın her zaman tutuşacağına ve bütün bunları yapmanız gerektiğine çünkü zaten orada olmalarının sebebinin bunları yapabilmeniz olduğuna güvenmeniz gerekiyor.

Eğer gerçekten kendi içgüdülerinize güvenerseniz oyunun raydan çıkma ihtimali var. Tomb Raider'da kendi inisiyatifiyle hareket etmek, bir stand up gösterisinde komediyi susturup soru sormaya benziyor. Oyunun ortalarına doğru bir çarpışma sahnesi var. Oyun size iki seçenek sunuyor: Dar bir kanyonda çarpışarak ilerleyebiliyor ya da yüksekçe bir noktadan sessizce sıyrılabilyorsunuz. Bir kütüğe asılmış sessizce iki Solarii tarikat üyesinin üzerinden geçerken, aşağıya ortalarına atlayıp onları haklamaya karar verdik. Sonuçta taktik üstünlüğün bizde olduğuna ve aldığımız riskin elde edeceğimiz ganimete değeceğine inanıyorduk. Ama tutunduğumuz kütükten atlamak için tuşa bastığımızda kamera hiç olmayacak bir açıda kilitlendi ve biz daha ateş açmaya fırsat bulamadan öldürüldük.

Eğer gizlilik gerektiren yolda devam etseydik animasyonlarda hiçbir sorun çıkmayacaktı. Çatışmaya girmeyi tercih etseydik kamera nerede durması gerektiğini bilecekti. Tasarımcıların ön göremediği, oyunun adapte olamadığı bir tercih

yapmıştık. Bu nedenle "Durmadan ilerle" çok daha iyi bir tavsiye çünkü Tomb Raider girişimciliği değil rıza göstermeyi ödüllendiren bir oyun. Eğer nerede hangi tuşa basmanız gerektiğini bilerseniz başınıza korkunç bir şey gelmeyecektir. Bu yardımsever tasarım ortaya, arkanıza yaslanıp izleyebileceğiniz bir oyun çıkarmış. Ama oyundaki uyum bozukluğu fark edilmeyecek gibi değil. Bir yandan karşımızda yavaş yavaş gücünün farkına varan birinin olduğu söyleniyor ama aslında gördüğümüz şey, çelik halat tanrısının bizi çok ama çok sevdiği.

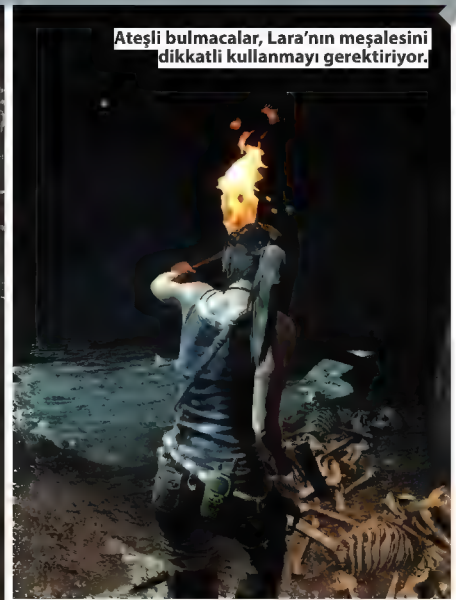
Oyun sizi yeni yetenek ve donanım elde etmek için keşfe çıkmaya ve avlanmaya teşvik ediyor. Ancak bunlar pek işinize yaramıyor. Bu şekilde elde ettiğiniz yetenek ve donanımların, oyunun önceden planlanmış akışını bozmaması için her önlem alınmış. Örneğin, vaktinden önce yeni bir yolculuk yöntemi öğrenmek mümkün değil. Bunun yerine ancak "ganimet" olduğunu söyleyebileceğimiz ufak iyileştirmeler ya da Lara'nın belirli öldürme şekillerinden daha fazla deneyim puanı almasını sağlayan eklemeler var. Sonuçta bunlar da, daha hızlı seviye atlamanızı sağlamak dışında bir işe yaramıyorlar. Yeteneklerden bazıları, çarpışmaların gidişatını etkiliyor ama ne yazık ki dikkat çekmeyecek kadar.

Tomb Raider, oyuncuya daha fazla

özgürlük verildiği anlarda kendini gösteriyor. Koşullar el verdiği anlarda Tomb Raider, biraz kısıtlı da olsa iyi bir "gizlilik gerektiren oyun" haline geliyor. Fark edilmeden en çok sayıda düşmanı sessizce öldürmenin yollarını bulmaya çalışmak başlı başına tatmin edici ve Lara'nın nasıl bir değişim geçirdiğini de çok iyi gösteriyor. Oyunun akışı gereği girmeniz gerekmeyen, keşfedilmeyi bekleyen lahit ve bulmacalar, sağlam fizik motorunu kullanarak doğaçlama yapmanızı sağlıyor. Lahitlerin çoğu birkaç dakika içinde temizlenebiliyor. Ancak oyunun geri kalanının başaramadığını yapıp, çözümün sizin ellerinizden çıktığı hissini veriyorlar.

Takım oyunu

Oyunun çok oyunculu modu, tek oyunculu modun kaya tırmanma, halattan kayma heyecanını alıp, tuzaklar yerleştirebildiğiniz, kısıtlı da olsa çevreye zarar verebildiğiniz bir takım mücadelesine çeviriyor. Oynayabilmek için oyunculardan birisinin sunucu açması gerekiyor. Oyun için özelleştirilmiş sunucular bulunmuyor. Çok hızlı bir bağlantı da bile takılmalara karşılaştığımız anlar oldu. Sorunsuz bağlantı kurulduğu anlarda, oyuncuların çoğunun, yıkılan köprülerden atlamak, arkadaşları tuzaklardan kurtarmakla uğraşmak,

Ateşli bulmacalar, Lara'nın meşalesini dikkatli kullanmayı gerektiriyor.

Bunu sık sık yapacağınızdan şüpheleniz olmasın.

Tercihe bağlı her mezarın sonunda açacağınız sandıklar ek deneyim kazandırıyor.

Lara'nın en çok tercih ettiği ulaşım aracı, düşme.

tasarımcıların etrafa dağıttığı özel alanları değerlendirmek yerine, ellerinde makineli tüfekte sağa sola koşturmayı tercih ettiğine tanık olduk. Oyuncuların tercih etmesi için bu özel alanların, elinde tüfek önüne geleni indirmekten daha fazla deneyim puanı sunması gerekiyor. Ancak ne yazık ki durum öyle değil. Oyuncuların sunucuyu terk etmesi de çok sık rastlanan bir sorun. Oynadığımız oyunların neredeyse yarısı, oynayacak kimse kalmadığı için zaferle sonuçlandı.

Oyunun PC sürümünün genel olarak iyi bir uyarlama olduğu söylenebilir. Grafikler ve kontrol seçenekleri oldukça kapsamlı. Core i5 işlemcili, 8 GB RAM ve Radeon HD 6970 ekran kartlı bir sistemde ve tressFX adı verilen, Lara'nın saçının her bir telini ayrı modelleyen

seçenek de dâhil olmak üzere en yüksek grafik ayarları açıkken gayet iyi çalıştı. GeForce 560 Ti ekran kartlı benzer bir sistemdeyse, kilitlenmelerle, menüleri dahi etkileyen kare sayısında inanılmaz düşüşlerle karşılaştık. Bazı oyuncular bu sorunları aşmanın yollarını buldular. İstikrar sorunlarını çözen bir yama da yayınlandı.

Tomb Raider genel olarak çok eğlenceli bir oyun. Prodüksiyon değerini yadsımanın bir anlamı yok. Bizim sorunumuz, oyuna başladığımızda Lara'nın daha zor zamanlarına tanık olmayı beklemiş olmamız. Tomb Raider, ne duygusal açıdan ne de sizden oyuncu olarak yapmanızı bekledikleri açısından zorlayıcı. Sanki olduğundan daha derinmiş gibi yapıyor ama oyuncuya nasıl hissetmesi gerektiğinin

söylenebileceğini sanmıyoruz. Lara'nın macerasına katılmayı umuyorduk ama sonuçta tüm yaptığımız tuşu basılı tutmak ve her şeyin yolunda gideceğini ummak oldu. Bir oyunu, o oyun türünün tüm kusurlarından sorumlu tutmak yanlış elbette ama o kusurlar yokmuş gibi de yapamayız. Hikâye anlatımı konusunda tutkulu olmak harika bir şey ama asıl önemli olan uygulamadır. ■

PC **puanı**

Genellikle eğlenceli anlar yaşatan, prodüksiyon değerleri yüksek bir oyun. Keşke oyun dünyasına daha fazla girebilseydik.

Sistem Sihirbazı

Yeni bir bilgisayar alacaklar veya güncelleme yapacaklar için ideal kılavuz.

PC sahibi olmanın en avantajlı yanlarından biri, gerekli olduğunda istediğiniz biçimde güncelleme yapabilmek. Oyunlarda daha akıcı görüntülere mi gerek duyuyorsunuz? Yeni bir ekran kartına geçiş yapın. Başka bir işlem için daha fazla performans mı gerekli? İşlemciyi değiştirin veya eski günlerin favorisi olan bellek eklemeyi deneyin. Bilgisayarınızı canlandıracak çok sayıda farklı alternatif var. Bütçenize uyan biçimde kademeli olarak güncelleme yapabilirsiniz. Bu yüzden bir sistemi uzun süre değiştirmeden kullanmak zorunda değilsiniz. İçinden çıkılmaz bir hâl aldığında ya da en iyi yol bilgisayarını camdan

fırlatıp yepyeni bir sistem toplamak.

Ne tür bir bilgisayar oluşturmalsınız? Hangi bileşenler önemli? Hangileri birbiriyle uyumlu çalışabilir? Ne kadar masraf yapmanız lazım? Çok sayıda soru var ve en doğru cevapları almak için tüm eğilimleri araştırıp doğru bir analiz yapmak gerekiyor. Bu iş için kolları sıvamadan önce sayfalarımıza göz atın deriz. Sizler için detaylı araştırmalar yaptık ve üç ayrı bütçeye hitap eden sistemler hazırladık.

En önemlisi, bu sistemlerin her biri DirectX 11 ile uyumlu ve yıllar boyu işinize görecekte temel gereksinimleri karşılıyorlar. Önerdiğimiz sistemlerin tümü birkaç yıl işinizi görecekte kapasitede.

NASIL SEÇİLMELİ? KASA

Günümüzde piyasada çok sayıda farklı marka ve model kasa bulunuyor. Eski dönemlerde kasalarla birlikte güç kaynağı da almış olurduk ama artık bu durum sona erdi diyebiliriz çünkü maliyeti düşürmek için kalitesiz güç kaynakları ekleniyordu. Üreticiler artık kasa ve güç kaynağını ayrı birer bölüm olarak geliştiriyor.

Kasa seçerken öncelikle genişleme yuvalarına, anakart desteğine dikkat etmek gerekiyor. Kaç tane 5,25 / 3,5 inç sürücü, kaç tane 2,5 / 3,5 inç sabit disk veya SSD kullanacağınız önemli. Ayrıca bazı kasalar sadece Micro ATX veya Mini ITX anakartlarla uyumlu olabiliyor. Bu açılardan sorun yoksa elbette dış görünümünün de beğendiğiniz bir kasada soğutma

sistemine dikkat etmelisiniz.

Daha ucuz modellerde az sayıda fan yer alabilir ama en azından ek fan takmak için uygun alanlar bulunmalı. Bu fan yuvaları 120/140 mm dışında 200 mm gibi büyük modelleri de destekliyorsa daha sessiz bir sistem elde edebilirsiniz. Kasa toz filtreleri sayesinde kasa içi daha temiz kalır. Bunların kolay çıkarılıp temizlenebilen modelleri tercih edilmeli. Malzeme kalitesi çok düşük olmayan ve iç kısımda kablo düzenleme delikleri içeren bir kasa daha avantajlıdır. Bunlara ek olarak, uzun ekran kartı ve en yüksek işlemci soğutucusunun kaç mm olabileceği kontrol edilmeli. Elbette paneldeki bağlantılar da önemli olabilir. USB 3.0 yaygınlaşıyor ve ön panelde bulunması avantaj.

**1.260
TL**

EKONOMİK SİSTEM

Bütçe sınırlı olduğunda dikkatli biçimde seçim yapmak daha da önemli.

ANAKART Gigabyte GA-970A-DS3 156 TL AMD'nin giriş seviyesi sistemlerde söz sahibi olmaya başladığı ortada ve Gigabyte da buna destek sağlıyor SATA 6 Gbps ve USB 3.0 desteği olan bu anakart tüm beklentileri karşılıyor.	İŞLEMCI AMD FX 6300 390 TL Ekonomik sistem önerimiz bu ay ciddi bir terfi yaşadı ve altı çekirdekli işlemci kullanmaya başladı. Hız aşırma uygulamaları için geçerli olan performans arttırılabilir.
BELLEK Kingston 4 GB DDR3-1600 70 TL Bellek fiyatları epey düştü ve DDR3 bellek almanın tam zamanı. Çift kanallı bir kit almak en doğru seçim. 64 bit işletim sistemi olarsa 4 GB tercih edilebilir.	EKRAN KARTI AMD Radeon HD 7770 218 TL 300 TL altına böyle başarılı ve son nesil bir ekran kartı alabiliyor olmanız günümüzdeki durumu basit biçimde özetliyor. Bu ekran kartı sayesinde uzun süre terfi yapmanıza gerek kalmayacak.
SABİT DİSK 500 GB 3,5 inç 7200 devir 113 TL Yeni anakartlarla gelen SATA 6.0 Gbps bağlantıyı değerlendirebilen son nesil sabit diskler SSD performansı sunmıyor olsa da hiç fena değil ve onları için yeterli boş alana sahipler.	GÜÇ KAYNAĞI High Power ECO 500W 81 TL Normalde bütünleşik görüntü devresi içeren bir sistemle kasa içindeki standart güç kaynağını kullanabilirsiniz ama önerdiğimiz ekran kartı için 500 Watt'lık bir model altına inmeyin.
KASA TX Laser 58 TL Kasanın estetik açısından bir üstünlüğü yok ama beklentileri karşılayacak kapasitede. Aynı zamanda fiyatına kıyasla ucuz görüntü sunmuyor. Özel SSD yuvası da var.	MONİTÖR AOC E2250 21,5 inç 245 TL 21.5 inç genişlikli panelin standart çözünürlüğü 1920 x 1080 piksel ve hangi masada olursa olsun göz alıcı duruyor. Filmler izlemek için de oyunlar oynamak için ideal.
OPTİK SÜRÜCÜ LG GH24NS95 SATA DVD-RW 34 TL Optik sürücülerin önemi azalıyor ama onları yok olmuyor. Oyunlar ve işletim sistemleri USB bellekte sunulana kadar kullanmaya devam. Yedekleme desteği de var.	CPU SOĞUTUCUSU AMD Standart Soğutucu Üst seviye işlemcilerin sınırlarını zorlamak isteyenler için işlemci soğutucuları önemli rol oynuyor. İşlemciyle gelen standart OEM soğutucu bu sistem için uygun olacak.

2.986 TL

ORTA SEVİYE SİSTEM

Harika bir sistem oluşturmak için servetinizi ortaya dökmeniz gerekmiyor.

8.528 TL

ÜST SEVİYE SİSTEM

Eğer gerçekten kendinizi şımartmak istiyorsanız aradığınız çözüm burada!

ANAKART

Gigabyte Z77X UD3H 255 TL

Intel'in yeni Z77 yongaseti artık referans olarak görülüyor. Ivy Bridge işlemci alacak olmasanız bile 2600K veya 2700K gibi Sandy Bridge işlemcilerle sorunsuz olarak kullanabilirsiniz.

İŞLEMCI

Intel Core i5 3570K 499 TL

Intel'in Sandy Bridge serisi çok başarılı oldu ve Ivy Bridge ile gıda daha da yükseliyor. 22 nm ile üretiliyor olsa da çok daha hızlı değil. Diğer yandan fiyat hemen hemen aynı ve Sandy Bridge almak anlamsızlaşıyor.

BELLEK

Corsair Vengeance LP 8GB 134 TL

Çok fazla yatırım yapmadan, çift 4 GB bellekten oluşan bu kitle yüksek performans elde edebilirsiniz. Sadece çift yuva dolu olduğundan terfi etme imkânınız engellenmiyor.

EKRAN KARTI

AMD Radeon HD 7870 GHz 530 TL

NVIDIA'nın orta seviye kartlarını tanıtmasından sonra AMD'den yeni indirimler geldi ve HD 7870 fiyatı 7850 fiyatına düştü. Bundan ötürü artık HD 7870 GHz Edition önermeyi tercih ediyoruz.

DEPOLAMA

Samsung 840 250 GB 446 TL

SSD pazarının başlangıç noktasında fiyatlar düşmeye devam ediyor. 250 GB kapasiteli Samsung SSD'de GB başına fiyat 1,78 TL ediyor. 250 GB alan çok sayıda uygulama ve oyun için yeterli.

GÜÇ KAYNAĞI

Seasonic S12II 80+ Bronze 167 TL

Performanslı bir sistem toplamak istiyorsanız güç kaynağını ihmal etmeyin. Güçlü bir PSU almanız şart. 500 Watt ve üstü seçenekler işinizi görecektir. Seasonic'in bu modeli son derece sessiz.

KASA

Cooler Master CM690 II 189 TL

Cooler Master'in efsane modeli CM 690'un yeni versiyonu CM 690 II ile çok sayıda soğutma seçeneği geliyor. Orta seviye bir sistem için ideal kasalardan biri ve iç alan hayli geniş.

MONİTÖR

ViewSonic VX2370SMH-LED 409 TL

Yıllardır IPS panelli monitörlerin TN panelli ucuz modellerden daha iyi görüntü sunduğunu ifade ettik. Artık 450 TL civarına böyle bir IPS monitör alma imkânınız var.

KLAVYE

Microsoft SideWinder X6 147 TL

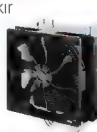
Harika görünüyor ve hem yazı yazarken hem de oyun oynarken çok iyi sonuçlar veriyor. Çıkarılabilir sayısal tuş takımı klavyenin sol veya sağına eklenebiliyor. Gerçek zamanlı makro kayıt desteği de var.

CPU SOĞUTUCUSU

Cooler Master Hyper 412S 110 TL

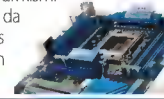
Son nesil Soket 1155 işlemcileri bile destekleyen Hyper 412S ile bakır ısı boruları ve çekirdek temas teknolojisi sunuluyor. Aynı zamanda gürültüsüz çalışmayı başarıyor.

ANAKART

Asus P9X79 Pro 622 TL

Asus'un X79 yonga setli anakartları piyasayı işgal etti. Çok sayıda farklı model var ve bunların büyük kısmı başarılı. P9X79 PRO da hayli iyi performans sunan modellerden biri.

İŞLEMCI

Intel Core i7 3930K 1.183 TL

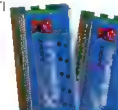
Altı çekirdekli önceki nesil işlemcilere kıyasla performans farkı yüksek olmasa da overlock söz konusu olduğunda Sandy Bridge E öne geçmeyi başarıyor.

BELLEK

Kingston HyperX 16 GB 269 TL

Dört kanal bellek yeniliğini X79 yonga setiyle birlikte kullanmaya başlıyoruz. RAM üreticileri yeni kitleler sunmaya başladı. XMP 1.3 uyumlu bu kitin toplam kapasitesi 16 GB.

EKRAN KARTI

NVIDIA GTX Titan 2.608 TL

Bu ekran kartının en yüksek performansı sunduğunu söylemek mümkün değil ama para derdi olmayanlar için tavsiye edebileceğimiz en iyi model. Son nesil yüksek oyun performansları olan ve aranan bir seçenek.

DEPOLAMA

OCZ Vector 256 GB 679 TL

OCZ'nin Indilinx'i almasından sonra yenilikçi ürünler sunmasını sabırsızlıkla bekliyorduk. Ortaya çıkan en yeni kontrolcüyü içeren Vector SSD'nin 256 GB kapasiteli modeli rakip tanımıyor.

GÜÇ KAYNAĞI

CM Silent Pro Gold 1000W 388 TL

Cooler Master'in güç kaynakları bizleri etkilemeye devam ediyor. Bu harikalar kutusu ödülmeye layık özellikler sunuyor.

KASA

CM Cosmos Z Ultra 1.032 TL

Cooler Master her zaman için etkileyici kasalar tasarlamayı başardı. Bu yeni modelle birlikte bir kez daha farkını ortaya koydu. Pahalı bir kasa ama alma gücünüz varsa bağımlısı olacaksınız.

MONİTÖR

Dell U2713HM 27 inç IPS 1.032 TL

Dell'in 27 inç genişlikli üst seviye 2.560 x 1.440 piksel monitörün de maliyet arka plana itiliyor. En yüksek oyun performansını elde edebilmek için çift GeForce GTX Titan kullanmanız şart olacak.

KLAVYE

Tt eSports Challenger PRO 175 TL

Dört farklı şiddet seviyesinde kırmızı renk aydınlatma sistemi içeren ve 40 makro tuşuyla oyunlarda kolaylık sağlayan bu klavyede ele üfleyen soğutucu bile var.

CPU SOĞUTUCUSU

Noctua NH-D14 192 TL

Çift kule radyatör içeren Noctua NH-D14 efsanesi devam ediyor. Özel soğutucunun sessiz çalışması beğeni kazanıyor. Çok sayıda büyük fanla yüksek performans sunuyor.

Sistem Sihirbazı

Yeni bir bilgisayar alacaklar veya güncelleme yapacaklar için ideal kılavuz.

PC sahibi olmanın en avantajlı yanlarından biri, gerekli olduğunda istediğiniz biçimde güncelleme yapabilmek. Oyunlarda daha akıcı görüntülere mi gerek duyuyorsunuz? Yeni bir ekran kartına geçiş yapın. Başka bir işlem için daha fazla performans mı gerekli? İşlemciyi değiştirin veya eski günlerin favorisi olan bellek eklemeyi deneyin. Bilgisayarınızı canlandıracak çok sayıda farklı alternatif var. Bütçenize uyan biçimde kademeli olarak güncelleme yapabilirsiniz. Bu yüzden bir sistemi uzun süre değiştirmeden kullanmak zorunda değilsiniz. İçinden çıkılmaz bir hâl aldığında ya da en iyi yol bilgisayarını camdan

fırlatıp yepyeni bir sistem toplamak.

Ne tür bir bilgisayar oluşturmalsınız? Hangi bileşenler önemli? Hangileri birbiriyle uyumlu çalışabilir? Ne kadar masraf yapmanız lazım? Çok sayıda soru var ve en doğru cevapları almak için tüm eğilimleri araştırıp doğru bir analiz yapmak gerekiyor. Bu iş için kolları sıvamadan önce sayfalarımıza göz atın deriz. Sizler için detaylı araştırmalar yaptık ve üç ayrı bütçeye hitap eden sistemler hazırladık.

En önemlisi, bu sistemlerin her biri DirectX 11 ile uyumlu ve yıllar boyu işinize görecekte temel gereksinimleri karşılıyorlar. Önerdiğimiz sistemlerin tümü birkaç yıl işinizi görecekte kapasitede.

NASIL SEÇİLMELİ? KASA

Günümüzde piyasada çok sayıda farklı marka ve model kasa bulunuyor. Eski dönemlerde kasalarla birlikte güç kaynağı da almış olurduk ama artık bu durum sona erdi diyebiliriz çünkü maliyeti düşürmek için kalitesiz güç kaynakları ekleniyordu. Üreticiler artık kasa ve güç kaynağını ayrı birer bölüm olarak geliştiriyor.

Kasa seçerken öncelikle genişleme yuvalarına, anakart desteğine dikkat etmek gerekiyor. Kaç tane 5,25 / 3,5 inç sürücü, kaç tane 2,5 / 3,5 inç sabit disk veya SSD kullanacağınız önemli. Ayrıca bazı kasalar sadece Micro ATX veya Mini ITX anakartlarla uyumlu olabiliyor. Bu açılardan sorun yoksa elbette dış görünümünün de beğendiğiniz bir kasada soğutma

sistemine dikkat etmelisiniz.

Daha ucuz modellerde az sayıda fan yer alabilir ama en azından ek fan takmak için uygun alanlar bulunmalı. Bu fan yuvaları 120/140 mm dışında 200 mm gibi büyük modelleri de destekliyorsa daha sessiz bir sistem elde edebilirsiniz. Kasa toz filtreleri sayesinde kasa içi daha temiz kalır. Bunların kolay çıkarılıp temizlenebilen modelleri tercih edilmeli. Malzeme kalitesi çok düşük olmayan ve iç kısımda kablo düzenleme delikleri içeren bir kasa daha avantajlıdır. Bunlara ek olarak, uzun ekran kartı ve en yüksek işlemci soğutucusunun kaç mm olabileceği kontrol edilmeli. Elbette paneldeki bağlantılar da önemli olabilir. USB 3.0 yaygınlaşıyor ve ön panelde bulunması avantaj.

**1.260
TL**

EKONOMİK SİSTEM

Bütçe sınırlı olduğunda dikkatli biçimde seçim yapmak daha da önemli.

ANAKART Gigabyte GA-970A-DS3 156 TL AMD'nin giriş seviyesi sistemlerde söz sahibi olmaya başladığı ortada ve Gigabyte da buna destek sağlıyor SATA 6 Gbps ve USB 3.0 desteği olan bu anakart tüm beklentileri karşılıyor.	İŞLEMCI AMD FX 6300 390 TL Ekonomik sistem önerimiz bu ay ciddi bir terfi yaşadı ve altı çekirdekli işlemci kullanmaya başladı. Hız aşırma uygulamaları için geçerli olan performans arttırılabilir.
BELLEK Kingston 4 GB DDR3-1600 70 TL Bellek fiyatları epey düştü ve DDR3 bellek almanın tam zamanı. Çift kanallı bir kit almak en doğru seçim. 64 bit işletim sistemi olarsa 4 GB tercih edilebilir.	EKRAN KARTI AMD Radeon HD 7770 218 TL 300 TL altına böyle başarılı ve son nesil bir ekran kartı alabiliyor olmanız günümüzdeki durumu basit biçimde özetliyor. Bu ekran kartı sayesinde uzun süre terfi yapmanıza gerek kalmayacak.
SABİT DİSK 500 GB 3,5 inç 7200 devir 113 TL Yeni anakartlarla gelen SATA 6.0 Gbps bağlantıyı değerlendirebilen son nesil sabit diskler SSD performansı sunamıyor olsa da hiç fena değil ve onları için yeterli boş alana sahipler.	GÜÇ KAYNAĞI High Power ECO 500W 81 TL Normalde bütünleşik görüntü devresi içeren bir sistemle kasa içindeki standart güç kaynağını kullanabilirsiniz ama önerdiğimiz ekran kartı için 500 Watt'lık bir model altına inmeyin.
KASA TX Laser 58 TL Kasanın estetik açısından bir üstünlüğü yok ama beklentileri karşılayacak kapasitede. Aynı zamanda fiyatına kıyasla ucuz görüntü sunmuyor. Özel SSD yuvası da var.	MONİTÖR AOC E2250 21,5 inç 245 TL 21.5 inç genişlikli panelin standart çözünürlüğü 1920 x 1080 piksel ve hangi masada olursa olsun göz alıcı duruyor. Filmler izlemek için de oyunlar oynamak için ideal.
OPTİK SÜRÜCÜ LG GH24NS95 SATA DVD-RW 34 TL Optik sürücülerin önemi azalıyor ama onları yok olmuyor. Oyunlar ve işletim sistemleri USB bellekte sunulana kadar kullanmaya devam. Yedekleme desteği de var.	CPU SOĞUTUCUSU AMD Standart Soğutucu Üst seviye işlemcilerin sınırlarını zorlamak isteyenler için işlemci soğutucuları önemli rol oynuyor. İşlemciyle gelen standart OEM soğutucu bu sistem için uygun olacak.

2.986 TL

8.528 TL

ORTA SEVİYE SİSTEM

Harika bir sistem oluşturmak için servetinizi ortaya dökmeniz gerekmiyor.

ÜST SEVİYE SİSTEM

Eğer gerçekten kendinizi şımartmak istiyorsanız aradığınız çözüm burada!

ANAKART Gigabyte Z77X-UD3H

255 TL

Intel'in yeni Z77 yongaseti artık referans olarak görülüyor. Ivy Bridge işlemci alacak olmasanız bile 2600K veya 2700K gibi Sandy Bridge işlemcilerle sorunsuz olarak kullanabilirsiniz.

İŞLEMCI Intel Core i5-3570K

499 TL

Intel'in Sandy Bridge serisi çok başarılı oldu ve Ivy Bridge ile gıda daha da yükseliyor. 22 nm ile üretiliyor olsa da çok daha hızlı değil. Diğer yandan fiyat hemen hemen aynı ve Sandy Bridge almak anlamsızlaşıyor.

BELLEK Corsair Vengeance LP 8GB

134 TL

Çok fazla yatırım yapmadan, çift 4 GB bellekten oluşan bu kitle yüksek performans elde edebilirsiniz. Sadece çift yuva dolu olduğundan terfi etme imkânınız engellenmiyor.

EKRAN KARTI AMD Radeon HD 7870 GHz

530 TL

NVIDIA'nın orta seviye kartlarını tanıtmasından sonra AMD'den yeni indirimler geldi ve HD 7870 fiyatı 7850 fiyatına düştü. Bundan ötürü artık HD 7870 GHz Edition önermeyi tercih ediyoruz.

DEPOLAMA Samsung 840 250 GB

446 TL

SSD pazarının başlangıç noktasında fiyatlar düşmeye devam ediyor. 250 GB kapasiteli Samsung SSD'de GB başına fiyat 1,78 TL ediyor. 250 GB alan çok sayıda uygulama ve oyun için yeterli.

GÜÇ KAYNAĞI Seasonic S12II 80+ Bronze

167 TL

Performanslı bir sistem toplamak istiyorsanız güç kaynağını ihmal etmeyin. Güçlü bir PSU almanız şart. 500 Watt ve üstü seçenekler işinizi görecektir. Seasonic'in bu modeli son derece sessiz.

KASA Cooler Master CM690 II

189 TL

Cooler Master'in efsane modeli CM 690'un yeni versiyonu CM 690 II ile çok sayıda soğutma seçeneği geliyor. Orta seviye bir sistem için ideal kasalardan biri ve iç alan hayli geniş.

MONİTÖR ViewSonic VX2370SMH-LED

409 TL

Yıllardır IPS panelli monitörlerin TN panelli ucuz modellerden daha iyi görüntü sunduğunu ifade ettik. Artık 450 TL civarına böyle bir IPS monitör alma imkânınız var.

KLAVYE Microsoft SideWinder X6

147 TL

Harika görünüyor ve hem yazı yazarken hem de oyun oynarken çok iyi sonuçlar veriyor. Çıkarılabilir sayısal tuş takımı klavyenin sol veya sağına eklenebiliyor. Gerçek zamanlı makro kayıt desteği de var.

CPU SOĞUTUCUSU Cooler Master Hyper 412S

110 TL

Son nesil Soket 1155 işlemcileri bile destekleyen Hyper 412S ile bakır ısı boruları ve çekirdek temas teknolojisi sunuluyor. Aynı zamanda gürültüsüz çalışmayı başarıyor.

ANAKART Asus P9X79 PRO

622 TL

Asus'un X79 yonga setli anakartları piyasayı işgal etti. Çok sayıda farklı model var ve bunların büyük kısmı başarılı. P9X79 PRO da hayli iyi performans sunan modellerden biri.

İŞLEMCI Intel Core i7-5930K

1.183 TL

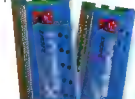
Altı çekirdekli önceki nesil işlemcilere kıyasla performans farkı yüksek olmasa da overlock söz konusu olduğunda Sandy Bridge E öne geçmeyi başarıyor.

BELLEK Kingston HyperX 16 GB

269 TL

Dört kanal bellek yeniliğini X79 yonga setiyle birlikte kullanmaya başlıyoruz. RAM üreticileri yeni kitleler sunmaya başladı. XMP 1.3 uyumlu bu kitin toplam kapasitesi 16 GB.

EKRAN KARTI NVIDIA GTX Titan

2.608 TL

Bu ekran kartının en yüksek performansı sunduğunu söylemek mümkün değil ama para derdi olmayanlar için tavsiye edebileceğimiz en iyi model. Son nesil yüksek oyun performansları olan ve aranan bir seçenek.

DEPOLAMA OCZ Vector 256 GB

679 TL

OCZ'nin Indilinx'i almasından sonra yenilikçi ürünler sunmasını sabırsızlıkla bekliyorduk. Ortaya çıkan en yeni kontrolcüyü içeren Vector SSD'nin 256 GB kapasiteli modeli rakip tanımıyor.

GÜÇ KAYNAĞI CM Silent Pro Gold 1000W

388 TL

Cooler Master'in güç kaynakları bizleri etkilemeye devam ediyor. Bu harikalar kutusu ödülmeye layık özellikler sunuyor.

KASA CM Cosmos Z Ultra

1.032 TL

Cooler Master her zaman için etkileyici kasalar tasarlamayı başardı. Bu yeni modelle birlikte bir kez daha farkını ortaya koydu. Pahalı bir kasa ama alma gücünüz varsa bağımlısı olacaksınız.

MONİTÖR Dell U2713HM 27 inç IPS

1.032 TL

Dell'in 27 inç genişlikli üst seviye 2.560 x 1.440 piksel monitörün de maliyet arka plana itiliyor. En yüksek oyun performansını elde edebilmek için çift GeForce GTX Titan kullanmanız şart olacak.

KLAVYE Tt eSports Challenger PRO

175 TL

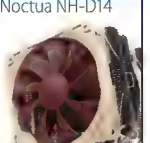
Dört farklı şiddet seviyesinde kırmızı renk aydınlatma sistemi içeren ve 40 makro tuşuyla oyunlarda kolaylık sağlayan bu klavyede ele üfleyen soğutucu bile var.

CPU SOĞUTUCUSU Noctua NH-D14

192 TL

Çift kule radyatör içeren Noctua NH-D14 efsanesi devam ediyor. Özel soğutucunun sessiz çalışması beğeni kazanıyor. Çok sayıda büyük fanla yüksek performans sunuyor.

ALİŞVERİŞ REHBERİ

ARAMA ARACI

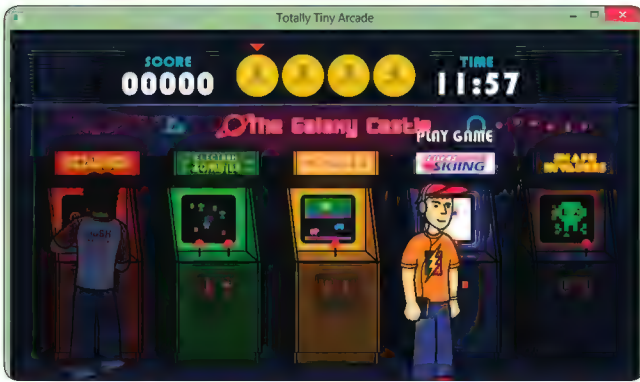
www.listary.com

Listary

Windows'ta aradığınız dosya ve klasörlere en kısa yoldan ulaşın.

Bu gelişmiş arama aracı, sabit diskinizdeki neredeyse her şeyi bir çırpıda bulmanızı sağlayabilir. İstediğiniz anda Windows+S tuşlarına basarak Listary'yi açın ve aradığınız program veya dosyanın adını yazmaya başlayın. Listary, eşleşen sonuçları anında karşınıza getirecek ve siz yazmaya devam ettikçe sonuçlar netleşecek. Ayrıca, dosya adını yanlış yazsanız bile

dosyaları bulmanızı sağlayan bir Fuzzy Navigation özelliği var. Windows Gezgin'i'nde bir klasördeyken dosya veya klasör adını yazmaya başlarsanız Listary kendiliğinden devreye giriyor. İstediğiniz klasörleri favori olarak kaydedebilir, eski aramalarınızı da programın geçmiş listesinde görebilirsiniz. Bir sürü dosya ile çalışanlar için gerçekten çok kullanışlı.

OYUN

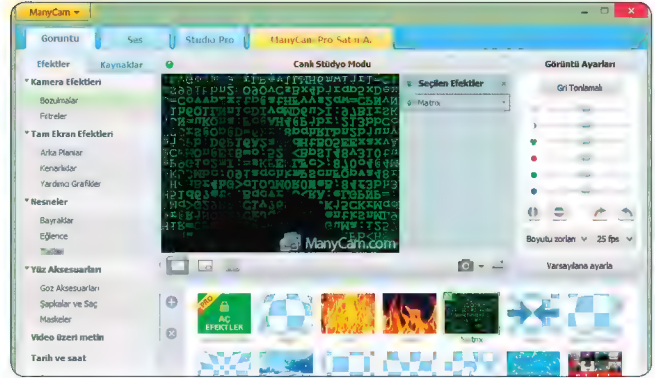
http://totallytinyarcade.com

Totally Tiny Arcade

1980'lerin unutulmaz klasiklerini bilgisayarınızda yeniden oynayın.

1980'lerde bir "atari salonu"nda geçen oyunda amacınız, farklı oyunlarda galibiyet elde etmek. Söz konusu oyunlar da yine 1980'lerde ortalığı kasıp kavuran Frogger, Pac-Man, Asteroids, Luna Lander ve Space Invaders gibi klasiklere çok benziyor. Totally Tiny Arcade kapsamında toplam 27 mini oyun var. Oynayabileceğiniz seviye sayısı 100'ü aşıyor. Her oyunda elde

edebileceğiniz bire 8 bitlik hazine de var. Makineye bir jeton attığınızda 12 dakikalık süreniz başlıyor ve olabildiğince fazla oyun oynayıp puan toplayarak rekor listesine adınızı yazdırmaya çalışıyorsunuz. Gelişmiş 3D oyunlara aşına yeni nesil için Totally Tiny Arcade sıkıcı görünebilir ama eski oyunlara özlem duyanlar için müthiş bir keyif vadediyor.

WEBCAM ARACI

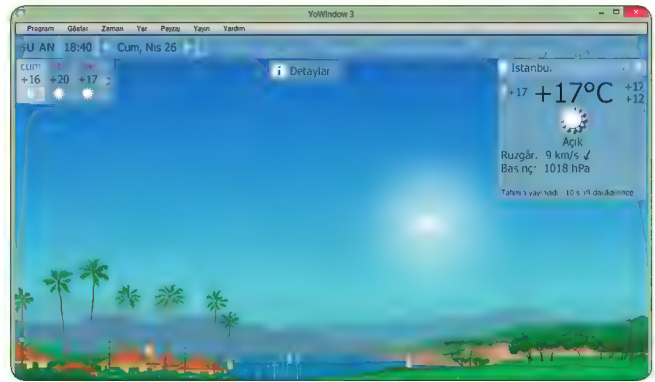
www.manycam.com

ManyCam

Web kameranızla yaptığınız görüntülü sohbetlere eğlence katın.

Bir web kameranız varsa ve onu görüntülü görüşme yapmak veya video kaydetmek için kullanıyorsanız ManyCam ile daha eğlenceli görüntülere imza atabilirsiniz. Türkçe destekli yazılım, "Görüntü" ve "Ses" olmak üzere iki sekmeden oluşuyor. Görüntü sekmesini kullanarak görüntünüze gerçek zamanlı efektler ve filtreler uygulayabilir, görüntü üzerine nesne ve yüz aksesuarları

bindirebilir, video üzerine yazı yazabilirsiniz. Renk ayarlarıyla oynamak ve görüntüyü döndürmek de mümkün. Ses sekmesi sesinize yine gerçek zamanlı olarak efektler eklemeyi veya gürültü azaltmayı sağlıyor. Bedava sürümün tek kötü yanı, görüntünüzün köşesine logosunu eklemesi. Kurulum sırasında önerilen ek yazılımları reddetmeyi unutmayın.

HAVA DURUMU

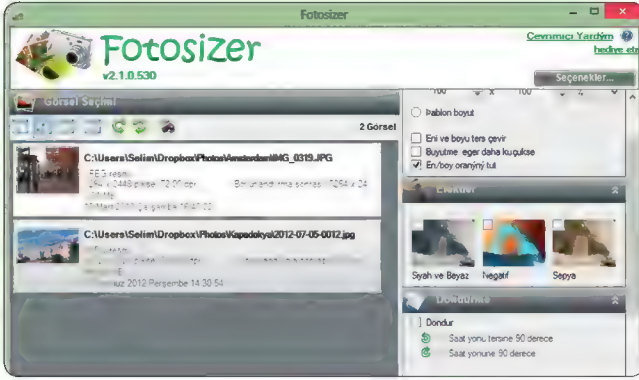
www.yowindow.com

YoWindow

İstediğiniz şehrin hava durumunu manzaraya bakarak öğrenin, ekran koruyucusu yapın.

YoWindow size gerçek zamanlı hava durumunu yansıtan bir manzara sunuyor. Programı ilk açtığınızda bulunduğunuz şehri seçiyorsunuz. Ekranda beliren manzara, günün saatine göre aydınlanıyor ve hava durumuna göre yağmur, kar, rüzgâr, sis gibi canlı efektlerle zenginleşiyor. Peyzaj menüsünden bu manzarayı değiştirmeniz, internetten yeni peyzajlar indirmeniz veya

kendi fotoğraflarınızı peyzaja dönüştürmeniz mümkün. Tepe-deki çubuğu kullanarak farklı gün ve saatlere ait hava durumunu da görebilirsiniz. Sağdaki kutuda rüzgâr hızı ve yönüyle basınç da görülebiliyor. YoWindow'un güzel bir yanı, ekran koruyucusu olarak da kullanılabilmesi. Tahminler Amerikan Ulusal Hava Durumu Hizmeti (NWS) tarafından sağlanıyor.

FOTOĞRAF BOYUTLANDIRMA www.fotosizer.com

Fotosizer

Büyük boyutlu fotoğraflarınızı küçültün, efektlerle zenginleştirin.

Artık cep telefonlarımız bile o kadar yüksek çözünürlüklü fotoğraflar çekebiliyor ki bu fotoğrafların boyutları her yere göndermek veya yüklemek için uygun olmayabiliyor. Böyle durumlarda fotoğrafın çözünürlüğünü düşürerek boyutunu azaltacak araçlara ihtiyacınız var. Fotosizer bunu hızlı biçimde yapmanın yanı sıra ek özellikler de sunuyor. Sürükleyip Fotosizer

arayüzüne bıraktığınız fotoğrafları istediğiniz boyuta getirebileceğinizi gibi sadece kaliteyi düşürmeyi de seçebilirsiniz. Yeni ölçüyü yüzde veya piksel cinsinden belirleyebilirsiniz. Siyah beyaz, negatif ve sepya gibi basit renk filtreleri uygulamak mümkün. Türkçe desteği maalesef biraz sorunlu. Hiçbir şey anlaşılmayan ilk ekranı "Devam" diyerek geçin.

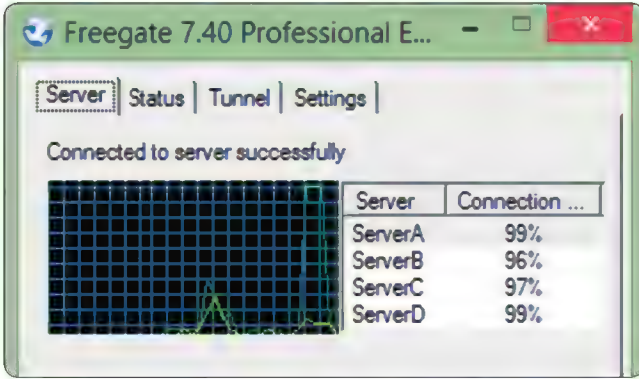
YEDEKLEME http://git.pcnet.com.tr/pbr

Paragon Backup

Sisteminizi yedekleyin ve ihtiyaç duyduğunuzda kolayca geri yükleyin.

Paragon'un ünlü yedekleme ve geri yükleme çözümünün ücretsiz sürümü, elbette ücretli kadar gelişmiş olmasa da kullanışlı özelliklere sahip. PC'nizin tam bir kopyasını oluşturabilen program, sadece son değişiklikleri yedekleyerek zaman kazandırıyor ve otomatik yedekleme seçeneği de var. Yedekleriniz istediğiniz bir konuma, ağ sürücüsüne, DVD'ye

ve hatta sabit diskinizde gizli bir bölüme kaydedilebiliyor. Yazılım, sisteminizi eski bir hâline geri yüklemeniz ve sorunlu bir bilgisayarı yeniden çalışır hâle getirmeniz için güçlü araçlar sunuyor. 2013 sürümüne Windows 8'le gelen Depolama Alanları desteği de eklenmiş. Kurulumla başlamadan önce ücretsiz bir kayıttan geçerek ürün anahtarı almanız gerekiyor.

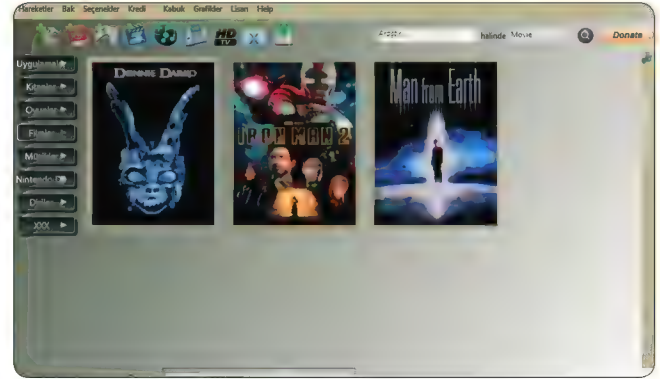
ANTİSANSÜR ARACI www.dit-inc.us/freegate

Freegate

İsteğiniz dışında engellenen web sitelerini istediğiniz zaman ziyaret edin.

Aslında Çinli internet kullanıcıları için geliştirilen Freegate, kendini "antisansür aracı" olarak tanımlıyor. Malum, internet sansürünün en yoğun olduğu ülkelerden biri Çin. Kurulum gerektirmeyen Freegate'i ilk çalıştırdığınızda karşınıza gelen ayarları değiştirmeden devam edin. Internet Explorer, vekil sunucu ayarları yapılmış olarak otomatik açılacak ve normalde

erişiminizin engellendiği sitelere girebildiğinizi göreceksiniz. Freegate, Dynaweb adlı bir P2P proxy ağına bağlanarak çalışıyor; dolayısıyla Freegate etkin olduğu sürece sörf hızınız bir miktar yavaşlıyor. Yazılımı kapatıp IE'yi yeniden başlattığınızda her şey normale dönüyor. Amaç sadece bilgiye erişim imkânı sağlamak olduğundan pornografik sitelere erişilemiyor.

KOLEKSİYON VERİTABANI http://mycollections.codeplex.com

myCollections

Koleksiyonlarınızı tek bir veritabanına kaydedin ve ödünç verdiklerinizi izleyin.

myCollections, çeşitli multimedya koleksiyonlarınızı yönetmeyi kolaylaştırıyor. Yazılım, kitap, oyun, film, müzik, Nintendo DS ve dizi koleksiyonlarınızı kaydedebileceğiniz yazılım, daha sonra bunlar arasında kolay arama yapabilmeniz sağlıyor. Herhangi bir koleksiyona öge eklerken genellikle sadece adını yazmanı yeterli oluyor. myCollections online veritabanlarına

bağlanarak ögenin diğer bilgilerini ve görselini otomatik olarak çekiyor. Yalnız Türkçe kitapların bulunması mümkün olmuyor. Ayrıca sabit diskinizi tarayarak da bazı öğeleri ekleyebilirsiniz. "Kiralama" özelliğini kullanarak hangi filmi veya kitabı arkadaşlarınıza ödünç verdiğinizi de takip edebilirsiniz. Kurulum sırasında tüm ek yazılımları reddedin.

FOTOĞRAF EDITÖRÜ www.facetuneapp.com

Facetune

Portre fotoğraflarınızı rötuşlayın.

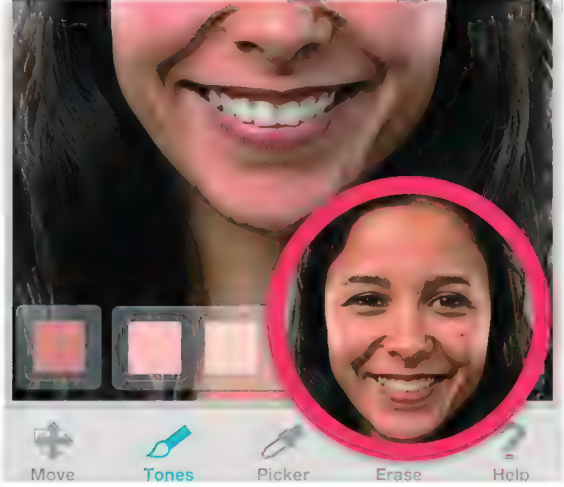
Yenilikçi bir fotoğraf düzenleme uygulaması olan Facetune, portre fotoğraflarının rötuşlanması konusunda uzmanlaşıyor. Çektiğiniz portre fotoğrafını tam olarak beğenmediyseniz ve düzeltmek istediğiniz bazı kusurlar varsa Facetune, etkili araçlarıyla imdadınıza yetişiyor ve fotoğrafınızı harika bir şekle sokabiliyor.

Diş beyazlatma, cilt düzeltme ve saç rengi düzeltme gibi Photoshop uzmanlığı gerektiren işlemler Facetune ile şaşırtıcı derecede kolay. Uygulamanın arayüzü gayet basit ve başlamak için yeni bir fotoğraf çekebileceğiniz gibi mevcut fotoğraflar arasından da seçim yapabilirsiniz. İlk denemeleriniz için demo portreler de sunuluyor. Araç çubuğunda kırpma, beyazlatma, yumuşatma, ayrıntılar,

yeniden şekillendirme, yama, tonlama, kırmızı göz odak ve filtreler gibi birçok araç göreceksiniz. Tüm araçları kullanırken iki parmağınızla yakınlaştırma yapıyor, sonra tek parmakla düzeltme yapılacak bölgeyi işaretliyorsunuz.

Fotoğrafınızdaki kusurları düzelttikten sonra filtreleri kullanarak daha eğlenceli fotoğraflar da ortaya çıkarabilirsiniz. Farklı renk tonlarının yanı sıra ışık, mercek ve çerçeve değişiklikleri yapmak mümkün. Tüm işlemler bu kadar kolay diye sonuçların kalitesiz olacağını da düşünmeyin. Facetune ile elde ettiğimiz sonuçlar gerçekten şaşırtıcı ve profesyonel Photoshop'çularla kapışacak düzeyde.

Rötuşlarınızı tamamladıktan sonra fotoğrafınızı Film Rulosu'na kaydedebileceğiniz gibi, uygulama

üzerinden Facebook, Twitter, Instagram, Tumblr ve Flickr'da da paylaşabilirsiniz.

PC net puanı
★★★★★

Bilgi

Platform:
iPhone, iPod touch
Fiyat: 3,59 TL
Geliştirici:
Lightricks

OYUN www.yearwalk.com

Year Walk

İsveç ormanlarında ürpertici bir yürüyüş...

Platform: iPhone, iPad Fiyatı: 6,99 TL Geliştirici: Simogo

Kaynağını İsveç folklorundan alan Year Walk, son zamanlarda oynadığımız en başarılı macera/bulmaca oyunlarından biri. İsveç efsanelerine göre yılın belli bir gününde aç kalıp kimseyle görüşmeden, gece yarısı "yıl yürüşü"ne çıkan cesur insanlar, bu tehlikeli yürüyüşü tamamlayabilirse dönüş yolunda geleceği görebilirler... Year Walk'ta işte böyle bir yürüyüşe çıkıyor, yolculuğunuz boyunca İsveç mitlerinden fırlayan yaratıklarla karşılaşıyor, zorlu bulmacaları çözüyor, bunları yaparken iPhone veya iPad'in birçok özelliğinden yararlanıyorsunuz. Gerek görüntüleri gerekse müzik ve sesleriyle harika bir deneyim sunan Year Walk'un başarılı hikâyesini takip etmek için fazla İngilizce bilmek gerekmi-

yor ama İngilizceniz varsa mutlaka Year Walk Companion adlı ücretsiz uygulamayı da indirip hikâyenin arka planını okumanızı öneririz. İsveç ormanlarında yapacağınız birkaç saatlik bu ürpertici gezinti, bu fiyata değer.

★★★★★

FOTOĞRAF ARACI <http://instaplace.mobi>

InstaPlace

Fotoğraflarınızı nerede çektiğinizi sergileyin.

Platform: iPhone, Android Fiyatı: Bedava Geliştirici: BYSS mobile

Akıllı telefonunuzla çektiğiniz fotoğrafları paylaşırken çoğu zaman nerede çekildiğini de açıklama kısmına yazabilirsiniz ama bunu daha havalı bir şekilde fotoğrafın üstüne yazmaya, hatta sizin için otomatik yazılmasına ne dersiniz? InstaPlace, telefonunuzun GPS'i aracılığıyla bulunduğunuz konumu tespit ediyor ve bunu fotoğrafın üzerine bir katmak olarak ekliyor. Parmağınızı sağa ve sola kaydırarak yazının biçimini, yukarı ve aşağı kaydırarak da konumunu değiştirebilirsiniz. Kullanabileceğiniz ek yazı efektlerini etkinleştirmek için More düğmesine dokununuz.

My Place düğmesine dokunarak yer ismini Foursquare veya Facebook üzerinden arayıp seçebilir, isterseniz ya-

zının üzerine iki kez dokunarak elle yazabilirsiniz. Fotoğrafı çektikten sonra Share düğmesine basarsanız tek dokunuşla Instagram, Facebook, Twitter, E-posta ve Foursquare üzerinden paylaşma şansınız oluyor.

★★★★★

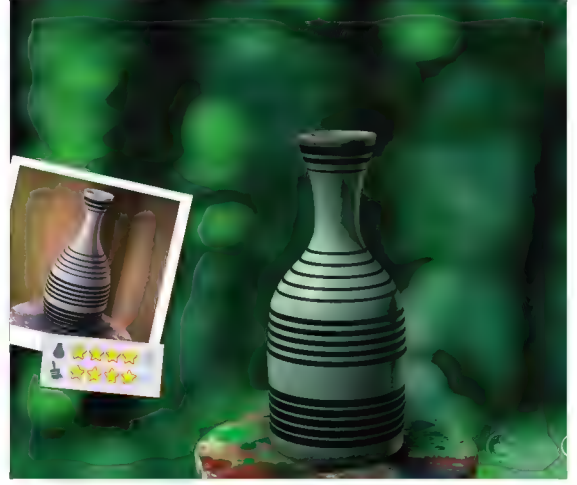
YARATICILIK www.potterygame.com

Let's create! Pottery HD

Ellerinizi kirlletmeden çömlekçilik deneyimini yaşayın.

Gerçek hayatta çömlekler, yaratıcılığınızı nesnelere dönüştürmenin çok keyifli bir yolu. Peki, bu işi sanal ortamda yaparak yaratıcılığınızı konuşturmaya ne dersiniz? Sanal kili şekillendirecek, oluşturduğunuz çömlekleri pişirecek, bu sayede puan kazanacaksınız. Puanlarınızı daha ilginç çömlekler yapmak üzere yeni materyaller, renkler, dokular ve fırçalar almak için kullanabilirsiniz. Elinizi kirlletmeden bu işlerle uğraşmak pek de ilginç görünmeyebilir ama oyuna bir de hikâye katılınca işler biraz daha ilgi çekici hâle geliyor. Halanız Chloe'den gelen e-postada bir çömlek fotoğrafı var ve halanız sizden aynısını yapmanızı istiyor. İlk çömleğinizi yapınca bir miktar puan kazanıyor ve diğer akrabalarından gelen talepleri

yetiştirmeye çalışıyorsunuz. Bu sayede beceriniz gittikçe artıyor. Kile şekil verme süreci oldukça rahatlatıcı ve çömleğiniz ortaya çıkarken bir tatmin hissi de yaşıyor. Kili parmağınızla yavaşça şekillendiriyor, çömleğinizi tek dokunuşla tasarım şablonları ekleyebiliyorsunuz. Parmakla çizim yapma olanağı yok. Oyunu oynarken görevleri yerine getirebileceğiniz gibi serbestçe çömlek üretip satmak da mümkün. Oyunda size doğa sesleri ve köy manzaraları eşlik ediyor. potterygame.com adresinde çömleklerinizi paylaşabileceğiniz bir platform da kurulmuş. Let's create! Pottery HD'nin fiyatı bizce biraz fazla ama iPad'de stres atmanızı sağlayan, saatlerce başında durabileceğiniz, çok keyifli bir uygulama olduğunu

belirtmeliyiz. Ellerinizi kirlletmeden çömlek merakınızı gidermek istiyorsanız, işte fırsat...

PC puanı
★★★★★

Bilgi

Platform:
iPhone, iPod touch,
iPad, Android
Fiyat: 8,99 TL
Geliştirici:
Infinite Dreams

RADYO www.mpme.com

MPme Radio

Yeni radyo istasyonları keşfedin.

Platform: iPhone, iPod touch, iPad Fiyatı: Bedava Geliştirici: MPme

Dünyanın çeşitli yerlerinden yeni radyo istasyonları keşfetmeye ne dersiniz? MPme bu konuda size yardımcı olabilir.

Uygulamanın arama çubuğuna sevdiğiniz bir sanatçı veya grubun adını (örn. U2) yazarak şu anda o sanatçıya ait bir şarkıyı çalan veya yakında çılmış istasyonları bulabilirsiniz. İstasyonlar logoları ve isimleriyle sıralanıyor. Bazılarında çalma listesi desteği de var, böylece istasyonun müzik zevkinize hitap edip etmediğini kolayca anlayabilirsiniz. Uygulama çalan sanatçıyı tanırsa fotoğrafını da gösteriyor ve sanatçının biyografisine ulaşmak mümkün oluyor. Uygulamayı ilk çalıştırdığınızda cihazınızdaki müzikleri ve Facebook'ta beğendiğiniz müzisyenler tanıyor, böylece

size uygun radyo istasyonları önerebilir. Sanatçı, şarkı veya istasyon adına göre arama yapabileceğiniz gibi müzik türleri arasında da gezinebilirsiniz. Çalınan müziğin iPhone/iPod kilit ekranında da görünmesi hoş bir ayrıntı.

★★★★★

TAKVİM/AJANDA www.sunrise.am

Sunrise Calendar.

Google Takvim'inizi iPhone'da yönetin.

Platform: iPhone, iPod touch Fiyatı: Bedava Geliştirici: Sunrise Atelier

"Gün doğumu" anlamına gelen Sunrise, isminin aksine, güneşin doğduğu saatleri göstermiyor. Karşımızda Google Takvim'le birlikte çalışan ve Facebook etkinliklerinizle arkadaşlarınızın doğum günlerini de gösterebilen, genel amaçlı bir takvim var. Maalesef uygulamanın iCloud desteği yok. Sunrise Calendar'ın akıllıca tasarlanmış arayüzü, tepede bir takvim ve aşağı doğru kayan randevulardan ibaret. Uygulama, randevulara akıllı simgeler ekleyebiliyor ve Facebook ve LinkedIn arkadaşlarınızın fotoğraflarını randevularınıza ekleyebiliyor, bu kişilerle ilgili bilgi verebiliyor. Katılacağınız telekonferans başka bir saat diliminde düzenleniyorsa saati elle hesaplamana gerek yok, Sunrise yerel saati size söylüyor. Toplantı yerini harita

üzerinde görmek ve o günkü hava durumunu öğrenmek de mümkün. Yeni etkinlik eklerken birçok detayı kolayca girebiliyorsunuz. Ajandanızı yönetmek için Google Takvim'i kullanıyorsanız mutlaka denemelisiniz.

★★★★★

**iPhone, iPad ve iPod touch
kullanıcıları için en kapsamlı
uygulama rehberi bayilerde!**

AYIN EN İYİ WEB SİTELERİ

Hazırlayan: Can Barış ÇEVİK

EĞİTİM

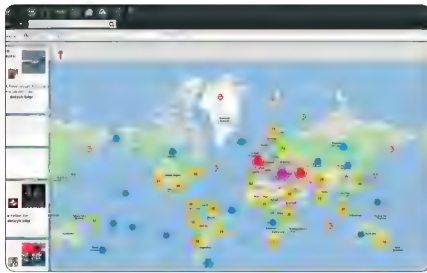
Sınava Doğru

www.sinavadogru.net

Dersler artık internete taşınıyor.

Son dönemde interneti haber okumak ve alışveriş yapmak için kullanma eğilimindeyiz. Eğitim konusunda da sınırları ortadan kaldırma ve kolay ulaşılabilir olma özellikleriyle internet, popüler bir araç olmaya başladı. Sınava Doğru sitesi de birçok rakibi olmasına rağmen temiz ve kullanışlı tasarımıyla kullanıcıların test çözerken keyifli zaman geçirmelerini sağlamasıyla amaca hizmet eden bir portal. Sitedeki sınavları bilgisayar, tablet ve akıllı telefonunuzdan çözebilir ve eğitime her yerde ulaşabilirsiniz.

Henüz açık öğretim, işletme ve iktisat fakültesinde okuyan öğrencileri hedef alan Sınava Doğru, özgürce ayarlanabilen sınav tercihleri ve kişiye özel istatistiklerle öne çıkıyor. Hem istatistiksel olarak başarılarınızı, hem de sitedeki diğer kullanıcılarla karşılaştırmalı başarı durumunu görebiliyorsunuz. Birçok projeden farklı ve stratejik bir sunumla hayata geçen Sınava Doğru, öğrencilerin sınav deneyimlerini de artırmaya yönelik tasarlanmış. Renklendirilmiş seçenek belirteçleri sayesinde, doğru şıkkı bulmak için PDF ve kağıt materyaller arasında kaybolma durumu önleniyor. Sitede, online sınav esnasında doğru şıkkı da görünülebiliyorsunuz.

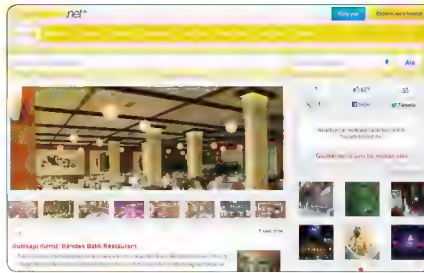

ŞEHİR REHBERİ

İTÜ Sözlük ATLAS

www.itusozluk.com/atlas

İstanbul ve Barcelona'da faaliyet gösteren The Hive Cluster bünyesinde dokuz yıldır faaliyet gösteren interaktif sözlük projesi İTÜ Sözlük, sıra dışı özellikleriyle konum tabanlı servis deneyimini bir üst seviyeye taşıyan İTÜ Sözlük ATLAS projesini hayata geçirdi. İTÜ Sözlük yazarlarının 2004 yılından beri aktarmış oldukları tüm bilgileri dünya üzerindeki koordinatlarıyla buluşturan İTÜ Sözlük ATLAS projesi gerek mobil uygulaması gerekse web uygulamasıyla kısa zamanda vazgeçilmez olacak. İTÜ Sözlük ATLAS ile civardaki bir rock konserinden haberdar olmak, dünyaca ünlü bir modacının defilesini kaçırmamak veya yabancı bir ülkenin sokaklarında yürürken yakınlarda gerçekleşmiş bir yangın haberini öğrenmek gibi birçok farklı deneyimi yaşayabilirsiniz.

MEKÂN TANITIM

Gidelim

www.gidelim.net

Gidelim.net Türkiye'nin her yerindeki gözde mekânlara tek bir adımda ulaşabileceğiniz, gitmek istediğiniz mekânla ilgili bilgi alabileceğiniz bir site. Yemekten, tatile her türlü mekâna kolay arama yöntemiyle ulaşabilmeniz amaçlanmıştır. Kullanıcılar Gidelim.net'te, Sahibinden.com'da görmeye alışık oldukları bir düzenle mekân fotoğraflarına, ödeme şekillerine, çalışma saatlerine ve ulaşım bilgileri gibi detaylara ulaşabiliyorlar. Kullanıcılar beğendikleri mekânla ilgili yorum yazabiliyor ve favorilerine ekleyebiliyor. Mekân sahipleri de Gidelim.net'e işletmelerini kaydedip müşterilerle bir iletişim kanalı oluşturabiliyorlar ve internette yer alabiliyorlar. Site altyapısı olarak bazı eksiklerle karşılaşma çıksa da yemek ve yaşam kültürüne dair güzel öneriler sunuyor.

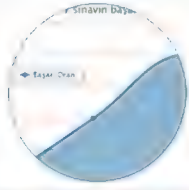

TEKNOLOJİ

Weblopedi

<http://weblopedi.net>

Weblopedi'de internet, mobil cihazlar, webmaster, bilgisayar, blog ve web siteleri gibi farklı konulardaki makale ve incelemeler bulunuyor. Yeni çıkan cihazların artı ve eksileri, webmaster olmak için küçük öneriler ve sosyal medya trendleriyle ilgili içerikler okuyucuları bekliyor. Weblopedi yazarlarının keyif aldıkları konuları yazdıkları görülüyor. Sitenin yazar ve okuyucu tarafında teknoloji tutkunlarının bulunduğunu belirtip projeyi "Teknoloji tutkunlarından teknoloji tutkunlarına..." olarak niteleyebiliriz. Site temiz tasarımıyla rahat kullanılıyor ve içeriklerin de kaliteli olduğunu belirtiyoruz. Weblopedi, kaliteli ve sık güncellenen içeriğiyle teknoloji ve internet tutkunlarının faydalanabileceği keyifli bir internet sitesi.

RETİM
CİLERİAR ARASINDA
AYBETMEYİN!

SINAV İSTATİSTİĞİ

KARŞILAŞTIRMA OLANAĞI

Sınava Doğru yeni kurulan bir site olmasına rağmen büyük ilgi görüyor. Sitenin rağbet görmesinin en büyük artısı aynı sınava binlerce öğrencinin girmesiyle sınava girenlerin kendi derecelerini diğer öğrencilerle karşılaştırması olarak gösterilebilir.

eden?

isi yılda ortalama 14
mlu. Bir ders kitabı
ya, 14 x 300 = 4200
(yabiliyor musunuz?)

Nasıl?

Buraya tıklayarak ulaşacağınız üyelik formu aracılığı ile, kolayca sisteme üye olabilir ve hemen ÜCRETSİZ denemeye başlayabilirsiniz.

Ne Kadar?

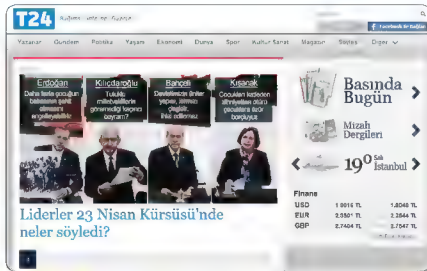
Seçeğinizin dersin, seçeceğin sınavına göre ücretlendirme yapıyoruz. Bütçeniz neye uygunsa, o kadar ödüyorsunuz.

DETAYLI SONUÇLAR

Sınav sonunda doğru ve yanlış cevaplarınızı, boş bıraktığınız sorularla ilgili detayları ve başarı ortalamanızı detaylı olarak görüntüleyebilirsiniz. Ayrıca sınav esnasında dikkatiniz dağılırsa sınavı duraklatma ve dinlenme fırsatınız da var.

Temel Özellikler

nun sahip olduğu özelliklerden bazılarını aşağıda görebilir, derseniz bu özelliklerin daha

HABER

T24

<http://www.t24.com.tr>

İnternette adından en çok söz ettiren haber sitesi olarak karşımıza çıkan T24, gündem belirlemede etkili bir mecra. T24'te yer alan haberlerin zaman zaman ulusal basının güçlü gazetelerinde de referans alındığı görülüyor. T24, 2009 yılında kurucu yazar Aydın Engin, çalışmaları Türkiye'deki başlıca gazetecilik ödüllerine değer görülen Doğan Akın'ın yönetiminde kurucu editörler Metin Yener, Belde Bozkurt Oral ve Selin Ongun tarafından hayata geçirildi ve bugüne kadar internet dünyasının önemli haber sitelerinden biri olmayı başardı. T24, çalıştıkları gazetelerden ayrılan deneyimli yazarlara kapılarını açmasıyla da takdir toplarken son dönemde Milliyet Gazetesi'nden ayrılan usta kalem Hasan Cemal'e de yeni bir mecrada yazılarını yazma fırsatı verdi.

YEMEK TARIFI

Arda'nın Mutfağı

www.ardaninmutfagi.com

Arda'nın Mutfağı, CNN TÜRK'te aynı isimle yayınlanan programın internet sitesi. Arda Türkmen'in programda hazırladığı enfes yemeklerin tariflerini bulacağınız sitede sizin ve sevdiklerinizin unutamayacağınız lezzetleri hayata geçirebileceğiniz tarifler sunuluyor. Arda'nın Mutfağı'nda programları bant kaydından izleyebilir, tarifleri okuyabilir ve Arda Türkmen'in paylaşımlarını takip edebilirsiniz. Sitede çorba, et yemekleri, balık yemekleri, tavuk yemekleri, sebze yemekleri, makarna-pilavlar, salatalar, hamur işleri, mezeler, zeytinyağlılar, soslar, marinasyonlar ve tatlılar sekmesi altında yüzlerce lezzetli nasıl pişirildiğini keşfedebilir ve kendi sofranıza da şık bir sunumla Arda Türkmen'in leziz yemeklerini getirebilirsiniz.

GEZİ

Haber Gezi

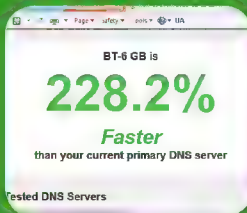
<http://habergezi.com>

Habergezi.com gezi ve tatil yazılarıyla okuyucularına yeni yerler keşfetmeleri için öneriler sunmakta. Kültürel, doğal güzellikler, yolculuk, konaklama, ekstrem, gece hayatı, tarihi, ve yurtdışı başlıkları altında sunulan haber ve inceleme yazılarıyla Haber Gezi'de seyahat rotaları ve yolculuklarınız için küçük ipuçları verilmekte. Sitede yer alan içerikler Haber Gezi editörleri tarafından özgün olarak oluşturulmakta, gezilen yerlerle ilgili kendi bilgileri ve zevkleri doğrultusunda değerlendirme yapmaktalar. Siz de bu bahar ve yaz için farklı bir tatil hayali kuruyorsanız Haber Gezi editörlerinin sunduğu değişik dinlenme ve eğlence rotalarını gözden geçirebilir ve yıllar sonra bile hatırlayacağınız anılara sahip olabilirsiniz.

101 WINDOWS PROBLEMİNİ ÇÖZDÜK

Yeni bir bilgisayar aldığınızda genellikle bir süre oldukça temiz ve seri çalışır. Sistem hızlıca açılır, uygulamalar sorunsuz yüklenir ve komutlarınız beklediğiniz sonuçları verir. Ancak bir süre sonra işler değişir, bilgisayarınız yavaşlamaya başlar. Zaman zaman garip şeylerle karşılaşsınız, bazı özellikler çalışmaz ve nedenini bir türlü bulamazsınız. Uygulamalarınızın bazıları, hatta bazen Windows'un kendisi bile anlaşılabilir hata mesajları verir, arada bir de tamamen çöker. Bunun normal olduğunu, bilgisayar denen aletin böyle çalıştığını, idare etmeniz gerektiğini iddia edenler olabilir ama bunlara katlanmak zorunda değilsiniz. Düşük performans, sorunlu bir masaüstü,

huysuzlanan yazılımlar ve bilgisayarınızı yoran bu sıkıntıları kabullenmeniz gerekmiyor. Hatta aslında bu sorunları çözmek için haftalarca uğraşmanız veya bilgisayar mühendisi olmanız da gerekmiyor. Nereye bakacağınızı bilerseniz bu dertlerin çoğunun çözümü oldukça basit. İşte biz de bu noktada devreye giriyoruz. En can sıkıcı 101 bilgisayar sorununa 101 kısa ve kolay çözümü sizin için sıraladık. Yavaşlıktan bilgisayarın açılışında karşılaştığınız hatalara, kurulum sorunlarından ne olduğu anlaşılmayan hata mesajlarına birçok sorunun çözümü burada. Windows'un huysuzluklarına meydan vermeyin, bizi dinleyip mücadele edin. Bilgisayarınızın dizginlerini yeniden elinize alma vakti geldi.

05 İsmiyle ilgili daha hızlı gazete bilirim!
Namebench (<http://code.google.com/p/namebench/>) kullanarak daha hızlı DNS ver-
bilirim, istediğim erişim
frekansı arttırabilirim.

Windows Gezgin'i ve masaüstü

06 Bazı klasörlerin açılması çok uzun sürüyor

İhtiyacınız olmayan dosyaları silmek hız kazandırabilir ama asıl hızı klasörün özelliklerini iyileştirerek kazanabilirsiniz. Klasöre sağ tıklayın, "Özellikler > Özelleştir" seçin. "Bu klasörü iyileştir" ayarını "Genel öğeler" yapın ve işinizi görüp görmediğini test edin.

07 Bilgisayarı yeniden başlattığımda Gezgin pencerelerim kapanıyor

Windows Gezgin'i'nde Alt tuşuna basıp "Araçlar > Klasör seçenekleri > Görünüm"e girin, "Oturma açmada önceki klasör pencerelerini geri yükle"yi işaretleyin. Bilgisayarı yeniden başlattığınızda daha önce açık olan Gezgin pencereleri kendiliğinden açılacak.

08 Sistem saati yanlış Bilgisayarınızın saatinin yanlış olması sadece can sıkırmakla kalmaz, ağ bağlantıları ve saate bağlı çalışan uygulamalarda sıkıntılara neden olabilir. Saatinizin yanlış olduğunu fark ettiyorsanız sağ tıklayıp "Tarih/saat ayarla"yı seçin. "İnternet Saati > Ayarları

değiştir"i seçerek "İnternet saat sunucusuyla eşitle"yi işaretleyin ve "Şimdi güncelleştir"e tıklayın.

10 Dosyaları bulmak çok uzun sürüyor

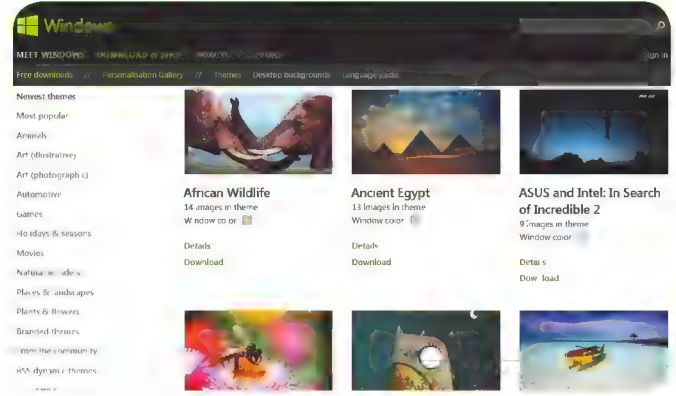
Kalabalık bir klasördeki bir dosyayı bulmak için tüm listeyi okumanıza gerek yok. Arama kutusuna dosyanın adını yazabilir veya bir dosyanın üstüne tıklayıp aradığınız dosyanın adını yazmaya başlayabilirsiniz. Bir tuşa bastığınızda Gezgin o karakterle başlayan ilk dosyaya gidecek.

11 Başlat menüsünde sorun yaşıyorum

Alışkın olduğunuz bileşenleri menüde göremiyorsanız "Başlat"a girin, "Kapat"a sağ tıklayın, "Özellikler > Kişiselleştir"e tıklayın. Buradan menüye "Çalıştır" kutusunu ekleyebilir, istediğiniz ayarları yapabilirsiniz. Standart Windows deneyimine geri dönmek için "Varsayılan Ayarları Kullan"a tıklayabilirsiniz.

12 Masaüstü arka planımdan sıkıldım

Duvar kâğıdınızı değiştirmek için boş bir yere sağ tıklayın ve

YENİ BİR HAVA İnternette yüzlerce ücretsiz Windows teması mevcut.

"Kişiselleştir > Daha fazla çevrimiçi tema al"ı seçin. Temalar sayfası açılacak. Burada hayvanlar, sanat, oyunlar, filmler, doğal güzellikler gibi farklı konularda yüzlerce ücretsiz tema bulacaksınız.

13 Dosya simgelerinin boyutları yanlış

Klasör penceresine tıklayın, Ctrl tuşuna basılı tutarken fare tekerleğini çevirerek farklı görünümeleri deneyin. Bu yolla menülerde gezinip elle seçim yapmaktan daha hızlı sonuca ulaşacaksınız.

14 Bir programın penceresi kayboldu

Uygulamanın simgesini görev çubuğunda görüyorsunuz ama tıkladığınızda penceresini göremiyorsanız pencere ekran sınırlarınızın dışına taşınmış olabilir. Ctrl, Shift ve Esc tuşlarına aynı anda basarak Görev Yöneticisi'ni açın. Uygulamalar listesinde programa sağ tıklayın ve "Ekranı Kapla"yı seçin. Artık pencereyi görebilirsiniz.

15 Komut satırını kullanmak çok yavaş

CD\Uzun\Uzun\Klasör\İsimleri yazmak zamanınızı alıyordur, ancak daha hızlı ve kısa bir yol var. Shift'e basılı tutarak istediğiniz klasöre sağ tıklayın ve "Komut penceresi burada aç" deyin. cmd.exe belirttiğiniz klasörde açılacak.

16 Başlangıç sesini nasıl kapatabilirim?

Başlat'a tıklayıp "Ses" yazarak "Ses"e girin. "Ses Efektleri" sekmesinde "Windows Başlangıç sesini aç" seçeneğinin

işaretini kaldırın. İsterseniz başka bir müziği de başlangıç sesi olarak ayarlayabilirsiniz. Gözet'a tıklayarak seçmeniz yeterli. Diğer ses efektlerini de aynı yerden düzenleyebilirsiniz.

17 Gezgin yanlış klasörde açılıyor

Gezgin'in varsayılan açılış klasörü "Bilgisayar"dır, ancak başka bir klasör ile başlamasını isterseniz Gezgin kısayoluna sağ tıklayın, "Özellikler"i seçin, "Hedef" kutusuna tıklayarak boşluk tuşuna basın ve istediğiniz klasörü tırnak içinde yazın. (Örneğin D sürücüsü için %windir%\explorer.exe "d:\")

18 Aero Snap rahatımı bozuyor

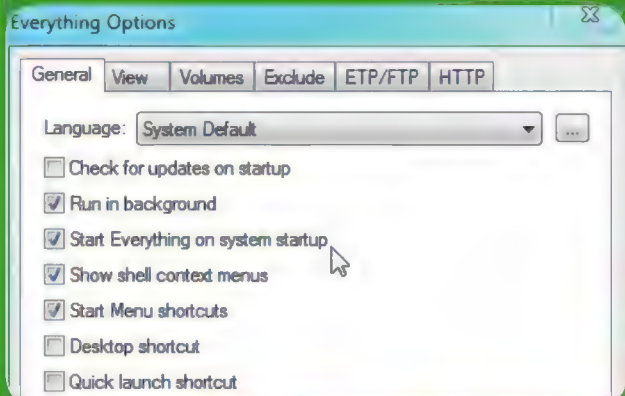
Pencerelerinizi ekranın kenarına taşıdığınızda kendi kendilerine boyut değiştirmelerinden veya kenara yapışmalarından rahatsızsanız Aero Snap özelliğini kapatabilirsiniz. Denetim Masası'ndan "Erişim Kolaylığı"na girin. "Farenin çalışma biçimini değiştir" veya "Klavyenin çalışma biçimini değiştir" seçeneklerinden birini tıklayın. "Ekranın kenarına taşındıklarında pencerelerin otomatik olarak düzenlenmesini engelle"yi işaretleyip Tamam deyin.

19 Gezgin yanlış simgeleri gösteriyor

Windows Gezgin'i'ni kapatın, Disk Temizleme'yi başlatın, sürücünüzü seçin ve "Küçük Resimler"i seçerek Tamam deyin. Böylece Windows Gezgin'i'nin küçük resim önbelleği temizlenecek ve klasörlerinizin düzgün görünmesi sağlanacak.

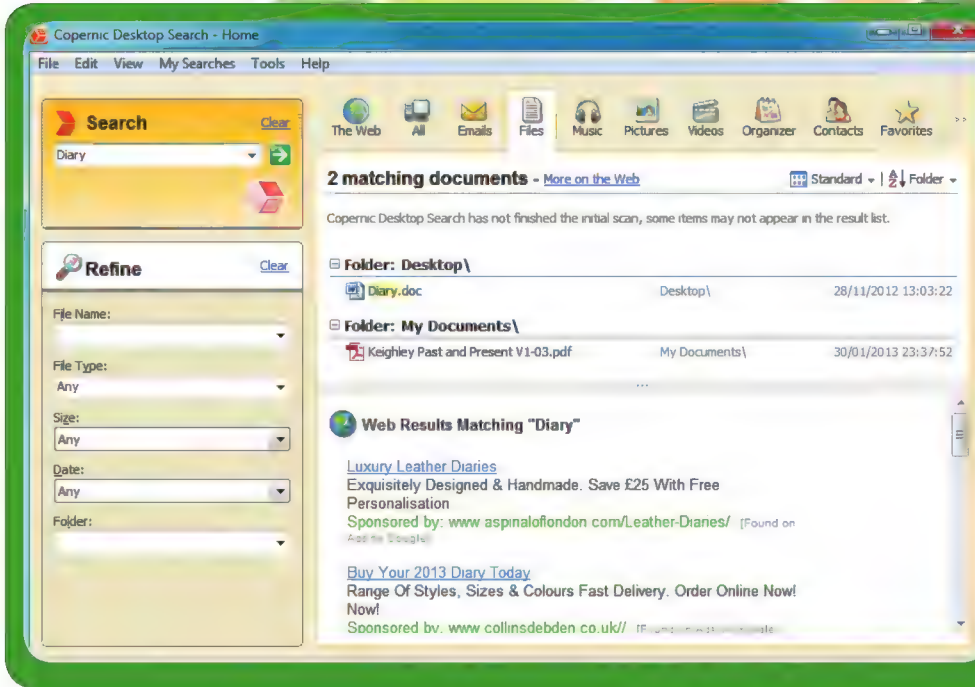
09 Windows başladığında ek programlar açılıyor

Öncelikle bu programların ayar menüsüne girin ve "başlangıçta çalıştır" gibi bir ayar olup olmadığına bakın, varsa devre dışı bırakın. Bu işe yaramazsa "Başlat > Tüm Programlar > Başlangıç" klasörüne girin ve istemediğiniz uygulamalara sağ tıklayarak "Sil" deyin. Bir diğer seçenek olarak da derginizle gelen DVD'deki CCleaner'i kurabilirsiniz. CCleaner'da "Araçlar > Başlangıçta > Windows"u seçin ve istemediğiniz uygulamaları işaretleyip silin.

24 Arama çok yavaş

Windows varsayılan olarak sadece kullanıcı klasörlerinizdeki (Belgeler, Masaüstü, Resimler vb.) dosyaları dizine işler. Sıklıkla aradığınız dosyalarınızı kullanıcı klasörlerinize taşımanız hızı artırabilir. Örneğin C:\Dosyalar gibi bir klasördeki dosyalarınızı C:\Kullanıcılar\Adınız\Belgeler\Dosyalar gibi bir klasöre taşımanız arama süresini kısaltır. Diğer alternatif de Windows'un dizin hizmetine diğer klasörleri de eklemek. Başlat'a tıklayıp "dizin" yazın, "Dizin Oluşturma Seçenekleri"ne girin. "Gelişmiş"e tıklayarak dizine dâhil etmek istediğiniz klasörleri seçin. Ancak eklediğiniz klasörler arttıkça dizin hizmeti de yavaşlayacaktır.

20 Aradığım ayarı bulamıyorum

Denetim Masası'nda dolanmaktan sıkıldıysanız aradığınız seçeneği bulmak için arama kutusuna tıklayarak "E" tuşuna basmanız yeterli. Tüm ayarları tek bir listede görebilir ve kolayca seçebilirsiniz.

22 Birisi bilgisayarımı karman çorman etmiş

Başka bir kullanıcı masaüstünüzü karıştırdıysa tam olarak neleri değiştirdiğini bilmek size yardımcı olabilir. Derginizle gelen DVD'den veya <http://bit.ly/TvSITZ> adresinden kurabileceğiniz LastActivityView ile kullanıcıların çalıştırdıkları

programları, açtıkları veya kaydettikleri dosyaları, gezindikleri klasörleri, kurdukları programları, ağ bağlantılarını ve oturum açma/kapatma zamanı gibi verilere ulaşabilirsiniz.

23 Bildirim alanım dağınık

Görev çubuğunun sağında bulunan bildirim alanının solundaki ok işaretine tıklayıp "Özelleştir"i seçin. İhtiyacınız olmadığı düşündüğünüz simgeler varsa yanlarından "Yalnızca bildirimleri göster" seçin. Saat ve diğer standart simgeleri istemiyorsanız "Sistem simgelerini aç veya kapat" diyerek bunları kapatabilirsiniz.

25 Bazı videolarda küçük resim göremiyorum

Araçlar'a ve ardından "Klasör seçenekleri"ne tıklayın,

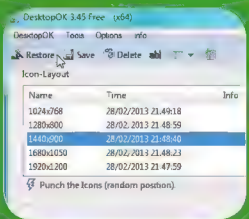
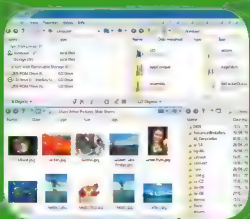
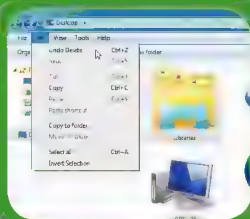
"Görünüm"e girin. "Her zaman simge göster..." seçeneğinin işaretli olmadığından emin olun. İşe yaramazsa derginizle gelen DVD'den veya www.babelsoft.net/products.htm sayfasından Media Preview uygulamasını kurun. Bu uygulama tüm video dosya türleri için küçük resim desteğini sağlayacaktır.

26 Bir klasördeki dosyaların listesi lazım

Shift tuşuna basılı tutarak ilgili klasöre sağ tıklayın ve "Komut penceresini burada aç" deyin. Açılacak pencerede dir /b | clip yazarak Enter'a basın. Bu klasördeki dosyaların isimleri, istediğiniz yere yapıştırabilmeniz için panoya kopyalanacak. Bir Word belgesi veya benzeri bir dosya açarak "Yapıştır" komutuyla listeyi görebilirsiniz.

21 Masaüstümde daha çok alana ihtiyacım var

Masaüstünüze sağ tıklayın, "Ekran çözünürlüğü"nü seçin ve önerilen en yüksek çözünürlüğü kullandığınızdan emin olun. Eğer en yüksek çözünürlükte çalışıyorsanız Başlat menüsüne girin, "kişisel" yazın ve "Kişiselleştirme"yi seçin. "Pencere Rengi > Gelişmiş görünüm ayarları"na tıklayın. "Kenarlık Doldurma"yı seçerek değeri 0 yapın. Menülerin, kaydırma çubuklarının ve başka bileşenlerin boyutlarını da küçültebilirsiniz.

27 Kazara bir dosya sildim

Windows Gezgin'i'nde yanlışlıkla önemli bir klasörü siler veya dosyayı taşırsanız hemen Ctrl + Z tuşlarına basarak son işleminizi geri alabilirsiniz.

28 Gezgin'i kullanmak istemiyorum

Q-Dir'i deneyin (DVD'den veya www.softwareok.com). Sekmeleri kullanarak açık klasörleri kaydedip geri yükleyebilirsiniz.

29 Simgelerimi düzenli değil

DesktopOK (DVD'nizde veya www.softwareok.com) ile simge konumlarını kaydedebilir, yeri değişen simgeleri eski yerlerine koyabilirsiniz.

30 Masaüstüm çok dağınık

Kullanmak istediğiniz ana programı seçin ve Windows + Home tuşlarına basın. Tüm diğer açık uygulamalar simge durumuna küçültülecek.

31 Metinler çok küçük görünüyor

Detayları görmekte zorlanıyorsanız Windows tuşuna basılı tutarak "+" tuşuna basın. Büyüteci kapatmak için Windows ve "-" tuşlarına basın.

Çökmeler ve hatalar

32 Eski bir uygulama çalışmıyor

Ctrl + Shift tuşlarına basarken ilgili programa sağ tıklayın ve "Uyumluluk sorunu giderme"yi seçin. Eski DOS oyunlarını çalıştırma sorunu yaşıyorsanız DOSbox'ı deneyin (DVD'nizde veya <http://bit.ly/dosbox.sourceforge.net>).

33 Bu hata kodunun anlamı ne?

Hata mesajları bazen sadece 0x00000653 gibi bir hata kodu sunabilir. Bu hataları Windows Error Lookup Tool ile anlayabilirsiniz. (www.gunnerinc.com/welt.htm veya DVD'de)

34 Windows Update PC'yi yeniden başlatıyor

REGEDIT'i başlatın ve HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Policies\Microsoft\Windows\WindowsUpdate\AU anahtarını bulun. (Bulamazsanız siz yaratın.) Bir DWORD (32 bit) değeri yaratarak adına NoAutoRebootWithLogged yazın. Üzerine çift tıklayarak "1" değerini girin. Artık bilgisayarınız yeniden başlamayacak.

35 Internet Explorer açılmıyor

Başlat'a tıklayarak "Tüm Programlar > Donatılar > Sistem Araçları > Internet Explorer (Eklenti yok)"u seçin. IE bu komutla açıldıysa eklentilerinizde sorun var demektir. Eklentileri teker teker "Araçlar > Eklentileri Yönet" ekranından devreye alabilirsiniz.

niz. Sorunlu eklentiye bulunca kaldırın veya yeniden yükleyin.

36 Bir programı kapatamıyorum

Görev Yöneticisi'nde kapatamadığınız bir uygulama varsa Process Hacker'ı deneyin (DVD'nizde veya <http://bit.ly/OoURT>). Programı kurduktan sonra kapatmak istediğiniz işleme sağ tıklayın ve "Miscellaneous > Terminator > Run Selected" seçin. Dikkatli olmak şart çünkü bir sistem işlemini sonlandırmak PC'nizin kilitlenmesine veya kapanmasına neden olabilir.

37 Sabit diskimi birleştiremiyorum

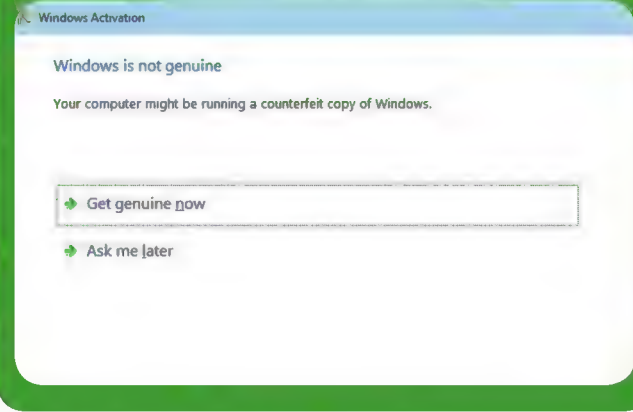
Windows Gezgin'i'nde bir sürücüyü sağ tıklayın ve "Özellikler > Araçlar > Şimdi Birleştir" seçin. Gezin birleştirme aracının yüklü olmadığı gibi bir mesaj verirse regedit'i başlatarak HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\MyComputer\DefragPath kaydına gidin. "Default" değerine çift tıklayın ve "%windir%\system32\dfgui.exe" yazarak sorunu gidirin.

38 Windows dosyaları diske yazmak istiyor

Windows, bilgisayarınızdaki geçici dosyalarınızı CD veya DVD'ye yazmak istediğinizi düşünebilir. Bunu yapmaktan istemediğinizden eminensiz Windows Gezgin'i'nde sabit

39 Bilgisayarım Windows'un orijinal olmadığını söylüyor

Windows'u orijinal olarak satın aldınız, etkinleştirdiniz, ancak birden bir hata mesajı çıkıp işletim sisteminizin orijinal olmadığını söylüyor. Etkinleştirmeyi denerseniz de çalışmıyor. Bu durumda regedit'i başlatın, HKEY_USERS'ı açın, "S-1-5-20"ye sağ tıklayıp "İzinler"i seçin. Listedeki "NETWORK SERVICE"i seçin, bu maddeyi görmüyorsanız "Ekle"ye tıklayıp "Network Service" yazın ve "Adları Denetle > Tamam"a basın. Tüm "İzin Ver" kutularının dolu olduğundan emin olun. regedit'i kapatıp bilgisayarınızı yeniden başlatın.

disk sürücünüze sağ tıklayın ve "Geçici dosyaları sil" deyin.

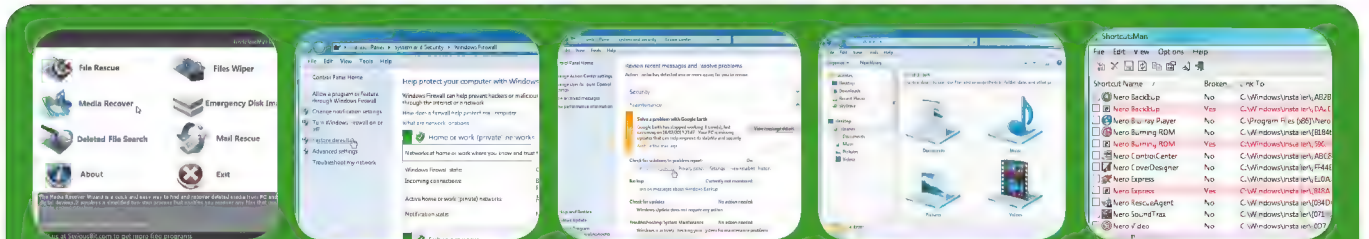
40 Bazı programlarda ses çıkmıyor

Bildirim alanındaki ses simgesine tıklayıp "Karıştırıcı"yı seçin. Programınızın ses ayarının açık olduğundan ve seviyesinin yüksek olduğundan emin olun. Sonra Denetim Masası'nda "Donanım ve Ses > Ses"i seçerek varsayılan hoparlöre (yeşil onay işaretli)

sağ tıklayın ve "Özellikler > Gelişmiş"e giderek "Özel Kullanım Modu"nun kapalı olduğundan emin olun.

41 Bir klasöre erişmem için izin gerekiyor

Bu klasör büyük olasılıkla bilgisayarınızdaki bir başka kullanıcıya ait. Yönetici hesabınız varsa Windows "Devam et"e tıklayarak klasöre erişebileceğinizi belirtecektir. Aksi hâlde dosyanın sahibi

42 Yanlışlıkla bir dosya sildim!

UndeleteMyFiles Pro (DVD'nizde veya <http://bit.ly/Zd3U5w>) kayıp dosyalarınıza, hatta e-postalarınıza yeniden kavuşmak için çok başarılı bir uygulama.

43 Güvenlik duvarı çalışmıyor

Başlat'a girip "güvenlik" yazın ve "Windows Güvenlik Duvarı"nı seçin. "Varsayılanları geri yükle" dediğinizde güvenlik duvarı yeniden çalışmaya başlayacak.

44 Bilgisayarım stabil değil

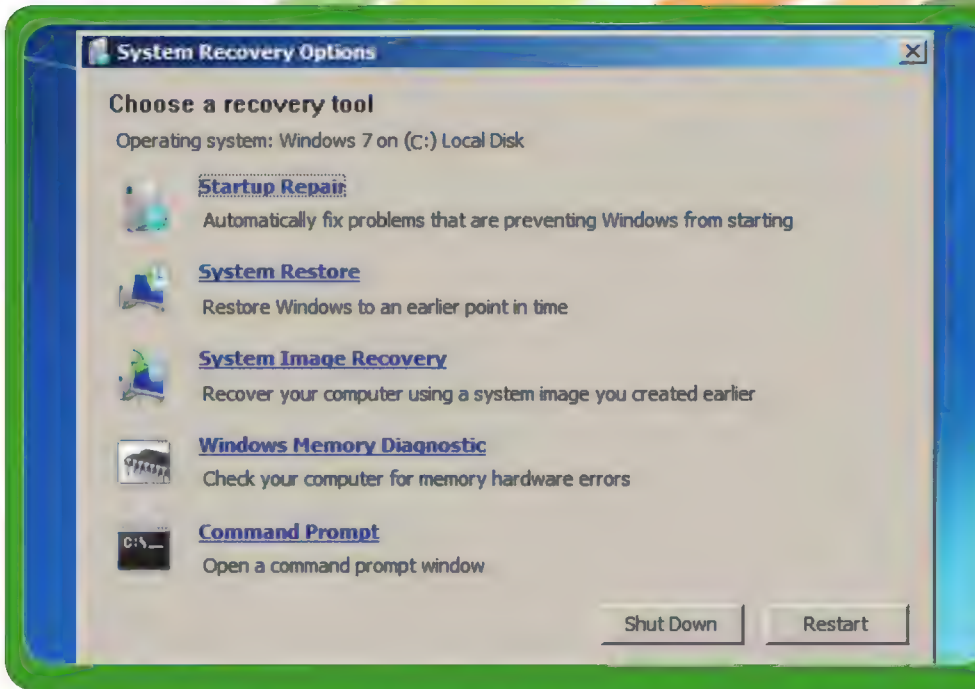
Denetim Masası'ndan "Sistem ve Güvenlik > Bakım görevlerini çalıştır" deyin. Windows olası sorunları araştırarak ve çözüm önerileri sunacak.

45 Kitaplıklarım kayboldu

Windows Gezgin'i zaman zaman kitaplıklarınızı unutulabilir. "Kitaplıklar"a sağ tıklayıp "Varsayılan kitaplıkları geri yükle"yi seçin.

46 Kısayollarım bozulmuş

ShortcutsMan (DVD'de) kısayollarınızı elden geçirecek, bozuk olanları gösterecek. Listede düzeltmeleri yapabilir, gereksiz kısayolları silebilirsiniz.

47 Bootmgr kayıp

Bilgisayarınızı Windows CD/DVD'si ile başlatın. "Bilgisayarınızı Onarın" seçeneğiyle ilerleyin. İşletim sisteminizi ve "Başlangıç Onarma"yı seçin. Sorun giderici başlayacak. Çözülmezse Sistem Kurtarma Seçenekleri'nden "Komut İstemi"ni seçin. Sırasıyla şu komutları yazın:

```
bootrec /fixmbr
bootrec /fixboot
bootrec /rebuildbcd
```

Komut istemini kapatarak Windows CD/DVD'sini sürücünüzden çıkarın ve bilgisayarınızı yeniden başlatın.

olan kullanıcıdan size yetki vermesini istemelisiniz.

48 Arama belgelerimi bulamıyorum

Denetim Masası'nı açın ve "Dizin Oluşturma Seçenekleri" > Gelişmiş > Yeniden Oluştur'u tıklayın. Windows dizini yeniden oluşturacak.

49 Bir program yanıt vermiyor

Biraz bekleyin, program meşgul olduğundan yanıt

sürücülerinizi güncelleyebilir, Denetim Masası'nda "bellek" yazarak bellek sorunlarını tanımlayabilirsiniz.

52 Bir program CPU'mun tamamını kullanıyor

RESMON.EXE'yi çalıştırarak CPU kutusunda kaynağınızı sömüren uygulamayı bulabilirsiniz. Uygulamaya sağ tıklayıp "İşlemi Askıya Al" diyerek programı durdurun, sonra tekrar sağ tıklayarak "İşlemi Sürdür" deyin. Bu yaptığınız

siniz ama durdurmak sadece programın değil bilgisayarın da kapanmasına neden olabileceğinden sadece zor durumda kalırsanız deneyin.

54 Sistem Geri Yükleme noktası oluşmuyor

Başlat'a tıklayıp "Bilgisayar" a sağ tıklayın, "Özellikler" > Sistem koruması'nı seçin. Koruma kapalıysa sürücüyü seçip "Yapılandır" deyin ve ayarları yapın. Koruma açıksa QuickSystemRestore'u kurun (DVD'de veya <http://bit.ly/VzKzU1>). Bu program bir Geri Yükleme noktası oluşturacak ve olası sorunları giderecek.

55 Masaüstüm yanıt vermiyor

Windows Gezgini'ni yeniden başlatmak çözüm olabilir. Görev Yöneticisi'ni açın, "İşlemler"e geçin, explorer.exe'ye sağ tıklayın ve "Görevi sonlandır" deyin. Daha sonra

"Dosya > Yeni Görev"i seçerek explorer.exe yazın ve Enter'a basın. Sorun çözülüyorsa problemlili bir kabuk uzantısı da sıkıntı yaratıyor olabilir. DVD'nizden veya <http://bit.ly/3vpBOB> adresinden ShellExView'u kurun ve gereksiz uzantıları kaldırın.

56 Bir sistem bileşeni çalışmıyor

Ciddi Windows sorunları yaşıyorsanız nedeni bozuk veya silinmiş sistem dosyaları olabilir. Başlat'a tıklayın, cmd yazın, cmd.exe'ye sağ tıklayın ve "Yönetici olarak çalıştır"ı seçin. Sorun tespit ve onarımını başlatmak için sfc / scannow yazıp Enter'a basın.

57 Hâlâ sorun yaşıyorum!

Windows Update'i denetleyin, sürücülerinizi güncelleyin, program eklentilerini devre dışı bırakın, geçici dosyalarınızı temizleyin.

50 Bir programı kurarken hata mesajları alıyorum

Programın Windows sürümünüzle uyumlu olduğunu kontrol edin. Programları doğrudan web sayfalarından çalıştırmayın, önce indirin ve yönetici olarak kurulum yapın. Bir programı kurmadan önce varsa eski sürümlerini kaldırın veya en azından kapatın. Daha önce kurduğunuz programlardan kalan artık dosyalar da bazen sorun yaşatabilir. DVD'nizden CCleaner'i kurun, dosyaları temizleyin ve yeniden deneyin.

veremiyor olabilir. Yeteri kadar beklediyseniz Ctrl, Alt ve Esc tuşlarıyla Görev Yöneticisi'ni açıp programa sağ tıklayın ve "Görevi Sonlandır" diyerek uygulamayı kapatın.

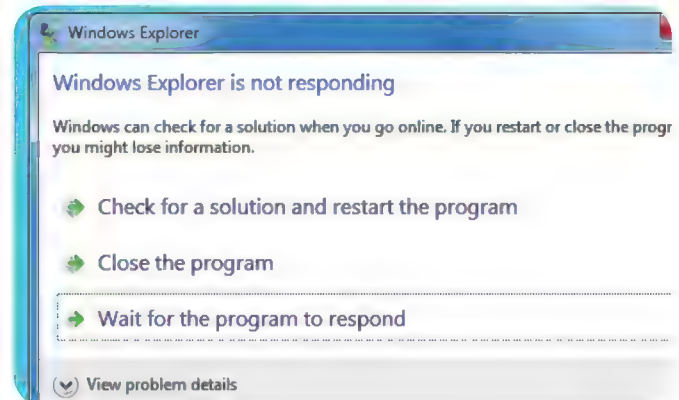
51 Mavi ekran alıyorum ve PC yeniden başlıyor

Genelde bu bir sürücü sorunudur. Hata mesajlarını Google'da aratarak fikir edinebilir, DVD'nizden DriverIdentifier'ı (www.driveridentifier.com) kurarak

programın kilitlenip kapanmasına neden olabilir, bu yüzden dikkatli olun ve bu yöntemi son çare olarak kullanın.

53 Program neden kilitlendi?

RESMON.EXE'yi çalıştırın, ilgili programa sağ tıklayın ve "İşlemi analiz et" deyin. Böylece uygulamanın tüm işlemlerini görebilir ve tam hangisinin programı kilitlediğini tespit edebilirsiniz. Bu kısmın çalışmasını durdurabilir-

DUR VE BEKLE Bir program yanıt vermiyorsa gerçekten de meşgul olabilir.

Bağlantı ve iletişim

58 Bir web sitesi düzgün görünmüyor

Internet Explorer'ın eski sürümleri için tasarlanmış bazı siteler güncel tarayıcılarda düzgün görünmeyebilir. Bunu düzeltmek için Araçlar menüsünden "Uyumluluk"u seçin, "Ayarları Görüntüle"ye girin, sitenin alan adını yazın.

59 Bir klasörü paylaşmak istemiyorum

Özel kalmasını istediğiniz klasöre gidin, sağ tıklayın ve "Bununla paylaş" altından "Hiç kimse"yi seçin. Artık ağınızdaki diğer kullanıcılar bu klasörü göremeyecek.

60 Çocuklarımı internette nasıl koruyabilirim?

DVD'nizden DNS Angel'ı kurun ve "MetaCert DNS"i seçin. Bilgisayarınız artık MetaCert'in DNS sunucularını kullanacak ve yetişkinlere yönelik çoğu site engellenecek.

61 Bilgisayarlarımı bağlayamıyorum

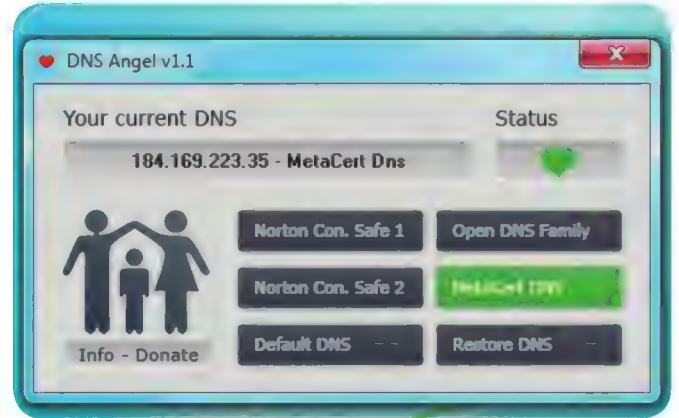
Ağdaki bilgisayarlarınız birbirini göremiyorsa "Başlat > Bilgisayar > Özellikler"e tıklayın ve bilgisayar adınızı kontrol edin. Her bilgisayarın kendine özgü bir adı olmalı ama çalışma grubu adı tüm bilgisayarlarınızda aynı olmalıdır. Değilse "Ayarları değiştir > Değiştir"e tıklayarak doğru bilgileri girin.

63 Bazı web sitelerine erişemiyorum

Eğer sadece belli bir web sitesine erişemiyorsanız www.downforeveryoneorjustme.com'a giderek sitede genel bir sorun olup olmadığına bakın. Ulaşamadığınız sayfalar antivirüs sağlayıcılarına aitse (örn. www.avg.com ve www.avira.com gibi) büyük olasılıkla bilgisayarda virüs var. Hemen sistem taraması başlatın.

64 Bilgisayarım yanlış ağa bağlanıyor

İki veya daha fazla kablolu ağ sınırları içindeyseniz Windows yanlış olana bağlanmaya

GÜVENDE OLUN DNS Angel çocuklarınızın uygunsuz siteleri görmesini engeller.

çalışabilir. İsteddiğiniz ağı seçmek için Başlat'a tıklayın, "kablolu" yazın ve "Kablolu ağları yönet"e tıklayın. Kullandığınız tüm ağların bir listesini göreceksiniz. "Yukarı taşı" ve "Aşağı taşı" ile ağları istediğiniz öncelik sırasına göre dizin. En üstte taşıdığınız ağ, Windows'un da ilk bağlanmayı deneyeceği ağ olacak.

65 Router ayar sayfasına nasıl erişeceğim?

rCon (www.nuetools.co.uk) tarayıcınızda otomatik olarak doğru adresi açabilir. Bir diğer yöntem de Başlat'a tıklayıp nslookup.exe yazıp Enter'a bastıktan sonra öğrendiğiniz adresi tarayıcınızın adres çubuğuna yazmak.

66 İnternet bağlantım çalışmıyor

İnternetle çalışan bir uygulama bağlantınız yokmuş gibi davranıyorsa bir komut istemi açın ve ping google.com.tr yazıp Enter'a basın. Eğer birçok "... cevabı" mesajı görüyorsanız bağlantı sorununuz yok demektir. Yanıt alamadıysanız bildirim alanındaki ağ simgesine sağ tıklayın ve "Soruları gider"i seçerek Windows Ağ Tanılama'yı başlatın.

67 Kötü amaçlı yazılımlar IE ayarlarımı bozdu

DVD'nizden veya <http://bit.ly/S123Nh> adresinden kuracağınız Anvi Browser Repair, Internet Explorer ayarlarınızın çoğunu birkaç tıklamayla eski haline getirecektir.

68 Ağ bağlantım aniden koptu

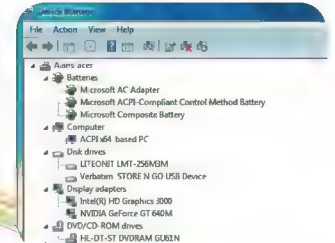
Aygıt Yöneticisi'ni açıp "Ağ bağdaştırıcıları"nı açın. Bağdaştırıcınıza çift tıklayarak Gelişmiş'e geçin. Listedeki "Sistem boştaiken güç tasarrufu"nu seçin, etkinse devre dışı bırakın, bilgisayarı yeniden başlatın. Sorun çözülmediyse yeniden bu kez "Güç Yönetimi" sekmesine girin. Güç kazancı seçeneğinin devre dışı bırakılması sorunu çözebilir ama aynı zamanda taşınabilir bilgisayarların pille çalışma süresini kısaltacaktır.

69 IE'de yazım denetimini kapatmak istiyorum

Internet Explorer 10 yanlış yazıdan sözcüklerin altını çizmez. Bu özelliğe ihtiyacınız yoksa Araçlar menüsünden "Eklentileri yönet > Yazım Hatası Düzeltme" ayarlarından "Yazım hatası düzeltmeyi etkinleştir" işaretini kaldırın.

70 Bir aygıt düzgün çalışmıyor

Başlat'a tıklayıp devmgmt.msc yazın. Windows, hata bulunduğu aygıtın yanına bir ünlem koyar. Çift tıklayarak ayrıntıları görebilir, "Sürücü > Sürücüyü Güncelleştir" diyerek sorunu gidermeyi deneyebilirsiniz.

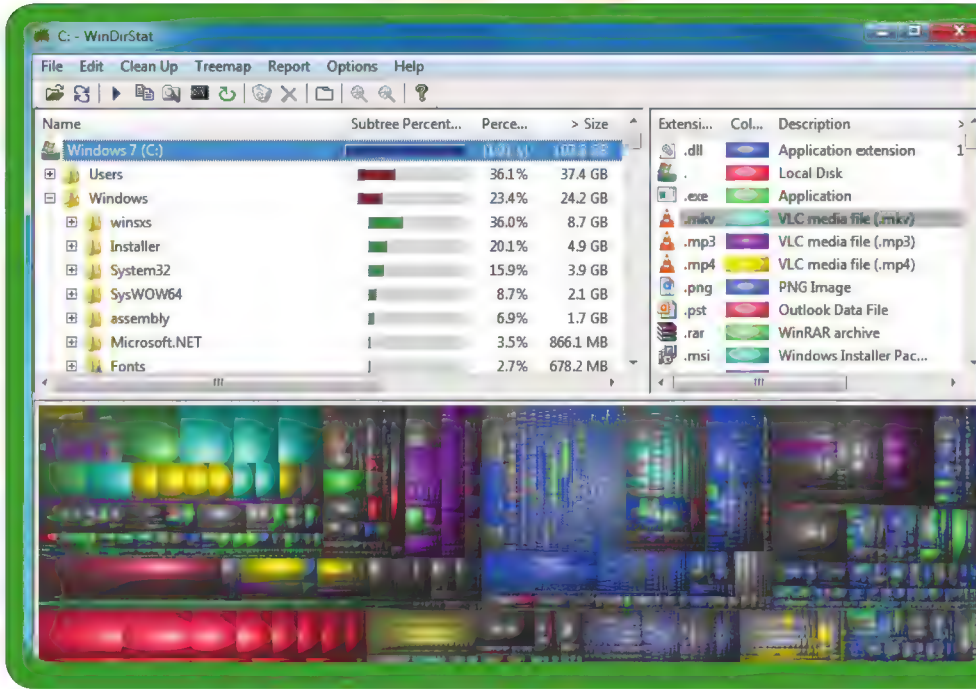

62 Bir araç çubuğu tarayıcıma ele geçirdi

Kurduğunuz bazı programlar bilgisayarınıza tarayıcı araç çubukları veya sinir bozucu casus programlar eklemeye çalışırlar. Başlangıç sayfanızı, arama seçeneklerinizi ve daha birçok ayarınızı kaybedebilirsiniz. Bunları kaldırmak için "Denetim Masası > Programlar > Program Kaldır"a gidin. "Yüklenme tarihi" başlığına tıklayarak sıralamayı değiştirin. Araç çubuğunu görüyorsanız kaldırın. Çözüm olmadıysa Internet Explorer'da "Araçlar > Eklentileri Yönet"e girip araç çubuğunu arayın (Firefox'ta Firefox > Eklentiler ve Chrome'da "Araçlar > Uzantılar"). Yine kurtulamadıysanız AdwCleaner'ı kurup tamamen temizleyebilirsiniz. Uygulama DVD'nizde ve <http://bit.ly/XJWrfY> adresinde var.

Donanım

71 Daha fazla sabit disk alanı lazım

WinDirStat ile (www.windirstat.info) büyük dosya ve klasörleri bulun, ihtiyacınız olmayan programları kaldırın. Disk Temizleme aracını veya CCleaner'ı çalıştırarak gereksiz dosyaları temizleyin. Windows Gezgini'ni başlatarak ilgili sürücüyü sağ tıklayıp "Özellikler > Araçlar > Şimdi Denetle"yi çalıştırarak sürücüyü denetleyin ve kullanılmayan alanları kullanıma hazır hâle getirin. Uyku modunu kullanmıyorsanız harcadığı alanı geri kazanmak için bu modu devre dışı bırakın: Yönetici olarak cmd.exe'yi çalıştırın ve `powercfg -h off` yazarak Enter'a tıklayın.

72 DVD sürücüm tanınmıyor

regedit'i çalıştırın. HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Control\Class\{4D36E965-E325-11CE-BFC1-08002BE10318} kaydına gidin. UpperFilters ve LowerFilters değerlerini silerek bilgisayarınızı yeniden başlatın. Sorun çözülmediyse Başlat'a tıklayıp "sabit disk" yazın ve "Sabit disk bölümleri oluşturun ve biçimlendir"e girin. Optik sürücünüze sağ tıklayarak "Sürücü Harf ve Yolu Değiştir" deyin. Yeni bir harf seçin ve bilgisayarınızı yeniden başlatın. Sürücünüz şimdi Windows Gezgini'nde görünüyorsa aynı işlemi tekrarlayarak eski harfine döndürebilirsiniz.

73 Bazı aygıt ayarlarını bulamıyorum

Aygıtlar ve Yazıcılar klasörünü deneyin. Birçok aygıtınızın simgesini bu klasörde görebilir, sağ tıklayarak özellik ve ayarlarına erişebilirsiniz.

74 Yanlışlıkla sürekli touchpad'e çarpıyorum

DVD'nizden veya <http://touchpad-blocker.com> adresinden edinebileceğiniz Touchpad Blocker'ı veya yine DVD'den veya <http://bit.ly/5rvRbH> adresinden

indirebileceğiniz TouchFreeze'ı kurmanızı öneririz. Bu uygulamalar klavyeyi kullandığınız süre boyunca dokunmatik yüzeyi devre dışı bırakır, böylece kazayla eliniz çarpsa da hiçbir şey olmaz.

75 Bir USB aygıtlı ilgili sorun yaşıyorum

Bilgisayarınız bir USB ayıtı tanımazsa veya düzgün çalıştırmazsa önce aygıtı başka bir USB girişine takmayı deneyin. Monitör veya klavyenizde de USB girişleri olabilir ama genellikle kasa üzerindeki girişler daha sağlıklı sonuç verecektir.

76 Disk sürücülerim yavaş

Aygıt Yöneticisi'ni başlatın, "Disk sürücülerini"ni genişletin, hızlandırmak istediğiniz sürücüyü sağ tıklayıp "Özellikler > İlkeler"i seçin. Gördüğünüz iki seçeneği de işaretlemeniz sürücülerinizin performansını artırmaya yardımcı olur, ancak bu ayarları değiştirdiğinizde bilgisayarınızın elektrik kesintilerinde veri kaybı riskiniz de artar; dikkatli olun.

77 USB flaş diskimin adını nasıl değiştirebilirim?

USB disklerinize isim vermek flaş disklerinizi kolay ayırt

etmenizi sağlar ama standart sağ tıklayıp "Yeniden Adlandır" yöntemi her zaman çalışmayabilir. Bu durumda USB diskinizde önemli bir dosya yoksa en garantili yöntem, diski biçimlendirip (format) yeni bir isim vermektir. Bunun için diske sağ tıklayıp "Biçimlendir" demeniz yeterlidir.

78 Monitörümün renkleri yanlış

Bu oldukça sık rastlanan bir sorun. Öncelikle ekranınızın fiziksel düğmeleriyle beyaz dengesi, parlaklık, kontrast gibi ayarları yapın. Çözüm olmazsa Başlat'a tıklayıp DCCW yazın ve Enter'a basın. Ekran Renk Ayarı sihirbazını kullanarak renkleri düzeltebilirsiniz.

79 İmleci zor görüyorum

Başlat'a tıklayıp "İşaretçi" yazarak "Fare işaretçisini görmeyi kolaylaştır"ı seçin ve "İşaretçi izini göster"i işaretleyin ve "CTRL tuşuna bastığınızda işaretçinin yerini göster" kutusuna da tıklayın. Artık Ctrl tuşuna kısa bir süre bastığınızda Windows, işaretçinin yerini size gösterecek.

80 Dizüstümün pil ömrü çok kısa

Başlat'a tıklayıp cmd yazın, cmd.exe'ye sağ tıklayarak "Yönetici olarak çalıştır"ı seçin. powercfg -energy yazıp Enter'a basın ve sorun raporunu inceleyin.

HARF HARF Klavyeniz çalışmıyorsa Ekran Klavyesi'ni deneyin.

Yazılım

81 Yanlış klavye karakterleri görünüyor

Klavyenizde bastığınız tuşlarla ekranınızda çıkanlar farklıysa "Denetim Masası > Klavyeleri ve diğer giriş yöntemlerini değiştir"i seçin ve "Klavye değiştir"e tıklayın. "Yüklü hizmetler" listesinde Türkçeyi görmüyorsanız "Ekle"ye tıklayarak ekleyin ve seçin. Sonra listeden Türkçe Q'yu seçerek "Yukarı Taşı" düğmesiyle en üste çıkarın. Kullanmadığınız dilleri "Kaldır" komutuyla listeden çıkarın.

82 Video kalitesi kötü

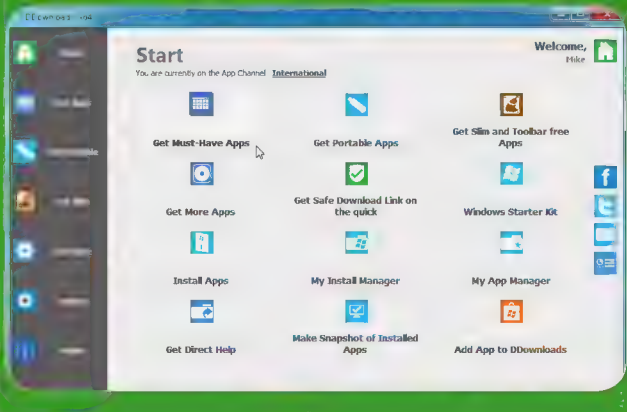
Başlat'a tıklayıp "Güç Seçenekleri" yazın ve kullandığınız planın yanındaki "Plan ayarlarını değiştir"e tıklayın. "Gelişmiş güç ayarlarını değiştir"e tıklayın, "Multimedya ayarları"ni genişletin ve "Video yürütülürken" ayarının "Video kalitesini iyileştir" olduğundan emin olun.

83 Metinler net görünmüyor

cttune'u (ClearType Metin Ayarlayıcısı) çalıştırın ve yönergeleri takip edin.

84 Yeni bir bilgisayarı kurmak çok zaman alıyor

Yeni bilgisayarınıza muhtemelen tarayıcılar, PDF görüntüleyici, ZIP yöneticisi, medya oynatıcı gibi programlar kurmak isteyeceksiniz. Normalde bunların her birini kendi web sitelerinden indirmeniz gerekir. Önerdiğimiz alternatif olan DDownload (www.ddownloads.net) ise 900'den fazla popüler programı bir araya getiriyor. İstedığınız uygulamayı seçin, "Direct download from page" dediğinizde DDownload bir tarayıcı penceresi açıp uygulamanızı indirecek.

85 Klavye düzgün çalışmıyor

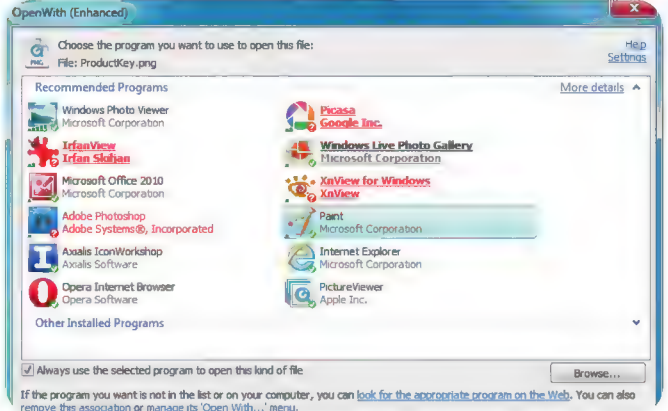
Acil durumlarda Başlat > Tüm Programlar > Donatılar > Erişim Kolaylığı'na girerek Ekran Klavyesi'ni başlatın. Kullanmak istediğiniz programı seçin, Ekran Klavyesi'ne dönün ve fare ile ilgili tuşlara tıklayarak yazın.

86 Bir programı başka bir kullanıcı olarak çalıştırabilir miyim?

İlgili kullanıcının parolasını biliyorsanız mümkün. Shift tuşuna basılı tutarak programın kısayoluna sağ tıklayın ve "Farklı kullanıcı olarak çalıştır" deyin. İsteddiğiniz kullanıcı adını ve parolasını yazdığınızda program çalışacak.

87 Hangi fotoğraf düzenleme programı?

İşiniz aceleyse ve ihtiyaçlarınız basitse Windows Paint'i bir deneyin, sandığınızdan daha yetenekli. Resimleri kırpabilir, yeniden boyutlandırabilir, çevirebilir, hatta düşünce balonları gibi bazı özel araçlar da kullanabilirsiniz.

MÜKEMMEL RESİM Basit düzenleme işleri için Paint'i hafife almayın.

88 Sistemimde virüs var

Bir güvenlik programı indirmeden önce Başlat'a tıklayıp MRT yazın ve Enter'a basın. Sisteminizde kuruluysa Windows Kötü Amaçlı Yazılım Temizleme Aracı çalışacaktır. Bu araç yardımıyla bazı virüsleri temizleyebilirsiniz.

89 Video izlerken nasıl atlayabilirim?

Çok bilinen bir kısayol değil ama Ctrl tuşuna basılı tutarken Yürüt'e tıklarsanız bir adım ileriye, Ctrl ve Shift tuşlarına basarken Yürüt'e tıklarsanız bir adım geriye atlayabilirsiniz.

90 Yeni bir program kuramıyorum

Kurulumu çalıştırmadan önce tüm diğer açık uygulamaları kapatın. Varsa programın eski sürümünü kaldırın, geçici ve kalıntı dosyaları temizlemek için Disk Temizleme aracını kullanın. Hiçbiri çözüm olmadıysa yeni bir kullanıcı hesabı açarak bu hespla kurmayı deneyin.

91 Ekran görüntüsü alırken farklı seçeneklere ihtiyacım var

Windows'ta "Print Screen" tuşuyla tüm ekranın görüntüsünü kaydedebilirsiniz. Sadece açık pencereyi kaydetmek için Alt + Print Screen'e basmanız yeterli. Daha fazla seçenek için SnippingTool.exe'yi kullanmalısınız. Ekranın istediğiniz yerlerini, hatta serbestçe çizerek belirleyeceğiniz alanları kaydedebilirsiniz.

92 Sürükle-bırak düzgün çalışmıyor

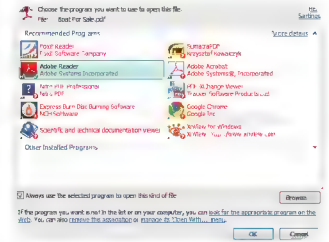
Bir programı yönetici hesabıyla, diğer programı da normal kullanıcı hesabıyla çalıştırıyorsanız sürükle-bırak çalışmaz. Her iki programı da aynı hesapla başlattığınızda sorun çözülecek.

93 Çocuklarımın program kurmasını

Diğer kullanıcıların program kurmalarını engellemek isterseniz Instaguard'ı deneyin (DVD'den veya www.completelock.com). Bu ücretsiz program sadece sizin yetki verdiğiniz kullanıcıların kurulum yapmasını ve sadece izin verdiğiniz programların çalışmasını sağlar.

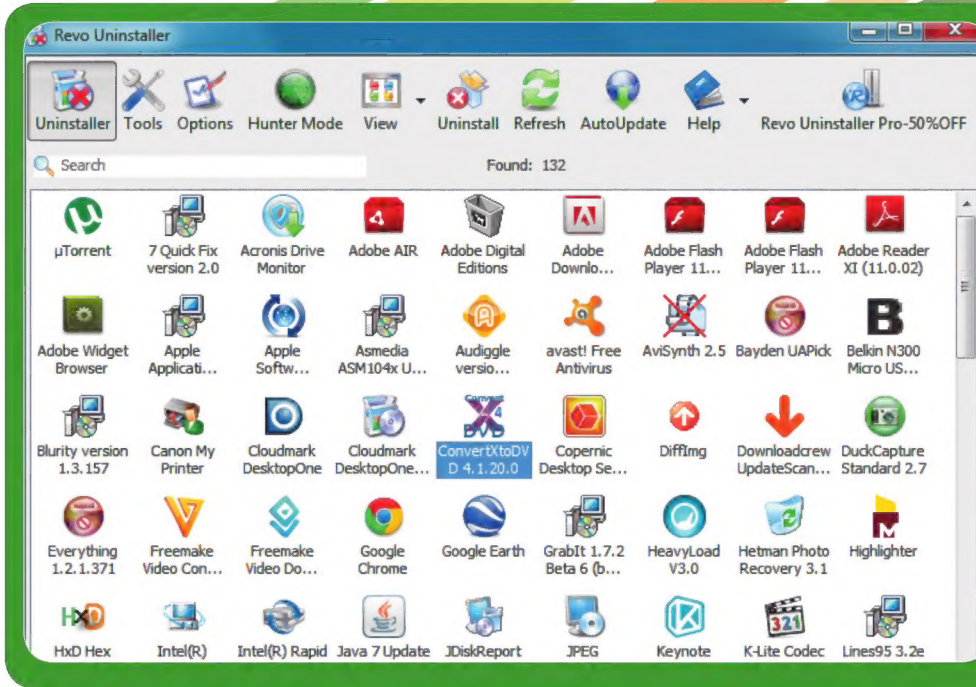
94 Bu dosyayı hangi programla açacağım?

İndirdiğiniz dosyayı neye açacağınızı bilmiyorsanız OpenWith Enhanced'i kurun

(DVD'den veya <http://extensions.frieger.com/owdesc.php>). Dosyaya sağ tıklayıp "Birlikte aç"ı seçin. Öneriler karşınıza gelecek.

95 PC'mi yeniden başlatınca veri kaybediyorum

100 Bir programı kaldıramıyorum

“Denetim Masası > Programlar > Program kaldır”a girin, programı listede seçerek Kaldır deyin. Program listede görünmüyorsa “Başlat > Tüm Programlar”a giderek programın klasörüne girin ve “Kaldır” veya “Uninstall” isimli bir kısayol olup olmadığına bakın. İlk denemede kalkmazsa bilgisayarınızı yeniden başlatarak tekrar deneyin veya Windows’u güvenli modda başlatarak yeniden kaldırmaya çalışın. Hiçbiri çözüm olmazsa www.revouninstaller.com adresinden Revo Uninstaller’ı yükleyerek inatçı programları kaldırabilirsiniz.

regedit’i açıp HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Policies\Microsoft\Windows\System yoluna gidin. Allow Blocking AppsAtShutdown isimli değeri arayın. Değer varsa ve “0” ise çift tıklayıp “1” yapın, kaydedin.

96 Bir programı yönetici olarak çalıştırmak
Programın simgesine veya kısayoluna sağ tıklayıp “Yönetici olarak çalıştır”ı seçin. Başlat menüsündeki Çalıştır kutusunu kullanıyorsanız programın adını yazdıktan sonra Ctrl’ye basılı tutarak Enter’a bastığınızda programı yönetici olarak çalıştıracaksınız.

97 Windows’um 32 bit mi, 64 bit mi?
Bazı programlar hem 32 bit hem de 64 bit olarak sunulur, bu yüzden Windows sürümünüzü bilmek faydalı olacaktır. Başlat > Bilgisayar’a sağ tıklayın ve Özellikler’i seçin. “Sistem türü”nde işletim sisteminizin 32 bit mi, 64 bit mi olduğunu görebilirsiniz.

98 Windows ürün anahtarını kaybettim
Windows’u yeniden kurmak genellikle kolaydır ama Windows ürün anahtarınızı bilmeniz gerekir. Genelde bilgisayarınıza yapıştırılmış bir etikette veya Windows CD/DVD kutusunda bulabilirsiniz ama bulamıyorsanız Keyfinder size yardımcı olabilir. (DVD’izden veya www.magicaljellybean.com)

99 Bir program işlemcimi sömüyor

Bir programın işlemci kullanımı yüksekse ama onu kapatmak istemiyorsanız Ctrl + Shift + Esc tuşlarıyla Görev Yöneticisi’ni başlatın, “İşlemler”e geçin, ilgili işleme sağ tıklayarak “Benzeşmeyi ayarla”yı seçin. “Tüm İşlemciler” kutusunu boşaltıp sadece bir CPU seçin ve Tamam deyin. Program artık sadece bir çekirdeği kullanacak ve diğer çekirdekleri diğer programlar kullanabilecek.

101 Dosyalar yanlış programda açılıyor

Bir dosyaya çift tıkladığınızda doğru programda açılmıyorsa endişelenmeyin, düzeltmesi kolay. Önce Denetim Masası’ndan “Programlar > Varsayılan Programlar > Varsayılan programlarınızı ayarlayın”a girin. Bu dosyayı açmak istediğiniz doğru programı listeden seçin ve “Bu programın varsayılanlarını seçin” deyin. Programın varsayılan olmasını istediğiniz dosya türlerini seçin, diğerlerinin kutularını temizleyin ve kaydedin. Artık dosyalarınız seçtiğiniz programda açılacak. ■

Editörün yorumu

Windows’taki sorunlar bazen fazlasıyla karmaşık gibi gelse de, aslında çoğu zaman oldukça basit çözümleri var. Bir tek ayarı değiştirmek veya doğru aracı çalıştırmak sisteminizi sorunsuz çalışır hâle döndürmek için yeterli olabiliyor. Tabii hayatın bu kadar da kolay olmadığı anlarda biraz daha genel bir yaklaşım da gerekebilir.

Windows’ta yeni bir teknik sorunla karşılaştıysanız Sistem Geri Yükleme, eski ayarlarınıza ve sistem dosyalarınıza kavuşmanızı sağlayacaktır. Bu işlemten sonra bazı programları yeniden yüklemeniz gerekebilir ama belgelerinizde bir kayıp yaşamayacaksınız.

Microsoft’un destek sitesine de (<http://support.microsoft.com>) göz atmanızı öneririz. Çok faydalı yönergeler, belgeler ve kılavuzlar bulabilir, çeşitli araçlar indirebilir, forumda diğer kullanıcılarla bilgi paylaşımı yapabilir ve hatta Microsoft teknisyenleriyle canlı görüşebilirsiniz.

Erdal Kaplanseren Yayın Yönetmeni

DVD'de bu ay

PCnet DVD'si bu ay da dopdolu!

1 20 TL değerindeki Ashampoo Photo Commander 10, bu ay PCnet'le herkese hediye! Fotoğraf koleksiyonunuzu rahatça düzenlemek ve iyileştirilmek için birçok güçlü işlev ve özellik bu yazılımda bir araya geliyor. Türkçe ve kullanımı kolay arayüzüyle Ashampoo Photo Commander 10, dijital fotoğraflarınız için gereken her şeyi size sunuyor. Yazılımın başlıca özellikleri şöyle:

- Çeşitli kaynaklardan farklı resim formatlarını görüntüleme
- Etiketleme ve geliştirilmiş genel bakış
- Resimleri kırpma veya döndürme, yatay hizalama ayarlama, yeniden boyutlandırma
- Resim düzenleme: renkleri iyileştirme, çizikleri giderme, nesneleri kırpma, kırmızı göz giderme vb.
- Efektlerle sanatsal fotoğraf düzenleme
- Resimleri gönderme, yazdırma, CD'ye yazma veya internete yükleme
- Fotoğrafları slayt

gösterisinde müzikle birlikte sunma

- Fotoğraf takvimi, fotoğraf kolajı, tebrik kartları veya çerçeveli fotoğraflar oluşturma ve yazdırma
- Fotoğraflara metinler, notlar veya grafikler ekleme

www.gorsel.tv tarafından hazırlanan üç eğitim setimizden ilkinde CodeIgniter'in temellerini ve basit uygulamalar geliştirmeyi öğreneceksiniz. PHP ile web uygulamaları geliştiren kişilere yönelik, açık kaynaklı bir uygulama geliştirme çatısı (framework).

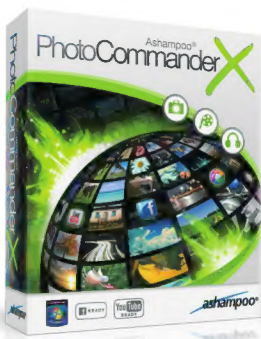
Önceki sayılarımızda başladığımız Dreamweaver ile Dinamik Site Tasarımı eğitimi ve PHP ile Kendi Stok Yönetim Sistemini Geliştir eğitimi de bu ay devam ediyor.

Dergimizde göreceğiniz konularda adı geçen yazılımları da DVD'mizde bulabilirsiniz. Her zaman olduğu gibi güncel oyun demoları da DVD'mizde sizi bekliyor. Son olarak, Pardus Kurumsal taban alınarak gönüllüler tarafından geliştirilen Pardus Topluluk Sürümü'ne de DVD'mizde yer verdik. Bu dağıtım; en kolay kurulan, en iyi Türkçe desteğine sahip, kararlı bir yapıda çalışan ve kendine özgü araçlara sahip bir son kullanıcı dağıtımı olmayı amaç ediniyor.

PCnet Mayıs DVD'sinin içeriği

TAM SÜRÜM

■ Ashampoo Photo Commander 10

TAM SÜRÜM

- CodeIgniter'a Giriş
- Dreamweaver CS6 ile Dinamik Site Tasarımı (3. bölüm)
- PHP ile Kendi Stok Yönetim Sistemini Geliştir (2. bölüm)

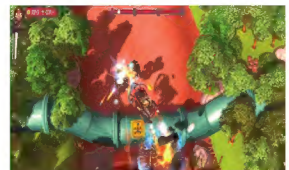
LINUX

■ Pardus Topluluk Sürümü 1.0 (GNOME 64 bit)

OYUN DEMOLARI

- Death Trap
- DreadOut
- Driftmoon
- Machines at War 3
- Masterspace
- Pandora: Purge of Pride
- Pressure
- Reef Shot
- Retrobooster
- Schein

DEPOLAMAYA PARA HARCAMAYIN

Gigabaytlarca veriyi beş kuruş harcamadan internete saklayın. Bulut depolamanın püf noktalarını anlatık.

PCnet

Teknolojiyi seviyoruz

101 çözüm

101 farklı Windows sorunu için pratik çözümler sunuyoruz

Verilerinizi koruyun

Virüslerden, siber dolandırıcılardan ve Facebook tuzaklarından korunmanın yolları

BEDAVA YAZILIMLAR

MASRAF GEREKTİRMEYEN
TÜM İŞLERİNİZİ GÖRECEK,
HER AMACA UYGUN
65 MUHTEŞEM YAZILIM

BOTNET DÜNYASI
HACKER'LAR NEDEN FACEBOOK'TA
CİRİT ATIYOR? BOTNETLERİN SİRRI NE?

PINTEREST İLE TANIŞIN
EN İLGİNCİ İÇERİKLERİ BULUN, KEŞFETTİĞİNİZ
İLGİ ÇEKİCİ GÖRSELLERİ PAYLAŞIN

TEST
40-42 inç TV'ler
En iyi LCD ve plazma
televizyonları seçtik

NASIL YAPILIYOR
Her yerde video
Tüm videolarınızı telefon
ve tabletinizde izleyin

ANALİZ
Oyunların geleceği
Klavye başında oyun
oynamanın modası geçiyor

Avantajlı Abonelik Fırsatları

1. SEÇENEK

9 sayı fiyatına 12 sayı, kargoyla
imza karşılığı evinize gelsin!

~~84 TL~~
63 TL

2. SEÇENEK

Ontek'ten 1 yıllık Linux hosting
(40 TL değerinde)

ontek

**Hediyeli
abonelik
66 TL**

ABONE FORMU Mayıs 2013

adı / soyadı:

firma adı:

mesleği / görevi: doğum tarihi:/...../.....

dergi teslim adresi:

posta kodu: semt:

şehir: e-posta:

tel: faks:

ÖDEME ŞEKLİ

☐ havale gönderiyorum:

Türkiye İş Bankası
İstanbul Kurumsal Şubesi
IBAN : TR13 000 64 00000 11111 00 39936

☐ abonelik bedelini kredi kartımdan çekiniz.

☐ visa

☐ master

☐ eurocard

*dekontunuzu bize ulaştırmayı unutmayınız

ABONELİK TİPİ

☐ 9 sayı fiyatına 12 sayı: 63 TL

☐ Ontek'ten 1 yıllık Linux hosting hediyeli: 66 TL

kart sahibinin adı / soyadı:

kredi kartı no:

son kullanma tarihi:

.....

..... /

fatura bilgileri:

☐ adıma düzenleyiniz

☐ firma adına düzenleyiniz

imza:

fatura adresi:

posta kodu: semt:

şehir: vergi no: vergi dairesi:

Merkezimize her ayın 20'sine kadar ulaşan abone müracaatları ilk çıkacak sayıdan itibaren, 20'sinden sonraki kayıtlar ise bir sonraki ay için geçerlidir.

Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. Trump Towers Kule 2 Kat 21-24 34387 Şişli / İstanbul
tel: (212) 478 0 300 faks: (212) 410 35 12-13 / web: PCnet.com.tr / e-posta: abone@doganburda.com

İcra Kurulu Başkanı

Mehmet Y. YILMAZ

Yayın Direktörü

Gökhan SUNGURTEKİN

Yayın Yönetmeni (Sorumlu)

Erdal KAPLANSEREN erdal@PCnet.com.tr

Editör & Webmaster

Selim ŞUMLU selim@PCnet.com.tr

Grafik Tasarım

Hasan KAYA hkaya@doganburda.com

Katkıda Bulunanlar

A. Kıvanç TANRIKULU, Görkem YILDIRIM, Can Barış ÇEVİK, Ömür İklim DEMİR, Eren KAPLANSEREN, Murat DELİGÖZ, Müge UÇAR, Ahmet Lokman URAL, Ahmet Yılmaz VURAL

Marka Müdürü

Asu BOZYAYLA abozyayla@doganburda.com

Ankara Temsilcisi

Erdal İPEKŞEN 0 (312) 207 00 71-207 00 95

Web: www.PCnet.com.tr

E-posta: PCnet@PCnet.com.tr

YÖNETİM**Genel Yayın Koordinatörü** Yeşim DENİZEL**Projeler Direktörü:**

(Tüzel Kişi Temsilcisi) Ferit ÖZKAŞIKÇI

Satış Direktörü Orhan TAŞKIN**Finans Direktörü** Didem KURUCU**Üretim Direktörü** Servet KAVASOĞLU**REKLAM****Grup Başkanı** Viki HABİF**Grup Başkan Yardımcısı** Koray BİLİCİ**Reklam Satış Müdürleri**

Hatice TARHAN Tel: 0 212 336 53 37

Sevil HOŞMAN Tel: 0212 336 53 17

Reklam Teknik Müdürü

Nusret KIRIMLIOĞLU

Tel: 0 212 336 53 60 (3 hat) Faks: 0 212 336 53 90

Kurumsal İletişim Direktörü

Neslihan SADIKOĞLU

Rezervasyon

Tel: 0 212 336 53 00 - 57 - 59 Faks: 0 212 336 53 92 - 93

Ankara Reklam Tel: 0 (312) 207 00 72-73

İzmir Reklam Tel: 0 232 463 78 30

Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70 Faks: 0 212 336 53 91

Yönetim Yeri

Trump Towers Kule 2 Kat 21-24 34387 Şişli / İstanbul

Tel: 0 212 410 35 74 / Faks: 0 212 410 33 57

Baskı: Doğan Ofset Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş.

Sanayi Mahallesi 1650. Sokak No:2 Doğan Medya Tesisleri

Esenyurt/İstanbul

Dağıtım: Yaysat A.Ş. 0 212 622 22 22 Yayın Türü: Yerel, süreli, aylık**FİPP** üyesidir.

© PCnet Dergisi Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. PCnet Dergisi'nin isim ve yayın hakkı, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.'ye aittir. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. İzinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Abone Hizmetleri Hattı

Tel: 0 212 478 0 300 Faks: 0 212 410 35 12 - 13 abone@doganburda.com

Pazar hariç her gün 09.00 - 18.00 arasında hizmet verilmektedir.

DB Okur Hizmetleri Hattı

Tel: 0 212 478 0 300 okurhizmetleri@doganburda.com

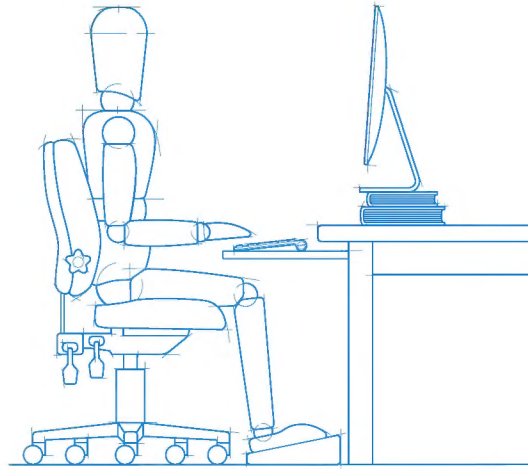
Dergimizle birlikte aldığınız DVD'lerdeki sorunlar için Okur Hizmetleri

Hattı'mızla iletişime geçebilirsiniz.

Eski donanımlara yeni fikirler

Bilgisayar başında doğru oturun

Yedek almanın 10 yolu

